



Special Olympics  
**Nationale Spelen**  
Twente 2022



# VERANTWOORDINGSDOCUMENT

14-6-2021

**Eva Velers - 453576**

Afstudeerbegeleiders: Susanne Wormgoor & Koen Kuijpers  
Bedrijfsbegeleiders: Maaïke Heethaar & Bas de Zeeuw

## Voorwoord

Voor u ligt het verantwoordingsdocument dat is opgesteld in het kader van het afstuderen van de opleiding Creative Business aan de Hogeschool Saxion. Vanaf februari 2021 tot en met juni 2021 ben ik bezig geweest met uitvoeren van onderzoek om dit verantwoordingsdocument op te stellen. De uitkomsten van dit onderzoek worden doorvertaald naar een campagneplan in opdracht van Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022.

Aan de hand van field- en deskresearch heb ik waardevolle inzichten opgedaan. Middels het afnemen van diepte-interviews, heb ik verschillende stakeholders gesproken. Met behulp van deze uitkomsten is de hoofdvraag beantwoord en het campagneplan opgesteld.

Graag wil ik van de gelegenheid gebruik maken om mijn bedrijfsbegeleiders, Maaïke Heethaar (Projectdirecteur Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022) en Bas de Zeeuw (Directeur Brand Specials), te bedanken. Zij stonden altijd voor mij klaar om te helpen en mee te denken. Daarnaast wil ik de collega's bij Brand Specials bedanken voor alle hulp en kennis die ze mij hebben gegeven tijdens mijn afstudeerperiode. Tevens wil ik hen bedanken voor het realiseren van de visuele identiteit van de campagne en documentatie. Ook wil ik mijn begeleiders vanuit Saxion, Susanne Wormgoor en Koen Kuijpers, bedanken voor hun waardevolle feedback en ondersteuning. Tot slot wil ik alle respondenten bedanken die hebben geholpen om mijn onderzoek te realiseren.

Ik wens u veel leesplezier toe.

Eva Velers

Hengelo, 14 juni 2021

## Samenvatting

In het weekend van 10-12 juni 2022 wordt Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022 georganiseerd. Dit is een evenement waarbij atleten met een verstandelijke beperking op hun eigen niveau strijden om medailles. Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022 heeft verschillende doelstellingen opgesteld met betrekking tot de periodes, voor, tijdens en na afloop van het evenement. Naar aanleiding van de organisatie van het evenement en vanuit de volgende doelstelling: "We willen werken aan een maximale voorlaten- en nalatenschap (legacy) door noaberschap, samenwerken en omzien naar elkaar. Ook na 2022 willen we door samenwerking blijvend werken aan een inclusief sportinfrastructuur. We willen graag dat de G-sport meer geïntegreerd is bij de reguliere sportverenigingen en evenementen, meer bekendheid geniet en beter bereikbaar is." is het vraagstuk waar dit onderzoek op is gebaseerd voortgevloeid. Namelijk: "Hoe kan Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022, in aanloop naar de Nationale Spelen 2022, de sportverenigingen in Twente enthousiasmeren met betrekking tot G-sport, door middel van een campagne?" Dit vraagstuk wordt beantwoord aan de hand van verschillende deelvragen.

Om te achterhalen hoe sportverenigingen in Twente geënthousiasmeerd kunnen worden ten aanzien van G-sport is er door middel van field- en deskresearch onderzoek gedaan naar de volgende zaken. Aan de hand van diepte-interviews met verschillende stakeholders is onderzocht wat de drempels zijn waar Twentse sportverenigingen en organisatoren van sportevenementen tegenaan lopen bij het aanbieden van G-sport. Daarnaast is met behulp van diepte-interviews geanalyseerd wat de invloed is van G-sport op G-sporters en wat de invloed is van G-sport op sportverenigingen. Verder is door middel van diepte-interviews en deskresearch onderzocht welke communicatiemiddelen aanslaan bij de doelgroep. Aan de hand van de bovenstaande uitkomsten is een campagneplan ontwikkeld met daarin een aantal communicatiemiddelen uitgewerkt als concept. Het campagneplan is gerealiseerd voor Brand Specials, nu zij de partij zijn die de campagne uitrollen. De communicatiemiddelen zijn voorgelegd bij de doelgroep om te achterhalen wat de plus- en minpunten zijn, zodat de middelen zo goed mogelijk aansluiten bij de doelgroep. De campagne bestaat uit verschillende online en offline communicatiemiddelen.

De doelgroepen van de campagne zijn opgedeeld in een primaire en secundaire doelgroep. De primaire doelgroep bestaat uit sportverenigingen in de regio Twente. Naar aanleiding van de resultaten van het onderzoek is de primaire doelgroep gesegmenteerd tot de clubleden en het bestuur van sportverenigingen in de regio Twente. De secundaire doelgroep bestaat uit de Internationale Topsport Events Twente (ITET). Hiertoe behoren: Military Boekelo, CSI Geesteren, Enschede Marathon, Triathlon Holten en de FBK Games (Stichting SONS Twente 2022, 2019). De topsportevenementen kunnen G-sporters een podium bieden en het publiek kennis laten maken met mensen met een verstandelijke beperking. De clubleden en het bestuur kunnen geënthousiasmeerd worden door ze kennis te laten maken met G-sport. Dit kan door het positivisme van deze doelgroep naar buiten te brengen, te laten zien op welke manier zij onderdeel kunnen worden van de vereniging en welke taken zij zouden kunnen vervullen. Het is van belang om de focus te leggen op wat mensen met een verstandelijke beperking wél kunnen en niet op wat ze niet kunnen. Het is voor hen niet alleen sport, maar de hele beleving daaromheen. Denk aan sociale contacten, maar ook het feit dat ze ergens bij horen. De doelgroep moet een vertrouwd gezicht worden binnen de vereniging.

## Inhoudsopgave

|                                                        |           |
|--------------------------------------------------------|-----------|
| <b>1. Special Olympics</b>                             | <b>6</b>  |
| 1.1 Over Special Olympics                              | 6         |
| 1.2 Over Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022 | 6         |
| <b>2. Vraagstuk</b>                                    | <b>7</b>  |
| 2.1 Aanleiding                                         | 7         |
| 2.2 Doelstelling                                       | 7         |
| 2.3 Eindproduct                                        | 7         |
| <b>3. Hoofd- en deelvragen</b>                         | <b>8</b>  |
| 3.1 Hoofdvraag                                         | 8         |
| 3.2 Deelvragen                                         | 8         |
| 3.3 Methoden                                           | 9         |
| 3.3.1 Onderzoek naar de doelgroep                      | 9         |
| 3.3.2 Opzet communicatie voor de doelgroep             | 9         |
| 3.3.3 Testen bij de doelgroep                          | 9         |
| <b>4. Huidige situatie</b>                             | <b>10</b> |
| <b>5. Resultaten</b>                                   | <b>11</b> |
| 5.1 Drempels G-sport                                   | 11        |
| 5.2 Invloed G-sport op G-sporters                      | 14        |
| 5.3 Invloed G-sport op sportverenigingen               | 15        |
| 5.4 Effectieve communicatiemiddelen                    | 17        |
| <b>6. Conclusie hoofdvraag</b>                         | <b>19</b> |
| <b>7. Aanbevelingen</b>                                | <b>21</b> |
| <b>8. Testfase communicatiemiddelen</b>                | <b>24</b> |
| 8.1 Testfase stakeholders sportverenigingen            | 24        |
| 8.2 Testfase Brand Specials                            | 25        |
| <b>9. Reflectie</b>                                    | <b>26</b> |
| 9.1 Algemene reflectie                                 | 26        |
| 9.1.1 Omvang onderzoek                                 | 26        |
| 9.1.2 Meewerken                                        | 26        |
| 9.1.3 Inzetbaarheid campagneplan                       | 27        |
| 9.2 Toekomst                                           | 27        |
| <b>Bibliografie</b>                                    | <b>28</b> |

|                                                                                      |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>10. Bijlage</b>                                                                   | <b>30</b> |
| <i>Bijlage 1: Overzicht respondenten</i>                                             | 30        |
| <i>Bijlage 2: Projectstructuur Special Olympics</i>                                  | 31        |
| <i>Bijlage 3: Speelsteden Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022</i>          | 32        |
| <i>Bijlage 4: Doelstellingen Stichting Special Olympics Nationale Spelen in 2022</i> | 33        |
| <i>Bijlage 5: Kaart G-sportaanbod regio Twente</i>                                   | 34        |
| <i>Bijlage 6: G-sportaanbod regio Twente</i>                                         | 35        |
| <i>Bijlage 7: Vragenlijsten diepte-interviews</i>                                    | 37        |
| <i>Bijlage 8: Mailuitwisseling met Nevobo en Sportaal</i>                            | 39        |
| <i>Bijlage 9: Huidige situatie</i>                                                   | 41        |
| <i>Bijlage 10: Rol Big Five sportevenementen Regio Twente</i>                        | 43        |
| <i>Bijlage 11: Testfase</i>                                                          | 45        |
| 11.1.1 Opzet middelen tijdens testfase stakeholders sportverenigingen                | 45        |
| 11.1.2 Uitkomsten testfase stakeholders sportverenigingen                            | 54        |
| 11.2 Testfase Brand Specials                                                         | 59        |
| <i>Bijlage 12: Middelenmatrix</i>                                                    | 61        |
| <i>Bijlage 13: Looptijd campagne</i>                                                 | 62        |
| <i>Bijlage 14: Budget campagne</i>                                                   | 63        |
| <i>Bijlage 15: Uitwerking interviews</i>                                             | 64        |

# 1. Special Olympics

## 1.1 Over Special Olympics

In interne bronnen van Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022 (s.d.) staat beschreven dat Special Olympics Nationale Spelen het grootste multi-sportevenement van Nederland is. Het maakt onderdeel uit van een wereldwijde beweging in 170 landen: Special Olympics Incorporated. Dankzij deze organisatie sporten wekelijks meer dan 4 miljoen sporters in meer dan 170 landen onder begeleiding van miljoenen vrijwilligers. Samen zetten zij zich in om het leven van mensen met een verstandelijke beperking te verbeteren door middel van het organiseren van sportevenementen (Stichting SONS Twente 2022, s.d.). In de [bijlage](#) wordt de projectstructuur van Special Olympics weergegeven. Dit geeft inzicht in de structuur van de verschillende organisaties. Bruers (2021) beschrijft dat het mooie aan Special Olympics is dat iedereen mag uitkomen op zijn of haar eigen niveau. De doelgroep van Special Olympics bestaat uit mensen met een verstandelijke beperking, met een IQ lager dan 75. Daarnaast zijn er deelnemers met gedragsproblematiek voortkomend uit verstandelijk vermogen. Mensen met gedragsproblematiek met een psychiatrische achtergrond behoren niet tot de directe doelgroep. Special Olympics richt zich op de breedte- en wedstrijd sport. Dit betekent dat talent en topsport niet centraal staat, maar juist de onderkant (Bruers, 2021).

## 1.2 Over Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022

Uit interne bronnen van Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022 (s.d.) blijkt dat iedere twee jaar de Nationale Spelen roulerend door Nederland worden georganiseerd, voor minimaal 13 takken van sport. Deelname aan de Nationale Spelen is een voorwaarde om als vereniging mee te doen aan de loting voor internationale Special Olympics toernooien. In het weekend van 10-12 juni 2022 worden de Nationale Spelen in Twente georganiseerd. Ruim 3.000 atleten met een verstandelijke beperking strijden in verschillende speelsteden om medailles. In de [bijlage](#) staat een overzicht van de speelsteden met daarbij de aangeboden sportdisciplines per speelstad (Stichting SONS Twente 2022, s.d.). Vrieler (2021) geeft aan dat de Nationale Spelen de sporters met een verstandelijke beperking letterlijk en figuurlijk een podium geeft. Het is voor vele G-sporters een hoogtepunt om daaraan mee te mogen doen (Vrieler, 2021). De Nationale Spelen dragen volgens Schapendonk (2021) bij aan de positieve beeldvorming van mensen met een verstandelijke beperking. Zo laten ze zien dat ze meer kunnen dan dat eenieder denkt. Van der Velde (2021) stelt dat het doel is dat na de Nationale Spelen Twente 2022 iedereen die dat wil in de directe omgeving, of in ieder geval in de nabijheid, de gewenste sport kan beoefenen. En als er behoefte is voor competitie en wedstrijden dat daar iets gaat ontstaan, zodat er meer aanbod komt voor degene die dat wil. Dit is niet mogelijk voor elke sport in verband met de hoeveelheid vraag naar de sport (Van der Velde, 2021). In de [bijlage](#) staat een volledig overzicht van de doelstellingen van Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022.

## 2. Vraagstuk

### 2.1 Aanleiding

In het weekend van 10-12 juni 2022 worden de Special Olympics Nationale Spelen in Twente georganiseerd. De organisatie van dit evenement is de aanleiding voor het dit onderzoek. Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022 streeft ernaar om een zo groot mogelijke maatschappelijke impact te realiseren. Het doel is om na afloop van de Nationale Spelen 2022 iets in Twente na te laten, zodat sporten en bewegen voor mensen met een verstandelijke beperking aantrekkelijker wordt. Tijdens de Nationale Spelen Twente 2022 wordt de filosofie 'Changing Lives, Changing Behaviours' doorgevoerd.

### 2.2 Doelstelling

Om na afloop van de Nationale Spelen Twente 2022 de gewenste 'legacy' achter te laten zijn er een aantal doelstellingen opgesteld, zie [bijlage](#). De volgende doelstelling wordt doorgevoerd in het vraagstuk: "We willen werken aan een maximale voorlaten- en nalatenschap (legacy) door noaberschap, samenwerken en omzien naar elkaar. Ook na 2022 willen we door samenwerking blijvend werken aan een inclusief sportinfrastructuur. We willen graag dat de G-sport meer geïntegreerd is bij de reguliere sportverenigingen en evenementen, meer bekendheid geniet en beter bereikbaar is." Het doel is om sportverenigingen en organisatoren van sportevenementen in de regio Twente te enthousiasmeren om met de bovenstaande doelstelling aan de slag te gaan. De hoofdvraag die uit de doelstelling is voortgevloeid luidt:

"Hoe kan Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022, in aanloop naar de Nationale Spelen 2022, de sportverenigingen in Twente enthousiasmeren met betrekking tot G-sport, door middel van een campagne?"

### 2.3 Eindproduct

Het eindproduct bestaat uit een campagneplan dat dient als leidraad voor de campagne die wordt uitgerold in de week van de Nationale Sportweek 2021 en de Pre Games van de Nationale Spelen Twente 2022. Op de website van Sport050 (2021) van de Gemeente Groningen, staat beschreven dat de Nationale Sportweek plaatsvindt op vrijdag 17 tot en met zondag 26 september 2021 (Sport050, 2021). De Pre Games van de Nationale Spelen Twente 2022 vinden plaats op zaterdag 25 september. Tijdens de Pre Games worden vier sporten georganiseerd als voorbereiding op de Nationale Spelen Twente 2022 (Stichting SONS Twente 2022, s.d.). Dit is het uitgelezen moment om de campagne in te zetten. Het campagneplan is gerealiseerd voor Brand Specials die als communicatiepartner namens Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022 de campagne gaat uitrollen. In het campagneplan wordt de opbouw van de campagne uiteengezet van het creatief concept tot aan de looptijd en het budget. Uit onderzoek moet blijken wat de campagnedoelstelling wordt, op welke doelgroep de campagne wordt gericht en welke communicatiemiddelen aansluiten bij de doelgroep.

### 3. Hoofd- en deelvragen

#### 3.1 Hoofdvraag

*Hoe kan Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022, in aanloop naar de Nationale Spelen 2022, de sportverenigingen in Twente enthousiasmeren met betrekking tot G-sport, door middel van een campagne?*

#### 3.2 Deelvragen

##### Onderzoek naar de doelgroep

- 1.1 Wat zijn de huidige drempels waar de Twentse sportverenigingen en organisatoren van sportevenementen tegenaan lopen bij het aanbieden van G-sport?
- 1.2 Wat is de invloed van G-sport op de G-sporters?
- 1.3 Wat is de invloed van G-sport op de sportverenigingen?

##### Opzet communicatie voor de doelgroep

- 2.1 Hoe kan een campagne enthousiasmeren?
- 2.2 Welke communicatiemiddelen slaan aan bij de doelgroep?

##### Testen bij de doelgroep

- 3.1 Wat is het effect van de communicatiemiddelen op de doelgroep?

## 3.3 Methoden

### 3.3.1 Onderzoek naar de doelgroep

Het onderzoek is opgedeeld in drie fasen. In de eerste fase genaamd ‘onderzoek naar de doelgroep’ zijn de deelvragen beantwoord door fieldresearch aan de hand van de uitkomsten van diepte-interviews. In totaal zijn er 22 diepte-interviews afgenomen met verschillende stakeholders. Er zijn gesprekken gevoerd met stakeholders van Special Olympics Nederland, om meer te weten te komen over G-sport. Er is gesproken met een Projectmanager bij Sportaal, die in verbinding staat met de 14 Twentse gemeenten, om in kaart te brengen wat de huidige situatie is in de Twentse gemeenten met betrekking tot G-sport. Verder zijn er gesprekken gevoerd met organisatoren van topsportevenementen in de regio Twente om te achterhalen wat de mogelijkheden zijn van G-sport bij topsportevenementen. Ook is er gesproken met verschillende stakeholders van sportverenigingen die G-sport aanbieden. Op deze manier is onderzocht wat de huidige situatie is voor G-sportaanbieders in de regio Twente. Daarnaast is er gesproken met stakeholders van sportbonden, om te achterhalen welke rol zij innemen op het gebied van G-sport. Tot slot is er gesproken met stakeholders van de Twentse zorgorganisatie Aveleijn, om meer te weten te komen over mensen met een verstandelijke beperking en de mogelijkheden rondom sportstimulatie voor deze doelgroep. Zie de [bijslage](#) voor een overzicht van de respondenten. Er zijn open vragen gesteld om zo veel mogelijk informatie op te halen, zie de [bijslage](#) voor de vragenlijsten. De uitkomsten zijn per deelvraag gecategoriseerd aan de hand van een arcering. Zie de [bijslage](#) voor de legenda van deze kleurcodering.

### 3.3.2 Opzet communicatie voor de doelgroep

Deelvraag 2.1 is beantwoord aan de hand van diepte-interviews. Hierboven staan de respondenten beschreven en op welke manier de uitkomsten zijn opgehaald en verwerkt. Deelvraag 2.2 is beantwoord aan de hand van desk- en fieldresearch. Om te achterhalen welke communicatiemiddelen aanslaan bij de doelgroep is er gekeken naar bestaande effectieve campagnes gericht op dezelfde doelgroep. Uit deze campagnes zijn effectieve communicatiemiddelen achterhaald. Daarnaast is er fieldresearch uitgevoerd waarbij stakeholders van de sportbond Nevobo en het sportbedrijf Sportaal zijn benaderd met de vraag hoe zij communiceren met sportverenigingen. Zie de [bijslage](#) voor de mailuitwisseling met de stakeholders. Op deze manier zijn ook effectieve communicatiemiddelen verzameld.

### 3.3.3 Testen bij de doelgroep

De primaire doelgroep bestaat uit sportverenigingen in de regio Twente. Naar aanleiding van onderstaand onderzoek wordt de doelgroep gesegmenteerd. Voor de diepte-interviews zijn met acht stakeholders van verschillende sportverenigingen in de regio Twente die G-sport aanbieden gesprekken gevoerd. Deze acht respondenten zijn benaderd om de ontwikkelde communicatiemiddelen te testen. De communicatiemiddelen zijn aan hen voorgelegd. Er is gevraagd om plusjes te zetten bij de dingen die ze goed vinden en minnetjes waar verbetering nodig is en om dit ook te onderbouwen. Daarnaast is er gevraagd naar de algemene indruk en naar welke boodschap zij denken dat de communicatiemiddelen moet overbrengen. Met behulp van deze feedback zijn de communicatiemiddelen aangescherpt, zodat de middelen zo goed mogelijk aansluiten bij de doelgroep.

## 4. Huidige situatie

Het SCP (2018) schat dat er in 2018 in Nederland ongeveer 440.000 mensen zijn met een verstandelijke beperking. Hiervan hebben circa 70.000 mensen een ernstige verstandelijke beperking. Ongeveer 370.000 mensen hebben een lichte verstandelijke beperking (SCP, 2018). In het rapport 'Sporten en bewegen voor mensen met een verstandelijke beperking' van het Mulier Instituut (2017) staat beschreven dat een persoon een verstandelijke beperking heeft wanneer er een achterstand is in zowel intelligentie als aanpassingsgedrag. Daarnaast moet er sprake zijn van een IQ lager dan 70. Een achterstand in aanpassingsgedrag heeft invloed op sociale en praktische vaardigheden, zoals moeite hebben met de omgang met anderen. Als deze belemmeringen zijn ontstaan voor het 18e levensjaar is er sprake van een verstandelijke beperking (Mulier Instituut, 2017). Op dit moment zijn er zo'n 28.000 G-sporters in Nederland (Schapendonk, 2021). Vrieler (2021) stelt dat een grote groep binnen de reguliere sport niet tot hun recht komt. Zeker op het gebied van competitie. Het is lastig om hen aan een reguliere competitie te laten meedoen, omdat het qua regels niet goed te begrijpen is en omdat het niveauverschil te groot is (Vrieler, 2021).

Zandstra (2021) beschrijft dat mensen alleen aan de Special Olympics kunnen deelnemen als ze lid zijn van een vereniging. Het feit dat tijdens de Nationale Spelen Twente 2022, 25 sporten worden aangeboden, getuigt dat er al best wat initiatieven zijn binnen de G-sport in Nederland. In de regio Twente valt er nog een slag te maken. De bereidheid van gemeenten en verenigingen is groot (Zandstra, 2021). In de [bijlage](#) staat een kaart met het geschatte G-sportaanbod per gemeente in de regio Twente. Daarnaast staat in de [bijlage](#) een uitgewerkt overzicht van het G-sportaanbod per gemeente in de regio Twente. Volgens Van der Velde (2021) is er in Twente een behoorlijk aanbod aan vrijetijdsactiviteiten, door allerlei organisaties. Van dansen, sport- en beweegactiviteiten tot knutsel-, theater- en muziekgroepen. Op het gebied van trainingen zijn er mogelijkheden, maar competities, wedstrijden en toernooien zijn er niet veel (Van der Velde, 2021). Er zijn al wel landelijke competities voor elke tak van G-sport, met uitzondering van triathlon, volgens Schapendonk (2021). Volgens Vrieler (2021) is er een grote stap te maken op het gebied van sportdeelname. Als de situatie het toelaat, zou iedereen een sport moeten kunnen beoefenen (Vrieler, 2021).

Volgens Van der Velde (2021) laat men steeds vaker mensen met een verstandelijke meedoen met een reguliere activiteit. Tenzij het speciaal moet, omdat er meer begeleiding nodig is of er aanpassingen vereist zijn. G-sporters krijgen steeds meer een plek binnen de reguliere sportvereniging, maar ook binnen het sportaanbod (Van der Velde, 2021). Er is nog een slag te maken bij het onderlinge contact op de vereniging zelf, aldus Schapendonk (2021). De G-sporters komen weinig in contact met andere clubleden. Het organiseren van contactmomenten biedt hiervoor uitkomst (Schapendonk, 2021). Mater (2021) merkt dat G-sport nog steeds een eilandje is binnen de vereniging. Bij G-hockey worden veel sporters ook ingezet als vrijwilliger en dat zou bij alle sporten moeten kunnen. Dit kan beter worden uitgezet, waardoor G-sporters ook echt lid zijn van de vereniging. Een heleboel verenigingen denken daar op dit moment niet aan (Mater, 2021).

G-sport ontstaat volgens Van der Velde (2021) vaak wanneer iemand gemotiveerd is, doordat hij of zij iemand in de directe omgeving heeft met een verstandelijke beperking. Het is vaak een persoonlijk initiatief dat ervoor zorgt dat een vereniging start met het aanbieden van G-sport. Daarnaast zijn er initiatieven die ontstaan zijn uit sportstimulering, waarbij de gemeente de vereniging benadert om iets te betekenen voor de doelgroep. Langzamerhand wordt het steeds breder verspreid, waardoor nu steeds meer verenigingen zich bewust worden van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. Dat men naast hun reguliere sportaanbod kijkt wat ze voor andere doelgroepen kunnen betekenen. Volgens Van der Velde is dit niet verrassend als er gekeken wordt naar de subsidiëring van de sportverenigingen (Van der Velde, 2021). Zie de [bijlage](#) voor een uitgebreide versie van de huidige situatie.

## 5. Resultaten

### 5.1 Drempels G-sport

De eerste deelvraag die in dit onderzoek centraal staat is: 'Wat zijn de huidige drempels waar de Twentse sportverenigingen en organisatoren van sportevenementen tegenaan lopen bij het aanbieden van G-sport?'. De onderstaande drempels zijn gebleken uit de uitkomsten van diepte-interviews met verschillende stakeholders. In de resultaten zijn de drempels gecategoriseerd aan de hand van een gele arcering. Zie de [bijlage](#) voor de uitkomsten van de diepte-interviews en zie daarnaast de [bijlage](#) voor een schema van de respondenten met daarbij de organisatie en functie.

#### Vrijwilligers

Staudt (2021) stelt dat een vereniging draait op vrijwilligers, terwijl de meeste verenigingen juist kampen met een gebrek aan goede trainers en vrijwilligers, zo stelt Schapendonk (2021). Waar vroeger iedereen een eigen taak had binnen de vereniging, hebben verenigingen vandaag de dag moeite om mensen aan zich te verbinden, aldus Zandstra (2021). In de huidige individualistische samenleving kost het bijvoorbeeld moeite om iemand een bardienst te laten draaien. Het gevolg is dat op sportparken vaak pensionado's actief zijn, omdat anderen geen tijd hebben (Zandstra, 2021). Desalniettemin geeft Staudt aan dat alles binnen een vereniging mogelijk is, wanneer iemand enthousiast is om iets op te pakken. Dit is volgens Leusink (2021) een valkuil, aangezien initiatieven vaak persoonsafhankelijk zijn. Zo beschrijft Staudt (2021) dat er animo is om een training een aantal keer een over te nemen, maar wanneer de vaste trainers wegvallen, is vervanging een probleem.

#### Begeleiding

Vrieler (2021) merkt op dat binnen de gehandicaptenzorg sporten bij een sportvereniging niet erg wordt gestimuleerd. Als een cliënt niet gemotiveerd is om te gaan sporten, moet hij of zij door een ander gemotiveerd worden. Begeleiders hebben niet altijd de ruimte om cliënten weg te brengen naar de sport (Vrieler, 2021). Het gevolg is dat de begeleiding het sporten bij een sportvereniging niet altijd stimuleert aangezien hij of zij dan mee moet, aldus Edens (2021). Van Heek (2021) geeft aan dat één op één begeleiding naar de G-sport moeilijk is. Als het gaat om een groepje kunnen vrijwilligers worden ingezet. Daarnaast zal een begeleider het belang groter achten, wanneer hij of zij zelf sportief is, dan zal de stimulans richting de cliënt ook groter zijn (Van Heek, 2021). Verder geeft Sassen (2021) aan dat er vaak dingen op het pad komen van cliënten wat hun voorkeur heeft. Veel cliënten gaan overdag naar de dagbesteding, wat betekent dat ze gemotiveerd moeten worden om daarnaast te gaan sporten (Sassen, 2021). Echter verschilt het per individu hoeveel stimulatie nodig is om te gaan sporten.

#### Extra specialisme

Het mes snijdt aan twee kanten, beschrijft Schapendonk (2021). Enerzijds blijkt dat mensen met een verstandelijke beperking niet naar een sportclub gaan, omdat ze het gevoel hebben dat er geen goede begeleiding is. Anderzijds ontbreekt het vereiste extra specialisme voor G-sport veel bij sportclubs. Er is desondanks niet veel extra nodig om g-sport aan te bieden (Schapendonk, 2021). Markvoort (2021) beschrijft dat een G-sporter meer kan dan iemand met een lichamelijke beperking. In het geval van een lichamelijke beperking moet men vaak meer aanpassingen verrichten. Onder begeleiding kunnen G-sporters veel bereiken, op ieder zijn eigen niveau (Markvoort, 2021). Volgens Schapendonk (2021) zijn een sporttechnische achtergrond, affiniteit met de doelgroep en simpele 'tools' van belang. Er zijn eendaagse opleidingen, waarna het mogelijk is om geschoold mensen met een verstandelijke beperking training te geven (Schapendonk, 2021).

### **Beeldvorming doelgroep**

Volgens Bruers (2021) worden mensen met een verstandelijke beperking gezien als 'zielig'. Van der Velde (2021) stelt dat door sympathie men iets voor G-sporters wil betekenen. De doelgroep moet meer vertrouwd en gewoner worden, zodat de doelgroep een gewone plek krijgt in de maatschappij (Van der Velde, 2021). Bruers (2021) merkt dat sommige G-sporters worden gekleineerd. Hen wordt verteld dat ze 'niet kunnen sporten', 'niks kunnen winnen', omdat ze verstandelijk beperkt zijn. Verder blijkt dat de doelgroep wordt onderschat en er wordt gedacht dat ze bepaalde dingen niet kunnen. Bruers geeft in dit verband aan dat als er niets wordt uitgeprobeerd, de grenzen van de sporter en de begeleider niet worden verlegd. De doelgroep moet de ruimte krijgen om zich te ontwikkelen. Indien ze continu van uitdagingen wordt weggehouden, gaan ze er ook nooit iets van leren (Bruers, 2021). Markvoort (2021) beschrijft dat de doelgroep weinig aandacht krijgt, wanneer het niet in de directe omgeving plaatsvindt. Het is anders wanneer iemand een broer of zus heeft met een verstandelijke beperking (Markvoort, 2021). Daarnaast denken volgens Bruers (2021) veel mensen bij G-sport aan mensen met het downsyndroom, terwijl er nog veel andere soorten verstandelijke beperkingen bestaan. Het is een klein onderdeel waar het vaak mee wordt geassocieerd (Bruers, 2021).

### **Betrokken bestuur**

Het bestuur mag op dit moment meer aandacht besteden aan het G-team, aldus Arens (2021). Daarnaast mag het G-team ook meer onderdeel mag worden van de vereniging (Arens, 2021). Volgens Schapendonk (2021) heeft een vereniging inzicht nodig in wat het aanbieden van een G-sport hen oplevert. Daarnaast bestaat de valkuil dat een enthousiaste ouder de G-tak opzet binnen een vereniging, maar dat vervolgens het kind de sport niet meer leuk vindt en iets anders gaat doen. Een risico is dat de hele G-afdeling binnen de vereniging wegvalt. Om dit te voorkomen is het borgen van de G-sport binnen het bestuur van belang. In dit geval is een bestuurslid verantwoordelijk voor de tak van G-sport. Dit betekent bovendien dat er budget vrijkomt en dat de G-afdeling behouden blijft (Schapendonk, 2021). Daarnaast geeft Vrieler (2021) aan dat in de naam van het bestuur men sterker staat dan vrijwilligers als het gaat om subsidieaanvraag voor aangepast sporten. Bovendien zijn er voldoende subsidies waar men gebruik van kan maken (Vrieler, 2021).

### **Deelnemers werven**

De G-populatie is niet dominant binnen de samenleving, beschrijft Zandstra (2021). Dit betekent dat er een beperkt aantal G-sportaanbieders is. Een overaanbod van G-sport heeft een verschraling binnen verschillende verenigingen tot gevolg (Zandstra, 2021). Van der Velde (2021) geeft aan dat door de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) het lastig is om de doelgroep te vinden. Daarnaast geeft Pleizier (2021) aan dat aanbieders wel iets willen aanbieden als de G-sporters er zijn. Als de deelnemers er nog niet zijn en de club deelnemers en trainers moeten werven, heeft een club andere prioriteiten, waardoor het blijft liggen (Pleizier, 2021). Daarnaast denken verenigingen vaak dat wanneer ze beginnen met G-sport ze gelijk tientallen aanmeldingen krijgen, terwijl het soms maar om een paar G-sporters gaat, zeker bij een specifieke tak van sport (Van der Velden, 2021).

### **Vervoer**

Volgens Mater (2021) is het G-sportaanbod verspreid in de regio Twente. G-sporters moeten hierdoor verder reizen wanneer een specifieke sport wordt beoefend, stelt Van der Velde (2021). Het verschilt per individu of de G-sporter zelfstandig of onder begeleiding naar een sportvereniging kan (Edens, 2021). Het vervoer is voornamelijk individueel gericht, in verband met de indicatie die iemand krijgt, aldus Van der Velde (2021). Vanuit de WMO (Wet Maatschappelijk Ondersteuning) krijgen G-sporters die hiervoor in aanmerking komen vergoeding voor vervoer. Deze vergoeding verschilt per gemeente. Dit knelt, omdat G-sport regionaal is georganiseerd. Regionale afspraken zouden hier een uitkomst bieden. G-sporters die niet in aanmerking komen voor een vergoeding hebben zelf de verantwoordelijkheid om naar de club te komen. Als het gaat om kinderen hebben ouders en verzorgers de verantwoordelijkheid om hen naar de club te brengen. Het vergt bij deze doelgroep meer tijd, aangezien de deelnemers uit de regio komen, wanneer er geen G-sportaanbod is in de eigen woonplaats. G-sporters met een hoger niveau kunnen prima zelfstandig met het openbaar vervoer naar de club reizen of op een andere manier (Van der Velde, 2021).

### **Samenwerking**

Van der Velde (2021) geeft aan dat sportverenigingen moeten kijken wat realistisch en haalbaar is. Ook het doel van de activiteit moet worden vastgesteld. Als de ambitie bijvoorbeeld is om een competitie op te zetten, dan moet men kijken of er voldoende deelnemers zijn om een team te vormen. De uitkomst kan in dat geval zijn dat een aantal verenigingen in de buurt moeten samenwerken om op een centraal punt teams te vormen. Hierin is coördinatie belangrijk, zodat men kijkt wat er al is op dat gebied om te voorkomen dat men elkaar gaat concurreren. Vaak weten sportverenigingen namelijk niet van elkaar weet wat ze aanbieden (Van der Velde, 2021). Leusink (2021) geeft aan weinig te zien van het G-sportaanbod in de regio Twente. Er zijn kansen op het gebied van promotie. Er is momenteel geen overkoepelend persoon die over het aangepast sporten gaat. Het is daardoor nu lastig om de gemeenten op het gebied van G-sport aan elkaar te koppelen. Verenigingen moeten nu zelf een eigen netwerk opbouwen (Leusink, 2021).

## 5.2 Invloed G-sport op G-sporters

De tweede deelvraag die in dit onderzoek centraal staat is: 'Wat is de invloed van G-sport op de G-sporters?'. De impact is gebleken uit de uitkomsten van diepte-interviews met verschillende stakeholders. In de uitkomsten is de impact gecategoriseerd aan de hand van een oranje arcering. Zie de [bijlage](#) voor de uitkomsten van de diepte-interviews en zie daarnaast de [bijlage](#) voor een schema van de respondenten met daarbij de organisatie en functie vermeld.

### Fitter en gezonder

De invloed van G-sport op de G-sporter is groot. Schapendonk (2021) beschrijft dat de sportdeelname van mensen met een verstandelijke beperking bijdraagt aan het fitter en gezonder worden. Zo noemen Van Heteren & Derks (2021) het voorbeeld dat door de corona crisis een aantal deelnemers naar de fysiotherapeut moesten, omdat het lichaam vast kwam te zitten (Van Heteren & Derks, 2021). Dit laat zien wat de impact is van sport op de fysieke gesteldheid van G-sporters.

### Persoonlijke ontwikkeling

Schapendonk (2021) beschrijft dat de doelgroep vaak onder presteert in de maatschappij ten opzichte van anderen, waarbij dat bovendien vaak wordt benadrukt. Sport geeft hen meer zelfvertrouwen, omdat ze in het geval van sport gelijkwaardig zijn en zo hun prestaties kunnen laten zien. Dit heeft tot gevolg dat ze zelfredzamer worden, meer durven en kunnen in het dagelijks leven (Schapendonk, 2021). Vrieler (2021) geeft aan dat sport bijdraagt aan dat de doelgroep voor 'vol' wordt gezien en dat ze de kans krijgen om zelf dingen te ervaren (Vrieler, 2021). Daarnaast levert sport naast kennis en kunde ook een belangrijke bijdrage om het karakter te vormen, aldus Zandstra (2021). Zo leert sporten beter oriënteren, weerbaar maken en geeft het een goed gevoel voor eigenwaarde. Dat geldt voor iedereen, ook voor mensen met een verstandelijke beperking (Zandstra, 2021).

### Eigen plek

Staudt (2021) merkt op dat sport een uitlaatklep is voor de doelgroep. Er wordt gekeken naar wat de behoefte is van de G-sporter en daar wordt op ingespeeld tijdens de trainingen. Het is divers en alles is op maat (Staudt, 2021). Arens (2021) beschrijft dat sport de doelgroep naast hun reguliere bezigheden, zoals de fysio en school een extra eigen bezigheid biedt. Het is voor G-sporters ontspanning, plezier en iets waar ze echt ergens bij horen. Arens merkt dat sommigen het lastig vinden dat ze niet op een reguliere school zitten. Voor hen is alles al extra en sporten is voor hen iets normaal. Het reguliere sporten wat iedereen heeft en in een team zitten (Arens, 2021). Volgens Vrieler (2021) is het een groot pluspunt dat de doelgroep op hun eigen niveau kan sporten tegen anderen van gelijkwaardig niveau. Daar halen ze veel plezier uit (Vrieler, 2021).

### Grenzen verleggen

Volgens Bruers (2021) is het van belang dat de doelgroep leert omgaan met winnen en verliezen. Sport speelt een belangrijke rol om hierin grenzen te verleggen. Op deze manier leert de G-sporter wat hij of zij allemaal kan en hoe het in de toekomst nog beter kan. Bij de één gaat dit leerproces sneller dan bij de ander (Bruers, 2021). Volgens Leusink (2021) is het een prachtige doelgroep, waar meer uit te halen valt dan wat tot heden gebeurt. G-sport heeft vaak de stempel lief en leed, terwijl G-sport ook sport is. De G-sporters komen om te sporten, worden aangepakt en krijgen een eerlijke training (Leusink, 2021). Echter beschrijft Bruers (2021) dat sport voor deze doelgroep niet alleen sport is, maar ook een middel voor de opbouw van het sociale leven. Sportdeelname draagt bij aan het krijgen van sociale contacten en vriendschappen (Schapendonk, 2021). Op het moment dat iemand met een verstandelijke beperking lid wordt van een vereniging, wordt er kennisgemaakt met nieuwe mensen en worden ze hierin uitgedaagd (Bruers, 2021).

### 5.3 Invloed G-sport op sportverenigingen

De derde deelvraag die in dit onderzoek centraal staat is: 'Wat is de invloed van G-sport op de sportverenigingen?'. De onderstaande impact is gebleken uit de uitkomsten van diepte-interviews met verschillende stakeholders. In de uitkomsten is de impact op de sportverenigingen gecategoriseerd aan de hand van een roze arcering. Zie de [bijlage](#) voor de uitkomsten van de diepte-interviews en zie daarnaast de [bijlage](#) voor een schema van de respondenten met daarbij de organisatie en functie vermeld.

#### **Meerwaarde**

G-sport heeft een meerwaarde voor sportverenigingen. Door het werken met de doelgroep zullen mensen die binnen de vereniging actief zijn, merken dat mensen met een verstandelijke beperking een enorme stimulans zijn geweest en een bijdrage heeft geleverd aan het verenigingsleven, aldus Zandstra (2021). Het is voor mensen met een verstandelijke beperking van belang om meer structuur aan te brengen, minder abstract te communiceren en dingen stap voor stap te doen. Het gevolg hiervan is dat de communicatie en de omgang onderling ook verbetert en er meer rust wordt gecreëerd (Zandstra, 2021).

#### **Ontwikkeling**

Zandstra (2021) stelt dat doordat jeugdtrainers in aanraking komen met G-sporters dit een belangrijke ervaring is voor hun ontwikkeling. Het moet volgens Van der Velde (2021) meer vertrouwd zijn dat mensen met een verstandelijke beperking binnen een vereniging opereren, zodat kinderen vanaf jongs af aan hiermee in aanraking komen. Zo krijgen mensen met een verstandelijke beperking een plek binnen de club en daardoor ook binnen de samenleving (Van der Velde, 2021). Op het moment dat men in aanraking komt met de doelgroep ervaren en ontdekken ze hoe leuk het contact is, aldus Van Heteren en Derks (2021). Wanneer men bijvoorbeeld een training meekijkt, zijn ze daarna meestal enthousiast om ook iets voor de doelgroep te betekenen (Van Heteren & Derks, 2021).

#### **Onderdeel maken van de vereniging**

Om G-sport onderdeel te maken van de vereniging zijn de volgende zaken van belang: het organiseren van onderlinge contacten (Schapendonk, 2021) en het G-team mee laten doen met activiteiten die andere leden ook doen (Tijhuis, 2021). Mater (2021) geeft aan dat veel G-sporters ook eigen taken binnen de vereniging kunnen vervullen. Zo zouden zij, net als andere leden, de gelegenheid moeten krijgen om een bardienst te draaien of een wedstrijd te fluiten. Zo biedt de KNHB bijvoorbeeld scheidsrechtersopleidingen voor G-sporters en LG-sporters aan. Op deze manier kan iemand die aan G-hockey doet, ook gaan fluiten, zodat ze op die manier meer betrokken worden bij de vereniging. Er zijn binnen hockey zelfs een aantal G-hockeysers die het reguliere hockey fluiten. Er zijn er een aantal die dat vanwege hun niveau niet kunnen, maar er zijn er ook een heleboel G-sporters die dat soort taken wel kunnen invullen (Mater, 2021).

Sassen (2021) stelt dat men wel moet oppassen met draagkracht en draaglast. Men moet niet alles verwachten van de doelgroep wanneer ze lid zijn van een vereniging. Daarnaast is het niet realistisch om alles te integreren binnen reguliere teams (Sassen, 2021). Plantinga (2021) geeft aan dat cliënten dat zelf ook niet willen. Door hen volledig te op te nemen binnen reguliere teams hebben ze niet de kans om ergens goed in te zijn. Dit werkt juist frustrerend, waardoor cliënten wellicht juist eerder stoppen met sporten. Volgens Van der Velde (2021) is het daarnaast van belang dat de G-sporters meedenken binnen de organisatie. In Nederland heeft men de neiging om het vooral over anderen te hebben en niet met anderen. De doelgroep kan zelf het beste uitleggen hoe bepaalde dingen moeten, wat ze voelen en ervaren (Van der Velde, 2021). Ook is het van belang om G-sporters te stimuleren in wat ze wél kunnen, aangezien de maatschappij vaak benadrukt wat ze niet kunnen (Van Heteren & Derks, 2021).

### **Samenwerking**

Arens (2021) geeft aan met een andere vereniging een training uitwisseling te hebben gedaan om van elkaar te leren. Mater (2021) geeft het advies dat de verenigingen in de buurt een groepsapp aanmaken, zodat ze snel kunnen schakelen en om contacten te leggen. Zo kan ook tijdens een trainingsavond een oefenwedstrijd of een toernooi worden georganiseerd. Verder adviseert Mater de verenigingen om hun vereniging toe te voegen aan de website van Uniek Sporten, zodat de vereniging ook vindbaar is. Op het gebied van vindbaarheid ontstaan vaak problemen, aangezien de informatie niet up-to-date is. Dit heeft tot gevolg dat G-sporters afhaken (Mater, 2021). Van Heek (2021) geeft aan dat binnen een zorginstelling gedragsdeskundigen werkzaam zijn die trainers en anderen kunnen opleiden en begeleiden, door bijvoorbeeld uit te leggen wat een beperking betekent en hoe te handelen wanneer iemand boos wegloopt. Deze uitwisseling verstevigt het traject (Van Heek, 2021).

## 5.4 Effectieve communicatiemiddelen

De vierde deelvraag die in dit onderzoek centraal staat is: ‘Welke communicatiemiddelen slaan aan bij de doelgroep?’. De effectieve communicatiemiddelen zijn gebleken uit mailuitwisseling met stakeholders van Nevobo en sportbedrijf Sportaal. Zie de [bijlage](#) voor de mailuitwisseling. Daarnaast zijn er de landelijke campagnes van Team:Fit en Rookvrije Generatie geanalyseerd. Er is gekozen om deze campagnes te analyseren, omdat zij zich onder andere richten op sportverenigingen. Op deze manier wordt achterhaald welke communicatiemiddelen aanslaan bij sportverenigingen.

### Effectieve communicatie

Volgens Van Kruijl (2021), Medewerker Media & Communicatie bij Nevobo, werkt e-mail marketing goed om verenigingen te bereiken. De ontvangers van deze mailing zijn de clubbestuurders, overige vrijwilligers en geïnteresseerden. Daarnaast zet Nevobo in op social media, zonder budget, waar ze afhankelijk van het onderwerp prima resultaten behalen. In verband met COVID-19 hebben zij webinars ingezet, waar positieve reacties op zijn ontvangen. De webinars zijn ingezet ter inspiratie voor verenigingen en ze zijn toegepast in opleidingen. Verder verstuurt Nevobo persberichten voor bepaalde thema's, leveren ze input voor vakbladen, organiseren ze events (zoals een Live Q&A), haken ze aan bij podcasts en hebben ze mooie samenwerkingen met sponsors (Van Kruijl, 2021). Van der Velde (2021), Projectmanager bij Sportaal, geeft aan dat sportbonden in toenemende mate digitaal met verenigingen communiceren. In de vorm van nieuwsbrieven, nieuwsflitsen en digitale flyers. Ook wordt er nog steeds gebruik gemaakt van posters, flyers en banners, omdat deze bij de sportaccommodaties kunnen worden opgehangen en neergelegd. Bij landelijke acties wordt er ook gebruik gemaakt van tv- en/of radiocommercials bij RTV Oost en/of de NOS (Van der Velde, 2021).

### Analyses bestaande campagnes

#### Team:Fit

Op de website van NOC\*NSF (s.d.) staat beschreven dat Team:Fit de werkwijze is waarmee JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) zich inzet voor een gezondere sportomgeving. Op de website van Team:Fit (s.d.) staat vermeld dat met het programma ‘Het Spel’ in vier stappen wordt gewerkt aan één of meerdere thema's. Samen met een Team:Fit Coach wordt gekeken naar de huidige situatie binnen de sportvereniging en wordt er een thema gekozen waarmee de vereniging aan de slag gaat. Nadat de keuze is gemaakt, worden ‘challenges’ gesteld om situaties binnen de vereniging te veranderen. Wanneer de stappen binnen de challenge zijn afgerond, krijgt de vereniging een badge. Ook staan er praktijkverhalen op de webpagina en een inschrijfformulier voor een nieuwsbrief om op de hoogte te blijven. Team:Fit heeft geen social media kanalen. Er wordt vanuit de website geopereerd. Wel is er een YouTube-kanaal waar een aantal video's op staan. Het betreft informatieve video's met daarin voorbeelden hoe een gezondere sportomgeving kan worden gecreëerd (Team:Fit, s.d.).

#### Rookvrije Generatie

Op de website van de Rookvrije Generatie (s.d.) staat de volgende pijler beschreven ‘Kinderen die vanaf nu worden geboren: sporten op een sportvereniging waar niet meer gerookt wordt in de buurt van kinderen.’ De website bevat een pagina met de volgende materialen die nodig zijn om aan de slag te gaan met een rookvrije sportvereniging: een enquête, een stappenplan, een overzicht van argumenten en veelgestelde vragen over een rookvrije sportvereniging. Naast deze materialen wordt er een informatiepakket aangeboden, met: een stappenplan, een argumentenkaart, een flyer, een poster, een online banner, een communicatiepakket en een toolkit met tips & tricks voor de naleving van een rookvrij terrein. Ook staat er een informatieve animatievideo op de pagina en is het mogelijk om praktijkverhalen te lezen. Tevens worden tien gratis rookvrij-borden aangeboden voor buitensportverenigingen die een rookvrij-beleid hebben ingevoerd. Tot slot wordt er een gratis adviesgesprek aangeboden wanneer er hulp nodig is. De Rookvrije Generatie verspreid haar boodschap via verschillende social media kanalen (Rookvrije Generatie, s.d.).

De volgende communicatiemiddelen slaan aan bij de sportverenigingen:

- E-mail marketing;
- Social media;
- Webinars;
- Persberichten;
- Vakbladen;
- Podcasts;
- Nieuwsbrieven, nieuwsflitsen en digitale flyers;
- Posters & flyers;
- Online banners;
- Challenges;
- Website;
- YouTube-kanaal met informatieve (animatie)video's;
- Enquête;
- Stappenplan;
- Argumentenkaart;
- Toolkit met tips & tricks.

## 6. Conclusie hoofdvraag

In dit onderzoek is toegewerkt naar de beantwoording van de hoofdvraag: *“Hoe kan Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022, in aanloop naar de Nationale Spelen 2022, de sportverenigingen in Twente enthousiasmeren met betrekking tot G-sport, door middel van een campagne?”* Aan de hand van de resultaten die zijn gebleken uit field- en deskresearch wordt een conclusie gevormd.

### Beeldvorming

Mensen met een verstandelijke beperking worden volgens Bruers (2021) gezien als ‘zielig’. Van der Velde (2021) stelt dat men door sympathie iets voor de G-sporters wil betekenen. Bruers (2021) ziet daarnaast dat sommige G-sporters worden gekleineerd. Aan hen wordt verteld dat ze “niet kunnen sporten” of “niks kunnen winnen”, omdat ze verstandelijk beperkt zijn. Verder blijkt uit de resultaten dat de doelgroep wordt onderschat en er wordt gedacht dat ze bepaalde dingen niet kunnen. Bruers geeft in dit verband aan dat als er niets wordt uitgetroefd, de grenzen van de sporter en de begeleider niet worden verlegd. Indien de doelgroep continu van uitdagingen wordt weggehouden, gaan ze er ook nooit iets van leren (Bruers, 2021). Markvoort (2021) beschrijft dat de G-sport te weinig aandacht krijgt. Zo krijgt de doelgroep weinig aandacht, wanneer het niet in de directe omgeving plaatsvindt (Markvoort, 2021). Van der Velde (2021) geeft aan dat de beeldvorming veranderd kan worden door het in de publiciteit te brengen, door mensen te laten zien wat ze wél kunnen en niet wat ze niet kunnen. Doordat men in aanraking komt met de doelgroep, ontstaat een ander beeld van de doelgroep (Van der Velde, 2021). De maatschappij benadrukt namelijk vaak wat de doelgroep niet kan (Van Heteren & Derks, 2021). Volgens Mater (2021) mag het positivisme meer naar buiten worden gebracht, zodat verenigingen die geen G-team hebben getriggerd worden.

### Initiatieven

Initiatieven met betrekking tot G-sport zijn vaak persoonsafhankelijk, aldus Leusink (2021). Dit heeft tot gevolg dat wanneer de initiatiefnemer stopt, de hele G-afdeling binnen de vereniging wegvalt. Om dit te voorkomen is het borgen van de G-sport binnen het bestuur van belang. In dit geval is een bestuurslid verantwoordelijk voor de tak van G-sport, aldus Schapendonk (2021). Dit betekent bovendien dat er budget vrijkomt en dat de G-afdeling behouden blijft (Schapendonk, 2021). Het bestuur mag daarnaast op dit moment meer aandacht besteden aan het G-team. Arens (2021) geeft aan dat het G-team meer onderdeel mag worden van de vereniging en dat het bestuur hierin een belangrijke rol speelt. Door het bestuur te enthousiasmeren met betrekking tot G-sport gaat het meer leven binnen de vereniging.

### Onderdeel maken

Van der Velde (2021) stelt dat het meer vertrouwd moet zijn dat mensen met een verstandelijke beperking binnen een vereniging opereren, zodat kinderen hier vanaf jongs af aan mee in aanraking komen. Op deze wijze krijgt de doelgroep een plek binnen de club en zo ook binnen de samenleving (Van der Velde, 2021). Op het moment dat men in aanraking komt met mensen met een beperking ervaren en ontdekken ze hoe leuk dit contact is (Van Heteren & Derks, 2021). Om G-sport onderdeel te maken van de vereniging zijn de volgende zaken van belang: het organiseren van onderlinge contacten (Schapendonk, 2021) en het G-team mee laten doen met activiteiten die andere leden ook doen (Tijhuis, 2021). Mater (2021) geeft daarnaast aan dat veel G-sporters ook eigen taken binnen de vereniging kunnen vervullen. Zo zouden zij, net als andere leden, de gelegenheid moeten krijgen om een bardienst te draaien of een wedstrijd te fluiten. Er zijn een aantal G-sporters die dat vanwege hun niveau niet kunnen, maar er zijn ook veel G-sporters die dat wel kunnen (Mater, 2021).

### **Impact G-sport**

G-sport heeft een meerwaarde voor sportverenigingen. Door het werken met de doelgroep zullen mensen die binnen de vereniging actief zijn, merken dat mensen met een verstandelijke beperking een enorme stimulans zijn geweest en een bijdrage heeft geleverd aan het verenigingsleven, aldus Zandstra (2021). Het is voor mensen met een verstandelijke beperking van belang om meer structuur aan te brengen, minder abstract te communiceren en dingen stap voor stap te doen. Het gevolg hiervan is dat de communicatie en de omgang verbetert en er meer rust wordt gecreëerd (Zandstra, 2021). Ook is de invloed van G-sport op de G-sporters groot. Schapendonk (2021) beschrijft dat mensen met een beperking vaak onder presteren in de maatschappij ten opzichte van anderen en dat wordt vaak benadrukt. Sport geeft hen meer zelfvertrouwen, omdat ze in het geval van sport gelijkwaardig zijn en zo hun prestaties kunnen laten zien. Met als gevolg dat ze zelfredzamer worden, meer durven en kunnen in het dagelijks leven en niet alleen in de sport (Schapendonk, 2021). Sport is voor deze doelgroep niet alleen sport, aldus Bruers (2021), maar ook een middel voor de opbouw van het sociale leven. Sportdeelname draagt bij aan het krijgen van sociale contacten en vriendschappen (Schapendonk, 2021). Op het moment dat iemand met een verstandelijke beperking lid wordt van een vereniging, wordt er kennisgemaakt met nieuwe mensen en worden ze hierin uitgedaagd (Bruers, 2021).

### **Enthousiasmeren**

Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022 kan met behulp van een campagne sportverenigingen enthousiasmeren door in te spelen op de volgende punten. Ten eerste is het van belang om te laten zien wat mensen met een beperking wél kunnen en niet wat ze niet kunnen. Vaak benadrukt de maatschappij namelijk wat ze niet kunnen, met onderschatting tot gevolg. De campagne kan enthousiasmeren door het positivisme van de doelgroep naar buiten te brengen. Ten tweede ontstaat er een ander beeld van de doelgroep, wanneer men in aanraking komt met mensen met een verstandelijke beperking. Zij ervaren en ontdekken in dat geval hoe leuk het contact is en ontstaat er een positieve beeldvorming. Ten derde kunnen sportverenigingen geënthousiasmeerd worden door te laten zien dat sport voor G-sporters niet alleen sport is, maar dat de hele beleving daaromheen van belang is. Denk aan sociale contacten, maar ook het feit dat ze echt ergens bij horen en kunnen sporten op hun eigen niveau. Tot slot is het een aandachtspunt om te laten zien dat het voor mensen met een verstandelijke beperking die lid zijn van een sportvereniging van belang is om onderlinge contactenmomenten te creëren en hen mee te laten doen aan activiteiten die andere leden ook doen. Het bovenstaande draagt bij om de sportverenigingen te enthousiasmeren ten aanzien van G-sport.

## 7. Aanbevelingen

Hieronder zijn de aanbevelingen beschreven die dienen als ontwerpcriteria voor het campagneplan.

### **Communicatiedoelstelling**

Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022 heeft verschillende doelstellingen opgesteld omtrent de Nationale Spelen in 2022. Met de campagne wordt ingespeeld op de doelstelling: “We willen werken aan een maximale voorlaten- en nalatenschap (legacy) door noaberschap, samenwerken en omzien naar elkaar. Ook na 2022 willen we door samenwerking blijvend werken aan een inclusief sportinfrastructuur. We willen graag dat de G-sport meer geïntegreerd is bij de reguliere sportvereniging en evenementen, meer bekendheid geniet en beter bereikbaar is.” De communicatiedoelstelling die hieruit volgt luidt: “De houding van sportverenigingen in de regio Twente enthousiasmeren met betrekking tot G-sport in aanloop naar Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022”. De campagnedoelstelling kan worden opgesteld aan de hand van kennis, houding en gedrag. Speel met de campagnedoelstelling in op activatie van sportverenigingen.

### **Kernboodschap**

De kernboodschap van de campagne behelst het laten zien op welke manier mensen met een verstandelijke beperking mee kunnen draaien binnen een sportvereniging. Uit onderzoek is gebleken dat de beeldvorming ten aanzien van mensen met een verstandelijke beperking beïnvloed kan worden door de G-sport onder de aandacht te brengen. Dit kan geschieden door de focus te leggen op wat de doelgroep allemaal wél kan en niet wat ze niet kunnen. De maatschappij benadrukt vaak wat de doelgroep niet kan, terwijl de doelgroep een vereniging veel kan bieden. Het is voor hen meer dan sport. Het is de plek om hun sociale leven op te bouwen en ze horen echt ergens bij. Dit kan dienen als de boodschap van de campagne. Het is aan te bevelen om de G-sporters centraal te stellen in de campagne, zowel in beeld, copy en content. Op deze manier kan de beeldvorming ten aanzien van G-sporters positief beïnvloed worden.

### **Doelgroep**

Uit het onderzoek is gebleken dat het is aan te raden om de campagne op de volgende doelgroepen te richten:

#### Primaire doelgroep

De primaire doelgroep van de campagne bestaat uit sportverenigingen in de regio Twente. De primaire doelgroep van de campagne is onderverdeeld in drie categorieën:

- Categorie 1: sportverenigingen die G-sportaanbod hebben.
- Categorie 2: sportverenigingen die nieuw G-sportaanbod hebben en dit gaan opzetten.
- Categorie 3: sportverenigingen die geen G-sportaanbod hebben.

*Voor de bovenstaande categorieën hoeft geen aparte strategie gehanteerd te worden.*

#### Segmentatie primaire doelgroep

Een sportvereniging omvat meerdere onderdelen. Een sportvereniging bestaat uit: bestuur, trainers, vrijwilligers en leden. De G-sport-afdeling is vaak een eilandje binnen de vereniging. Op deze wijze komen de G-sporters weinig in contact met andere clubleden. Daarnaast mag het G-team meer onderdeel worden van de vereniging. Het bestuur speelt hier een belangrijke rol in. Door het bestuur te enthousiasmeren met betrekking tot G-sport gaat het meer leven binnen de vereniging. De G-sport kan meer onderdeel worden van de vereniging door meer contactmomenten te realiseren met andere clubleden en door een meer betrokken bestuur. Naar aanleiding van het bovenstaande is de primaire doelgroep gesegmenteerd tot het bestuur en de clubleden. Wanneer zij worden geënthousiasmeerd met betrekking tot de G-sport gaat de G-sport meer leven binnen een sportvereniging.

### Secundaire doelgroep

De secundaire doelgroep bestaat uit de organisatoren van de Big Five topsportevenementen in de regio Twente. De 'Big Five' is een samensmelting van de Internationale Topsport Events Twente (ITET), bestaande uit: Military Boekelo, CSI Geesteren, Enschede Marathon, Triathlon Holten en de FBK Games. Zie de secundaire doelgroep als een mogelijkheid om G-sporters een podium te bieden tijdens hun sportevenementen. De Big Five kan bekendheid genereren op het gebied van G-sport. Met de campagne wordt niet direct gericht op de secundaire doelgroep.

### **Marketingcommunicatiemiddelen**

Uit onderzoek zijn een aantal marketingcommunicatiemiddelen naar voren gekomen die effectief aansluiten bij sportverenigingen. Hieronder staat de gekozen middelen voor de campagne.

#### **1. Toolkit**

De toolkit kan het bestuur van sportverenigingen informeren en handvaten geven op welke manier zij zich kunnen inzetten voor de G-sport. De handvaten die aangeboden kunnen worden zijn: persoonlijke begeleiding, een stappenplan, een checklist van Special Olympics Nederland en de website van Uniek Sporten. De website van Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022 is geschikt om de toolkit op te plaatsen.

#### **2. Posters**

Door posters te verspreiden bij en in de omgeving van sportverenigingen in de regio Twente zien clubleden op welke manier G-sporters ook onderdeel kunnen uitmaken binnen een vereniging. De posters en ander drukwerk kunnen door de 14 Twentse gemeenten worden verspreid onder sportverenigingen in de regio.

#### **3. Flyers**

Door flyers te verspreiden bij sportverenigingen in de regio Twente worden clubleden geïnformeerd op welke manier zij zich kunnen inzetten voor de G-sport. De flyers en ander drukwerk kunnen door de 14 Twentse gemeenten worden verspreid onder sportverenigingen in de regio.

#### **4. Social posts**

Door social posts op de social media kanalen van Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022 te plaatsen zien clubleden op welke manier G-sporters onderdeel kunnen uitmaken binnen een vereniging. Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022 is actief op de kanalen: LinkedIn, Facebook, Instagram en Twitter.

#### **5. Online banners**

Om de socials posts meer kracht bij te zetten kunnen online banners, in de vorm van gesponsorde social posts, ingezet worden, gericht op de regio Twente.

#### **6. Videoreeks**

Zet de social media kanalen in om de videoreeks bestaande uit drie video's te verspreiden. Daarnaast heeft Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022 een YouTube kanaal waarop de video's geplaatst kunnen worden.

## **7. Nieuwsflits**

Aan de hand van een nieuwsflits kan het bestuur van sportverenigingen in de regio Twente voorafgaand aan de campagne op de hoogte worden gebracht. Hierin kan het bestuur worden geïnformeerd over de aankomende campagne en worden ze uitgedaagd om deel te nemen aan een challenge. De challenge behelst het laten zien hoe sportverenigingen zich momenteel inzetten voor G-sporters. Dit kunnen ze vervolgens delen op hun eigen social media kanalen met een #. Aan het eind van de looptijd van de campagne kunnen een aantal sportverenigingen worden uitgelicht die aan de challenge hebben deelgenomen.

### **Middelenmatrix**

Zie de [bijlage](#) voor de middelenmatrix. In deze middelenmatrix wordt aangegeven welke middelen per doelgroepsegment ingezet kunnen worden. Daarnaast wordt de boodschap en het gewenste effect per middel uiteengezet.

### **Looptijd**

De aanbeveling is om in de week van de Nationale Sportweek 2021 en de Pre Games van de Nationale Spelen Twente 2022 de campagne uit te rollen. De Nationale Sportweek vindt plaats op vrijdag 17 tot en met zondag 26 september 2021. De Pre Games van de Nationale Spelen Twente 2022 vinden plaats op zaterdag 25 september. Tijdens de Pre Games worden vier sporten georganiseerd als voorbereiding op de Nationale Spelen Twente 2022. Dit is het uitgelezen moment om de campagne in te zetten. In totaal is de looptijd van de campagne tien dagen. Zie de [bijlage](#) hoe de looptijd kan worden ingedeeld.

### **Budget**

Voor de uitrol van de campagne is €20.000,- begroot. Zie de [bijlage](#) voor hoe de begroting is verdeeld.

## 8. Testfase communicatiemiddelen

De vijfde deelvraag die in dit onderzoek centraal staat is: 'Wat is het effect van de communicatiemiddelen op de doelgroep?'. Er is een testfase uitgevoerd met vijf stakeholders van verschillende sportverenigingen in de regio Twente die G-sport aanbieden. Daarnaast is er een testfase uitgevoerd met Brand Specials, de communicatiepartner van Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022.

### 8.1 Testfase stakeholders sportverenigingen

#### Doel

Het doel van de testfase met stakeholders van sportverenigingen is om te achterhalen of de stakeholders de achterliggende boodschap van de campagne uit de communicatiemiddelen halen. Zij zijn namelijk de doelgroep waar de campagne op wordt gericht.

#### Methode

De testfase is opgezet aan de hand van de plus-min methode. Er is gevraagd om plusjes te zetten bij de onderdelen die de stakeholders goed vinden en minnetjes bij de onderdelen die ze minder vinden. Daarbij is er gevraagd om de keuze te onderbouwen. Ook is er gevraagd naar de algemene indruk van de middelen en naar welke boodschap zij denken dat de communicatiemiddelen moet overbrengen. De volgende communicatiemiddelen zijn voorgelegd aan de stakeholders: een toolkit op de webpagina, posters, een flyer, een online banner, een social post en een nieuwsbrief, zie de [bijlage](#) voor de opzet van de middelen tijdens de testfase.

#### Uitvoering

De testfase is uitgevoerd aan de hand van Google Forms. Via Google Forms zijn enquêtes gemaakt en geanalyseerd. De stakeholders hebben online het formulier ingevuld.

#### Feedback

Zie de [bijlage](#) voor een overzicht van de feedback van de stakeholders van sportverenigingen. Over het algemeen was de feedback erg positief. De volgende punten van feedback zijn verwerkt:

##### Online banner

- Een respondent geeft aan dat er twee stappen in elkaar overgaan die apart moeten. Dus stap 1: het opzetten van G-sport binnen een vereniging en stap 2: G-leden actief maken binnen de vereniging.

##### Social post

- Een respondent geeft aan om meer uitleg toe te voegen, waardoor het nog aantrekkelijker wordt.

##### Persbericht

- Een respondent geeft aan dat taalkundig de tekst soms niet helemaal klopt. Soms een beetje kromme zinnen.

##### Algemene indruk middelen

- Een respondent beschrijft dat het mooie uitingen zijn, maar ook gemeenten moeten meewerken.

##### Boodschap

- Een respondent stelt dat het niet zou misstaan om ook in beeld te brengen dat iemand met een verstandelijke beperking zelf kan genieten. Bij deze voorbeelden is zichtbaar dat ze genieten en zich inzetten voor een ander als trainer, wedstrijdleider en horeca. Iemand met een verstandelijke beperking kan zich ook in de eigen sport voor zichzelf inzetten en een topprestatie leveren.

## 8.2 Testfase Brand Specials

### **Doel**

Het doel van de testfase is om te achterhalen of Brand Specials met behulp van het campagneplan de campagne kan uitrollen. Dat het campagneplan als leidraad fungeert voor de campagne.

### **Methode**

De testfase is opgezet aan de hand van de Thinking Aloud methode. Het campagneplan is voorgelegd aan directeur B. de Zeeuw en designer M. Weghorst van Brand Specials. Vervolgens wordt hen gevraagd om hard op te denken en aan te geven wat de sterke en zwakke punten zijn. Daarnaast wordt gevraagd of ze nog aspecten missen of dat het campagneplan ondersteunend genoeg is om de campagne uit te rollen.

### **Uitvoering**

Tijdens een persoonlijk gesprek wordt de testfase aan de hand van de Thinking Aloud methode uitgevoerd.

### **Feedback**

Zie de [bijlage](#) voor de feedback met betrekking tot het campagneplan van Brand Specials. Er is gekozen om alle feedback met betrekking tot het campagneplan van Brand Specials door te voeren. Aangezien het campagneplan is ontwikkeld voor Brand Specials, de partij die de campagne gaat uitrollen.

## 9. Reflectie

Naar aanleiding van een half jaar afstuderen voor Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022 bij Brand Specials heb ik teruggeblikt en gereflecteerd op een aantal situaties. Daarnaast heb ik een algemene reflectie beschreven over de afstudeerperiode. De reflecties op de specifieke situaties zijn opgebouwd aan de hand van de STARR methode. Volgens Hakker (s.d.) behelst de STARR methode de volgende zaken: situatie, taak, actie, resultaat en reflectie.

### 9.1 Algemene reflectie

Over het algemeen kijk ik positief terug op mijn afstudeerperiode. Ik heb mijn onderzoek kunnen uitvoeren in een prettige werksfeer. Een betrokken team heeft mij begeleid tijdens mijn afstudeerperiode. Daarnaast ben ik dankbaar dat ik de volledige afstudeerperiode op kantoor bij Brand Specials heb kunnen werken. Dit was motiverend voor mijn onderzoek en hierdoor heb ik ook de mogelijkheid gekregen om veel van anderen te leren. Ik ben tevreden met het eindresultaat en het onderzoek dat ik heb neergezet. Ik kijk terug op veel mooie hoogtepunten, waar ik een bijdrage aan heb mogen leveren. Hieronder reflecteer ik op een aantal situaties die speelden tijdens mijn afstudeerperiode.

#### 9.1.1 Omvang onderzoek

De fieldresearch heb ik uitgevoerd aan de hand van diepte-interviews. In totaal heb ik bij 22 respondenten diepte-interviews afgenomen, waardoor het onderzoek erg uitgebreid was. Het transcriberen, coderen en concluderen van de uitkomsten kostte veel tijd. Het was soms een uitdaging om de rode draad te blijven zien door de vele uitkomsten. Dit heb ik opgelost door gebruik te maken van de tussentijdse beoordelingen en aan de hand van feedback van mijn bedrijfsbegeleiders. Op deze manier heb ik de juiste invalshoek van de campagne gevonden en kon ik de juiste vervolgstappen nemen.

#### 9.1.2 Meewerken

Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022 is een groot project waar organisatorisch veel bij komt kijken. Ik heb aan veel mooie opdrachten mogen meewerken. Zo ben ik vanaf het begin tot eind betrokken geweest bij het wrappen van twee trailer trucks in het teken van Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022. Daarnaast heb ik vele gesprekken met stakeholders en partners mogen bijwonen, wat erg leerzaam was. Ook mocht ik tijdens een regionaal ambtelijk overleg mijn uitkomsten presenteren aan de 14 Twentse gemeenten en ben ik geïnterviewd door RTV Oost over mijn onderzoek voor een televisiereportage. Soms was het een uitdaging om het meewerken te combineren met het afstuderen. Over de mate van meewerken is goed gecommuniceerd. Soms vond ik het moeilijk om aan te geven dat sommige taken niet altijd in mijn planning paste. Desalniettemin zag ik in dat het van belang was voor mijn onderzoek, om dit toch aan te geven.

### 9.1.3 Inzetbaarheid campagneplan

In samenwerking met collega's van Brand Specials is het campagneplan gerealiseerd. Aan de hand van creatieve brainstormsessies en mijn onderzoeksresultaten heb ik de juiste invalshoek van de campagne gevonden. Dit heb ik vervolgens vertaald naar een creatief concept. Vanuit dit creatief concept en aan de hand van mijn inzichten heb ik effectieve middelen gekozen voor de doelgroepsegmenten. Vervolgens heb ik een fotografieconcept en copy bedacht voor de middelen. Het creatief concept, de fotografie en de copy heb ik aangeleverd bij de designers van Brand Specials. Zij hebben vervolgens in de huisstijl van Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022 de middelen ontworpen. Het campagneplan is gerealiseerd voor Brand Specials. Het campagneplan dient als leidraad voor de campagne die eind september in 2021 wordt uitgerold. Brand Specials kan de middelen uitwerken aan de hand van dit campagneplan en zo de campagnedoelstelling realiseren: 'Het bestuur en de leden van sportverenigingen in de regio Twente gaan over tot actie om mensen met een verstandelijke beperking te omarmen binnen de sportvereniging.'

## 9.2 Toekomst

Na het afstuderen zou ik graag de pre-master Communicatiewetenschappen willen volgen aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Tot september blijf ik het team van Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022 en Brand Specials versterken. Voor de toekomst neem ik de volgende dingen mee die ik tijdens mijn afstudeerperiode heb geleerd. Indien mogelijk neem ik mee om meer te kijken naar de lange termijn op het gebied van planning, zodat ik eerst mijn eigen deadlines inplan voor de definitieve deadlines om zo meer ruimte en rust te creëren. Daarnaast neem ik mee om tijdig aan te geven of ik ergens hulp bij nodig heb of dat iemand taken moet overnemen. Tot slot neem ik het oplossingsgerichte denken mee naar mijn vervolgstudie. Soms gaat niet alles zoals je het voor ogen had, daarom is het van belang om oplossingsgericht te zijn en het via een andere weg mogelijk te maken.

Alles wat ik heb geleerd heb bij Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022 en Brand Specials omtrent communicatie, marketing en projectmanagement neem ik mee naar mijn vervolgstappen. Graag wil ik nog meer theorie leren, daarom heb ik de keuze gemaakt om een pre-master te doen. Ik vind communicatie en beïnvloeding erg interessant en hier wil ik graag meer over leren. In mijn vervolgstappen naar de arbeidsmarkt neem de volgende kwaliteiten mee: leergierig, gestructureerd werken en een goede teamplayer.

## Bibliografie

- Arens, A. (2021, maart 2). Trainer Volleybalvereniging Set-up'65 . (E. Velers, Interviewer)
- Bruers, N. (2021, februari 26). Sportdirector Special Olympics Nederland. (E. Velers, Interviewer)
- Derks, H. (2021, maart 16). Vrijwilliger De Gravenruiters. (E. Velers, Interviewer)
- Edens, L. (2021, maart 12). Bestuurslid Zwem- en Polovereniging De Veene. (E. Velers, Interviewer)
- GIJS Groningen. (sd). *Fair Play en Respect*. Opgehaald van gijsgroningen.nl: <https://www.gijsgroningen.nl/nieuws/nieuws/1103-fair-play-en-respect>
- Hakker, B. (sd). *De STARR-methodek zorgt voor structuur tijdens je sollicitatiegesprek*. Opgehaald van intermediair.nl: <https://www.intermediair.nl/werk-en-carriere/solliciteren/sollicitatiegesprek-starr-methode>
- Heek, E. v. (2021, maart 26). Manager Communicatie en Evenementen Aveleijn. (E. Velers, Interviewer)
- Heteren, P. v. (2021, maart 16). Vrijwilliger De Gravenruiters . (E. Velers, Interviewer)
- Kloosterman, H. (2021, maart 31). Directeur FBK Games. (E. Velers, Interviewer)
- KNLTB. (sd). *Fair Play* . Opgehaald van knltb.nl: <https://www.knltb.nl/alles-over-de-knltb/regels-en-gedrag/fair-play/>
- Koning, L. (2021, april 2). Medewerker Bureau Evenementen Aveleijn . (E. Velers, Interviewer)
- Kruijl, C. v. (2021, mei 17). Medewerker Media & Communicatie Nevobo. (E. Velers, Interviewer)
- Leusink, E. (2021, maart 3). Oprichter Only Friends Twente. (E. Velers, Interviewer)
- Maathuis, R. (2021, maart 11). Directeur CSI Twente Geesteren . (E. Velers, Interviewer)
- Markvoort, H. (2021, maart 1). Bestuurslid Triathlon Holten. (E. Velers, Interviewer)
- Mater, H. (2021, maart 17). Senior medewerker Doelgroepen Aangepast Sporten KNHB. (E. Velers, Interviewer)
- Melief, S. (2021, maart 12). Directeur Enschede Marathon. (E. Velers, Interviewer)
- Michels, W. (2013). Communicatiestrategie . In W. Michels, *Communicatiestrategie*. Groningen: Noordhoff Uitgevers.
- Mulier Insituut. (2017). *Sport en bewegen voor mensen met een verstandelijke beperking*. Opgehaald van <https://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=8198&m=1509373593&action=file.download>
- NOC\*NSF. (sd). *Nationaal Preventieakkoord*. Opgehaald van nocnsf.nl: <https://nocnsf.nl/wat-doet-nocnsf/sport-en-maatschappij/gezonde-sportomgeving/nationaal-preventieakkoord>
- Plantinga, A. (2021, april 2). Leefstijl- en vitaliteitscoach Aveleijn. (E. Velers, Interviewer)
- Pleizier, J. (2021, maart 16). Programmamanager Nevobo. (E. Velers, Interviewer)

- Rookvrije Generatie. (2018, oktober 28). *Rookvrij Kinderspel, met één klik op rookvrij.nl*. Opgehaald van youtube.com: <https://www.youtube.com/watch?v=TXavAwAP2Dg>
- Rookvrije Generatie. (sd). *Een rookvrije sportvereniging*. Opgehaald van rookvrijegeneratie.nl: [https://rookvrijegeneratie.nl/wat-jij-kunt-doen/sport/?gclid=CjwKCAjwv\\_iEBhASEiwARoemvBqj\\_wGfjGpT-0axmPQH9\\_\\_4UHAItYHjrsv7\\_95495sfSjqrwvFAfhoCoJ0QAvD\\_BwE](https://rookvrijegeneratie.nl/wat-jij-kunt-doen/sport/?gclid=CjwKCAjwv_iEBhASEiwARoemvBqj_wGfjGpT-0axmPQH9__4UHAItYHjrsv7_95495sfSjqrwvFAfhoCoJ0QAvD_BwE)
- Sassen, P. (2021, april 2). Begeleider Aveleijn. (E. Velers, Interviewer)
- Schapendonk, R. (2021, februari 23). Directeur Special Olympics Nederland. (E. Velers, Interviewer)
- SCP. (2018). *Prevalentie van verstandelijke beperking*. Opgehaald van volksgezondheidszorg.info: <https://www.volksgezondheidszorg.info/onderwerp/verstandelijke-beperking/cijfers-context/huidige-situatie#node-prevalentie-van-verstandelijke-beperking>
- Sport050. (2021, april 19). *Nationale Sportweek*. Opgehaald van sport050.nl: <https://sport050.nl/evenementen/nationale-sportweek/#:~:text=De%20Nationale%20Sportweek%20in%20Groningen,de%20European%20Week%20of%20Sport.>
- Sportbedrijf Raalte. (sd). *Fair Play*. Opgehaald van sportbedrijfraalte.nl: <https://www.sportbedrijfraalte.nl/fairplay>
- Sportservice Overijssel. (sd). Opgehaald van sportserviceoverijssel.nl: <https://www.sportserviceoverijssel.nl/>
- Staudt, A. (2021, februari 26). Voorzitter MPM Hengelo. (E. Velers, Interviewer)
- Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022. (2019, oktober). Bidbook.
- Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022. (sd). Interne documenten.
- Team:Fit. (sd). *Gezondere keuzes bij evenementen*. Opgehaald van teamfit.nl: <https://teamfit.nl/sportevenementen>
- Team:Fit. (sd). *Het spel*. Opgehaald van teamfit.nl: <https://teamfit.nl/sportlocaties/het-spel#ga-aan-de-slag>
- Team:Fit. (sd). *Maak jullie sportlocatie stap voor stap gezonder*. Opgehaald van teamfit.nl: <https://teamfit.nl/sportlocaties>
- Team:Fit. (sd). *Team:Fit*. Opgehaald van youtube.com: [https://www.youtube.com/channel/UC9-\\_0J9Xp6FvnYWAGN-0orQ/videos](https://www.youtube.com/channel/UC9-_0J9Xp6FvnYWAGN-0orQ/videos)
- Tijhuis, B. (2021, maart 26). Trainer Juventa '12 Wierden. (E. Velers, Interviewer)
- Velde, A. v. (2021, maart 10). Programmamanager Sportaal. (E. Velers, Interviewer)
- Vrieler, R. (2021, maart 3). Trainer Hengelose Ijsclub. (E. Velers, Interviewer)
- Zandstra, R. (2021, februari 25). Voorzitter Military Boekelo. (E. Velers, Interviewer)

## 10. Bijlage

### Bijlage 1: Overzicht respondenten

|                                         |                            |                                                 |                                                    |  |  |
|-----------------------------------------|----------------------------|-------------------------------------------------|----------------------------------------------------|--|--|
| <b>Stakeholders</b>                     |                            |                                                 |                                                    |  |  |
| <b>Naam</b>                             | <b>Organisatie</b>         | <b>Functie</b>                                  |                                                    |  |  |
| R. Schapendonk                          | Special Olympics Nederland | Directeur                                       |                                                    |  |  |
| N. Bruers                               | Special Olympics Nederland | Sportdirector                                   |                                                    |  |  |
| A. van der Velde                        | Sportaal                   | Projectmanager                                  |                                                    |  |  |
| <b>Twentse sportevenementen</b>         |                            |                                                 |                                                    |  |  |
| <b>Naam</b>                             | <b>Organisatie</b>         | <b>Functie</b>                                  |                                                    |  |  |
| R. Zandstra                             | Military Boekelo           | Voorzitter                                      | <i>Projectteam Nationale Spelen Twente 2022</i>    |  |  |
| H. Markvoort                            | Triathlon Holten           | Bestuurslid                                     | <i>Projectmanager Nationale Spelen Twente 2022</i> |  |  |
| R. Maathuis                             | CSI Geesteren              | Directeur                                       |                                                    |  |  |
| S. Melief                               | Enschede Marathon          | Directeur                                       |                                                    |  |  |
| H. Kloosterman                          | FBK Games                  | Directeur                                       |                                                    |  |  |
| <b>Sportbonden</b>                      |                            |                                                 |                                                    |  |  |
| <b>Naam</b>                             | <b>Organisatie</b>         | <b>Functie</b>                                  |                                                    |  |  |
| J. Pleizier                             | Nevobo                     | Programmanager                                  |                                                    |  |  |
| H. Mater                                | KNHB                       | Senior medewerker Doelgroepen Aangepast Sporten |                                                    |  |  |
| <b>Twentse G-sportaanbieders</b>        |                            |                                                 |                                                    |  |  |
| <b>Naam</b>                             | <b>Organisatie</b>         | <b>Functie</b>                                  |                                                    |  |  |
| A. Staudt                               | MPM Hengelo                | Voorzitter                                      |                                                    |  |  |
| A. Arens                                | Set-up '65                 | Trainer                                         |                                                    |  |  |
| R. Vrieler                              | Hengelose Ijsclub          | Trainer                                         |                                                    |  |  |
| E. Leusink                              | Only Friends Twente        | Oprichter                                       |                                                    |  |  |
| L. Edens                                | De Veene zwemclub          | Bestuurslid & official                          |                                                    |  |  |
| P. van Heteren                          | De Gravenruiters           | Vrijwilliger                                    |                                                    |  |  |
| H. Derks                                | De Gravenruiters           | Vrijwilliger                                    |                                                    |  |  |
| B. Tjhuis                               | Juventa '12                | Trainer                                         |                                                    |  |  |
| <b>Twentse zorgorganisatie Aveleijn</b> |                            |                                                 |                                                    |  |  |
| <b>Naam</b>                             | <b>Organisatie</b>         | <b>Functie</b>                                  |                                                    |  |  |
| E. van Heek                             | Aveleijn                   | Manager Communicatie en Evenementen             |                                                    |  |  |
| L. Koning                               | Aveleijn                   | Medewerker Bureau Evenementen                   |                                                    |  |  |
| A. Plantinga                            | Aveleijn                   | Leefstijl- en vitaliteitscoach                  |                                                    |  |  |
| P. Sassen                               | Aveleijn                   | Begeleider                                      |                                                    |  |  |

Tabel 1 Overzicht respondenten

## Bijlage 2: Projectstructuur Special Olympics



Figuur 1 Projectstructuur

### Bijlage 3: Speelsteden Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022



Figuur 2 Kaart speelsteden

## Bijlage 4: Doelstellingen Stichting Special Olympics Nationale Spelen in 2022

*In het projectplan van de Stichting Special Olympics Nationale Spelen 2022 wordt het onderstaande beschreven.*

We willen niet alleen met het organiseren van de Special Olympics Nationale Spelen in 2022 de grootst mogelijke impact realiseren, ook in de aanloop ernaartoe willen ze maximale exposure genereren op de volgende punten:

1. We willen met sporters met een verstandelijke beperking de kans geven hun sportprestaties te meten en kennis te maken met anders sporters uit heel Nederland, zodat zij met nog meer zelfvertrouwen in het leven staan en dat bijdraagt aan hun zelfredzaamheid.
2. We willen met de Nationale Spelen bijdragen aan de positieve beeldvorming van mensen met een verstandelijke beperking. Wij geven de sporters een podium om te stralen en willen in alle facetten de talenten van mensen met een verstandelijke beperking op 1 zetten.
3. We willen de beste games ever neerzetten en laten zien dat we als provincie Overijssel en de regio Twente enorm veel kennis en kunde in huis hebben om het grootste multi-sportevenement van Nederland te hosten. En deze kennis ook delen met andere evenementenorganisatoren.
4. We willen werken aan een maximale voorlaten- en nalatenschap (legacy) door noaberschap, samenwerken en omzien naar elkaar. Ook na 2022 willen we door samenwerking blijvend werken aan een inclusief sportinfrastructuur. We willen graag dat de G-sport meer geïntegreerd is bij de reguliere sportverenigingen en evenementen, meer bekendheid geniet en beter bereikbaar is\*.

\* Uit recent onderzoek door het Mulier Instituut blijkt dat ruim de helft van de sportverenigingen bereid is G-sporters op te nemen in hun teams maar dat de expertise ontbreekt voor de juiste begeleiding. Gebrek aan kennis en ervaring leidt tot koudwatervrees. De beste manier om die te overwinnen is contact te zoeken met collega's die al langer G-sporters begeleiden en om de diverse spelen die op dit vlak worden gehouden te bezoeken. De Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022 is niet alleen een feestmoment voor de G-sporters zelf, maar een leermoment voor ieder die G-sporters in de lokale breedtesport wil incorporeren. Een onderwerp van nationaal, provinciaal en lokaal belang. Laten we handen ineen slaan om met elkaar het hoger doel te bereiken."

## Bijlage 5: Kaart G-sportaanbod regio Twente

De onderstaande kaart is gerealiseerd aan de hand van een schatting met behulp van gegevens van de website van Sportservice Overijssel.



Figuur 3 Kaart G-sportaanbod regio Twente

## Bijlage 6: G-sportaanbod regio Twente

De onderstaande gegevens zijn opgehaald van de website van Sportservice Overijssel.

| Almelo                           |                                                                                                                                              | Borne                       |                  | Dinkelland                   |                  |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------|------------------------------|------------------|
| Aanbieders: 9                    | Soorten sport: 13                                                                                                                            | Aanbieders: 6               | Soorten sport: 6 | Aanbieders: 5                | Soorten sport: 5 |
|                                  | Badminton<br>Dansen (line-dancing, stijldansen, zumba)<br>Darts<br>Fitness<br>Sport en Spel<br>SportMix<br>Wandelen<br>Voetbal (zaalvoetbal) |                             |                  |                              |                  |
| Stichting De Klup Twente         | Zwemmen (& zwemlessen)                                                                                                                       | Jeu de Boules Borne         | Jeu de Boules    | Stichting De Springplank     | Bowlen           |
| Fysio Zuid                       | Fitness                                                                                                                                      | Tafeltennisvereniging Borne | Tafeltennis      | Fysiotherapie Ootmarsum      | Fitness          |
| Mixed Hockey Club Almelo         | Hockey                                                                                                                                       | Rksv NEO                    | Voetbal          | Stichting Het Winnende Paard | Paardrijden      |
| Stichting de Gravenruiters       | Paardrijden                                                                                                                                  | FitKids                     | Fitness          | Sportcomplex Dorper Esch     | Tennis           |
| TVV De Trefhoek                  | Tafeltennis                                                                                                                                  | Borne Beweegt               | Bootcamp         | Set-up '65                   | Volleybal        |
| Judovereniging THAG              | Vechtsport (judo)                                                                                                                            | Borne '28 Gymnastiek        | Gymnastiek       |                              |                  |
| CVV Oranje Nassau                | Voetbal                                                                                                                                      |                             |                  |                              |                  |
| Zwem- en polovereniging De Veene | Wedstrijdzwemmen                                                                                                                             |                             |                  |                              |                  |
| AVC Heracles                     | Voetbal                                                                                                                                      |                             |                  |                              |                  |
| PH                               | Framefootball                                                                                                                                |                             |                  |                              |                  |
| Sisu                             | Running blind                                                                                                                                |                             |                  |                              |                  |

| Enschede                                 |                                                                     | Haaksbergen                              |                                                                | Hellendoorn                       |                                                                   |
|------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|-----------------------------------|-------------------------------------------------------------------|
| Aanbieders: 14                           | Soorten sport: 11                                                   | Aanbieders: 8                            | Soorten sport: 6                                               | Aanbieders: 10                    | Soorten sport: 12                                                 |
|                                          | Dansen<br>Stijldansen<br>Zumba                                      |                                          | Bewegen op Muziek<br>Sport en Spel<br>Zwemmen                  |                                   | Badminton<br>Basketbal<br>Curling<br>Jeu de Boules<br>Tafeltennis |
| Danscentrum Dekker                       |                                                                     | VASH Haaksbergen                         |                                                                | D.T.S.                            |                                                                   |
| The Dancing Wolves                       | Line-Dancing                                                        | V.V. Haaksbergen                         | Voetbal                                                        | Joni Connect                      | Dansen                                                            |
|                                          | Streetdance<br>Fitness<br>Wedstrijdzwemmen<br>Zwemlessen<br>Zwemmen |                                          |                                                                |                                   |                                                                   |
| Stichting De Springplank                 |                                                                     | Buurtportcoach Haaksbergen               | Wandelen                                                       | Body Control                      | Zumba                                                             |
| Tukkers United/ Sport Spectrum Roessingh | Elektrische rolstoelhockey                                          | Voetbalvereniging HSC'21                 | Voetbal                                                        | Stichting USVA Trainen en Bewegen | Fietsen<br>Handbiken<br>Tanden-fietsen                            |
| Stichting Manège het Roessingh           | Paardrijden                                                         | Atletiekvereniging                       | Race Running                                                   | NKC '51                           | Korfbal                                                           |
| Hengelose IJScub/ Racerunning Hengelo    | Schaatsen                                                           | Vereniging Aangepast Sporten Haaksbergen | Diverse sportactiviteiten                                      | SAP Stal De Esch                  | Paardrijden                                                       |
| ClubFit Enschede                         | Sport en Spel                                                       | Sportcentrum Carefit4all                 | Speciale aandacht voor mensen met een verstandelijke beperking | Voetbalvereniging DES Nijverdal   | Voetbal                                                           |
| Tafeltennisvereniging Tweekelerveld      | Tafeltennis                                                         | Jumino                                   | Sport en Spel                                                  | Stichting Zonnewoud               | Yoga                                                              |
| Budocentrum Schuttersveld                | Judo                                                                | Scouting Han Jordaen de blauwe vogels    | Scouting                                                       | ZPC Het Ravijn                    | Wedstrijdzwemmen<br>Zwemlessen<br>Zwemmen                         |
| Stichting JudoSport Oost                 | Judo                                                                |                                          |                                                                | De Waterspetters                  |                                                                   |
| vv Rigtersbleek                          | Voetbal                                                             |                                          |                                                                |                                   |                                                                   |
| Volleybalvereniging Twente '05           | Volleybal                                                           |                                          |                                                                |                                   |                                                                   |
|                                          | Aquajoggen<br>Diverse zwemactiviteiten<br>Zwemlessen                |                                          |                                                                |                                   |                                                                   |
| Zwembad Aquadrome                        |                                                                     |                                          |                                                                |                                   |                                                                   |
| Enschede Zwemclub (EZC)                  | Wedstrijdzwemmen                                                    |                                          |                                                                |                                   |                                                                   |

| Hengelo                                          |                   | Hof van Twente                                  |                                  | Losser                   |                      |
|--------------------------------------------------|-------------------|-------------------------------------------------|----------------------------------|--------------------------|----------------------|
| Aanbieders: 15                                   | Soorten sport: 11 | Aanbieders: 8                                   | Soorten sport: 8                 | Aanbieders: 4            | Soorten sport: 4     |
| Fytaal Hengelo                                   | Fitness           | AWD 2005                                        | Atletiek<br>Hardlopen (atletiek) | AV Iphitos               | Hardlopen (atletiek) |
| Fysiotherapie Kompas                             | Fitness           | Gymnastiekvereniging Markelo                    | Sportief Wandelen                | Smash                    | Tafeltennis          |
| Hengelosche Gymnastiekvereniging                 | Gymnastiek        | Stichting Paardrijden Gehandicapten Holten e.o. | Paardrijden                      | KVV Losser               | Voetbal              |
| SV Trios                                         | Gymnastiek        | De Polstars                                     | Tafeltennis                      | Stichting De Springplank | Zwemmen              |
| Hockeyclub Twente                                | Hockey            | Stichting JudoSport Oost                        | Judo                             |                          |                      |
| Outdoor Care                                     | Outdooractiviteit | GFC                                             | Voetbal                          |                          |                      |
| Stichting De Kapberg                             | Paardrijden       | ZPC De Hof                                      | G-zwemmen                        |                          |                      |
| Hengelose IJclub/ Racerunning Hengeloo           | (Inline) Skaten   | Stichting De Klup Twente                        | Zwemlessen                       |                          |                      |
| WijkRecreatie Sportvereniging Hasseler Es (WRSH) | SportMix          |                                                 |                                  |                          |                      |
| SportMix Hengelo                                 | SportMix          |                                                 |                                  |                          |                      |
| HTTC Vitesse '35                                 | Tafeltennis       |                                                 |                                  |                          |                      |
| Tennisclub 't Weusthag                           | Tennis            |                                                 |                                  |                          |                      |
| Achilles '12                                     | Voetbal           |                                                 |                                  |                          |                      |
| Twentebad (Zwemlessen)                           | Zwemmen           |                                                 |                                  |                          |                      |
| Stichting De Springplank (Zwemmen)               | Zwemmen           |                                                 |                                  |                          |                      |

| Oldenzaal                            |                  | Rijssen-Holten                                 |                                  | Tubbergen                |                  |
|--------------------------------------|------------------|------------------------------------------------|----------------------------------|--------------------------|------------------|
| Aanbieders: 6                        | Soorten sport: 6 | Aanbieders: 16                                 | Soorten sport: 10                | Aanbieders: 5            | Soorten sport: 4 |
| Oldenzaalse Jeu de Boules vereniging | Jeu de Boules    | AV Holten                                      | Atletiek                         | BC Sjuttol Geesteren     | Badminton        |
| SPG De Boerskotten                   | Paardrijden      | Bowling Vereniging Rijssen                     | Bowlen                           | Bewust Bewegen           | Fysiotherapie    |
| Budovereniging Hantei                | Judo             | Stichting De Klup Twente                       | Bowlen                           | Kindcentrum Geesteren    | Sport en Spel    |
| ZVV de Esch                          | Voetbal          | ViaVie Welzijn                                 | Bewegen op Muziek<br>Stijldansen | Zwembad De Vlaskoel      | Zwemlessen       |
| Stichting De Springplank             | Zwemmen          | Fysiotherapie Holten                           | Fysiotherapie                    | Stichting De Klup Twente | Zwemmen          |
| Lez studio                           | Dans             | Trisport Rijssen bv                            | Fysiotherapie                    |                          |                  |
|                                      |                  | TriFitt                                        | Fysiotherapie                    |                          |                  |
|                                      |                  | De Ponyvriendjes                               | Paardrijden                      |                          |                  |
|                                      |                  | Judovereniging Riessen Oonderoet               | Judo                             |                          |                  |
|                                      |                  | SV Excelsior '31                               | Voetbal                          |                          |                  |
|                                      |                  | ZVG                                            | Zwemlessen<br>Zwemmen            |                          |                  |
|                                      |                  |                                                | Zwemlessen<br>Zwemmen            |                          |                  |
|                                      |                  | G.S.V. Rijssen                                 | Tafeltennis                      |                          |                  |
|                                      |                  | Stichting Only Friends Twente                  | Sport (wisselend aanbod)         |                          |                  |
|                                      |                  | Stichting Paardrijden Gehandicapten Holten     | Paardrijden                      |                          |                  |
|                                      |                  | VEK Rijssen                                    | Gymnastiek                       |                          |                  |
|                                      |                  | B.E. Blauwe vogels St. Joris Overijssel Holten | Scouting                         |                          |                  |

| Twenterand               |                  | Wierden                  |                  |
|--------------------------|------------------|--------------------------|------------------|
| Aanbieders: 3            | Soorten sport: 3 | Aanbieders: 4            | Soorten sport: 3 |
| Peatminers               | Basketbal        | Stichting De Klup Twente | Bowlen           |
| vv DETO/DOS '37          | Voetbal          | SPG 't Leijerweerd       | Paardrijden      |
| Stichting De Klup Twente | Zwemmen          | SVZM Wierden             | Voetbal          |
|                          |                  | Juventa '12              | Voetbal          |

## Bijlage 7: Vragenlijsten diepte-interviews

### **Vragenlijst voor de sportverenigingen**

Mijn naam is Eva Velers en ik zit momenteel in het laatste jaar van de opleiding Creative Business. Hierbij volg ik de specialisatie Creatieve Marketing & Concepten. Begin februari ben ik gestart met mijn afstudeeropdracht voor Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022, onder begeleiding van Brand Specials. Dit half jaar ga ik onderzoek doen naar hoe de houding, in aanloop naar de Nationale Spelen Twente 2022, van sportverenigingen en -organisatoren ten aanzien van G-sport positief beïnvloed kan worden, door middel van een campagne.

Bedankt dat je mee wilt helpen aan mijn onderzoek!

### **Vragenlijst**

1. Ben je bekend met de Special Olympics Nationale Spelen? Wat vind je hiervan?
2. Wat is jouw mening over G-sport in het algemeen?
3. Welke impact ervaren jullie dat G-sport heeft op de G-sporter? En welke impact heeft de G-sport op jullie vereniging?
4. Wat is jouw mening over het sportaanbod/ sportfaciliteiten voor G-sporters in Twente?
5. Hoe komen de G-sporters in aanraking met jullie vereniging?
6. Is de G-sport geborgd binnen de vereniging? Valt het onder de portefeuille van een bestuurslid?
7. Op welke manier bieden jullie G-sport aan? (Voorbeelden)
8. Zijn er competitiewedstrijden voor jullie G-sport? Zo ja, hoe is dit georganiseerd?
9. In hoeverre komen G-sporters in aanraking met andere leden van de vereniging?
10. Hebben jullie aanpassingen moeten doen om G-sport aan te bieden? Hebben de trainers en coaches bijvoorbeeld een cursus of korte opleiding gevolgd?
11. Wat zijn aandachtspunten op het gebied van G-sport? Wat zijn valkuilen en wat gaat goed?
12. Wat kunnen mogelijke drempels zijn wat verenigingen weerhoudt van het aanbieden van G-sport?

### **Vragenlijst voor de organisator van de FBK Games**

Mijn naam is Eva Velers en ik zit momenteel in het laatste jaar van de opleiding Creative Business. Hierbij volg ik de specialisatie Creatieve Marketing & Concepten. Begin februari ben ik gestart met mijn afstudeeropdracht voor Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022, onder begeleiding van Brand Specials. Dit half jaar ga ik onderzoek doen naar hoe de houding, in aanloop naar de Nationale Spelen Twente 2022, van sportverenigingen en -organisatoren ten aanzien van G-sport positief beïnvloed kan worden, door middel van een campagne.

Bedankt dat je mee wilt helpen aan mijn onderzoek!

#### **Vragenlijst**

1. Wat is jouw mening over G-sport in het algemeen?
2. Wat is jouw mening over het aanbod van sportevenementen en -wedstrijden voor G-sporters in Twente?

Om in te haken op de organisatie omtrent de FBK Games zijn de onderstaande vragen opgesteld.

3. Hebben jullie ooit geprobeerd om mensen met een verstandelijke beperking (G-sporters) te introduceren met de FBK Games?
4. In hoeverre is het mogelijk om een G-tak toe te voegen aan de FBK Games?
5. Staan jullie open om G-sporters te introduceren met de FBK Games? En waarom?
6. Op welke manier zouden jullie G-sporters introduceren met de FBK Games?
7. Welke mogelijke stappen moeten genomen worden om de G-sporters de beleving aan te bieden of te laten deelnemen?
8. Wat zijn mogelijke drempels waar jullie bij deze doelgroep tegenaan kunnen lopen?
9. Wat zou de maatschappelijke impact zijn op andere bezoekers zodra de G-sporters worden betrokken?

## Bijlage 8: Mailuitwisseling met Nevobo en Sportaal

### Mailuitwisseling Nevobo

 **Eva Velers** <eva@brandspecials.nl> 14 mei 2021 15:19 ☆ ↩ ⋮  
aan [redacted]  
Hoi [redacted]

Momenteel ben ik volop bezig met het uitwerken van mijn onderzoeksresultaten. Nogmaals dank voor jouw waardevolle input. Om de vertaalslag te maken van de resultaten naar een campagne heb ik een vraag. Namelijk: welke communicatiemiddelen slaan aan bij sportverenigingen? Dus wat werkt goed bij sportverenigingen en wat niet op het gebied van communicatie. Welke communicatiemiddelen hebben jullie bijvoorbeeld eerder ingezet om sportverenigingen te bereiken? Heb jij een overzicht of voorbeelden van deze communicatiemiddelen?

Als je vragen hebt hoor ik dit graag.

Ik hoor graag van je.

Met vriendelijke groet,

**Eva Velers**  
Trainee Marketing & Communicatie

E [communicatie@specialolympics2022.nl](mailto:communicatie@specialolympics2022.nl)  
W [specialolympics2022.nl](https://specialolympics2022.nl)

 **[redacted] van Kruijl** 17 mei 2021 11:04 (12 dagen geleden) ☆ ↩ ⋮  
aan mij ▾  
Ha Eva,

Ons sterkste communicatiemiddel betreft de verenigingsmailing, kortom e-mail marketing. Deze verspreiden we driewekelijks en levert ons goede cijfers op: gemiddeld 50%+ open rate en 15%+ click rate (circa 8.000 ontvangers; clubbestuurders, overige vrijwilligers en geïnteresseerden).

Daarbij zetten we ook in op social media, zonder budget, waarbij we – afhankelijk van het onderwerp – prima resultaten behalen. Vooral het afgelopen jaar scoort de communicatie m.b.t. organisatie volleybal in coronatijden goed.

Webinars hebben we noodgedwongen op ingezet. De reacties hierop zijn positief, omdat men hierdoor eerder kan aanhaken. Dit zetten we in ter inspiratie voor verenigingen, voorbeeld: Hoe organiseer je een leuke training voor de jeugd?, maar ook gebruiken we het voor opleidingen.

Verder versturen we persberichten voor bepaalde thema's, organiseren we events (Superclubs, Live Q&A), haken we aan bij podcasts, hebben we mooie samenwerkingen met sponsors, leveren we input voor vakbladen.

Heb je zo voldoende? 😊

Met vriendelijke groet,

**[redacted] van Kruijl**  
Medewerker Media & Communicatie

  
Nederlandse Volleybalbond

**[redacted]**  
Orteliuslaan 1041- 3528 BE | Utrecht

## Mailuitwisseling Sportaal



**Eva Velers** <eva@brandspecials.nl>

14 mei 2021 15:19 ☆ ↩ ⋮

aan [REDACTED]

Hoi [REDACTED]

Momenteel ben ik volop bezig met het uitwerken van mijn onderzoeksresultaten. Nogmaals dank voor jouw waardevolle input. Om de vertaalslag te maken van de resultaten naar een campagne heb ik een vraag. Namelijk: welke communicatiemiddelen slaan aan bij sportverenigingen? Dus wat werkt goed bij sportverenigingen en wat niet op het gebied van communicatie. Welke communicatiemiddelen hebben jullie bijvoorbeeld eerder ingezet om sportverenigingen te bereiken? Heb jij een overzicht of voorbeelden van deze communicatiemiddelen?

Als je vragen hebt hoor ik dit graag.

Ik hoor graag van je.

Met vriendelijke groet,

**Eva Velers**

Trainee Marketing & Communicatie

E [communicatie@specialolympics2022.nl](mailto:communicatie@specialolympics2022.nl)

W [specialolympics2022.nl](https://specialolympics2022.nl)



**[REDACTED] van der Velde**

ma 17 mei 09:20 (12 dagen geleden) ☆ ↩ ⋮

aan mij ▾

Goedemorgen Eva,

Mijn ervaring is dat er (uiteraard) in toenemende mate digitaal met verenigingen wordt gecommuniceerd (door de sportbonden, NOC\*NSF, e.d.), in de vorm van Nieuwsbrieven, nieuwsflitsen en digitale flyers.

Je komt echter ook nog steeds posters, flyers, banners e.d. tegen, omdat deze op en bij de sportaccommodaties kunnen worden opgehangen en neergelegd.

Af en toe wordt er bij landelijke acties ook gebruik gemaakt van Tv/radio-commercials bij RTV-Oost, NOS.

Met sportieve groet,

**[REDACTED] van der Velde**

Projectmanager

*Werkzaam van maandag tm donderdag*

📍 J.J. van Deinselaan 2, Enschede  
📮 Postbus 503, 7500 AM Enschede  
📞 [REDACTED]  
📧 [REDACTED]



**sportaal**

SAMEN SPORTIEF SCOREN

Sporten in Enschede? [www.sportaal.nl](http://www.sportaal.nl)

## Bijlage 9: Huidige situatie

Het SCP (2018) schat dat er in Nederland in 2018 ongeveer 440.000 mensen zijn met een verstandelijke beperking. Hiervan hebben circa 70.000 mensen een ernstige verstandelijke beperking. Ongeveer 370.000 mensen hebben een lichte verstandelijke beperking (SCP, 2018). In het rapport 'Sporten en bewegen voor mensen met een verstandelijke beperking' van het Mulier Instituut (2017) staat beschreven dat een persoon een verstandelijke beperking heeft wanneer er een achterstand is in zowel intelligentie als aanpassingsgedrag. Daarnaast moet er sprake zijn van een IQ lager dan 70. Een achterstand in aanpassingsgedrag heeft invloed op sociale en praktische vaardigheden, zoals moeite hebben met de omgang met anderen. Als deze belemmeringen zijn ontstaan voor het 18e levensjaar is er sprake van een verstandelijke beperking. De mate van de beperking is in te delen in een lichte beperking (IQ van 50 tot 70) en in een matig tot ernstige beperking (IQ lager dan 50). Zwakbegaafden hebben een IQ tussen de 70 en 85, waardoor ze soms tegen dezelfde moeilijkheden aanlopen als mensen met een verstandelijke beperking. Organisaties of verenigingen richten zich vaak op mensen met een lichtere vorm van een verstandelijke beperking (Mulier Instituut, 2017).

Op dit moment zijn er zo'n 28.000 G-sporters in Nederland (Schapendonk, 2021). Vrieler (2021) stelt dat een grote groep binnen de reguliere sport niet tot hun recht komt. Zeker op het gebied van competitie. Het is lastig om hen aan een reguliere competitie te laten meedoen, omdat het qua regels niet goed te begrijpen is en omdat het niveauverschil te groot is. Er is een grote stap te maken op het gebied van sportdeelname. Als de situatie het toelaat, zou iedereen aan een sport moeten doen (Vrieler, 2021). Hier stemt Bruers (2021) mee in en stelt 'Iedereen moet kunnen sporten en ook de sport kunnen beoefenen die men leuk vindt'. Mater (2021) stelt dat het georganiseerd of in groepsverband sporten voor mensen met een verstandelijke beperking belangrijk is. Waarbij de een meer begeleiding nodig heeft dan de ander (Mater, 2021). Van Heek (2021) bevestigt dat individueel sporten lastig is voor de doelgroep. Zo is het sporten in een sportschool bijvoorbeeld lastig door de prikkels en de onwetendheid over hoe alles werkt. Hier ontbreekt de begeleiding voor de doelgroep (Van Heek, 2021). Volgens Van der Velde (2021) wordt er meer gekeken naar waar het kan mensen te integreren en mee te laten doen met een reguliere activiteit. Als het speciaal moet, omdat er meer begeleiding nodig is of er te veel aanpassingen vereist zijn dan gaat het anders. Men krijgt steeds meer een plek binnen de reguliere sportvereniging, maar ook binnen het sportaanbod (Van der Velde, 2021).

Zandstra (2021) beschrijft dat mensen alleen aan de Special Olympics kunnen deelnemen als ze lid zijn van een vereniging. Het feit dat tijdens de Nationale Spelen Twente 2022 er 25 sporten worden aangeboden, getuigt dat er al best wat gebeurt binnen de G-sport. In de regio Twente valt er nog een slag te maken. Echter is de bereidheid van gemeenten en verenigingen groot (Zandstra, 2021). In de [bijlage](#) staat een kaart met het G-sportaanbod per gemeente in de regio Twente. Daarnaast staat in de [bijlage](#) een uitgewerkt overzicht van het G-sportaanbod per gemeente in de regio Twente. Volgens Van der Velde (2021) is er in Twente een behoorlijk aanbod aan vrijetijdsactiviteiten, door allerlei organisaties. Van dansen, sport- en beweegactiviteiten tot knutsel-, theater- en muziekgroepen. Als er wordt gekeken naar een kind met een verstandelijke beperking woonachtig in een woonunit, dan kan dit kind bij wijze van spreken elke avond wat doen in de regio, aldus Van der Velde. Op het gebied van trainingen zijn er mogelijkheden, maar competities, wedstrijden en toernooien zijn er niet veel (Van der Velde, 2021). Desalniettemin zijn er al wel landelijke competities voor elke tak van G-sport, met uitzondering van triathlon, volgens Schapendonk (2021).

Er is nog een slag te maken bij het onderlinge contact op de vereniging zelf geeft Schapendonk (2021) aan. De G-sporters komen weinig in contact met andere clubleden. Schapendonk stelt dat het organiseren van contactmomenten hiervoor uitkomst biedt. Denk hierbij aan een gezamenlijke start van een competitiejaar, gezamenlijk partijtjes doen of het G-team voorstellen op social media (Schapendonk, 2021). Dit bovenstaande herkent Mater (2021) bij het hockey. Met maar liefst 95 hockeyverenigingen met een G-sportaanbod is de sportbond KNHB (Koninklijke Nederlandse Hockey Bond) al goed op weg wat betreft de integratie van G-sport. Echter merkt Mater dat het nog steeds een eilandje is binnen de vereniging. Verder geeft Mater aan dat bij de G-hockey veel sporters ook worden ingezet als vrijwilliger en dat zou bij alle sporten kunnen. Dit kan beter worden uitgezet, waardoor de G-sporters ook echt lid zijn van de vereniging. Een heleboel verenigingen denken daar op dit moment niet aan (Mater, 2021).

Volgens Van der Velde (2021) ontstaat G-sport vaak omdat er iemand gemotiveerd is, doordat hij of zij iemand in de directe omgeving heeft met een verstandelijke beperking. Het is vaak een persoonlijk initiatief dat ervoor zorgt dat een vereniging start met het aanbieden van G-sport. Daarnaast zijn er initiatieven die ontstaan zijn uit sportstimulering, waarbij de gemeente de vereniging benadert om iets te betekenen voor de doelgroep. Langzamerhand wordt het steeds breder verspreid, waardoor nu steeds meer verenigingen zich bewust worden van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. Dat men naast hun reguliere sportaanbod kijkt wat ze voor andere doelgroepen kunnen betekenen. Volgens Van der Velde is dit niet verrassend als er gekeken wordt naar de subsidiëring van de sportverenigingen (Van der Velde, 2021).

Van der Velde (2021) stelt dat de financiering van de sportlocaties deels gesubsidieerd is. De sportlocaties zijn grotendeels eigendom van de gemeente. Wat betekent dat het gefinancierd is voor de gemeenschap, voor iedereen. Vandaar dat men zegt dat het beter gebruikt moet worden voor allerlei doelgroepen en niet alleen voor die paar uurtjes sport. Deze beweging is in gang gezet door de gemeente. Het is van belang dat zo veel mogelijk mensen bewegen en het liefst bij een sportlocatie. Ook hebben enkele gemeenten een startsubsidie als men met G-sport wil starten. Er bestaan dus extra bijdragen die men kan ontvangen. Verder krijgen veel verenigingen per lid een subsidie. Per lid krijgen ze een paar euro per jaar, dat is dan wel gerelateerd aan de gemeente waarin het lid woont (Van der Velde, 2021). Daarnaast stelt Maathuis (2021) dat door subsidietrajecten sportevenementen inhaken op inclusiviteit. Dit kan op verschillende manier worden opgevat, waaronder iets betekenen voor mensen met een beperking. Daarnaast stelt Maathuis dat grote bedrijven het als voorwaarde opnemen om evenementen te sponsoren die aan dit aspect aandacht besteden. Ook is het voor de evenementen die door de overheid ondersteund worden een stuk beleid. Dat inclusie een voorwaarde is om bij de overheid dingen voor elkaar te krijgen (Maathuis, 2021).

## Bijlage 10: Rol Big Five sportevenementen Regio Twente

*Zoals eerder aangegeven is er gesproken met de organisatoren van de vijf grootste sportevenementen in de regio Twente. Hieronder worden de uitkomsten die zijn gebleken uit de interviews beschreven.*

### **Big Five sportevenementen**

#### Military Boekelo

Organisator van de Military Boekelo, Zandstra (2021) geeft aan dat sporttechnisch gezien de Military geen horizon is voor de gemiddelde G-sporter. Echter is de Military meer dan alleen de paardensport. Het evenement is een mix van topsport, business en pleasure. De doelgroep past goed binnen het gedeelte business en pleasure. Er wordt op diverse fronten samengewerkt met de doelgroep in de vorm van bijvoorbeeld een stage. Verder bieden ze maatschappelijke activiteiten aan. Zandstra stelt dat de Military Boekelo een podium kan bieden voor de g-sporter. Het evenement is een soort etalage voor wat Twente bezighoudt. Tijdens het evenement bieden ze een ieder de gelegenheid zich te presenteren. De sport die beoefend wordt is uitsluitend op internationaal topniveau (Zandstra, 2021)

#### Triathlon Holten

Organisator van de Triathlon Holten, Markvoort (2021) beschrijft dat het goed is om te laten zien dat ze er niet alleen voor de topsport zijn maar ook voor de G-sporters. Het levert veel energie op en voor de uitstraling is het goed. Het is belangrijk voor de beeldvorming dat alle lagen van de maatschappij kunnen sporten (Markvoort, 2021).

#### CSI Twente

Maathuis (2021), directeur CSI Twente, geeft aan al enige tijd wat voor de doelgroep te doen om hen bij het evenement te betrekken. Dat zijn mensen die om wat voor reden beperkt zijn op lichamelijk gebied, maar ook op geestelijk gebied. Naast het sportieve verhaal vindt Maathuis het van belang om op sociaal maatschappelijk gebied ook dingen te organiseren. Het wordt gezien als een sympathiek initiatief. Deze deelnemers nemen nieuwe mensen met zich mee door de betrokkenheid van familieleden, kennissen etc. Ook het laten zien dat deze doelgroep ook onderdeel kan uitmaken van een groot topsportevenement is van belang. Verder stelt Maathuis dat topsport en G-sport twee verschillende grootheden. Maar als het mogelijk is om het op verschillende momenten binnen een evenement kan inpassen is dat mooi. CSI Twente is volgens Maathuis (2021) een samenwerking aangegaan met Fyon (Fysiotherapie Oost-Nederland) om ruimte in te delen in het programma voor mensen met een beperking. De rol van Fyon was hierin het deelnemers werven en hen professioneel begeleiden. Volgens Maathuis is het van belang dat mensen met een beperking steeds meer mee kunnen doen en niet aan de kant staan (Maathuis, 2021).

### Enschede Marathon

Directeur van de Enschede Marathon, Melief (2021), geeft aan met name individuele vragen van sporters met een beperking te ontvangen, maar niet met een laag IQ. Echter zijn er regels van de atletiekunie dat men geen hulpmiddelen mag gebruiken, omdat het oneerlijk is ten opzichte van de andere deelnemers en dat het soms gevaarlijke situaties kan veroorzaken ten opzichte van andere deelnemers. Melief stelt dat ze niet per se de G-sport zou willen toevoegen aan de Enschede Marathon, maar dat ze een evenement zou willen organiseren waaraan deze doelgroep kan deelnemen. Om de doelgroep aan alle afstanden toe te voegen is organisatorisch niet haalbaar. Dan stelt Melief één afstand te kiezen. Als het logisch kan worden toegevoegd aan een andere doelgroep is het haalbaar. Melief stelt dat door iets voor de doelgroep te organiseren het een grote impact heeft aangezien er waanzinnig veel mensen langs de kant van de weg staan die ze aanmoedigen tijdens de Enschede Marathon (Melief, 2021).

### FBK Games

Kloosterman (2021), directeur FBK Games, geeft aan dat de FBK Games een topsportevenement is. Waar mogelijk wordt de top van de paralympische sport gefaciliteerd binnen het programma. Er wordt niet gekeken naar het type onderdeel, maar naar waar de topatleten zijn. Daarnaast is het een televisie-evenement wat betekent dat het programma moet worden afgestemd met de televisie. Vaak werd om 18:00 uur, tijdens het journaal, het IPC-onderdeel gepland, omdat de NOS dat niet in de uitzending wilde. Het is dus ook afhankelijk van wat de NOS wil. Kloosterman ziet mogelijkheden om G-atleten tijdens de openingsceremonie een rol te laten spelen (Kloosterman, 2021).

Kloosterman (2021) benadrukt dat hij het van belang vindt dat het gaat om topatletiek. Dus wanneer er G-atleten zijn die serieus meedoen in hun categorie is er een mogelijkheid. Echter zou Kloosterman hier een internationaal evenement van maken met ook buitenlandse G-atleten. De FBK Games kunnen een podium bieden om de G-sport zichtbaar te maken dat zij er ook bij horen. Zij kunnen daar het publiek attent op maken. Aangezien dit een ander publiek is dat op een Special Olympics afkomt. Niet alleen de FBK Games, maar ook andere topsportevenementen kunnen het platform zijn om de G-sport zichtbaar te maken (Kloosterman, 2021).

Kloosterman (2021) geeft aan mogelijkheden te zien om volgend jaar in het voorprogramma een 100 meter voor G-atleten op te nemen. Aangezien de FBK Games volgend jaar een week voor de Special Olympics Nationale Spelen Twente plaatsvinden. Dat is volgens Kloosterman bij uitstek het moment om aandacht te vragen voor de aankomende Nationale Spelen.

### 11.1.1 Opzet middelen tijdens testfase stakeholders sportverenigingen



**WEDSTRIJDLEIDING?**

# LAAT DAT MAAR AAN WESSEL OVER

Zien wat jouw vereniging voor de G-sport kan betekenen?  
Kijk op: [specialolympics2022.nl](https://specialolympics2022.nl)

Figuur 5 Poster Wessel

TRAINING GEVEN?

# LAAT DAT MAAR AAN LAXMI OVER

Zien wat jouw vereniging voor de G-sport kan betekenen?  
Kijk op: [specialolympics2022.nl](https://specialolympics2022.nl)

Special Olympics  
Nationale Spelen  
Twente 2022

SPECIALOLYMPICS2022.NL

Figuur 6 Poster Laxmi



**KANTINEDIENST?**

# LAAT DAT MAAR AAN MARJOLIJN OVER

Zien wat jouw vereniging voor de G-sport kan betekenen?  
Kijk op: **specialolympics2022.nl**

**TRAINING GEVEN?**

# LAAT DAT MAAR AAN LAXMI OVER

Zien wat jouw vereniging voor de G-sport kan betekenen?  
Kijk op [specialolympics2022.nl](https://specialolympics2022.nl)

Special Olympics  
Nationale Spelen  
Twente 2022

CRAFT

SPECIALOLYMPICS2022.NL

Figuur 8 Flyer (voorkant)

#### **STAP 1. ORIËNTEER DE OMGEVING.**

Kijk in de omgeving wat er al wordt aangeboden met betrekking tot G-sport. Voor deze doelgroep is het van belang om samen te werken en niet te concurreren.

Is er veel aanbod? Kijk op welke manier je de vereniging kunt helpen om samen het aanbod te verbeteren. Is er weinig aanbod? Kijk naar de behoefte en de vraag van de doelgroep naar de desbetreffende G-sport.

#### **STAP 2. BEPAAL DE ACTIE.**

Overweeg je om G-sport aan te bieden? Bepaal dan wat de actie wordt, afgestemd op de behoefte van de doelgroep. Is er behoefte om te trainen of om wedstrijden te spelen?

#### **STAP 3. START MET HET OPZETTEN.**

Met behulp van de checklist van Special Olympics Nederland wordt stap voor stap uitgelegd hoe G-sportaanbod binnen een reguliere sportvereniging kan worden opgezet.

#### **STAP 4. MAAK JEZELF ZICHTBAAR.**

Door je sportvereniging toe te voegen op [uniekporten.nl](http://uniekporten.nl) kan de doelgroep je vinden. Let op! Zorg dat de informatie up-to-date is.

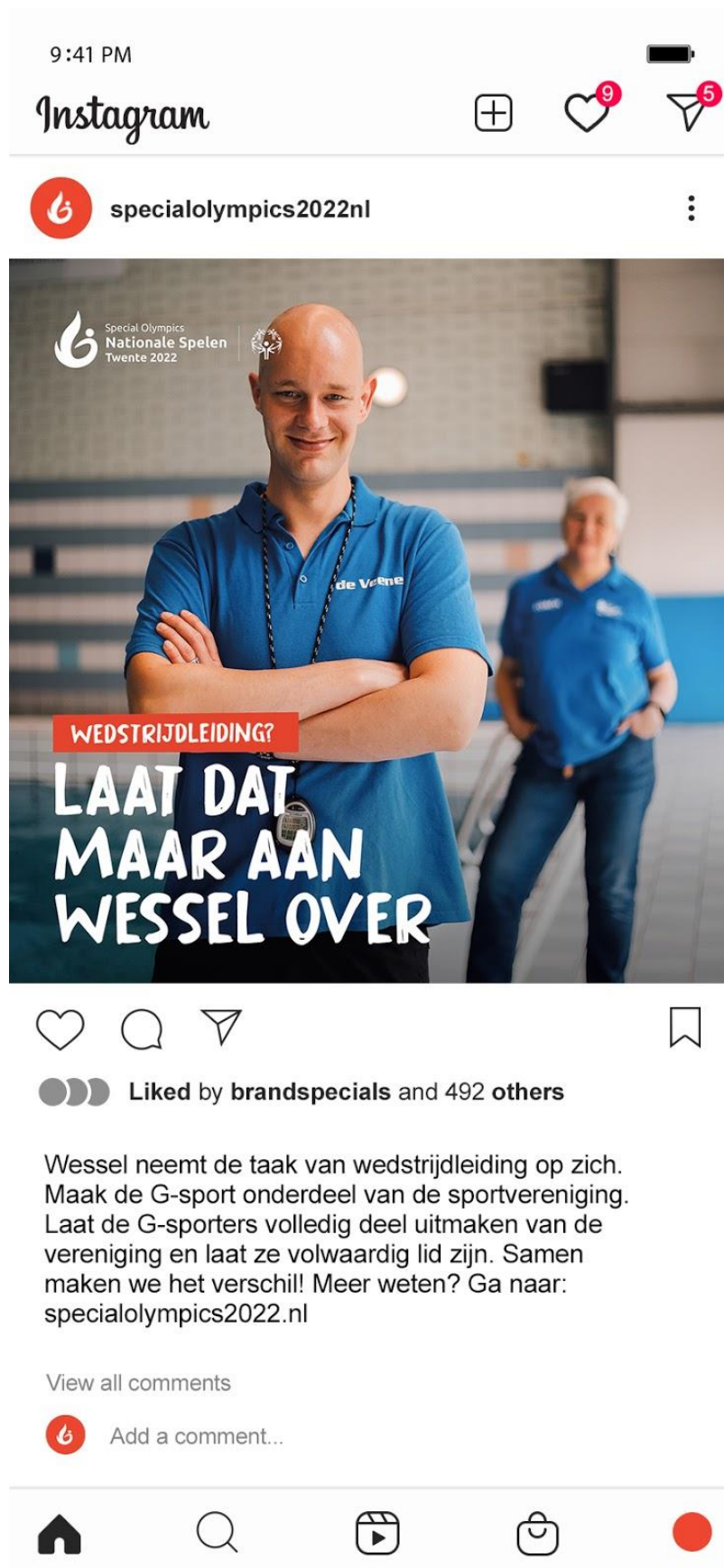
**G-sport een gelijkwaardig onderdeel van iedere sportvereniging maken, dat is het doel. Doe mee! Samen maken we het verschil.**

**Meer informatie? Kijk op: [specialolympics2022.nl](http://specialolympics2022.nl)**

Figuur 9 Flyer (achterkant)



Figuur 10 Online banner



Figuur 11 Social post



## PERSBERICHT



### MEER DAN SPORT.

Vaak is de G-sport nog een eilandje binnen de sportvereniging. Terwijl G-sport een grote impact heeft op mensen met een verstandelijke beperking. Voor hen is het niet alleen de sport, maar de hele beleving daaromheen van belang. Denk aan de sociale contacten, maar ook het feit dat ze echt ergens bij horen. De doelgroep moet daarom een vertrouwd gezicht worden binnen de vereniging. Dit kan door meer onderlinge sociale contacten te creëren en door de G-sporters de mogelijkheid geven om taken uit te voeren die andere leden ook vervullen. Denk hierbij aan het organiseren van gezamenlijke toernooien of een G-sporter een kantinedienst laten draaien.

Om dit onder de aandacht te brengen gaat de campagne 'Meer dan sport.' vrijdag 17 september van start tot en met zondag 26 september. De looptijd van de campagne loopt parallel aan de Nationale Sportweek 2021. Daarnaast vinden de Pre Games van Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022 plaats op zaterdag 25 september waar vier sporten worden uitgetoond om te kijken of we er klaar voor zijn in 2022. Met andere woorden het uitgelezen moment om G-sport onder de aandacht te brengen in de regio Twente.

In de campagne 'Meer dan sport.' staan de atleten centraal. Er wordt op een rebelse en humoristische manier laten zien welke taken, G-sporters binnen een sportvereniging kunnen vervullen. Het doel is om de sportverenigingen in de regio Twente te enthousiasmeren ten aanzien van G-sport. Zodat er wordt nagedacht over op welke manier zij iets voor de G-sporters kunnen betekenen. Zien wat jouw vereniging voor de G-sport kan betekenen? Kijk op: [specialolympics2022.nl](https://specialolympics2022.nl)



### CHALLENGE

Ga jij de challenge aan? Laat zien op welke manier jullie je inzetten voor G-sporters. Deel bijvoorbeeld een foto of video op de social media kanalen van jullie sportvereniging met de #meerdansport. En wie weet komen wij binnenkort bij jullie op bezoek met een special gast en onderscheiding voor jullie waardevolle inzet. Met jullie bijdrage kunnen wij samen G-sport goed op de kaart zetten in de regio Twente. Laat je dus horen in de week van vrijdag 17 september tot en met zondag 26 september!

doe mee! ↷



Figuur 12 Persbericht

### 11.1.2 Uitkomsten testfase stakeholders sportverenigingen

Antwoorden kunnen niet worden bewerkt

## Testen communicatiemiddelen

Het is alweer een tijdje geleden dat we elkaar hebben gesproken. Op dit moment ben ik volop bezig met het afronden van mijn onderzoek. Dankzij jouw hulp heb ik mooie inzichten opgehaald die ik heb doorvertaald in een campagneplan. Om de middelen van de campagne zo goed mogelijk aan te laten sluiten bij de doelgroep zou ik graag jouw feedback hierover willen ontvangen. De doelgroep van de campagne bestaat uit sportverenigingen in de regio Twente.

In verband met het verwerken van de uitkomsten zou ik graag jouw feedback voor of op maandag 7 juni a.s. willen ontvangen.

Hieronder staat een opzet van een aantal middelen. Ik heb de feedback opgesteld aan de hand van 3 stappen. Het invullen van de stappen duurt ongeveer 10 minuten. Alvast bedankt!

### Stap 1: Plusjes en minnetjes

- Neem de onderstaande middelen door en zet bij de onderdelen die je goed vindt, plusjes (+), met daarbij een onderbouwing waarom.
- Neem de onderstaande middelen door en zet bij de onderdelen die je minder vindt, minnetjes (-), met daarbij een onderbouwing waarom.

### Toolkit

5 antwoorden

+ overzichtelijk en informatief

+, mooi verwoord. Er is een duidelijk overzicht en je kunt hier zo mee aan de slag

+

+ Een stappenplan is fijn omdat niet iedereen weet hoe je iets moet aanpakken.

+ logo's van sponsors in hun bedrijf kleuren afdrukken. Vallen ze beter op.

### Poster Wessel

5 antwoorden

- + mooi om Wessel op deze manier te laten zien/ neer te zetten !
- +, word hier wel nieuwsgierig van. Daardoor zou ik er meer van willen weten.
- +
- + Super leuk om te laten zien wat g-sporters kunnen doen in een vereniging
- + goede uitstraling

### Poster Laxmi

5 antwoorden

- + je denkt bij Gsport niet direct aan training geven door .... dus supergoed !
- +, word hier wel nieuwsgierig van. Daardoor zou ik er meer van willen weten.
- +
- + zie opmerking bij wessel
- + goede spontane foto zoals de enthousiaste mensen altijd zijn. Lekker vrolijk 👍

### Poster Marjolijn

5 antwoorden

- +
- + /- het is goed maar ook cliché, iemand met down die helpt in de horeca
- +, word hier wel nieuwsgierig van. Daardoor zou ik er meer van willen weten.
- + ook hier weer een leuke spontane foto 👍

### Flyer Laxmi (voorkant)

3 antwoorden

+

+ zie tekst vorige foto 👍

### Flyer Laxmi (achterkant)

5 antwoorden

+ is prima, vanuit de Gravenruiters kijken we wellicht iets anders omdat we bijna volledig ingericht zijn op de G sport met onze paarden

+, duidelijk overzicht. Kunt er snel mee aan de slaf

+

+ ik denk dat de info prima is, maar hiermee ben je er natuurlijk niet. Het begint met een enthousiaste groep personen die de G-sport willen opzetten binnen een vereniging. En pas als je een leuke groep aan het trainen hebt kan je, m.i., pas kijken naar wat ze verder nog kunnen betekenen binnen de vereniging. Zo gaat het met reguliere sporters ook. Vaak worden ze eerst lid en daarna pas gaan ze andere functies binnen de vereniging vervullen.

+ prima. Kort en krachtige info

### Online banner

5 antwoorden

+/- zoals al gezegd mbt Marjolijn

+, erg leuk dat er een klein persoonlijk verhaaltje bij staat, daardoor word het aantrekkelijk.

+

+ lijkt mij prima, maar ik denk dat er nu 2 stappen in elkaar overgaan die eigenlijk apart moeten. Dus 1: opzetten g-sport binnen een vereniging en 2: g-leden actief maken binnen de vereniging.

+ 👍

### Voorbeeld social post

5 antwoorden

+

+ zoals al gezegd mbt Wessel

+, word hier wel nieuwsgierig van. Daardoor zou ik er meer van willen weten. Zou er wel voor kiezen om iets meer uitleg erbij te zetten, waardoor het nog aantrekkelijker wordt.

+ goed over nagedacht. 👍

### Persbericht

5 antwoorden

+ zoals al gezegd mbt Laxmi

+, erg leuk! Ook dat er een challenge bij zit.

+

+. Alleen vindt ik de tekst taalkundig nog niet helemaal ok. Beetje krommen zinnen soms.

+ prima

## Stap 2: Wat is jouw algemene indruk van de middelen?

5 antwoorden

++ ziet er prachtig uit

Ze zijn allemaal mooi verwoord, het zit zo in elkaar dat je er zo mee aan het werk kunt! Zou zeker helpen en handig zijn.

mooie uitingen, maar ook gemeenten moeten meewerken

Prima. Mooie uiterlijk allemaal en leuk dat er wat nuchtere humor in zit. Dat past wel in Twente. Echter nogmaals denk ik dat er twee dingen door elkaar gaan en ik denk dat dat verwarrend is, zeker voor verenigingen die nog helemaal geen g-sport aanbieden. Je kan prima een campagne doen over g-sporters meer functies geven binnen een vereniging als verenigingen als G-sport aanbieden. Maar als een vereniging nog geen g-sport aanbied zou je denk ik eerst moeten inzetten op het gaan aanbieden van g-sport. Dat is al een heel ingewikkeld proces. Dank denk ik niet dat er ze ook nog bij moeten stil staan hoe ze die leden dan nog op andere manieren kunnen inzetten binnen de vereniging. Dat komt dan later wel, als de G-sport goed geborgd is binnen de vereniging.

Aan alle plusjes te zien lijkt het wel duidelijk. Goede indruk 👍

## Stap 3: Wat denk jij dat de boodschap is van de middelen?

6 antwoorden

++ we zijn allemaal mensen op zoek naar hetzelfde geluk/ we willen er toe doen.

daarnaast zou het ook niet misstaan om in beeld te brengen dat iemand met een beperking gewoon zelf en met zichzelf kan genieten. Bij deze voorbeelden is zichtbaar dat ze genieten en zich inzetten voor een ander als trainer, wedstrijdleider en horeca. Iemand met een beperking kan zich ook in de eigen sport voor zichzelf inzetten en een topprestatie leveren.

Om verenigingen te motiveren om een tak van de g-sport erbij te nemen. Met deze hulpmiddelen kan het ze daarbij helpen. Omdat niet iedereen weet hoe je dat aan moet pakken.

test

meer verenigingen te interesseren om G-sporten te integreren in hun vereniging.

Verenigingen motiveren om g-sporters een grotere rol te geven binnen de vereniging.

+ kort en krachtige boodschap

## 11.2 Testfase Brand Specials

### Feedback B. de Zeeuw

#### 01 Doelgroepen

De secundaire doelgroep kan een platform zijn om iets aan te jagen voor de primaire doelgroep. De Big Five is een voorbeeldfunctie aangezien de sportevenementen een hogere nieuws waarde hebben dan sportverenigingen.

#### 02 Doelstelling

Het onderdeel gedrag moet inhouden dat sportverenigingen overgaan naar actie. Dat het meer vertrouwd wordt dat mensen met een beperking binnen een sportverenigingen opereren is onderdeel van de houding. Daarnaast geeft Brand Specials aan om naast de communicatiedoelstelling een campagnedoelstelling op te stellen. Aangezien de campagnedoelstelling kortstondig is en gericht op gedrag. De communicatiedoelstelling wordt gezien als de hoofddoelstelling van het onderzoek.

#### 04 Kernboodschap & tone of voice

Brand Specials geeft aan dat de kernboodschap niet het omdenken betreft. De kernboodschap luidt: 'Laten zien dat mensen met een verstandelijke beperking mee kunnen draaien in een vereniging. Dit kan bereikt worden doordat het bestuur en de leden van de sportvereniging anders gaan kijken naar de rol van mensen met een beperking binnen een sportvereniging, maar ook binnen de samenleving.'

#### 05 Propositie & call to action

De propositie is te kort. Het vergt meer uitleg om de propositie te begrijpen. Het stuk dat bij de kernboodschap staat beschreven, sluit ook aan bij de propositie. Bij de call to action is meer informatie vereist over wat er op de website staat beschreven. Bijvoorbeeld van welke hulpmiddelen de sportvereniging gebruik kunnen maken.

#### 09 Marketingcommunicatiemiddelen

Het middel 'persberichten' zou 'PR' genoemd kunnen worden. De naam persbericht sluit niet goed aan bij het middel. Voeg ondersteunende tekst toe bij de foto.

#### 9.1 Toolkit

Het stappenplan in de toolkit moet meer passend gemaakt worden naar de doelgroep. Het moet sportverenigingen zo makkelijk mogelijk gemaakt worden. Verwijs bijvoorbeeld naar een persoon die hen kan begeleiden in het proces. Maak daarnaast een mock-up waarin de posters + flyers ook in de toolkit zijn verwerkt als pakket voor sportverenigingen.

#### 9.2 Poster

Toevoegen hoe de poster is opgebouwd. Dit kan op de volgende manier:

- Omschrijving beeld.
- Functieaanduiding.
- Tone of voice beschrijven: rebels en humor.
- Call to action: verwijzen naar de website.
- Beeldmerk.
- Logo Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022.

#### 9.3 Flyer

Maak de copy passend bij de doelgroep. Beschrijf in Jip en Janneke taal wat de sportverenigingen moeten doen.

#### 9.4 Online banner

Een banner kan ook bewegend beeld zijn. Wissel af met bijvoorbeeld verschillende slides. Laat daarnaast de call to action terugkomen: het doorklikken naar de website. Omschrijf daarnaast waarom het een gesponsord bericht is.

#### 10 Tijdpad & budget

Deel het budget op in verschillende fasen. Bepaal vervolgens welke onderdelen onder de fasen vallen en bepaal per fase het budget.

- Fase 1: Strategie & ontwikkeling.
- Fase 2: Design creatie.
- Fase 3: Realisatie.

#### **Feedback M. Weghorst**

- Geef de duur van de video's uit de videoreeks aan.
- Geef aan waar en hoe de flyers en posters verspreid worden.
- Geef aan hoe veel middelen er nodig zijn. Dus hoe veel flyers en posters bijvoorbeeld.
- Geef daarnaast aan wie waar verantwoordelijk voor is.

## Bijlage 12: Middelenmatrix

| Middel         | Doelgroep                                                                               | Boodschap                                                          | Gewenst effect                                                                     | Wanneer              |
|----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| Toolkit        | Primaire doelgroep: Bestuur.<br>Secundair doelgroep: Trainers, vrijwilligers en leden   | Informeren op welke manier men iets kan betekenen voor G-sporters. | Activeren om in te zetten voor mensen met een verstandelijke beperking.            | Eind september 2021. |
| Posters        | Primaire doelgroep: Leden.<br>Secundaire doelgroep: Bestuur, trainers en vrijwilligers. | Laten zien op welke manier men iets kan betekenen voor G-sporters. | Bewustwording van wat mensen met een verstandelijke beperking allemaal wél kunnen. | Eind september 2021. |
| Flyers         | Primaire doelgroep: Leden.<br>Secundaire doelgroep: Bestuur, trainers en vrijwilligers. | Informeren op welke manier men iets kan betekenen voor G-sporters. | Activeren om in te zetten voor mensen met een verstandelijke beperking.            | Eind september 2021. |
| Online banners | Primaire doelgroep: Bestuur & leden.<br>Secundaire doelgroep: Trainers en vrijwilliger. | Laten zien op welke manier men iets kan betekenen voor G-sporters. | Bewustwording van wat mensen met een verstandelijke beperking allemaal wél kunnen. | Eind september 2021. |
| Social posts   | Primaire doelgroep: Leden.<br>Secundaire doelgroep: Bestuur, trainers en vrijwilligers. | Laten zien op welke manier men iets kan betekenen voor G-sporters. | Bewustwording van wat mensen met een verstandelijke beperking allemaal wél kunnen. | Eind september 2021. |
| Videoreeks     | Primaire doelgroep: Leden.<br>Secundaire doelgroep: Bestuur, trainers en vrijwilligers. | Laten zien op welke manier men iets kan betekenen voor G-sporters. | Bewustwording van wat mensen met een verstandelijke beperking allemaal wél kunnen. | Eind september 2021. |
| Nieuwsflits    | Primaire doelgroep: Bestuur.<br>Secundaire doelgroep: Trainers, vrijwilligers en leden  | Informeren dat de campagne van start gaat.                         | Activeren om deel te nemen aan de challenge en in te spelen op de campagne.        | Eind september 2021. |

Tabel 2 Middelenmatrix

## Bijlage 13: Looptijd campagne

| Datum                                           | Actie                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Vrijdag 10 september 2021                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Nieuwsflits uitsturen naar sportverenigingen in de regio Twente.</li> </ul>                                                                                                                                                                   |
| Vrijdag 17 september 2021<br>Aftrap campagne.   | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Video #1.</li> <li>- Challenge verspreiden via social media.</li> </ul>                                                                                                                                                                       |
| Zaterdag 18 september 2021                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Verspreiden posters omgeving sportverenigingen in regio Twente.</li> <li>- Verspreiden flyers bij sportverenigingen in regio Twente.</li> <li>- Toolkit op website.</li> <li>- Social post #1.</li> <li>- Inzetten online banners.</li> </ul> |
| Zondag 19 september 2021                        | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Inzetten online banners.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                           |
| Maandag 20 september 2021                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Social post #2.</li> <li>- Inzetten online banners.</li> </ul>                                                                                                                                                                                |
| Dinsdag 21 september 2021                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Social post #3.</li> <li>- Inzetten online banners.</li> </ul>                                                                                                                                                                                |
| Woensdag 22 september 2021                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Video #2.</li> <li>- Update challenge in stories.</li> <li>- Inzetten online banners.</li> </ul>                                                                                                                                              |
| Donderdag 23 september 2021                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Social post #4.</li> <li>- Inzetten online banners.</li> </ul>                                                                                                                                                                                |
| Vrijdag 24 september 2021                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Reminder Pre Games.</li> <li>- Inzetten online banners.</li> </ul>                                                                                                                                                                            |
| Zaterdag 25 september 2021                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Social post #5.</li> <li>- Pre Games content.</li> <li>- Inzetten online banners.</li> </ul>                                                                                                                                                  |
| Zondag 26 september 2021<br>Afsluiting campagne | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Video #3.</li> <li>- Afsluiting challenge &gt; top 5 voorbeelden laten zien.</li> <li>- Inzetten online banners.</li> </ul>                                                                                                                   |

Tabel 3 Looptijd campagne

## Bijlage 14: Budget campagne

### Fase 1

Strategie & conceptontwikkeling 5.000 euro

### Fase 2

Design creatie 7.500 euro

- Fotosessie
- Videoreeks
- Doorontwikkeling middelenmix

### Fase 3

Realisatie 7.500 euro

- Drukwerk
- Media-inkoop
- Verzending middelen
- Begeleiding lancering

**Totaal 20.000 euro**

## Bijlage 15: Uitwerking interviews

De uitkomsten van de diepte-interviews zijn gestructureerd aan de hand van verschillende kleuren coderingen. Elke kleur staat voor een bepaalde categorie, zoals hieronder weergegeven. Door deze gestructureerde manier van werken zijn per deelvraag de bijbehorende uitkomsten samengevoegd.

| Legenda codering |                                     |
|------------------|-------------------------------------|
|                  | Drempels G-sport                    |
|                  | Impact G-sport op G-sporters        |
|                  | Impact G-sport op sportverenigingen |
|                  | Enthousiasmeren                     |
|                  | Huidige situatie en aandachtspunten |

Tabel 4 Legenda codering

## **Uitwerking 1: interview Ragna Schapendonk**

Respondent 1: Ragna Schapendonk

Functie: Directeur Special Olympics Nederland

Datum: 23-02-2021

R: Ragna Schapendonk, directeur Special Olympics Nederland, sinds 1 januari 2018. Daarvoor ruim, sinds 2009, dus meer dan 11 jaar nu werkzaam voor Special Olympics Nederland. Daarvoor een verleden in de sport, altijd in de sport, van bouw van sportcomplexen tot organisatie van evenementen, maar ook financiële doorberekeningen, exploitaties. Kort door de bocht.

*E: Introduceert zichzelf en het onderzoek.*

E: Wat is de impact van de G-sport op de G-sporter? In hoeverre jij dat ziet.

R: Dat is tweeledig. Enerzijds is hij echt op het individu gericht. Dan kan ik heel mooi ons motto erbij halen dat is: Changing Lives, Changing Behaviours. En het verandert daadwerkelijk de levens van mensen met een verstandelijke beperking. Door de sportdeelname worden ze ten eerste fitter en gezonder, maar ook krijgen ze sociale contacten en vriendschappen. Ze krijgen ook meer zelfvertrouwen, want vaak in maatschappij presteren ze wat onder ten opzichte van anderen en dat wordt vaak ook benadrukt. In dit geval in de sport zijn ze gelijkwaardig en kunnen ze hun prestaties laten zien, waardoor ze meer zelfvertrouwen krijgen. En dat heeft weer zijn weerslag op het feit dat ze echt zelfredzamer ook worden. Dus meer durven en kunnen in het leven en niet alleen in de sport, maar ook gewoon in het dagelijks leven.

R: Dus kort door de bocht. Het maakt fitter en gezonder, het zorgt voor meer/ betere vriendschappen, meer sociale contacten, en ze krijgen meer zelfvertrouwen en worden zelfredzamer. We zeggen daarmee wel heel concreet dat het echt **bijdraagt aan hun geluk**. Dat is het individu deel.

R: Anderzijds door deelname aan de G-sport en met name dat in wedstrijdverband, in toernooiverband, op wat Special Olympics dan doet in evenementenverband, geven we ze ook nog een **podium**. Waardoor anderen kunnen zien waartoe ze in staat zijn. En andere kunnen zien wat de puurheid en kracht is van G-sporters. Dat iedereen daar, in de sport ook, wat van kan leren. Dus het draagt ook nog eens bij aan een ander beeld van mensen met een verstandelijke beperking en een positiever beeld. En daarmee ook wat zij verder en meer kunnen dan eenieder ander had gedacht.

R: Daar kan ik mezelf onder scharen, want ik weet nog in de eerste week, ik kende Special Olympics niet voordat ik er kwam werken, de eerste keer dat ik naar een evenement ging en mijn man vroeg van, en dat was een zwemevenement, hoe is dat dan. Ik had geen idee, ik dacht gewoon een beetje zwemmen. Ik kwam terug en ik zei nou het is niet een beetje zwemmen. Ze zwemmen mij er dik uit, een deel. Ze worden gediskwalificeerd als ze niet met twee handen tegelijkertijd het bad aanraken, of dan pas telt hun tijd. Dus het is serieus en dat ik zelf ook nooit toen voor ogen. En dat geldt voor heel veel mensen. Ik ben niet de enige die toen dacht die kunnen niet zo veel, ze kunnen heel veel.

*E: Haakt kort in op het bovenstaande.*

R: Daar **hangt nog echt een kneuterigheidsfeer omheen**. Het idee in ieder geval.

E: Wat is de huidige houding van de sportverenigingen en -organisatoren ten aanzien van de G-sport?

R: Er is echt een enorme slag geslagen. Ruim 10 jaar geleden is organisatorische integratie gestart. Voor die tijd waren er eigenlijk alleen maar aparte verenigingen voor mensen met een beperking, een verstandelijke beperking. Ruim 10 jaar geleden is dat traject ingezet en hebben de bonden NOC\*NSF de verantwoordelijkheid genomen over mensen met een beperking en zijn die opgenomen in reguliere sportverenigingen. Dus eigenlijk hebben we de afgelopen 10 jaar, en daar zijn we uniek voor in de wereld, afgelopen tien jaar, hebben veel verenigingen in Nederland hun deuren opengezet voor mensen met een beperking. En daar een aparte afdeling voor opgericht en aparte trainers aangesteld om die mensen te leren sporten. Competities opgezet door de bonden. Dus dat. De deuren zijn opengegaan.

R: Waar ik nog denk dat een slag te maken is, is het daadwerkelijk onderlinge contact op de vereniging zelf. Het is veelal nog zo dat de G-sport is op een aparte avond, op een apart tijdstip, op een apart veld traint en weinig in contact komen met de andere clubleden. Vaak is het dat groepje daar in de hoek, maar hoe ze heten geen idee. Daar denk ik dat nog een hele simpele en eenvoudige stap gemaakt moet worden, maar die stap moet nog wel gemaakt worden.

E: Om dat meer zeg maar samen te voegen, omdat het nu nog een beetje los van elkaar staat.

R: Ja, echt contactmomenten organiseren. Denk dan aan een start van een competitiejaar om daar heb je een instuifdag, en waar ook het G-team in meedraait. Of simpel een aan het einde van je training, doe je vaak een onderling partijtje, nodig een keer het G-team uit en doe een mixed partijtje. In deze tijd voelt dat natuurlijk heel raar om dat te zeggen, maar tijden worden snel weer anders. Het zijn hele simpele oplossingen, die zorgen... voor de barbecue zijn ze uitgenodigd, de clubbarbecue. Heb je onderling contact, weet je hoe de anderen heten. Stel het G-team een keer voor op social media, noem een keer hun namen. Als je de namen weet en 'Succes Eva zaterdag met je wedstrijd', dat zijn kleine stapjes, maar dat zorgt voor een wereld van verschil.

E: Er zijn al meerder sportverenigingen, zoals je net zei, die het al integreren. Maar er zijn ook nog veel sportverenigingen die het nog niet hebben geïntegreerd. Wat zijn dat de drempels waar zij nu tegenaan lopen waardoor ze nog geen tak G-sport geïntegreerd hebben?

R: Sowieso ben ik voor dat er goed gekeken moet worden dat er niet te veel aanbod is. Er zijn veel mensen met een verstandelijke beperking, maar niet onuitputtelijk zeg maar. En het beste is om die in groepjes ergens te laten sporten, want dan voelen ze zich ook prettig onderling, maar je hebt bijvoorbeeld ook gelijk een team. Terwijl als je zegt de voetbal biedt iets aan en de hockey. Dan komen er drie bij de hockey en drie melden zich bij de voetbal, daar kun je niet zo veel mee. Dus liever dat je dan groepen geleid naar een club, die het goed voor elkaar heeft.

R: Wat de drempels voor verenigingen op dit moment zijn, zoals ze zelf aangeven, is goed kader. Dus de meeste verenigingen kampen natuurlijk al met het goed hebben van goede trainers en vrijwilligers die sportaanbod aanbieden. Maar voor de G-sport is daar natuurlijk net even nog wat extra specialisme voor nodig en dat ontbreekt veel. Hoewel sommigen volgens verenigingen in mijn beleving nog het idee hebben dat dat wel veeleisend is. Terwijl er niet heel veel extra voor nodig is om. Je moet je sporttechnische achtergrond hebben en daarnaast ook affiniteit met en een paar simpele tools. Daar zijn gewoon goede opleidingen voor, ééndaagse opleidingen, en dan ben je al geschoold om mensen met een verstandelijke beperking training te geven.

E: Dus er is wel een soort van opleiding voor nodig? Het kan niet zo zijn dat een vader of een moeder kan niet...

R: Dat gebeurt heel veel wel. Maar als je wilt dat er kwalitatief goed aanbod is, dan moet je daar zeker naar streven. Dan heb je nodig dat daar gewoon goede trainers staan, omdat soms anders ook het plezier eruit gaat. Je moet wel weten, want je hebt veelal ook met gedragsproblematiek te maken, je moet wel weten hoe daar mee om te gaan. Anders kan hij de hele groep de hele tijd irriteren en dat is niet de bedoeling. Maar nogmaals, er is niet heel veel voor nodig, je moet gewoon even weten wat je moet doen.

E: Zijn er dan verder nog aanpassingen die gedaan moeten worden? Stel een club zou graag een G-team willen.

R: Nee, de sporttechnische-achtergrond, de opleiding is de belangrijkste randvoorwaarde. Wij praten over mensen met een verstandelijke beperking. Daarmee heb je vaak niet ook nog met een lichamelijke beperking te maken. Dat kan, dan zou je eventueel aanvullende dingen zoals een clubhuis die goed toegankelijk is. Inmiddels zijn bijna alle clubhuizen wel goed toegankelijk, vanwege de bouwverordening. Als je rolstoelbasketbal of rolstoeltennis aan wilt bieden, als je mensen wilt laten kennismaken, heb je die nodig om ter beschikking te stellen. Als je het hebt over mensen met een verstandelijke beperking is er niet zo veel extra nodig, behalve goede kennis van de groep en kennis van de sport.

E: Hebben jullie toevallig ook inzicht in het aantal verstandelijke beperkten per regio en of er animo is voor het sporten. Want zoals je net al zei moet er ook geen overaanbod komen.

R: Op dit moment, er zijn verschillende definities, maar in de basis wordt gehanteerd dat er 142.000 mensen met een verstandelijke beperking in Nederland zijn. Daar worden dan de zwakbegaafden niet toe gerekend, want dan ga je echt over de miljoen heen. Maar de licht tot ernstig verstandelijke beperkten, praat je over 142.000 mensen. Op dit moment zijn er zo'n 28.000 sporters.

E: Zijn er dan nog mensen die worden tegengehouden in het sporten, omdat er geen faciliteiten in de buurt zijn?

R: Ik duidde zojuist even waarom sportverenigingen geen aanbod hebben en dat is omdat ze aangeven geen geschikte trainers te hebben. Aan de andere kant heb je waarom gaan mensen niet naar de sportverenigingen toe. Ook dat is onderzocht, dat is wel interessant, als je straks Googled op Mulier Instituut.

<https://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=9186&m=1541157147&action=file.download>

R: Dat is namelijk een recentelijk onderzoek, in opdracht van ons en Ministerie VWS en NOC\*NSF gezamenlijk gedaan, waarin wordt geduurd wat de grootste drempels zijn om aanbod te maken. Maar ook om lid te worden van een sportvereniging. Ook daar wordt gezegd dat ze het gevoel hebben dat er geen goede begeleiding is op de club. Dat dat de reden is waarom ze niet naar een club gaan. Dus eigenlijk snijdt het mes aan twee kanten. Je hebt goed opgeleide mensen nodig, dan gaan mensen naar de club en dan durven clubs aanbod te organiseren.

E: Hoe komen de verstandelijk beperkten nu in aanraking met sport? Komt dat door de omgeving of zien ze dat zelf ergens? Of dat ze dat zelf misschien willen?

R: Wij hopen een deel te motiveren daartoe, dat ze het zien en dat ze denken wij willen ook graag gaan sporten. Wij willen graag meedoen aan de Special Olympics, hoe dan, dan moet je lid worden van een sportvereniging.

R: Je hebt de website unieksporten.nl waar je je postcode in kunt typen en aangeven welke tak van sport je interessant vindt. Zodoende kom je uit bij verenigingen die in de omgeving aanbod hebben. Dat is een goede vindplaats.

[https://www.unieksporten.nl/?gclid=Cj0KCQiA7NKBhDBARIsAHbXCB5ae\\_B-Or5HgK7URI4rnO7zxAK8NjFUhe7UAMz2RQaolLcCmaUdbUMaAuVQEALw\\_wcB](https://www.unieksporten.nl/?gclid=Cj0KCQiA7NKBhDBARIsAHbXCB5ae_B-Or5HgK7URI4rnO7zxAK8NjFUhe7UAMz2RQaolLcCmaUdbUMaAuVQEALw_wcB)

E: Misschien dat ze via begeleiders, school of werk ermee in aanraking komen.

R: Ja, eigenlijk hoe andere mensen ook in contact komen met sport. Je hebt een 'Special Hero's' dat is scholen in het speciaal onderwijs waar kinderen kunnen aangeven in wat voor sport ze geïnteresseerd zijn. Dan wordt dat op de school aangeboden door verenigingen uit de omgeving. En vervolgens kunnen ze weer naar de kennismaking of lid worden van die betreffende vereniging. Dus dat is een toeleiding.

R: Je hebt dus Uniek Sporten, platform waarbinnen je kunt vinden in je buurt, als je al weet wat je wilt. Maar je hebt vaak ook wel dat er sportclinics georganiseerd worden door sportbuurtcoaches in de omgeving en zodoende dat ze ook in contact komen met de sportvereniging of een open sportdag.

R: In Breda weet ik heb je de 'Kidsdag' dat is gericht op kinderen. Waar speciaal onderwijs en basisonderwijs samen een sportdag hebben. Verschillende scholen bij elkaar, kinderen met een beperking en kinderen zonder een beperking. Daar op die atletiekbaan staan eigenlijk alle takken/verenigingen uit Breda bieden daar hun sport aan. En dan is er een circuit waar je dus van hockey naar atletiek naar judo gaat en dus die kinderen leren samen, met en zonder beperking, leren ze de verschillende takken van sport kennen en kunnen zich daarna ook aanmelden bij de sportverenigingen.

R: Dus eigenlijk zijn er verschillende aanpak in Nederland. Je vraag is vrij breed. Hoe komen mensen met een beperking daar terecht.

E: Vanuit allerlei manieren dus.

R: Ja, zoals jij en ik eigenlijk ook en soms is het vriendjes inderdaad op school.

E: Wat vind jij zelf nu van het G-sportaanbod in Nederland of in Twente? Of het aanbod wedstrijden en evenementen? Vind je het goed op deze manier of zou je bijvoorbeeld meer G-sportaanbod bij sportverenigingen willen?

R: Ik heb geen inzage. We zijn al blij dat we dit onderzoek landelijk hebben om een beetje een beeld te hebben. Er zijn weinig cijfers bekend over wat de sportparticipatie is, maar er is nog minder bekend over wat de sportparticipatie in de regio is. Naar aanleiding in de spelen in de Achterhoek weet ik dat daar heel vele zorginstellingen zaten, want Achterhoek en ik gok Twente dus ook, maar dat weet ik eerlijk gezegd niet, is een vrij prikkelvrije omgeving/ regio. Heel veel mensen uit de Randstad die overprikkeld waren zaten in de zorginstellingen in de Achterhoek. Dus daar woonde qua dichtheid veel mensen met een verstandelijke beperking en daar was relatief weinig G-sportaanbod. Ik weet niet hoe dat in de regio Twente is. Er zijn een paar hele actieve clubs, letterlijk heten die ook de club zeg maar in Twente. Maar ik vermoed dat het veel beter kan.

E: Ik ga dat ook verder onderzoeken. Daar zijn ze nu ook mee bezig om dat in kaart te brengen. Er wordt gekeken of de speelsteden van de Special Olympics ook een G-team hebben ja of nee.

R: Ja, die twee dingen je moet eigenlijk weten inderdaad hoeveel in de regio en binnen elke gemeente hoeveel G-aanbod is er en in welke tak van sport. Daarnaast ook hoe is de bevolkingssamenstelling, want het kan heel goed zijn dat in Enschede meer een studentenstad minder, maar ik weet dat Almelo en Hengelo een heel mooi aanbod hebben. Is dat omdat ze een mooi aanbod hebben of omdat daar veel mensen met een verstandelijke beperking zijn, omdat daar misschien een grote zorginstelling is.

E: Misschien is er geen behoefte dat er daarom geen aanbod is. Daar gaan we hopelijk achter komen. Wat is van belang bij de beïnvloeding van het inclusief denken en doen van de omgeving?

R: Wat van belang is, is het zo simpel mogelijk maken. Ik vind het van belang voor jouw onderzoek, want dat weet ik serieus nog niet, wat weerhoudt mensen ervan. Ik zei wel dan wordt er genoemd vrijwilligers, dat is best een makkelijke om te zeggen. Terwijl het feit is als je eenmaal iemand hebt die gepassioneerd voor zijn sport is en een keer in contact komt met mensen met een verstandelijke beperking dan al heel snel weet hoe je ermee om moet gaan en gepassioneerd bent om het te organiseren en training voor te verzorgen. Wat is die koudwatervrees? Dat vind ik wel een hele boeiende vraag. En is het koudwatervrees? Lukt het jou om diep in de gevoelens te gaan in plaats van de oppervlakkige redenen waarom niet? Want daar ligt een onderlinge houding of gevoel bij.

E: Het doel is wel voor de interviews die ik nu ingepland heb om de houding te achterhalen van wat weerhoudt jullie ervan om het niet aan te bieden of waarom bieden jullie het wel aan.

R: Dat zijn vervoer of dat onze accommodaties geen lift heeft, dat we te weinig vrijwilligers hebben. Er zit iets, want als mensen iets willen is er altijd wel een weg.

E: Ik denk dat het nu vooral is dat ze niet weten hoe ze met hen om moeten gaan. Ik denk dat dat voornamelijk naar voren zou komen. Dan is de uitdaging weer hoe pak je dat aan en pak je aan door wellicht kennis te laten maken met de mensen met een verstandelijke beperking. Om te laten zien wat de impact is op hen de G-sport. Wat ze voor hen kunnen doen.

R: What is in it for me? Het is tweeledig. What is in it for de vereniging? Dus enerzijds wat weerhoudt hen wat is het gevoel, het koudwatervrees, onbekend maakt onbemind, eigenlijk die facetten. Wat is daar het onderliggende gevoel. En twee hoe kunnen ze het eigenlijk aanpakken om wel te organiseren, want waar een wil is, is een weg. Als ze echt willen, gaan ze er wel voor. Ze willen alleen als what is in it for de vereniging?

E: Als het hen ook iets oplevert waarschijnlijk.

R: Wat is er zo mooi aan waarom zouden ze het moeten doen?

E: Ja, dat is ook hetgeen wat ik verwacht dat er uit gaat komen, wat beïnvloed moet worden.

R: Wat overtuigd hun om het wel op te gaan zetten?

E: Wat zijn mogelijke valkuilen wat mis kan gaan bij de beïnvloeding? Dat je eigenlijk het averechtse effect kan krijgen op de houding. Is er iets waar ik op moet letten?

R: Maak het niet te complex, wanneer zij het gevoel hebben dat ze een hele opleiding ervoor moeten volgen. Maak duidelijk hoeveel behelst de opleiding. Wat vraag je van ze?

E: Moeten de trainers wel een certificaat hebben en de opleiding dus hebben afgerond? Wordt daar wellicht naar gevraagd bij de Special Olympics Nationale Spelen als ze de deelnemers opgeven? Moeten ze dat kunnen aantonen?

R: Nee, de coaches, mede omdat we daar nog lang niet zijn in Nederland. We zijn tot nu toe blij als er trainers en coaches zijn en meestal komen die met een ouderachtergrond. En wat de valkuil is inderdaad dat je een enthousiaste ouder hebt die zegt ik wil het wel opzetten. Maar vervolgens vindt het kind die tak van sport niet meer leuk en wil iets anders gaan doen. En dan valt vaak een heel afdeling binnen de vereniging weg. Dat zijn de valkuilen.

R: Wat de voorwaarde is eigenlijk: goede trainers en dat het geborgd is binnen de vereniging. Dat bijvoorbeeld een bestuurslid een portefeuille G-sport heeft en verantwoordelijk daarvoor. Dat het niet zomaar een initiatief van een ouder is. Want als die weg is, is de rest ook weg. Je moet het binnen een vereniging geborgen hebben. Als die persoon aangeeft ik ga er mee stoppen, dat dan een bestuurslid opstaat en kijkt wie er is op dat gat te vervangen/ vullen. Je moet het door alle lagen van de club geborgen hebben en echt onderdeel van de club zijn en niet erbij hangen.

E: En dan moet je misschien ook wel kijken naar de leden van de vereniging zelf. Zij spelen denk ik ook wel een belangrijke rol om dat meer samen te voegen. Zoals bij een barbecue ofzo.

R: Ja, dat is de volgende stap. Eigenlijk heb je twee stappen. Enerzijds heb je de verenigingen die nieuw aanbod hebben, nieuw gaan opzetten, maar je hebt daarnaast verenigingen die het al hebben. Hoe zorg je dat die G-afdeling die er is echt onderdeel van de club wordt. Dat geldt voor beide dus. Goed borgen in het bestuur. Want als je het goed borgt in het bestuur, komt er budget en blijft het behouden. Maar je moet ook en dat geldt voor de nieuw-opgezette G-tak maar dat geldt ook als je de onderlinge contacten wilt organiseren. Want het moet wel dan een jaarlijks terugkomend iets zijn en niet we doen een training samen en vink we hebben inclusief gedaan en we gaan weer verder tot de orde van de dag.

E: Dat er wellicht ook een competitie wordt opgezet.

R: Dat gaat heel ver. Een startopening van het jaar bijvoorbeeld. Hier de hockeyvereniging doet dat heel mooi, die heeft een opening van het jaar voor de jeugd. De jeugd gaat op het veld een circuitje af en op het circuit staan alle spelers van het eerste. Dat is om de connectie te maken tussen de jeugd en het eerste. Het is hartstikke leuk dat van de spelers van het eerste training krijgt. Die staan op elk circuit. Maar op een van de circuits staan ook de G. Op de middenstip staat dan het G-circuitje. Daar staan in dit geval, omdat het ook lichamelijke beperking is, staan er ook rolstoelen en moeten ze dus ook estafette gaan racen in de rolstoel. Die kinderen zitten voor het eerst van hun leven in een rolstoel, springen eruit en geven de rolstoel door aan de ander. Dat doen ze en daar staat dus ook weer iemand van het G-team op dat circuit. En de G-teams doen ook mee in het circuit. Dat mengt heel mooi. Zo heb je elk jaar gewoon een start van het jaar waar je onderling elkaar al ziet en contact met elkaar hebt, met elkaar sport. Zo zou je er meer structuur in moeten brengen. Het zou structureel onderdeel moeten zijn van verschillende clubactiviteiten.

E: Als je kijkt naar een 'normale' volleybalcompetitie kijkt heb je binnen de regio competitie, met verschillende wedstrijden. Je hebt verschillende G-teams binnen de regio's is er dan animo om een competitie op te zetten. Zo bedoelde ik dat meer om meer wedstrijden te hebben.

R: Er zijn binnen elke tak van sport, behalve Triatlon dat zijn we nu aan het opzetten, in elke tak van sport zijn er al landelijke competities. Handbal zijn er landelijk 16 of 18 teams. Die spelen landelijk competitie, omdat er in de regio te weinig zijn. Voetbal zijn al 5.000 G-sporters en zij hebben in hun

regio gewoon onderlinge competitie. In hockey zijn er 94 clubs in Nederland en zij hebben ook gewoon onderlinge competitie in de regio.

E: Is dat eigenlijk waar jullie naar toe willen.

R: Dat is er al.

E: Gister zat ik toevallig met Maartje Ellenkamp, zij heeft ook meegedaan aan de Special Olympics. Voor een wedstrijd moeten ze heel ver reizen telkens. Dat zou mooi zijn dat er voor hen ook iets regionaals is. En dan de volgende stap nationaal.

R: Maartje is schaatser. Voor alle schaatsters in Nederland geldt als je een competitie hebt, moet je ver reizen, want je hebt niet twee ijshallen in een provincie, of in een gemeente.

E: Het ligt eraan welke tak van sport je dan hebt inderdaad.

R: Ik snap dat ze dat graag zou willen, maar dat geldt ook niet voor de normale zeg maar.

E: Ik ben eigenlijk door de vragen heen. Heb jij nog iets van input of iets wat interessant is voor mij.

R: Wat wel interessant is de Play Unified campagne. Dat is een campagne die we hebben ingezet om houding vooral te veranderen. Nu willen we de stap maken naar het gedrag. Je vroeg wat is de valkuil, en ik zou niet snel zeggen dat het een valkuil is, maar het is wel zo dat we hier bewustwording mee gecreëerd hebben, maar geen actie. Hij was prachtig de campagne, maar we hebben eigenlijk geen vereniging echt aangezet tot het samen sporten, wat wel de bedoeling was. Omdat het te hoog over is dus mensen dachten 'o leuk we gaan ook een topsporter uitdagen', maar dat is niet de bedoeling. Het ging erom dat je binnen je vereniging samen gaat sporten. Dat is wel interessant om die even mee te nemen.

<https://playunified.nl/>  
<https://youtu.be/Xin09A5pv2E>

R: Dus eigenlijk wil je hier een vervolg op en daar gaan wij ook mee van start met Special Olympics Nederland. Dus eigenlijke en Play Unified 2.0 willen we gaan starten.

R: Een ander ding dat interessant is als je ergens wilt beginnen als vereniging is **Nijntje beweegprogramma**. Je hebt het Nijntje beweegprogramma van de KNGU (Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie). Dat is voor de allerjongste kinderen. Eigenlijk leer je daar, ze geven aan, iedereen krijgt zijn zwemdiploma, maar de motorische problemen zijn groot bij jonge kinderen, waarom doen we niet aan een beweegdiploma. Ze krijgen 10 lessen waar de basisvaardigheden van alle takken van sport bijgebracht worden. En dan heb je een beweegdiploma 1 en een beweegdiploma 2. Prachtig concept.

<https://www.nijntje.nl/nijntje-beweegdiploma>

R: Special Olympics heeft wereldwijd het programma 'Young Atletes' dat lijkt er heel erg op. Dat is specifiek voor kinderen met een verstandelijke beperking. We hebben ze naast elkaar gelegd en ze verschillen niet zo heel veel. Alleen de een wordt aangeboden voor kinderen met een beperking en de ander wordt aangeboden voor kinderen zonder een beperking. Terwijl ze dit prachtig samen zouden kunnen doen. Dus we zijn nu aan het kijken of we dit nu niet kunnen starten als een inclusief aanbod. Plus dat de Gymnastiek Unie bedacht heeft om dit ook niet alleen bij gymnastiekverenigingen uit te zetten, maar ook bij voetbalverenigingen, hockeyverenigingen en

overal. Dus eigenlijk 2 – 3-jarigen gaan al op de voetbalvereniging ook ballen gooien, ballen vangen, ballen schieten en balanceren. En nu is het idee dat dat Nijntje-programma gestart gaat worden en ook gelijk inclusief gestart gaat worden. Dus zowel voor kinderen met een beperking als zonder een beperking. Omdat kinderen met een beperking op dit moment nergens terecht kunnen behalve bij kinderfysiotherapeuten. In een zaaltje alleen zitten, terwijl gesprekken gevoerd met kinderfysiotherapeuten die zeggen ze zijn heel hard op zoek, maar ze kunnen ze nergens naar toe verwijzen. Want er is niks voor kinderen met een beperking.

R: En eigenlijk is dat er wel, dat is Nijntje-beweegprogramma, alleen de Nijntje-beweegprogramma's weten niet dat hun beweegprogramma geschikt is voor kinderen met een beperking.

E: Dan zou het mooi zijn om dat samen te voegen en wellicht te koppelen aan een sportvereniging.

R: Ja, en als je vraagt legacy in Twente, dan zou ik adviseren om hierop te sturen.

E: Dat is wel een mooi initiatief inderdaad. En heb jij dan nog tips voor mij voor de interviews die ik straks ga voeren. Ik ben van plan om langs de speelsteden te gaan die er zijn, langs die verenigingen. Heb je dan nog tips voor eventuele vragen.

R: Ik zou aan hun vragen wat zij voor mooie voorbeelden hebben. Wellicht kun je die in je onderzoek al meenemen. De meeste mensen zijn op zoek naar eenvoudige voorbeelden wat ze kunnen kopiëren. Iets wat al succesvol is, is de moeite waard om gewoon ook uit te zetten. Bijvoorbeeld als alle gymnastiekverenigingen of in elke gemeente in Twente straks een Nijntje-beweegprogramma inclusief opgezet gaat worden. Al is het bij de voetbalvereniging of de atletiekvereniging. Dat zou al prachtig zijn.

R: Zo'n Kidsdag wat Breda organiseert is ook een heel mooi voorbeeld en heel eenvoudig. Het is gewoon een sportdag voor scholen, alleen breng je nu speciaal en regulier onderwijs samen. Maar wat ik van de hockeyvereniging vertelde, de start van het competitiejaar. Ook heel eenvoudig om te doen. En dat zijn mooie voorbeelden om in je achterhoofd mee te nemen, want mensen zijn gewoon op zoek naar ideeën. Je kunt wel telkens blijven zeggen, zorg dat mensen met een beperking komen sporten, maar hoe dan. Bijvoorbeeld door zo'n Kidsdag te organiseren. Dan komen ze met jou in contact en jij met hen. Bijvoorbeeld door het competitiejaar te starten. Een instuif of een circuit. Dus ik zou hun ook al voorbeelden vragen, als ze al G-aanbod hebben. Hoe doen ze dat dan? Wat vinden zij dat anderen in iedere geval van hen moeten weten?

E: Wat zou je kunnen vragen aan de verenigingen die het nog niet hebben? Gewoon vooral wat jullie tegenhoudt toch?

R: Ja.

*Afsluiting.*

## **Uitwerking 2: interview Robert Zandstra**

Respondent 2: Robert Zandstra

Functie: Organisator Military Boekelo

Datum: 25-02-2021

### ***E: Introduceert zichzelf en het onderzoek.***

R: Ik ben Robert Zandstra. Ik zit in het projectteam samen met Maaïke, met Hendri. De taakverdeling heb je misschien al iets over gehoord. Maaïke is natuurlijk overkoepeld de directeur van het hele projectteam. Ik ben verantwoordelijk voor alle operationele zaken. Dus op het moment dat het zeg maar uitgevoerd moet worden, de mensen en de handen aan de ploeg, op allerlei niveaus daar ben ik dat verantwoordelijk voor. Van logistiek tot en met veiligheid tot en met medisch, maar ook zeker het sporttoernooi. En Hendri doet dan productie. Met name tussen Hendri en mij zit er natuurlijk ook veel overlap tussen. Want wat je bedenkt in productionele zin moet natuurlijk ook uitgevoerd worden met personeel en met vrijwilligers. Dat raakt elkaar. Dat is wat ik doe.

R: Vanuit mijn achtergrond ben ik ook evenementorganisator. Ik organiseer Military Boekelo. De Military Boekelo is een paardensportevenement. Best wel een fors ding. Daar ben ik het hele jaar heel erg druk mee. Ik ben daar voorzitter van. En zoals dat dan zo mooi heet bezoldigd bestuurder. Dus ik ben eigenlijk het hele jaar door druk met de Military, daar komt het in feite op neer. Daarnaast doe ik nog wat andere klusjes, waaronder Special Olympics.

R: Special Olympics is voor mij, vind ik een hele bijzonder klus. Ik heb in het verleden ook al andere evenementen georganiseerd voor de Social Inclusion Games. Dat is met name vanuit Humanitas uit, in dit geval dak- en thuislozen, drugs- en drankverslaafden uit heel Europa die een week lang kwamen sporten hier. Dat heb ik ook mogen organiseren, hartstikke leuk. Voor de rest doe ik wat advieswerk en noem maar op. Dus dit is ook iets wat mij wel aanspreekt. Het is meer dat ik heel in het verleden ook met verstandelijk beperkten heb gewerkt. Dus ik ken de doelgroep. Maar het feit dat ik daar al ruim 25 jaar geleden afscheid van heb genomen, van het werk, dan denk je dat je het nog kent. Maar ongetwijfeld zullen er veel nieuwe inzichten zijn gekomen. Dus ik durf niet te zeggen dat ik een expert ben op het gebied, maar ik ken de doelgroep wel.

E: *Haakt kort in op het bovenstaande.* Eerst zijn het een aantal algemene vragen. Wat is jouw mening over G-sport in het algemeen?

R: Ik denk dat het heel goed is dat G-sport onder de aandacht komt. Omdat dan moet je eerst weer terug naar sport in het algemeen. Kijk je hebt om jezelf te ontwikkelen, kennis nodig je hebt vaardigheden nodig, kunde, kennis en kunde en je hebt ook karakter nodig. Je hebt een persoonlijkheid nodig en je hebt een emotionele weerbaarheid nodig en je hebt een persoonlijke ontwikkeling nodig. En sport kan je daar uitstekend bij helpen. Dus ik zeg altijd sport levert naast kennis en kunde ook een hele belangrijke bijdrage om je karakter te vormen. Daar komt een stukje discipline bij kijken, daar komt een stukje teamwerk bij kijken, komt communicatie bij kijken. Het leert je beter te oriënteren. Je weerbaar te maken en het geeft ook vaak een heel goed gevoel voor eigen waarde. Dat geldt voor iedereen, dat geldt voor jou en mij, maar dat geldt ook voor verstandelijk beperkte mensen. Dus waarom zou je dat exclusief toelaten voor een bepaalde doelgroep, zoals ons.

R: Ik vind dat de G-wereld kan heel veel plezier en al die elementen die ik net benoemde, beleven aan sport. Dus ik ben een zeer groot voorstander van G-sport. Ik constateer ook dat vanuit allerlei liefdadigheidsinitiatieven en sportinstuiven die bij de zorgcentra destijds waren dat er heel langzaam G-sport aan het ontstaan is binnen de verenigingen. En daar zijn natuurlijk hele mooie voorbeelden

van. Ik denk dat voetbal een van de eersten was. En je ziet nu dat het op heel hoog niveau of op heel breed niveau wordt gedaan. Dus ik denk dat er in Twente ook een aantal verenigingen zijn die dit al doen.

R: Wat jij ook al weet is natuurlijk dat het doel van de Special Olympics is en eigenlijk de acceptatie en eigenlijk het besef dat g-sport een belangrijk onderdeel kan zijn voor g-sporters zelf, maar ook voor je eigen vereniging. Denk eraan dat als jij met deze mensen ook binnen de vereniging werkt dat geeft ook weer meerwaarde voor mensen die ook binnen een vereniging actief zijn. De legacy, de hele erfenis van het hele verhaal, moet dan zijn dat Twente breed G-sport wordt beoefend, ook in de toekomst. Dus ik ben daar wel voorstander van.

E: En wat is dan jouw mening over het G-sportaanbod van de sportverenigingen, maar ook voor wedstrijden en evenementen voor G-sport?

R: Wat je al ziet bij de Special Olympics mensen kunnen alleen deelnemen als ze lid zijn van een vereniging. Het feit dat we 24 sporten aanbieden in 2022 dat getuigt ervan dat er best al wat gebeurd is binnen sportgebeuren. Ik weet vanuit mijn persoonlijke ervaring hier en daar dat men met G-sport al bezig is, met name in Enschede en omstreken. Ik heb nog niet helemaal een beeld hoe dat Twente-breed wordt georganiseerd. Ik weet wel dat daar nog een hele slag te maken is. Maar de bereidheid van de gemeenten en de bereidheid van de verenigingen is heel groot. Dus ik denk dat ook het idee dat dat breder onder de aandacht moet worden gebracht, dat dat wel wordt omarmt door iedereen.

E: Ja het is alleen nog dat ze de drempel overgaan om het ook echt te doen. De bereidheid is er maar het ook toepassen is dan nog een beetje...

R: Er zijn twee zaken die spelen, dat merk ik nu al. Aan de ene kant is het natuurlijk zo dat wij proberen om verenigingen die dat nog niet in zicht hebben zich realiseren dat het wel heel goed past binnen de vereniging. Dat mensen hopelijk door de Special Olympics gaan zien dat het ook heel belangrijk is om het ook te introduceren binnen de club. De andere kant is dat je ook al geluiden hoort van clubs: ik hoop niet dat alle clubs dat gaan doen, want dan hebben wij geen leden genoeg voor onze eigen club. Dus je hebt bijvoorbeeld korfbal en voetbal, stel dat er een bepaalde selecte doelgroep is die voor voetbal geïnteresseerd is en je krijgt in elk dorp of in elke stad een G-voetbalteam, dan heb je te weinig G-voetballers. Dus er zijn nu ook verenigingen die zeggen: ik hoop niet dat een andere vereniging dit ook gaan doen, anders raken wij onze leden kwijt.

R: Aan de ene kant de spanning van gaan wij G toevoegen aan ons verenigingsaanbod. En aan andere kant zie je ook al dat bepaalde vereniging die het al doen, laat niet iedereen het doen, want dan hebben we geen leden genoeg. Is een interessant spanningsveld.

E: Ik sprak eerder ook met Ragna Schapendonk en zij zei ook wel hetzelfde. Er moet ook geen overaanbod komen van de G-sport.

R: Ja, de G-populatie is natuurlijk een populatie die niet dominant is binnen de samenleving. Dus er is maar een beperkte groep die dat doet. Als jij een overaanbod krijgt, krijg je een verschraving binnen de verschillende verenigingen. Dus dat is dat element wat ik bedoel. Dat vindt zij denk ik ook heel sterk.

E: Ja, zij zei ook anders kan het zo zijn dat je maar drie spelers bijvoorbeeld binnen een voetbalteam zijn binnen een vereniging. Dat is dan ook niet de bedoeling. Maar dat overaanbod is nu nog geen sprake van in Twente, neem ik aan?

R: Ik heb daar nog niet helemaal een beeld van. Dus daarom kan ik je nog niet helemaal op weg helpen, omdat ik nu volop bezig ben om kennis te maken met al die verenigingen en ik heb nog niet helemaal zicht op welke ervaringsrit ze hebben opgedaan. Welke structuren er al zijn opgebouwd of plannen die in de maak zijn, of bereidheid.

E: Dat komt vanzelf nog wel, denk ik. Dat is ook moeilijk om dat in kaart te brengen. Nu over naar de Military Boekelo. Ik zat daarover ook nog met Maaïke in gesprek, want de Military Boekelo is meer dan de paardensport. Het is groter dan dat het evenement. Het is niet realistisch om daar een G-team aan mee te laten doen, in verband met het parcours door de bossen etc. Maar het is wel een mogelijkheid om bijvoorbeeld de G-sporters te introduceren met het evenement en de hele beleving van de Military.

E: Hebben jullie eerder geprobeerd deze doelgroep te introduceren met de Military Boekelo, qua beleving?

R: Je zegt het terecht. Het niveau van de sport is op senior-elite niveau, internationaal niveau. Dus ja, dan praat je echt over de wereldtop die bij ons aan de start staat. Alles wat daaronder zit kunnen aan Boekelo niet deelnemen. Dus sporttechnisch gezien is dat geen horizon voor de gemiddelde G-sporter. Maar goed de Military is inderdaad meer dan alleen de paardensport. Om die sport op internationaal niveau te beoefenen heb je een aantal levenslijnen nodig. Twee van die levenslijnen zijn bij ons de business en de pleasure. We zijn een van de grootste relatie-evenementen. We zijn ook een evenement waar allerlei side-events en leuke dingen gebeuren. Wij noemen onszelf dan ook een evenement waarin een unieke mix is tussen topsport, business en pleasure.

R: Die business en pleasure die moeten dus wel voeding geven en funding geven aan de sport. Binnen dat gebeuren business en pleasure dan heb je natuurlijk het zijn leuke stands, zien en gezien worden, culinair, muziek, beleving. Daar past deze doelgroep natuurlijk ook heel goed bij. Vanuit mijn achtergrond, vanuit mijn verleden, was ik natuurlijk altijd vrij open in dit soort materie. Dus ik heb meerdere keren op diverse fronten, samengewerkt, en ook doelgroepen hieraan boord gehad, in de vorm van een stage, maar we hebben bijvoorbeeld ook een atelier artistiek hier gehad die een eigen stand had die hun kunstwerken verkocht hier. Die samenwerking is er altijd wel een klein beetje geweest.

R: En als je ook in mijn kantoor kijkt, dat kan ik je wel een beetje laten zien. Dan zie je ook dat de kunst die door deze doelgroep wordt gefabriceerd, dat dat iets is waar ik nog steeds feeling mee heb. Die zie je ook op de Military wel terug. Wij zijn een van de weinige evenementen geweest die nog steeds maatschappelijke stages doet, we waren ook een van de eersten overigens. Maar we hebben ook wel mensen vanuit de zorgcentra hier aan het werk gehad. Ook om zich te laten oriënteren in de vorm van een kleine stage. Dus in dat kader is er plek voor iedereen, voor jong en oud, maar ook voor WO-opgeleid tot en met deze doelgroep.

E: En welke stappen hebben jullie daarvoor moeten nemen om hen zeg maar daarbij te betrekken? Zijn daar drempels bij geweest of verliep alles goed?

R: Nee, weet je kijk als je de infrastructuur hebt waarin je ook in de week van de Military voldoende ruimte hebt voor congressen, symposia, bijeenkomsten en je hebt een heel dorp met allemaal stands. Dan is het in feite heel makkelijk toegankelijk voor allerlei maatschappelijke doeleinden en eveneens. Er zijn altijd wel drie, vier goede doelen die zoeken het podium van de Military. Er komt toch een 60.000 man hier. Dus die zeggen van goh kunnen wij niet ons zichzelf hier presenteren. Datzelfde geldt in dat geval voor atelier artistiek.

R: Die wisten dat ik hier voorzitter was en zeiden kunnen wij niet een stand krijgen. Dat vinden wij wel leuk om onze kunsten te laten zien. Dan heb ik echt een contract met ze gesloten, heel professioneel allemaal in ruil voor een workshop. Doordat je die infrastructuur en dat podium biedt en doordat dat al zo groot is. Is dat meteen toch wel een soort etalage voor alles wat hier Twente een beetje bezighoudt. Dat kan zijn op het gebied van duurzaamheid, dat kan op het gebied van diversiteit, dat kan op het gebied van inclusiviteit. Er is voor iedereen wel een plek. Dat is in de loop van de vijf decennia is dat opgebouwd. Wij zijn op wat dat betreft vrij drempelloos om hier naartoe te gaan.

R: Je hebt individuen die hebben een dichtbundel geschreven. We hebben ook 'kans voor een kind'. We hebben 'Stichting ParaPaard'. We hebben 'Unicef'. Maar ook 'Pink Ribbon' en noem maar op. Het zijn altijd heel veel ook maatschappelijke en ook goede doelen, die ons podium weten te vinden. We hebben ook altijd, weliswaar gedoseerd wel een plek voor te bieden.

E: Dat is wel mooi dat dat allemaal is aangesloten. En doen jullie dan bijvoorbeeld ook nog iets specifiek voor de G-sporter die dan paardrijdt? Heb je daar bijvoorbeeld initiatieven voor tijdens het evenement?

R: Nee, we hebben niet G-sport paardrijden. We hebben natuurlijk wel Stichting ParaPaard. Stichting ParaPaard is een stichting die fondsen werft voor paardrijden met gehandicapten. Men vindt eigenlijk dat paardrijden voor gehandicapten niet alleen sporttechnisch moet worden benaderd, maar ook therapeutisch. Je ziet met name dat de doelgroep enorm veel baad heeft en enorm veel rust vindt en enorm veel evenwicht vindt, in het omgaan met het dier. Voor Stichting ParaPaard hebben we een aantal keren acties ondernomen. Die presenteren zich vervolgens ook weer hier, in combinatie met de doelgroep. Dus je krijgt wel de willende die wij hier werven, gaan ook naar de maneges die bijvoorbeeld nu ook in beeld zijn voor de Special Olympics. Dus in dat kom je weer met dezelfde doelgroep in aanraking. Maar wij bieden niet echt activiteiten aan gerelateerd aan paardrijden voor de G-sporters. Dat doen wij niet.

E: Staan jullie daarvoor open? Of gaat het meer om de goede doelen.

R: Nee, wij bieden eenieder de gelegenheid zich te presenteren, alleen wij zijn een internationaal topsportevenement. Dus wij staan ook niet open voor een gemiddeld voetbalteam, voor een gemiddelde rijvereniging, wat dan ook maar. De sport die hier beoefend wordt is uitsluitend op internationaal topniveau. Wat we wel doen is nog een mini Military organiseren. Dat is voor de hele kleintjes. Dat is ponyrijden voor kinderen die het heel leuk vinden om een pony te aaien of een keer op een pony te zitten. Net zoals wat vroeger op de kermis gebeurde. Dat noemen wij dan 'Mini Military'. Dat vinden kinderen hartstikke leuk. We hebben ook wel eens de jachtvereniging met de honden hier, dan kunnen ze met de honden knuffelen. Wij bieden niet echt een activiteit voor een sportvereniging, die op een lager niveau sport beoefend. Dat kan ook niet.

E: Ja, snap ik hoor.

R: Ik kan me best voorstellen... nee het kan gewoon niet. Bij FC Twente wordt ook niet door een amateurteam gevoetbald zeg maar.

E: Nee, klopt. Maar dan is het meer in de richting van bijvoorbeeld een dagje meelopen met zo'n FC Twente voetballer. Dat soort dingen zie je dan volgens mij wel.

R: Dat zijn dan maatschappelijke activiteiten. Die groepen kunnen hier ook naartoe en die kunnen dan een rondleiding krijgen door de stallen en kunnen dan in gesprek komen met de deelnemers. Dus dat soort activiteiten kun je wel doen, maar niet echt de sport stimuleren voor het paardrijden met verstandelijke beperkte mensen.

E: Nee, dat kan ook niet met het niveau natuurlijk. Dat is begrijpelijk. En merk je ook een maatschappelijke impact bijvoorbeeld op de bezoekers door de goede doelen die zich presenteren? Heeft dat iets van een impact?

R: Ja, kijk weet je evenementen werden vroeger uitsluitend, naast de sport zeg maar, werden evenementen heel sterk beoordeeld op hun economische impact. Oftewel hoeveel geld gaat erin om en hoeveel geld levert het de regio op. En tegenwoordig is de maatschappelijke impact van een evenement zeker zo belangrijk. Dus de verbinding met meerder doelgroepen, de verbinding met diversiteit en inclusiviteit, maar ook verbinding met duurzaamheid, de verbinding met de vrijetijdsindustrie, de verbinding met maatschappelijk ondernemen met verenigingen. Bij de Military werken zo'n 15, 16 verenigingen mee, die op de een of andere manier een bepaalde taak uitvoeren. Daarmee help je ook die verenigingen in stand te houden. Maar je ziet ook ondernemers die gewoon dingen ondernemen in het kader van het maatschappelijke. Dat zie je ook heel sterk terug op een evenement als die van ons.

R: De economische impact is groot, maar de maatschappelijke impact is zekers zo groot. En dat komt omdat je een etalage bent, je bent een podium en je biedt mogelijkheid voor onderwijs en instanties om zichzelf te presenteren. Dan wel alleen presenteren, dan wel alleen in samenwerking met ons. Dus wij werken samen met voortgezet onderwijs, met mbo, met hbo, met wo. We werken ook samen met veel andere doelgroepen die iets met ons willen. Daar hoort ook deze G-afdeling bij. Dus de maatschappelijke impact van een Military en heel veel grotere evenementen die is enorm. En die wordt steeds belangrijker naast economische betekenis.

E: Ja, mooi. Heb jij verder nog tips voor mij? Dat belangrijk is waar ik naar kijk in kader van mijn onderzoek. Wat belangrijk is om rekening mee te houden.

R: Ik denk dat het heel belangrijk is dat je de belangen van verenigingen goed voor ogen houdt. De ene kant is dat je ze de ene keer moet overtuigen om iets met die doelgroep te doen. De ander keer is het natuurlijk zo dat niet iedereen het moet gaan doen, want dan heb je weinig deelnemers. Wat ik een interessante component vind, die vaak nog wel wordt onderbelicht, is dat je zult het hele proces... kijk een vereniging die iets gaat doen met G-sporters die zouden dat in eerste instantie doen vanuit een motivatie van wij vinden dat wij die mensen ook een plek moeten bieden. Een neveneffect is dat dat ook invloed heeft op hun zelf. En dat als zij als ze dat eenmaal gedaan hebben, dat ze zullen merken dat het een enorme stimulans is geweest en een bijdrage heeft geleverd aan het verenigingsleven van die vereniging op zichzelf.

R: Kijk doordat je met deze doelgroep aan de slag gaat, dwingt het je om wat meer structuur aan te brengen, dwingt het je om soms wat minder abstract te communiceren en het dwingt je om stap voor stap de dingen te doen, omdat het anders te snel gaat. Maar als je dat dan doet leer je ook met elkaar ook weer te communiceren en omgaan en meer rust te bouwen. Het therapeutische effect om deze doelgroep toe te laten binnen de vereniging is niet alleen voor de doelgroep zelf, maar ook voor de vereniging vaak wordt dat wel ervaren als een heel belangrijk neveneffect. Ik denk dat je in je onderzoek als je daar aandacht aan besteed. Dat dat een belangrijke bijdrage levert ook aan de cultuur binnen de vereniging. Dat ze denken dit hadden we veel eerder moeten doen, want hiermee wordt onze vereniging ook completer.

R: Kijk een vereniging heeft ook veel moeite om mensen aan zich te verbinden. Vroeger was het zo dat iedereen had wel een taak binnen een vereniging, maar in deze individualistische samenleving kost het heel veel moeite om iemand voor een bardienst of scheidsrechterbaan of wat dan ook of materiaal. Als je op een sportpark komt zie je daar vaak een paar pensioenada rondlopen, de rest heeft geen tijd. Ook om bijvoorbeeld de jeugd, die jeugdtrainers met deze doelgroep in aanraking te laten komen is voor die mensen zelf een hele belangrijke ervaring in hun ontwikkeling. En dat effect, die tip zou ik je willen geven om dat niet te vergeten te onderzoeken.

E: Het verbindende effect zeg maar. Wat de G-sporters kunnen brengen binnen de vereniging, dat je ook dat belicht. Dat je er veel voor terugkrijgt, meer dan je denkt.

R: Ja, je denkt in eerste instantie dat het niet zo is. Maar je krijgt er heel veel voor terug. Ik zou je een voorbeeld geven. Ik heb ooit een stagiaire geplaatst in een café waar zo'n 50 tot 60 man werkten. Die cafébaas zei tegen mij nou waar moet ik nou op letten. En toen zei ik soms ben je gewoon te abstract in je communicatie, is het allemaal veel te ingewikkeld wat je zegt. Dus je zult merken als je soms de instructie wat eenvoudiger maakt en soms wat minder abstract maakt. Dat dan die stagiaire dat heel goed begrijpt en ook heel goed kan uitvoeren. Dus hij zei tegen zijn personeel van jongens let op als je soms wat te ingewikkeld bent met je taalgebruik en je past dat wat aan, dan helpt dat die stagiaire. Toen zei hij later tegen mij een heel belangrijk effect was is dat ze gingen niet alleen naar die leerling toe duidelijk communiceren, maar ze gingen ook met elkaar veel duidelijker communiceren. Ik heb veel meer rust gekregen binnen mijn bedrijf. Dat was een effect daar had hij nooit aan gedacht dat hij dat zou bereiken. Dat die G-stagiaire in die werksfeer terecht kwam, ontstond er ook een andere cultuur binnen dat bedrijf. Ontstond er een hele plezierige werksfeer, die op zich al wel plezierig was, maar het heeft toch een bijdrage geleverd. Je krijgt er ook wat voor terug. Dat effect zul je ook zien dat dat binnen verenigingen gaat ontstaan. Dat zou ik zeker onderzoeken.

E: Dat is mooi om daar ook op in te haken inderdaad. Maar ik denk dat het eerst ook belangrijk is om te kijken naar het aanbod inderdaad, in kaart te brengen. Maaike zei dat misschien Arjan van der Velde daar ook meer over wist. Over welke sportverenigingen hier een G-aanbod hebben. Vanuit daar kijken hoe de houding nu is en ook van organisatoren.

R: Als je een maand verder bent weet ik dat allemaal, want ik zit natuurlijk met die verenigingen straks allemaal te vertellen. Maar die vraag stel jij mij nu te vroeg. Arjan kan jou heel veel vertellen over de doelstelling om de erfenis in deze regio te realiseren, want hij is met de legacy-groep daarmee bezig om na het sporttoernooi ervoor te zorgen dat ook die gemeentes bereid zijn om met G-sporters aan de slag te gaan. Maar wat de ervaring bij G-sporters bij de verenigingen is. Daar moet je straks bij mij zijn, want daar weet ik straks alles van. Alleen in deze fase nog niet.

E: Snap ik, is ook nog vroeg, inderdaad.

*Afsluiting.*

### **Uitwerking 3: interview Aiko Staudt**

Respondent 3: Aiko Staudt

Functie: Voorzitter MPM Hengelo

Datum: 26-02-2021

A: Ik ben Aiko Staudt, ik ben voorzitter van de athletiek vereniging in Hengelo, MPM (Marathon Pim Mulier), ik ben eigenlijk al een aantal jaren actief op bestuurlijk niveau, zeg maar. In het begin vanuit mijn eigen sportambities, discussiëren was mijn ding. En toen kwamen, zoals de meeste bestuursleden denk ik zijn begonnen, wat kleine frustraties waarvan ik dacht van waarom doen we dit niet gewoon zo, waarom gaan we niet gewoon samen iets opzetten, waarom gaan we niet samen trainen. Zo is dat een beetje voortgerold.

A: Toen zijn we in 2013 **gedwongen om na te gaan denken over de maatschappelijke positie van de vereniging**, van atletiek in de regio, het FBK-stadion dreigde toen verkocht te worden aan FC Twente. Toen hebben we met een aantal atleten gezegd dat slaat helemaal nergens op. Dat is echt een pareltje, dat moeten we behouden. We merkten op dat moment dat er mensen wisten wat er allemaal gebeurde. Toen zijn we een beetje gaan zoeken naar wat kunnen we nou doen om partijen aan ons te verbinden en de sport wat beter te laten landen.

A: Via via via zijn we toen **begonnen met een G-groepje. We hebben overal wat clinics gegeven en toen is er een groepje ontstaan.** En eigenlijk doe ik dat nog steeds. Er is nu een groepje van tien man, kinderen moet ik zeggen en dat doen we nog steeds. Elke dinsdag een uurtje. Die zijn echt dolenthousiast en die vinden het hartstikke mooi. Af en toe komt er nog een nieuwe bij. We zijn nu heel langzaam aan het kijken hoe we dat wat meer body geven. Via via toen ook met de Special Olympics in aanraking gekomen. Zo is zeg maar mijn hele G-bestaan opgegroeid, ontwikkeld.

**E: Introduceert zichzelf en het onderzoek.** Zoals je net al zei ben je al wel bekend met de Special Olympics Nationale Spelen. Wat vind je van dit evenement?

A: Ik heb het nog nooit gezien. Dus om te zeggen wat vind ik ervan, als in beleving dat weet ik niet. Qua concept, vind ik het fantastisch dat het er is. Ik weet dat twee of vier jaar terug het in de Achterhoek is geweest. Ook daar heel veel positieve geluiden over gehoord. En zo af en toe zie je dan beelden voorbijkomen. Het ziet er echt uit als een feest. Bas heeft mij natuurlijk een klein beetje meegenomen in het verhaal en dat kan hij ook best. Dus dat ziet er allemaal het ziet er allemaal heel strak uit. Overall waar je wat laat zien zeg maar, worden mensen gewoon enthousiast. Dus eigenlijk... positief dat is denk ik de samenvatting.

E: Wat is dan jouw mening over G-sport in het algemeen?

A: Hoe bedoel je? Dat het bestaat?

E: Wat dan bijvoorbeeld de impact is, wat jij merkt, op jouw team door de sport?

A: Wat dat betreft merk ik dat... eerst even mijn groep is niet fysiek per se beperkt. Het zijn vooral sociaal- gedragsproblemen die ze hebben. Ze bewegen dus eigenlijk vrij goed, maar **bij deze groep is het soms juist heel belangrijk om het wedstrijdelement eruit te halen, omdat ze niet tegen hun verlies kunnen. Het is heel divers en alles is op maat.** Dus als je mij vraagt wat vind je van de sport en wat moet de ontwikkeling zijn. Ik vind het heel goed. Ik vind het ook fantastisch en dat is **wat ik merk, ze hebben echt een uitlaatklep. Dat is voor mijn groep denk ik ook het hoogst haalbare. Er zitten wat uitzonderingen en die laten we ook heel makkelijk een beetje proeven aan de wedstrijdathletiek.** We hebben een jongen en die heeft autisme, maar niet heel zwaar, een vrij

relatief lichte vorm van autisme. En die wil dol graag sprinten. We hebben een hele leuke sprintgroep, dus ik heb gezegd ga vooral kijken. En als het werkt ga lekker je ding doen. Maar voor een aantal andere mensen weet ik, jij moet niet in een reguliere groep van ons gaan, dat gaat echt problemen opleveren voor die groep. Het is meer zeg maar het sport als uitlaatklep.

E: Dus ook meer echt de trainingen, het samenkomen, de sociale contacten.

A: Voor mijn groep wel.

E: En dan niet dat het gericht is op competitie.

A: Voor mijn groep absoluut. Echter ik heb vandaag ook een heel gesprek gehad, ik kom net van het FBK-stadion, hebben we een proeftraining gedaan met racerunnen. Voor de mensen die sociaal en mentaal gewoon helemaal bij zijn, maar die hebben fysieke problemen gehad. Ze kunnen niet meer hardlopen, je kunt dan niet naar een sportschool, je hebt daar niet echt begeleiding, die gaan dan racerunnen. En die mensen zoeken juist wel heel erg de sport op. Die vinden het wel belangrijk om richting wedstrijden, richting NK's, die kant op te gaan. **Dat maakt deze groep ook lastig. Hij is heel erg divers en misschien ook wel verspreid.** Dat maakt het soms gewoon wat lastig om te kijken, hoe kunnen we daar nou wat leuks van maken.

A: Er zijn heel veel leuke voorbeelden. Ik weet dat in er Losser in een hele fanatieke groep zit. Ik weet dat er in Holten een hele fanatieke groep zit of zat. Dat weet ik niet meer helemaal goed.

E: Ook op het gebied van atletiek?

A: Ja, en in Holten dat moet natuurlijk Hendri weten.

E: Ja, daar spreek ik maandag mee.

A: Dus die weet daar van alles over. Dat weet ik zeker. En Losser, ik twijfel even of die nog bestaat, maar die hebben natuurlijk de LosserHof. En daar is ook een sterke binding mee.

E: Dus het is eigenlijk afhankelijk van wat de sporter zelf wil? Het is een sport op maat.

A: Ja, **eigenlijk wat de behoefte is.**

E: En merken jullie dat het impact heeft de begeleiding van sporters op de vereniging zelf?

A: De manier waarop wij het doen, nauwelijks.

E: Nee? Niet dat je het idee hebt van, dat je er iets persoonlijks van leert. Bijvoorbeeld op het gebied van communicatie, dat je daardoor zelf ook beter communiceert en daardoor de communicatie binnen de vereniging daardoor ook beter verloopt. Omdat je de communicatie natuurlijk op die doelgroep ook moet aanpassen.

A: Er liggen heel veel kansen, maar daar doen we te weinig mee. Dat is ook want we doen het allemaal **vrijwillig** erbij. En dan ga ik weer even op mijn bestuursstoel zitten. We moeten heel goed de afweging maken, wat zijn nou onze kerndoelen en wat is laaghangend fruit, wat zijn zijpaadjes die afgeleide impact hebben. Een van de dingen waar ik al heel lang, daar was ik al een heel eind mee ben bij NOC\*NSF, toen kwam er corona en was er niet veel meer mogelijk. Ik wil **dolgraag een training, een cursus, een workshop naar Hengelo halen, om hoe ga ik qua communicatie met**

autisme om. Ik heb me daar ook allemaal op ingelezen, ik ben nu natuurlijk alle namen en termen kwijt. Daar kunnen we absoluut heel veel van leren, dat wil ik ook dolgraag. En met name ook omdat ik weet die kinderen, zoals in mijn groep, zijn mensen met gedragsproblematiek. Dat zijn kinderen die boven een bepaalde bandbreedte uitkomen. Daar vlak onder zit heel veel waarvan we eigenlijk, die vallen onder een groep, die ervaren we zo af en toe als vervelend of druk. Ik ben ervan overtuigd dat de rest van onze trainers van inderdaad die G-groep. En de manier waarop je daarmee om moet gaan. Maar om dat van de grond te krijgen, heeft gewoon niet de hoogste prioriteit. Waren we wel mee bezig, maar dan helpt zo'n pandemie natuurlijk niet.

E: Snap ik en jullie werken dus vooral ook met vrijwilligers? Is het dan ook zo dat jullie de G-afdeling hebben geborgen binnen de vereniging? Dat het een portefeuille is van een bestuurslid?

A: Degene die het opgezet heeft, is voorzitter geworden. Ik denk dat het daarmee wel redelijk geborgen is. Dat ligt, valt nu allemaal bij mij. Maar goed dat is daarmee ook weer direct, op het moment dat ik wegval, is dat wel sowieso, zou dat een grote uitdaging worden voor de vereniging.

E: Stel er valt iemand weg, wordt de vervanging dan wel gezocht, of? Of valt dan zeg maar de G-tak weg? Dat is vaak een uitdaging.

A: Nou wij hebben, nee bijvoorbeeld, stel dat ik een keer ziek ben dan weet ik dat de trainers in de rij staan om het een keer van me over te nemen. Dat is zeker geborgen. Stel dat ik helemaal weg zou vallen, om wat voor reden, stel ik val morgen dood neer, dan is er wel echt een probleem. Dan weet ik niet hoe dat gaat worden opgepakt. Ik denk dat, we hebben nu vier trainers op een groepje van tien, dat is eigenlijk al best wel luxe. Ik ben met mijn 33 jaar de oudste, ruim. Het zijn allemaal jonge mensen. Ik denk dat zij die wel heel goed kunnen oppakken. We proberen de trainingen ook steeds meer zo in te richten, zodat ik wat afstand kan gaan nemen en dat zij een beetje de kar kunnen gaan trekken. We proberen het wel echt om als zelfstandig iets te laten staan. Het zit nu zo in elkaar geweven en heel eerlijk het is ook zo leuk om te blijven doen. Ik vind het ook wel moeilijk om daar meer afstand van te nemen.

E: Ja, begrijpelijk. En wat vind jij dan als je kijkt naar de omgeving zeg maar, van het G-sportaanbod voor dit soort doelgroepen in Twente? Is er genoeg aanbod?

A: Daar heb ik niet zo'n zicht op. Het maakt ook, omdat het is een relatief kleine groep. Als je de jeugd als groep neemt, is het echt maar een klein percentage. Ik zou me zelfs kunnen voorstellen, maar accommodatie-technisch is dat heel lastig, maar dat er een soort omni-vereniging komt om dat te gaan binden, op een locatie. Het is gewoon heel verspreid. Het aanbod in de regio. Er zijn her en der wat initiatieven, maar er is niet, we hebben niet een groepsappje ofzo bij wijze van. Dus dat weet ik echt niet.

E: Dat is nu ook wel wat ik aan het onderzoeken ben. Daar is inderdaad geen zicht op, van wie wat aanbiedt. Maar als het goed is, wordt dat duidelijk de aankomende maand/ maanden, omdat ze vanuit de Special Olympics daar ook zicht op willen hebben, natuurlijk. Dat is ook interessant, want je wilt natuurlijk ook niet dat je een overaanbod krijgt. Misschien is de vraag er helemaal niet. Dus dan zou het zonde zijn dat je alle sportverenigingen gaat stimuleren om het aan te bieden, terwijl de vraag er niet is. Dat zou ook jammer zijn.

A: En daar ga je heel veel frustratie mee opwekken.

E: En jij zei natuurlijk al, jullie hebben tien sporters nu. Hoe zijn zij dan in aanraking gekomen met jullie vereniging?

A: Samen met Special Heroes hebben wij een aantal clinics gegeven op 't Korhoen in Hengelo en 't Iemenschouer, dat zijn twee bijzonder onderwijs scholen, basis en voortgezet zeg maar. En we hebben daar twee of drie keer een serie trainingen gegeven en we hebben ze een keer naar het FBK-stadion gehaald. Dan laten we een briefje, een flyertje achter met hey vond je het leuk, wil je blijven, kom vooral op dinsdag mee doen. Dat is vooralsnog genoeg om de uitval, om de groep levend te houden zeg maar.

E: En ik denk, ik neem aan, dat niet alle sporters dezelfde sport beoefenen, hoe bieden jullie dat aan? Hoe ziet de vorm van trainingen eruit?

A: Bij ons wel natuurlijk, wij bieden gewoon atletiek aan en verder niet.

E: Ja, ik bedoel je hebt andere takken van atletiek toch?

A: Ja, dat snap ik. Dus wij hebben het zo verdeeld dat, het zijn kinderen en over het algemeen hebben we altijd het idee gehad, jeugd moet zich altijd, even regulier atletiek, jeugd moet zich altijd breed ontwikkelen. Moet aan alle onderdelen ruiken, proeven. Ook motorisch en qua sportontwikkeling is dat gewoon goed. Dat hebben we eigenlijk ook met de G-atletiek gezegd. Dus wat we doen is, we knippen de onderdelen in drie stukken. Je hebt werpen, je hebt sprinten, hardlopen en springen. Dat zijn eigenlijk de drie vormen. Elke training knippen we ook in drie blokken. We doen een warming up, onderdeel 1 en onderdeel 2. We variëren gewoon. Ik heb een lijstje gemaakt van we gaan dan werpen, dan gaan we twee keer achter elkaar werpen en dan is het de ene keer werpen met springen en de andere keer werpen met sprinten. Dan gaan we een tweede keer sprinten en dan sprinten met werpen en zo variëren we tussen alle onderdelen een beetje. En doet eigenlijk iedereen alles.

A: Zoals ik net al zei is er één iemand die een hele duidelijke voorkeur voor sprinten heeft. Dus op het moment dat wij gaan speerwerpen, ik noem maar wat, dan zie je hem ook wel zo van schouders naar beneden. Het is niet helemaal zijn ding zeg maar. Maar dat is eigenlijk hoe we de training opzetten. We variëren, iedereen doet gewoon alles en we doen gewoon alles met z'n allen. En als we met z'n allen zeggen van joh het speerwerpen loopt niet, omdat iedereen zo druk is in zijn hoofd. Laten we dan even een spel gaan doen en laten we dan even het atletiek gebonden stukje even een klein beetje los.

A: Afgelopen dinsdag hebben we de helft van de training gevoetbald en de andere helft hebben we met zo'n hele grote yogabal een soort vakkenspel gedaan. Dan moest hij dan twee keer stuiten en dan moest je weer door wisselen. Hartsikke lachen, heeft helemaal niks met atletiek te maken.

E: Het is dus een beetje afhankelijk van wat ze willen doen. Wat ze leuk vinden en wat niet. Wat merk je dan over het algemeen wat de reactie is op het sporten? Dat je een ontwikkeling ziet bij de sporters?

A: Nee, sturen we ook niet op. Atletiek is in principe een hele, een echte prestatiesport. Dat zit echt in de kern van atletiek. Maar bij deze groep hebben we gezegd, weet je we gaan gewoon, het enige wat we doen we focussen op techniek, dat doen we door zo veel mogelijk te variëren, te differentiëren, met werpen hebben we, je kunt speerwerpen maar je kunt ook een bal werpen, ook een stok werpen. Je kunt de perfecte techniek, maar ook heel hoog of heel laag, je kunt zo veel variëren. We hebben gezegd, we gaan die techniek niet helemaal loslaten, maar zo veel mogelijk variëren, uiteindelijk gaan ze toch geen wedstrijden doen. Er zou een enkeling zijn die zegt ik wil een

keer een echte wedstrijd doen. Nou prima dan gaan we dat doen. Als daar behoefte is en ze vinden dat leuk gaan we dan gaan we dat zeker doen.

E: Daar is dan wel aanbod voor zeg maar? Er is wel een mogelijkheid om dan ook een wedstrijd te organiseren?

A: Ja, dan doen we dat gewoon zelf. Op zich stelt een wedstrijd niet zo heel veel voor natuurlijk. Je gaat sprinten en een iemand houdt een stopwatch vast, dan heb je al een vorm van een wedstrijd. En van daaruit kan het wel steeds groter worden. We organiseren zelf als vereniging ook heel veel wedstrijden. Stel dat ze daar heel enthousiast van worden, zouden we kunnen zeggen we gaan een keer tijdens een gewone wedstrijd een serie claimen ofzo.

A: We hebben een keer tijdens de halve marathon van Hengelo hebben we 1500 meter gelopen. Waarbij, dan verlies je enigszins het zicht op ze. We hebben een iemand scheldend langs de kant gehad, waarbij alle omstanders zoiets hadden van wat gebeurt hier nou. Dat is an sich helemaal niet zo heel erg. Dat zijn wel dingen daar moet je rekening mee houden. We houden er wel iemand bij zo van zorg dat je meeloopt met hem, want hij kan bijvoorbeeld echt niet tegen zijn verlies. Wat op een 1500 meter ook echt niet goed werkt, want hij kwam de eerste 300 meter ga je het stadion uit en daar liep hij vooraan. Maar hij had niet in de gaten dat je dat niet volhoudt. Dan stel je jezelf teleur, omdat je stuk gaat en schelden en tieren en omstanders weten niet dat het een bijzonder jongetje is zeg maar. En die vinden daar wat van, dan moet je er wel echt bovenop zitten, om te voorkomen dat het gaat escaleren. Dus dat is wel iets waar we voorzichtig mee zijn. Ook ter bescherming van die groep zelf. Aan de andere kant vinden we inclusiviteit belangrijk, dan moeten we niet die G's wegstoppen in een ruw uurtje en verstoppen en zeggen wat zijn wij nou goed. We moeten ze wel proberen te betrekken bij de rest van de vereniging.

E: En in hoeverre gebeurt dat? Een voorbeeld is, wat ik laatst hoorde, is een seizoensopstart met iedereen van de vereniging. Of een gezamenlijk toernooitje. Of is dat niet echt haalbaar in verband met dit soort situaties? Of proberen jullie het wel?

A: Nee, die 1500 meter hebben we een keer gedaan. Daar hebben we toen echt een projectje van gemaakt en hebben we naartoe gewerkt. Dit staat wel op het wensenlijstje. Om tijdens de clubkampioenschappen bijvoorbeeld om ze mee te nemen. Eerlijk, het komt er gewoon niet van. We komen er gewoon niet aan toe om, zoals ik zei ik ben naast trainer doe ik nog een groep, voorzitter communicatie. Het telt een beetje op zeg maar. Ik loop ook daar tegen beperkingen aan, waardoor de dingen die ik heel graag wil niet verder kan uitrollen.

E: De wens is er dus wel om het samen te voegen op sommige momenten.

A: Zeker, absoluut.

E: Hebben jullie bijvoorbeeld ook aanpassingen moeten doen om G-sport meer te integreren? Zoals je net ook zei hebben jullie vier trainers. Hebben zij iets van een cursus gedaan voor de omgang met of een opleiding? Is dat nodig ja of nee? Of is het meer op gevoel zeg maar?

A: Ja, het laatste. Het is heel erg op gevoel. En heel eerlijk ik heb ze gewoon opgepakt, het zijn mensen die zeiden ik wil wel training geven. Ik heb helemaal niet gecheckt of ze het wel kunnen of dat het allemaal wel matcht. Het was nou kom maar we gaan gewoon van start. Ik was er wel mee bezig om ze iets van een handwep te gaan geven met NOC\*NSF. Dat staat nog steeds wel op de planning, maar is gewoon nog niet van de grond gekomen.

E: Het is gewoon meer wie er gepassioneerd is om de training te geven. Dat dat vanzelf ook wel goed loopt. Maar een eventuele cursus zou jou wel leuk lijken?

A: Ja, ben ik helemaal voor, maar ook voor de rest van de trainers. Communicatie is wat je als trainer doet, het instrument dat je inzet om je mensen mee te nemen. Daar kunnen we alleen maar van leren. Ben ik heel erg voor.

E: Zijn er daarnaast nog iets van aanpassingen geweest que materialen of iets? Het is natuurlijk meer gedragsproblematiek.

A: Bij deze groep niet. Hier hebben we echt niks voor gedaan het enige wat we hebben gedaan, is dat we binnen onze training hebben we gekeken wat is het meest ruwe moment. Wanneer zijn de minste mensen op de baan, zodat ze zo min mogelijk afleiding hebben. Dat is qua aanpassingen het enige wat we speciaal hebben gedaan ten opzicht van andere groepen. Aan de andere kant we zijn hier bezig aan het kijken of we eventueel racerunning op zouden kunnen pakken. Daar heb je van die speciale loopfietsen voor nodig. Dat zijn best prijzige dingen. Daar moet opslag voor zijn. Mensen moeten goed naar de wc kunnen. Daar moeten we iets meer op maat gaan denken.

E: Wat zijn dan de aandachtspunten op het gebied van G-sport in het algemeen? Zijn jullie een aantal valkuilen tegenkomen? Of wat gaat juist heel erg goed?

A: Good will. Op het moment dat zegt dat je iets doet voor de doelgroep gaan overal de deuren open. Good will dat is echt, ga je straks ook wel merken, die is zo hoog en de gunfactor is zo groot. Dus niemand durft ook, is misschien een beetje vals, nee te zeggen. Jij gaat echt niet de persoon zijn die de zielige gehandicapte kindjes iets weigert. Dat durft niemand. Dat is geen valkuil, dat is iets wat je kunt inzetten. Wat wel lastig is, je hebt een aantal mensen nodig die er gewoon uren in willen stoppen. Je moet wel elke week iets doen en als je een grote poule hebt zou je dat kunnen afwisselen. Al heb je bij gedragsproblematiek te maken met mensen die structuur nodig hebben en dezelfde gezichten. Eigenlijk het enige wat je nodig hebt is het enthousiasme en de good will. Verder gewoon open, je moet open kijken en soms is het even wennen.

A: Ik heb een keer een van de jongetjes was boos, elk jongetje wordt wel eens boos, maar als deze jongetjes boos zijn is dat wel niveau 2.0. Die liep weg en ik stond even met hem afgezonderd. En ik zei wat is er nou aan de hand dan? Kan ik wat voor je doen? Moeten we iets doen? En hij zei als ik een mes had, had ik in zijn rug gestoken en at ik zijn organen op. Dat zijn momenten dat ik even moet wennen wel. Ik heb dat toen weggelachen, maar ik dacht what the fuck gebeurt me hier nou. 11 was hij.

E: Ja, heftig.

A: Maar ja, het hoort erbij. Het hoort er zowel wel als niet bij. Het mooie is wel, dat was redelijk in zijn begin van zijn atletiecarrière. Heeft hij nou helemaal niet weer.

E: Hij leert er misschien ook wel van, het omgaan met anderen.

A: Ja, dat is wel echt het mooie. Je ziet dat soort jongens echt ontwikkelen. Afgelopen dinsdag heeft die jongen een bal in zijn gezicht gehad, hij is vier keer onderuit geschoten, hij heeft pech gehad en hij is niet boos geworden. Terwijl normaal er was maar dit nodig en hij ging van een gezellige speler naar mes in je rug en organen eten. Dat is zo lang geleden voor mijn gevoel nu. Dus dat is wel vet om dat te kunnen zien. Wat mij betreft. Ik hoop alleen maar dat ik daar een klein aandeeltje in heb

gehad. Dat zou ik super vinden. Het grootste aandeel ligt natuurlijk gewoon bij hem zelf. Dat doet hij allemaal zelf. Dat vind ik mooi om dat te kunnen zien.

E: Zo zou je kunnen zeggen dat de sport misschien ook een therapeutische werking heeft, kan hebben op de doelgroep.

A: Ja, ik weet niet of ik dat zo zou durven stellen. Op gevoel absoluut, maar als je dat in je verslag wilt verwerken, zeg ik, ik weet niet of je daar bronnen voor kunt vinden.

E: Ja, gister had ik een gesprek en hij zei dat het therapeutische aspect speelt ook een rol. Voor de ontwikkeling zeg maar, dat de sport daar heel erg in bijdraagt. Bijvoorbeeld als je dat vergelijkt met het paardrijden met mensen met autisme. Dat heeft een therapeutische werking. Misschien dat dit ook een rol speelt. Ik zou dat nooit zo schrijven in mijn onderzoek zeg maar.

A: Deels wel. Uiteindelijk doet sport iets met je. Als je naar natuurdocumentaires kijkt zie je dat elk beestje begint met spelen en daar leer je gedrag mee aan. Wat wij eigenlijk doen is dat we gewoon wat langer buiten spelen. Dat zeg ik ook heel vaak op die manier dat we gewoon lekker aan het buiten spelen zijn of we nou een speer werpen of een bal vangen, dat vind ik eigenlijk niet zo heel belangrijk. We gebruiken dan even een tool atletiek als middel, maar uiteindelijk zijn we gewoon aan het buitenspelen. Ik geloof wel, daar leer je wel dingen van.

E: Je hebt natuurlijk ook verenigingen die het misschien niet aandurven. Wat zijn dan de mogelijke drempels, denk jij, of misschien hebben jullie tijdens de opstart ook tegen mogelijke drempels aangezet waarom een vereniging het wel of niet zou aanbieden? En wat zouden hen nu weerhouden om het niet te doen?

A: Vrijwilligers, dat is bij elke vereniging bij alles wat een vereniging doet. Een vereniging draait op vrijwilligers. Dus als er een stel gekken is dat zo enthousiast is om iets op te pakken, dan kan eigenlijk alles binnen een vereniging.

E: Denk jij dat bijvoorbeeld een sportbond hier een belangrijke stimulans in kan zijn? Want zij staan zeg maar weer boven die verenigingen, die zouden kunnen stimuleren tot of middelen kunnen bieden om het beter mogelijk te maken bijvoorbeeld.

A: Ja, maar dat is een iets breder verhaal. De meeste sportbonden hebben als hoofddoel om de topsport mogelijk te maken. Dan staat er op papier wel ergens inclusiviteit en dat soort dingen, maar ook daar merk je ook er is geen initiatief om dingen op te gaan zetten. Initiatief van de sportbond gaat richting de topsport en de rest is allemaal reactief. Als ze daar echt wat mee zouden willen, dan zouden ze dat op die manier moeten gaan oppakken en dan zouden ze echt naar verenigingen moeten gaan en zeggen ik wil dit met jullie gaan doen hier. Die mindset is er echt niet, maar dat gaat niet alleen over G-sport, maar gaat ook over verenigingsondersteuning, dat gaat ook over breedte sport, dat gaat ook over projecten, structuren, beleid ontwikkelen. Een sportbond, is mijn ervaring, is niet perse is heel anekdotisch, sportbonden hebben maar één belang en dat is topsport.

E: Dat is wel jammer. Het zou mooi zijn als zij daarin meer stimuleren en ook dingen aanbieden daarvoor.

A: Ze bieden wel dingen aan. Bijvoorbeeld atletiek, als je naar atletiekunie.nl gaat, staat er wel iets van aanbod. Maar dat vind ik wat anders dan het initiatief nemen. Van het staat toch op onze website en we hebben iemand die kun je daarvoor bellen. Het is iets anders dan iets opzetten iets,

iets ontwikkelen. Daar moet je energie in stoppen en die energie mist bij bonden, in ieder geval bij de atletiekbonden.

E: Er valt dan nog wel wat op dat gebied te halen. Ik ben van plan om met een aantal bonden contact op te nemen om te kijken hoe dat is geïntegreerd en hoe zij daartegenaan kijken. Is misschien wel interessant.

A: Ik weet zeker dat ze een fantastisch verhaal hebben.

E: Verhaal waarschijnlijk ja. Weet jij toevallig of er op het gebied van atletiek wel competitiewedstrijden worden georganiseerd in de regio voor G-sporters?

A: Nee, ik weet dat dat niet gebeurt. Ik weet in de regio Almere is het wel. In het westen zijn wel wat verenigingen die het doen. Ook omdat het daar wat beter is geland.

E: Ik dacht dat het is strak mooi als je verenigingen hebt die het goed aanbieden, om dan regionaal bijvoorbeeld een competitie te kunnen doen. Wat nu bij volleybal en voetbal normaal ook is. Als daar behoefte naar is zou dat mooi zijn.

A: Ja, nee zeker. Daar wordt hij ook wel lastig. Op dit moment G-atletiek in de regio is niet zo groot. Dat maakt ook dat de groep die ik heb sluit absoluut niet aan bij de groep in Losser. Dat is een hele andere groep qua samenstelling. Losser heeft een veel zwaardere problematiek. Dat maakt het lastig om op eigen niveau te... er zijn zo veel verschillende niveautjes. Dat maakt het lastig. Waar ik zelf aan zou denken, zeker bij atletiek, om het meer te integreren in gewone wedstrijden. Atletiek ken heel veel instuifwedstrijdjes, kun je gewoon naar toe, geef je bij de deur 5 euro, ben je ingeschreven voor een onderdeel, ga je naar een kogelbak, doe je je kogelstoot ding en ga je weer naar huis of je gaat nog even een biertje drinken.

E: Het is dus afhankelijk van het aanbod en wat iemand kan qua niveau.

A: Ja, bij een instuifwedstrijd heb je toch al mensen die NK's draaien en tegen mensen die voor het eerst een kogel vasthebben. Je hebt mensen die 5 meter stoten tegen mensen die 15 meter stoten. Dat is de atletiek wel gewend, dat is niet zo heel erg. Dus het zou denk ik juist voor atletiek heel mooi zijn als bijvoorbeeld misschien onze juryleden zo zouden kunnen opleiden dat zij daar ook mee om kunnen gaan. Want er zitten wel net wat andere reglementen aan soms. Dat we gewoon aan normale wedstrijden mee zouden kunnen doen. Want wil je er een losse wedstrijdserie voor opzetten, wat je net zei, dan denk ik dat we het te groot maken. Groter dan waar de behoefte nu is.

E: Denk ook echt dat het afhangt per tak sport. De ene tak wordt bijvoorbeeld wel veel beoefend, en zou ook vraag naar zijn, een andere tak zoals atletiek waar niet veel G-sporters zijn. Zou het zonde zijn om daarvoor helemaal zo'n wedstrijd op te zetten inderdaad. Ik weet wel bij de Special Olympics daar sport je op je eigen niveau. Dat is eigenlijk niet echt een probleem bij jullie? Zeg maar qua wedstrijden. Laag niveau tegen hoog niveau merk je daar dat ze er last van hebben?

A: Nee, juist bij deze groep als ik een speer gooi staan ze juist allemaal met hun mond open van hoe kan het bestaan dat iemand zo ver gooit. En als ik naar een speerwedstrijd ga denken ze daar dit slaat nergens op. Dat is juist het mooie van atletiek vind ik. Atletiek draait om jezelf blijven ontwikkelen. Met respect kijken naar hoe iemand anders zichzelf ontwikkeld. Het mooiste voorbeeld vind ik, en dat heeft niks met G te maken, dat ik op het NK stond met discuswerpen toen gooide een ander voor het eerst over de 50 meter. Waar je zou verwachten je bent concurrenten en bedenken

kak hij is mij voorbij, maar iedereen was van aah vet, helemaal enthousiast. Dat is het atletiekgevoel waarvan ik denk daar zie ik echt toekomst in. Dat is mooi, dat is perfect voor deze doelgroep.

E: Bij deze doelgroep zou je dan kunnen stellen dat het belangrijk is om te kijken naar de persoonlijke resultaten en vooruitgang. Dat komt natuurlijk ook doordat het niet echt een teamsport is.

A: Aan de ene kant niet, maar je hebt wel een team nodig om te kunnen blijven trainen. Dus er zit wel een teamcoëfficiënt in, maar uiteindelijk doe je het om jezelf te ontwikkelen.

E: Heb jij voor de rest nog aandachtspunten of tips voor mij? Waar ik op zou moeten letten of waarvan je denkt dit is ook interessant om naar te kijken?

A: Ik heb sowieso het nummer van Eduard gedaan, bel hem ook echt vooral. Hij probeert, ik weet niet of je de stichting Only Friends Twente kent?

E: Ik heb hem toevallig gister gebeld en ik heb volgende week een afspraak ingepland.

A: Top. Only Friends is, hij heeft niet het concept opgezet, maar Only Friends is echt heel erg vet. In Amsterdam zit een heel complex en dat zijn wel zwaardere gevallen. Dat zou wel heel erg gaaf zijn om een keer te gaan kijken. Dennis Gebbink heet hij volgens mij. Hoe hij dat daar heeft opgezet. Het zit ergens in Amsterdam Noord. Je kunt er zo naar binnenlopen en meestal is er wel iemand die zegt hoi en mag ik eens rondkijken. Dat vinden ze alleen maar mooi. Dat zou nog wel leuk zijn. Het zijn allemaal open deuren. Ga met mensen in gesprek, maar dat doe je nu. Dus dat is eigenlijk geen tip meer, blijf dat doen.

A: Dat is misschien nog wel. Het zou mooi zijn als je later iets van een terugkoppeling en niet dan gewoon een mailtje van dit zijn de uitkomsten en succes ermee. Maar jongens we gaan met z'n allen om tafel zitten, al dan digitaal, en dan dit zijn de uitkomsten hoe kunnen we dit omzetten naar iets tastbaars. Waar we wat mee kunnen. Dat zou heel mooi zijn. Ik ben zelf altijd een beetje bang, met betrekking tot onderzoeken, dat het gewoon ergens op een stapeltje en dat we later kunnen zeggen dat klopt wat daar stond en we gaan over naar de orde van de dag.

E: Ja ik vind het wel belangrijk dat het impact heeft, dat het aanzet tot actie zelf. Dat het niet blijft liggen, maar dat er ook iets... ik moet ook een eindproduct ontwikkelen dat ik een campagne opzet en het ook echt wordt ingezet en ook echt wordt gebruikt. Dat zou wel het mooiste zijn natuurlijk, maar daarvoor ben ik natuurlijk ook telkens in gesprek met de Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022 hoe we dat kunnen combineren. Dat is heel leuk, waarschijnlijk wordt er wel echt iets van uitgevoerd.

A: Dat is ook wel lekker dat je straks gewoon je afstudeeropdracht terug kunt zien.

E: Ja, dat is wel het doel. Dat lijkt me heel vet inderdaad.

A: Ja, gaaf. Houd me op de hoogte ik ben daar sowieso voor. Dingen als verbinding zoeken, je moet wel tegenwoordig.

*Afsluiting.*

#### **Uitwerking 4: interview Natascha Bruers**

Respondent 4: Natascha Bruers

Functie: Sportdirector Special Olympics Nederland

Datum: 26-02-2021

N: Mijn naam is Natascha Bruers, ik ben werkzaam voor Special Olympics Nederland, ben daar werkzaam als sportdirector. Verantwoordelijk voor alle sporttechnische zaken, waaronder natuurlijk straks alle sportevenementen die tijdens de Nationale Spelen plaatsvinden. In die hoedanigheid stuur ik eigenlijk alle technisch gedelegeerden aan, maar ook de GMS-adviseurs, met name bij de tijdsport die de wedstrijdsecretariaten doen, die jullie daarbij straks gaan helpen. Daarnaast ben ik nu druk bezig ook met de voorbereidingen voor de World Games, met team NL. In die hoedanigheid ga ik eigenlijk mee als assistent head of delegation, daar ben ik ook verantwoordelijk zeg maar voor sport. We hebben nog een head of delegation, die is eigenlijk meer verantwoordelijk voor algemene zaken. We hebben nog een arts bij ons, die is verantwoordelijk voor alle medische zaken. Op die manier maken we de verdeling.

N: Ik ben nu werkzaam vanaf 2008, in deze functie die ik nu doe. Ik heb nu inmiddels een aantal Nationale Spelen, maar ook een aantal World Games meegemaakt. In 2011 ben ik bij de Europese Sportcommissie terecht gekomen. Een paar jaar later ben ik daar vicevoorzitter geworden. En sinds kort zit ik ook bij de sport-en-reglementen-adviescommissie van SOI, internationaal, dus niet van Europa maar wereldwijd. En vanuit elk continent zit daar een persoon, op die manier hebben we dan een paar sporten onder ons, waar we dan zeg maar verantwoordelijk voor zijn, advies uitdragen naar Special Olympics Incorporated. En daar ben ik verantwoordelijk voor het skeeleren, zwemmen, openwater zwemmen en het wielrennen. Dus dat is eigenlijk een beetje wat ik doe.

E: Dus ook nog in verbinding met het internationale, de grondlegger van de Special Olympics.

N: Ja, en op dit moment zijn we ook druk bezig met het ontwikkelen van het hockey. Daar was ik al een aantal jaren druk mee bezig, maar zoals je weet is het ook in de World Games in Berlijn. En zeker ook volgend jaar bij jullie in een internationaal toernooi. Dat is heel mooi, want het volgt elkaar allemaal prachtig op. En hopelijk dat het dan ook een officiële Special Olympics sport mag worden. En als het goed is krijg ik die dan ook nog in mijn portefeuille. Dus dat is wel heel leuk.

E: Ja, zeker. Leuk om mee bezig te zijn lijkt mij.

N: Ja, zeker, absoluut.

*E: Introduceert zichzelf en het onderzoek.*

E: Wat is jouw mening over G-sport in het algemeen?

N: Ja, wat ik zelf heel belangrijk vind, echt ook mijn persoonlijke mening, is dat iedereen moet kunnen sporten. Dus of je nou een lichamelijk, verstandelijk, visuele of geen beperking hebt. Iedereen moet gewoon kunnen sporten en ook de sport kunnen beoefenen die men leuk vindt. Als ik bijvoorbeeld een verstandelijke beperking zou hebben en bewijze van spreken syncroomzwemmen zou de enige sport zijn, daar maak je mij niet blij mee. Ik zou wel heel leuk vinden om een sport te kunnen doen die ik leuk vind. En dat geldt ook andersom. Het maakt niet uit welke sport en als iemand deze sport wel heel leuk vindt moet dat ook zeker kunnen. Dat is eigenlijk het belangrijkste idee.

N: Enerzijds ook om gezond bewegen, is sowieso belangrijk. Maar ook op het moment dat je gewoon lid bent bij een vereniging, je ontmoet nieuwe mensen, je ontmoet maatjes, vriendjes, je sport gewoon samen. Je wordt uitgedaagd. Zeker bij deze doelgroep is winnen en verliezen ook nog wel vaak belangrijk. Net zo goed als bij kleine kindjes, om daar ook gewoon mee om te gaan. Dat ook verliezen hoort erbij, maar ook winnen hoort erbij. Maar ook om grenzen te verleggen, van wat kan ik allemaal en hoe kan ik straks nog beter doen. Bij de een gaat het supersnel en bij de ander gaat dat wat langzamer. Daar heeft sport wel een hele belangrijke rol in. Daar is sport niet alleen maar sport, maar ook gewoon een heel belangrijk middel om, beetje voor het sociale leven van deze sporters.

E: Daarmee heb je vraag twee ook al redelijk beantwoord van wat de impact van G-sport is op de G-sporter. Maar merk jij bijvoorbeeld ook dat het impact heeft op jou zelf? Dat jij er ook wat voor terugkrijgt zeg maar. Wat ik aanneem dat wel zo is.

N: Ja, sowieso de lol. Het plezier dat je ervoor terugkrijgt. Ik vind het altijd superleuk als je dat iets georganiseerd hebt en je ziet dan op het gegeven moment al die blij glimlachen op die gezichten en je weet dat je daar een klein onderdeelje van bent geweest. Dat jij die dag mogelijk hebt kunnen maken, dat vind ik superleuk. Maar ook inderdaad dat je op het gegeven moment reacties van ouders bijvoorbeeld terugkrijgt, met name bij de World Games, waar we dat nog meer zien. Van voorheen durfde iemand niet alleen thuis te blijven, moest eigenlijk altijd iemand oppassen, als soort van oppas thuisblijven, maar dat ze op het gegeven moment nu ook die sporter lekker alleen thuis kan blijven. Dat papa en mama even boodschappen gaan doen, al is het maar tien minuten, een kwartiertje, maar dat het ook gewoon kan en dat vertrouwen ook hebben en dat ook mogelijk kunnen maken. Dan zie je gewoon dat daarin voor thuis ook heel veel dingen gegroeid zijn, wat eigenlijk niks te maken heeft met direct met sport. Maar waardoor het wel mogelijk is gemaakt, dat dit soort dingen kunnen. Zelfstandig reizen, we hebben een aantal sporters gehad die niet zelfstandig konden reizen, juist door daar wat meer thuis te raken en hoe je dat moet doen. Lukt dat nu wel en dat is gewoon heel leuk om te zien.

E: Het heeft eigenlijk veel meer effecten, naast het gezond bezig zijn en lekker te bewegen. Er komt zit veel meer effect aan verbonden.

N: Dat kunnen ook hele kleine dingetjes zijn. We hadden een meisje bijvoorbeeld in Oostenrijk en zij kon helemaal geen klok lezen. Dan op het gegeven moment hadden we het hele uur en het halve uur. Dus 6 uur, 5 uur, 4 uur, half 5, half 6 dat soort dingen. Dus op het gegeven moment was het echt een soort van spelletje. Van hoe laat is het nu? En daar zijn we gewoon twee weken lang mee bezig geweest. En nou uiteindelijk na twee weken kon ze dus weten hoe laat het hele uur was en hoe laat het halve uur was, zeg maar. Nogmaals dit heeft echt niks met sport te maken, maar het heeft voor haar wel een hele grote invloed gehad. We hebben ook ooit iemand gehad die geen veters kon strikken. Als je echt je veters niet kan strikken gaan we dat zeker doen. Maar we hebben wel geprobeerd inderdaad al is het maar het eerste begin van je veter strikken. Zeg maar net de eerste handeling die je moet doen. En uiteindelijk na twee weken kon die sporter de eerste handeling doen en maakten wij het verder af. Want ja verder lukte het echt nog niet. Maar goed die eerste stap had hij wel gemaakt. Dat is al eigenlijk een supergrote overwinning die je dan weet te bereiken. En die veters moeten toch gestrikt worden. Dus als je daar op deze manier tijd en energie ook nog wat extra in kunt stoppen en zo iemand dat te leren, ja dan is dat ook voor jezelf natuurlijk heel leuk om te zien. Ja dat dat ook lukt.

E: Ja en dat je daaraan meehelpt.

N: Ja dat je daar ook een bijdrage aan hebt kunnen leveren. Waar zo iemand ook zelf weer een stapje verder is. Die alvast de eerste stap kan maken en iemand anders moet het dan vaak verder afmaken, maar goed desalniettemin wij praten nu over twee weken. Als je iemand hebt die daarin de thuis of waar hij ook woont mee verder gaat, dan kan iemand best wel leren veters strikken.

E: En wat merk je dat zo'n toernooi of Nationale Spelen of World Games voor impact heeft op de sporters? Komen ze daar bijvoorbeeld anders van terug?

N: Ja, wat ik net al zei dat zijn een van de voorbeelden. Wat ik ook zie sommige sporters worden nog best wel een beetje gekleineerd. Zo van jij kan helemaal niet sporten, nee je wint toch niks, want je bent verstandelijk gehandicapt. Dat is echt gelukkig niet zo heel vaak. Ik moet het ook niet horen, want ik kan daar ook niet goed tegen, dan ga ik daar ook zeker wel iets van zeggen wel op een passende manier. Maar we zien het wel. Wat het mooie is aan Special Olympics is dat iedereen mag uitkomen op zijn eigen niveau. Dus als jij bijvoorbeeld de 100 meter sprint pakt. We hebben er een paar bij die doen er 12 seconden over, dat is echt supersnel. We hebben er ook bij die doen er 1,5 minuut over. Dat is bijna achterstevoren binnenstebuiten en die zijn nog steeds niet bij de overkant. Maar ook van dat groepje, de snelste daarvan wint gewoon een gouden medaille. En zo hebben we ooit een meisje gehad, dit wat ik nu ga vertellen is dan toevallig zwemmen, die zat ook in zo'n hele langzame serie. Vergelijkbaar met de atletiek. En die had een medaille gewonnen. Ze wist niet welke de gouden, de zilveren of de bronzen. Ze had een medaille gewonnen en ze was daar zo trots op. Die heeft ze dus niet meer afgedaan. We hoorde naderhand van de begeleiding daar is ze mee onder de douche gegaan, daar is ze mee gaan slapen, die mocht niet meer af. Zo blij dat ze daarmee was, maar ook haar omgeving reageert daarop van wat heb jij nou toch gewonnen. En iedereen is daar ook heel blij om dat zij iets gewonnen had. En dat hadden zij voorheen nooit, omdat iedereen reageerde nooit zo positief op haar. Ook vanuit thuisfront niet, want het was toch maar een nietsnut en ze won toch niks en ze kon niks. Terwijl andere broertjes en zusjes wel uitblonken in sport. Ja, dan is zoiets wel heel leuk, dan snap ik wel ze dat ze hem niet meer afdeed. Ze was daar echt super trots op.

E: Ja, even een zijspoortje. Ik sprak net toevallig ook iemand en hij was voorzitter van een G-team zijn er veel wedstrijdaanbod voor G-sport en toen zei hij eigenlijk van, maar bij ons draait het vooral om het trainen, die mensen willen helemaal geen wedstrijden doen. Komen jullie dat ook tegen? Of hoe gaan jullie daarmee om? Want ik denk dan is dat zo, omdat ze het zeggen of kan het wel goed gestimuleerd worden.

N: Het is een beetje beide. Kijk iedereen zeker als je kijkt naar Special Olympics juist op de groep waar ik het net over had, dat meisje bijvoorbeeld bij het zwemmen. Ja als je haar mee laat doen aan de wedstrijdzwemmen van het zwemmen dan komt ze niet aan bod. Een aantal begeleiders hebben vaak ook nog een beetje oogkleppen op. Nee dat kunnen ze helemaal niet he. Eigenlijk hetzelfde als wat haar ouders ook deden of zusjes of broertjes van dat kan je helemaal niet. Doe jij maar, ik zeg het even oneerbiedig, poedel in het badje, in plaats van wedstrijdzwemmen. Maar toen ze eigenlijk met ons mee heeft gedaan en die medaille gewonnen heeft, gingen er best wel wat ogen open. Dus daar zijn veel meer mogelijkheden. Althans sporters willen het vaak ook wel, maar het is ook vaak een beetje de begeleiding die ook een beetje koudwatervrees hebben van ja dan ga je daarnaartoe en dadelijk zijn ze helemaal niet goed en worden ze weer teleurgesteld. Dan denk ik van ja als je het nooit probeert, dan verleg je ook de grenzen van die sporters niet. Je verlegt je eigen grenzen niet, maar je verlegt ook de grenzen van de sporters niet. En het belangrijkste is ook om die sporters ook, al is het maar een heel klein beetje, ook elke keer bij hun de grens te verleggen en zeker in de mogelijkheden wat ze wel kunnen, niet in wat ze niet kunnen, maar juist in wat ze wel kunnen. En dat ik ook wel een beetje aan de begeleiders inderdaad, omdat zo veel mogelijk te stimuleren. Daar heb je helaas nog een aantal begeleiders die daar toch net even wat anders in staan.

N: Aan de ene kant snap ik het wel dat ze zij dat niet durven, omdat ze niet goed weten hoe en wat en dat ze dan dat risico niet durven nemen. Omdat ze het gewoon zelf niet goed willen en kunnen en durven begeleiden. Maar ik zou zeker het gewoon... desnoods ga je een keer kijken, neem je de sporters nog niet mee, maar ga gewoon kijken. Want dan zie je ook dat dat lagere niveau aan bod komt en ook gewoon met een prijs naar huis gaat. En daar wel heel gelukkig van wordt en heel blij van wordt en dan hoeft je echt niet de beste sporter te zijn. Net als het voorbeeld wat ik zojuist noem. Door dat soort acties zeg maar zien we wel vaak van, nou ik dit heb gezien, dan zullen er wel een paar sporters bij zijn die dit wel kunnen. Vervolgens komen ze met hun beste sporters zeg maar, nou niet de beste, maar in hun beleving dan de beste. Dat maakt het wel heel mooi en als ze daarin een beetje meer vertrouwen in krijgen, dan durven ze op het gegeven moment ook wel wat anderen mee te nemen. Maar goed dat is wel echt aan de begeleider inherent.

E: Ja, ze werden wel gestimuleerd van als ze aangeven van ik wil graag een wedstrijd te gaan spelen, worden ze inderdaad gestimuleerd om te gaan kijken en wellicht mee te doen. Maar daar was dan niet echt... het ging om een atletiekvereniging dus zo veel leden hadden ze niet, een stuk of tien. Het ging vooral om kinderen met gedragsproblematiek. Dus zij konden heel slecht tegen hun verlies. Dus dat was een beetje de angst, dan worden ze heel boos als het niet lukt en geven ze op en dat soort dingen.

N: Maar dat zegt ook wat over de kwaliteit van de begeleiding. Kijk want je weet dat je dit soort kinderen hebt met gedragsproblematiek en hoe belangrijk is het juist bij kinderen met gedragsproblematiek dat zij juist wel leren om te gaan met winnen en verliezen om te gaan. Daar is het juist superbelangrijk voor. Als je dat altijd maar uit de weggaat, door er juist niet mee aan de slag te gaan, dan is het gewoon heel lastig. Je moet ook als begeleider moet je daar wel goed op kunnen anticiperen. En desnoods dat je een op een meeneemt of twee op één bijvoorbeeld. Niet dat je de hele groep meeneemt, maar de ene keer neem je er twee mee de andere keer neem je weer twee andere mee. Maar laat ze wel proeven, want dit is ook gewoon realiteit wat zij ook gewoon in het dagelijks leven ook mee maken. En als je ze daar continu van weghoudt, zullen zij er ook nooit iets van leren zeg maar. En ook kinderen met behoorlijke gedragsproblematiek, op het moment dat je daar heel structureel, heel strak regels en afspraken mee maakt, kan je daar echt super ver mee komen. Maar goed dat moet je wel kunnen en ook willen. Ik kan me wel voorstellen dat dat een beetje koudwatervrees is van deze mensen. Maar probeer het dan een keer in het klein te doen, ga met twee begeleiders met één sporter bijvoorbeeld op pad en probeer het op die manier uit te bouwen. Kijk wat de mogelijkheden zijn.

N: Maar goed Special Olympics is dan net weer niet voor gedragsproblematiek, want vaak hebben deze kinderen wel gewoon een hoger IQ. Maar is het gewoon het gedrag en kan het door heel veel verschillende oorzaken komen, waardoor ze gedragsproblematiek hebben. Met problematiek vanuit thuis bijvoorbeeld. Ik zou niet in al die kinderen zijn schoenen willen staan. Maar goed als we kijken binnen de groep van Special Olympics, dus ook waar we volgend jaar met de Nationale Spelen te maken hebben, daar hebben we ook gedragsproblematiek tussen zitten, zeker. Maar als je daar gewoon goede afspraken mee maakt, gewoon op het gegeven moment als je ziet ook even een time-out inplannen. Dan werkt dat vaak hartstikke goed met deze gasten. Die weten dat zelf ook. Die time-out is geen straf, het is eigenlijk een hulpmiddel om hun even rustig te krijgen, zodat ze weer verder kunnen daar waar ze waren.

E: Ja daar was ik wel even benieuwd naar hoe jullie daarmee om gingen. Ik hoorde dat zo en ik dacht dat is wel interessant voor mijn onderzoek.

N: Ja, maar houd wel goed in de gaten dat gedragsproblematiek wat meer aan de psychiatrische kant zit en je hebt gedragsproblematiek die voortkomt uit verstandelijk vermogen zeg maar. Wij

hebben met dat meer te maken, met psychiatrische achtergrond hebben wij minder te maken, omdat het niet direct tot onze doelgroep behoort.

E: Ik weet niet precies welke doelgroep dat was, daar ben ik niet echt verder op ingegaan. Het was inderdaad vooral kinderen van speciaal onderwijs die dan gedragsproblematiek hadden.

N: Ja, ik denk wij focussen meer op rek 3. Je hebt onderwijssysteem 1, 2, 3, 4. Als ik het goed heb, ik haal die altijd door elkaar. 1 is blind en 2 is doof. Of 1 is doof en 2 is blind, dat durf ik niet met zekerheid te zeggen. Rek 3 is met name gericht op verstandelijke beperking en lichamelijk, dus immobiel. Rek 4 is met name meer op het gedrag, daar zit ook psychiatrie in bijvoorbeeld. En psychiatrie en verstandelijke handicap zijn wel totaal verschillende doelgroepen, dus daar moet je wel goed rekening mee houden. Iemand moet wel een IQ hebben van onder de 75. Of in die test ergens onder de 75 scoren, wil je daarmee verder kunnen.

E: Dat weet ik eigenlijk niet precies of het daartoe behoort, volgens mij niet. Maar het is wel interessant om mee te nemen hoe ga je ermee om inderdaad, stel iemand kan niet tegen zijn verlies bijvoorbeeld. Of dat ze dat niet zien zitten om ze er wel gewoon een keer kennis ermee te laten maken.

N: Ja, inderdaad en ik zou er niet gelijk vijf meenemen als je weet dat je vijf van die figuren, van die sporters. Dan zou ik er eentje of twee meenemen. En dan weet je dat ook en maak van tevoren hele duidelijke afspraken. Die je vaak al hebt. Time-out inplannen, werkt vaak super goed bij deze gasten, die kennen het ook inderdaad. Maar goed, vaak voel je het zelf wel aan, ga er niet bovenop zitten als coach zijnde, maar geef ze echt de ruimte. Want het is hetzelfde stel dat ik bij jou zou horen als begeleider en overall continu sta ik bij je en doe ik het woord voor je, dan heb je ook zoiets van donder op. Geef me ruimte, ik wil zelf ook kunnen bewegen en ik wil zelf ook mezelf kunnen ontwikkelen. En er mag best wel even ruimte zijn voor boos zijn. Dat hoort ook bij verliezen, kijk maar naar de topsporters. Die kunnen ook best even boos zijn, het is niet zo dat je niet boos mag zijn. Maar tussen boos en boos is wel een verschil. En dat is wel wat je ze wel mee kunt geven. Ik denk dat het juist bij dit soort kinderen superbelangrijk is om juist wel dat te doen, in plaats van daar continu vanuit weg te blijven. Dan creëer je als begeleider wel een veilige situatie voor jezelf, maar de kids hebben er niks aan, want ze leren er niks van.

E: Ja inderdaad, dat is wel interessant. Wat is jouw mening over het sportaanbod/ sportfaciliteiten voor G-sporters in Twente?

N: Ja, ik kan niet zo heel gedetailleerd kijken, ik weet dat zo niet. Wat wel belangrijk is en wat we ook proberen na te streven is dat we, wat ik al zei ik het begin, dat het belangrijk is dat er allerlei sporten wel in die omgeving gedaan moeten worden. Ik denk dat het goed is om te kijken inderdaad, van welk sportaanbod is er al in Twente, waar kunnen de sporters al terecht en kunnen straks al deelnemen aan de Nationale Spelen en welke sporten zijn hier bijvoorbeeld nog helemaal niet. En ik denk juist van de sporten die er nog niet zijn, ga dan samen met zo'n vereniging, die daar eventueel interesse in heeft, samen met de bond ook kijken van hoe kunnen we dit opzetten. Sportbonden kunnen daar heel goed in helpen. Dat komt straks nog wel verder, zag ik in jouw lijstje. Zij zijn wel degene die hier in Nederland verantwoordelijk zijn voor de verdere sportontwikkeling. En ook over heel Nederland. Dus als daar iets zit, wat heel graag wil, dan moet je dat zeker doen. In de achterhoek, volleybal is een sport waar het nog super in ontwikkeling is. Maar in de Achterhoek had je twee topclubs zeg maar, van volleybal en zij zijn op het gegeven moment ook begonnen met G-volleybal en zij hebben dat nog steeds. Dus dat is superleuk inderdaad. Dus zo kan ik mij voorstellen dat ook in jullie regio nog best wel wat vraag is naar sport, wat er op dit moment nog niet is. Waar je wel mogelijkwijs aan zou kunnen werken.

E: Ja, dat is wel heel moeilijk om in kaart te brengen, maar daar zijn ze nu wel mee bezig, ook vanuit Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022.

N: Ik zou de link leggen naar Uniek Sporten. Als het goed is heeft Uniek Sporten het aardig in kaart samen met Provinciale Sportraden, waar het aangepast sporten zit.

E: Wat ik zelf ook interessant vond. De Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022 heeft speelsteden bedacht. Ik dacht het is misschien ook leuk om te achterhalen welke speelsteden al die sporten aanbieden, waar het wordt georganiseerd.

N: Ja, zeker.

E: Zijn er dan nog aandachtspunten op het gebied van G-sport? Welke aanpassingen ze mogelijk moeten doen, wat dan de valkuilen zijn?

N: Op het gebied van verstandelijk beperkten heb je niet veel aanpassingen nodig, want iedereen kan lopen, gewoon bewegen. Je hebt geen rolstoellift nodig of dat soort dingen. Dat is echt wel zelden. Wat wel belangrijk is, is dat die begeleiding heel goed is. Dus eigenlijk hetgeen waar ik je net al naar refereerde. Dat je begeleiding hebt die de doelgroep kent en ook weet hoe daar mee om te gaan. En verstand heeft van sport, want als jij atletiek gaat doen en je hebt wel heel veel verstand van de doelgroep, maar geen verstand van atletiek dan kun je ze nooit goed kogelstoten aanleren of speerwerpen dat soort dingen. Dus je moet wel die sporttechnische achtergrond hebben. Belangrijk is ook dat je weet van hoe moet ik dat bij deze sporters aanleren.

N: Daar zijn wij op dit moment ook druk mee bezig. Om te kijken per bond ook, maar ook gewoon in het algemeen om daar wel een passende cursus voor aan te bieden. Sommige bonden hebben bijvoorbeeld al de JAL (Jeugd Atletiek Leiderscursus), daar leer je al precies hoe je atletiek aan kinderen moet geven. Nou is onze doelgroep, ook al zijn ze wat ouder, scheelt daar niet zo heel veel van. En als je dan nog een aparte module zou kunnen doen voor hoe moet ik omgaan met verstandelijk gehandicapten en hoe leer ik deze methodes toe. Als je dan de combinatie hebt dan ben je er eigenlijk al. Dat wil niet zeggen dat je een hele nieuwe opleiding moet gaan vormen, maar dan zou zo'n aanvullende module voor de atletiekunie al perfect zijn. Dat gaan we nu kijken om dat zo veel mogelijk in kaart te brengen. Daar ook een vervolg op te geven om het kader nog beter en makkelijker op te leiden. Zodat niet iedereen per se een ROC-opleiding of weet ik veel wat moet hebben.

E: Daar zat ik inderdaad ook... het is niet zo, ten miste wat ik van Ragna hoorde, dat ze iets van een certificaat of opleiding moeten hebben. Maar misschien is er wel vraag naar. Want degene die ik vanochtend sprak zei ik zou het wel leuk vinden om bijvoorbeeld ook een cursus erover te volgen. Dus als dat wordt aangeboden en wordt gestimuleerd, zou dat heel mooi zijn denk ik.

N: Dat klopt inderdaad en daar zijn we ook nu mee bezig. Dat is ook een van onze punten voor dit jaar om daar mee aan de slag te gaan. Binnenkort hebben we ook overleg met alle coördinatoren van alle bonden en dan is opleidingen, cursussen een van de belangrijkste dingen in.

E: Leuk. Wat denk jij dat mogelijke drempels kunnen zijn voor de sportverenigingen waarom ze dit nu nog niet aanbieden? Is dat dan bijvoorbeeld het gesprek aan vrijwilligers? Wat ik veel hoor toe nu.

N: Enerzijds gebrek aan vrijwilligers, maar ook inderdaad niet weten hoe ze met die doelgroep om moeten gaan. Ook het vaak een beetje eng vinden. Zo van wat moeten die verstandelijk

gehandicapten hier. Gelukkig niet zo heel veel meer, dat is echt heel veel in gedaan. Wat we wel hebben, dat is misschien wel goed voor jou om te weten, dat we een soort van checklist hebben voor verenigingen die gaan starten, maakt niet uit welke vereniging. Maar een soort van checklist hebben, als ik wil gaan starten dan zijn dit de stappen die we moeten doen, moeten doorlopen, om vervolgens tot een goede groep te kunnen komen. Dat maakt het wel heel leuk. Die wordt nog steeds gebruikt, die wordt veelvuldig ingezet ook, bonden, een aantal bonden hebben hem vertaald naar hun eigen tak van sport. Dat maakt het voor de vereniging eigenlijk ook een stuk makkelijker. Dan lopen ze tegen van allerlei dingetjes aan. Ik zou die wel naar jou doorstuderen, die checklist.

E: Ja, dat zou wel fijn zijn ja. Merk jij ook, daar hebben we het misschien net ook al een beetje over gehad wat voor impact het op jou heeft, maar merk je ook dat er een maatschappelijke impact is?

N: Ja, zeker. Soms wordt het nog wel gezien als zielig, ook bij sponsors. Wij wilden dat enerzijds helemaal niet hebben. We wilden juist hebben dat het als volwaardig gezien wordt en dat juist inderdaad ook gewoon, wat het effect is op deze sporters. Dus wat ik in het begin allemaal vertelde. Aan de andere kant wat soms heel jammer is dat heel veel mensen denken bij G-sport dat zijn alleen maar mensen met het downsyndroom. Terwijl je eigenlijk nog zo veel andere verschillende soorten verstandelijk gehandicapten hebt. Dat is eigenlijk maar zo'n klein beetje waar je het dan over hebt. Maar daar wordt vaak wel heel erg mee geassocieerd, dat vind ik zelf wel heel erg jammer. Vinden ze zelf ook. Ja we hebben er ook sporters bij. Maartje, ik weet niet of je Maartje al eens gezien hebt. Daar kun je echt wel aan merken dat zij echt een verstandelijke beperking heeft. Dat is een superleuk meisje ook, maar heeft zeker niet het downsyndroom, maar hoort echt wel tot de doelgroep. Daar kun je niet omheen. Hoe je ook geen twijfels bij te hebben als je daarmee aan het kletsen raakt.

E: Zijn er dan nog vlakken, waarvan jij denkt, binnen de G-sport daar zijn nog stappen te maken?

N: Ja, ik denk zeker nog een aantal sporten. Dat is volgens mij ook de volgende vraag ergens. Waar echt nog wel actie moet komen. Echt een heleboel sporten zijn inmiddels al zo ver. Wat ik al zei opleiding is op dit moment wel een van de grootste punten waar we op dit moment tegenaan lopen.

E: Even het bruggetje maken naar de sportbonden. Welke sportbonden hebben dan de G-sport, naar jouw mening, al goed geïntegreerd en welke sportbonden staan nog in de kinderschoenen?

N: Als je kijkt naar de grotere sporten, die meestal als eerste vol zitten, dan heb je het over zwemmen, atletiek, voetbal, hockey. Dat zijn sporten die zo vol zitten. Er zijn zo veel clubs in Nederland die dat aanbieden. Echt wel verspreid over heel Nederland. Dat zijn echt wel een beetje de toptakken van sport om het zo maar te zeggen. Er zijn ook een paar sporten die of net gestart zijn, volleybal bijvoorbeeld, zij staan echt nog letterlijk in de kinderschoenen. Afgelopen jaar is daar niet veel kunnen doen vanwege de corona. De NeVoBo wil daar heel graag een doorstart in gaan maken nu. Hetzelfde geldt voor badminton, de badmintonbond, eigenlijk alle bonden zijn verantwoordelijk voor de sportstimulering, sporten moeten plaatsvinden bij hun club zeg maar. Dus wij helpen daar wel mee en wij adviseren daar ook wel mee, maar zij moeten het met name doen. En bij badminton zie je er is niet echt een contactpersoon binnen de badmintonbond. Het is op dit moment een vrijwilliger die dat echt wel probeert op te pakken. Maar op dit moment merk je ook wel dat op het moment dat daar niet super serieus aan gewerkt wordt, dan zie je ook dat het een beetje wegebt. Dat is wel heel erg jammer, dus daar gaan we echt wel proberen iets aan te doen.

N: Maar goed. Dan zijn er nog sporten die sinds een paar jaar gestart zijn. Golf bijvoorbeeld. Er was een paar jaar geleden niet te bedenken dat daar G-golf bestond. Daar zijn we mee gestart en inmiddels zijn er super veel initiatieven al in Nederland met G-golf. Ook golfbanen die zich bereid,

dan kom je ook weer een beetje terug op het maatschappelijke, die zich bereid voelen, hun baan open te gooien om onze doelgroep een keer kennis te laten maken met het golf. Dat soort dingen is echt heel leuk. Er zijn ook superleuke ontwikkelingen daarin.

E: Op welke manieren zouden de sportbonden de sportverenigingen ook kunnen stimuleren?

N: Enerzijds ook de competitie die men aanbiedt en daar ook inderdaad andere sportverenigingen voor warm maken, met name vaak de accountmanagers van desbetreffende bonden, die ook contacten hebben met andere verenigingen. Maar ook om ze deel uit te laten maken van onze evenementen. En dan ook de checklist, om het laagdrempeliger te maken voor de verenigingen, om het voor hen ook makkelijker te maken van hoe moeten we opstarten, waar kunnen we de sporters vinden. Hoe moeten we dat dan doen, waar moeten we op letten. Dat maakt het wel een stuk makkelijker.

E: En zijn zij dan ook de personen die eventueel een regionale competitie op kunnen zetten? De sportbonden?

N: Ja, dat is juist... de bonden zijn verantwoordelijk voor... sport heb je zeg maar de piramide. Onderin zit de breedte sport, daarna wedstrijd sport en daarna topsport. Special Olympics richt zich echt op de breedte- en wedstrijd sport. Dus niet op talenten en top, maar net die onderkant. En dat is ook waar de bonden, die houden zich bezig met de hele piramide. Dan is het echt de breedte- en wedstrijd sport waar wij juist een extra bijdrage aan leveren. En dat ze ook juist van onze producten en diensten, met name de evenementen die plaatsvinden. Ook gebruik kunnen maken om die sport ook weer voor de G'ers onder de aandacht te brengen. Zoals volgend jaar de Nationale Spelen bijvoorbeeld in Twente zijn en ik weet er staat bowling op het programma. Dan zal de bowlingbond daar ook aandacht aan schenken. Op die manier, doordat zij er aandacht aan schenken en meerdere keren aandacht aan schenken. Zullen andere bowlingverenigingen ook zien, we hebben hier toevallig ook een jongen met een verstandelijke beperking, die bowlt bij ons maar zit in een gewoon groepje, misschien kan hij ook een keer daarbij mee doen. Op die manier rolt dat balletje zeg maar.

E: Mij lijkt het dan juist ook heel mooi om bijvoorbeeld na de Nationale Spelen, dat er of een regionale competitie of onderling wedstrijden worden opgezet voor hun. Misschien is dat iets wat hun leuk lijkt.

N: Daar gebruiken we vaak onze Regionale Spelen voor, die nu dit jaar in het najaar zijn, ook in Twente. Dan heb je eigenlijk de regio al te pakken. Dan kijken we eerst wat zit er eigenlijk al in de regio. Zit er bijvoorbeeld nog niet zo veel bij bepaalde takken van sport, dan gaan we net een aantal verenigingen net buiten de regio uitnodigen. Maar dat geeft juist weer een goed beeld, omdat er juist nog niet zo veel zit moeten we de focus wel leggen op die takken van sport. Die gewoon nog niet zo veel er zijn, zeg maar.

E: Zodat zij dat ook gaan toevoegen. Zodat er meer gesport kan worden. En heb jij bijvoorbeeld een sportbond die heel goed geïntegreerd is en dan een sportbond die bijvoorbeeld nog in de kinderschoenen staat. Die het misschien leuk lijkt om ook mee te werken aan het onderzoek? Die ik misschien kan interviewen daarover over bijvoorbeeld de competitieopzet?

N: De volleybalbond is wat nog echt in de kinderschoenen staat, maar die hebben nu een jaar stilgelegen vanwege corona, maar ik denk wel dat die graag mee zouden werken. Dan moet je even Bob Dixon hebben. Ik zou je die gegevens doormailen. De andere is die echt super goed geïntegreerd zijn, is de hockeybond, die hebben 96 teams over heel Nederland die G-hockey beoefenen, dat is echt super top. Daar is Hans Mater de contactpersoon.

E: Dat zou wel heel vet zijn als ik van hun informatie kan krijgen over hoe zij dat aanpakken.

E: Heb jij hiernaast nog tips voor mij, voor dingen waar ik aan moet denken, waarvan jij denkt dit is interessant om ook mee te nemen, om te onderzoeken?

N: Ja, ik denk zeker als je straks sporters gaat bevragen. Zorg ervoor dat je... kijk een Maartje daar moet je het echt wel in Jip en Janneke taal uitleggen. Anders snapt zij niet wat je vraagt. Heel rustig verwoorden en niet te lange zinnen gebruiken. Het makkelijke bij hun is ook om niet vragen te stellen waar ze ja of nee op kunnen geven. Dan maak je het voor hun eigenlijk te makkelijk, omdat ze ook best wel wat kunnen vertellen. Maar als je bijvoorbeeld een Wessel pakt, hij zit ook bij jullie in de regio, dat is een openwaterzwemmen, die is van hoger niveau. Daar hoeft je zeker niet direct in Jip en Janneke taal, maar wel gewoon in normale mensentaal zoals wij dat zouden doen, maar wel iets simpeler vragen, zodat hij wel weet van hoe en wat. Want ze hebben nog steeds een verstandelijke beperking. Dus je hoeft niet te vragen Wessel zou jij misschien dit een dit heel leuk vinden. Dan denkt hij ook koekenbakker, ik weet heus wel wat je zegt. Terwijl bij een Maartje doe je het eigenlijk ook niet op deze manier, ze is geen klein kindje. Maar gebruik je wel: Maartje jij doet aan skeeleren, maar je doet nog een andere sport, hoe heet het? Dan kan zij dat invullen bijvoorbeeld. Je maakt het net alsof je tegen een klein kindje praat, maar dan wel met gewone woorden zeg maar.

N: We hebben een keer een sporter gehad en die had het niveau van Maartje, maar zag eruit als Wessel. Daar ging ook iemand vragen aan stellen en die kwam op het gegeven moment naar mij toe en zei ik krijg er helemaal niks uit, hij kan helemaal geen antwoord geven op mijn vragen. Wat voor vragen heb je dan gesteld? Deze vragen. Maar dat zijn vragen zoals je ze ook aan mij zou stellen. Ja maar als ik nou iemand ben met een downsyndroom, om maar even weer het statische voorbeeld te pakken, hoe zou je het dan doen, zou je het dan hetzelfde doen. Nee, dan zou ik het iets anders vragen. Ik zou zeggen, ga maar terug naar die jongen en denk maar dat hij inderdaad zo iemand is die voor je neus staat. En ga het maar even opnieuw doen en op die manier de vragen stellen. Toen kreeg hij wel antwoord op zijn vragen. Daar moet je wel rekening mee houden. Dat is vaak met deze doelgroep.

E: Ja, omdat je het ook niet altijd hoeft te zien zeg maar, in het uiterlijk.

N: En je merkt vaak al wel snel genoeg dat iemand je vraag begrijpt en als hij het niet begrijpt, dan kun je ook vragen van heb je mijn vraag begrepen. Dan zal hij zelf wel zeggen van nee nog niet. Dan ga ik hem op een andere manier stellen, misschien dat het dan voor jou makkelijker wordt. Desnoods help je hem een beetje, maar als je dat gewoon benoemt, dan zet je zo'n iemand echt niet voor schut. Je zet iemand eerder voor schut op het moment dat je denkt je geeft geen antwoord op deze vraag, dan ga ik wel door met de volgende vraag. Dan heeft hij zoiets van je hebt me net toch een vraag gesteld, daar wil je toch antwoord op hebben, alleen ik kan je alleen niet helpen om daar antwoord op te geven. Dus op die manier is het belangrijk om met deze doelgroep daar zo mee om te gaan.

E: Ga ik zeker meenemen.

*Afsluiting.*

## **Uitwerking 5: interview Hendri Markvoort**

Respondent 5: Hendri Markvoort

Functie: Organisator Triathlon Holten

Datum: 01-03-2021

H: Hendri Markvoort, eigen evenementenbureau, waarbij ik onder andere Diepe Hel Holterbergloop, Dauwpop, Wageningen Bevrijdingsfestival. Ik werk nu ook voor Metalin, waar ik operationeel manager ben en ik werk dan voor de Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022. En ik ben ook manager van een aantal atleten. Dat is het een beetje in een notendop.

*E: Introduceert zichzelf en het onderzoek.*

E: Wat is jouw mening over G-sport in het algemeen?

H: Voor SONS of dat ik na SONS ben gaan... voor SONS, ik ben nu al 2,5 jaar bezig met SONS, had ik me daar niet zo in verdiept. Nu krijg ik er wel heel veel energie van en met name energie van dat voor die doelgroep bewegen en sporten enorm belangrijk is en dat het een enorme uitlaatklep voor hun is. Dat ze enorme energie ervan krijgen. Ik kende de G-sport wel, met name vanuit, ik ben zelf lid van de atletiekvereniging in Holten, en die atletiekvereniging Holten heeft een G-afdeling. En als ik die mensen dan zie hardlopen en sporten, bal gooien of verspringen dan krijg ik er wel enorme energie van. Belangrijkste is dat ik er niet alleen energie van krijg, maar dat ook de doelgroep er energie en plezier van krijgt. Dus ik ben er wel heel erg... omdat ik inclusiviteit heel erg belangrijk vindt in de maatschappij.

E: Zoals je net zei heeft de atletiekvereniging waar jij bij zit al wel een G-sport. Wat vind jij van het aanbod van de G-sport, binnen verenigingen in Twente, en wat vind jij van het aanbod van de sportevenementen en de wedstrijden? Want dat is vaak nu schaars. Hoe kijk jij daartegenaan?

H: Het krijgt niet veel aandacht, in de zin van, kijk als het niet jouw ding is ga je er ook niet in verdiepen. Dus het krijgt te weinig aandacht. Je ziet nog wel eens... kijk de Olympische Spelen dan zie je nog wel mensen met een handicap, maar niet de G-sporters. Dus die krijgen weinig aandacht en als ze geen aandacht krijgen en het niet in jouw directe omgeving plaatsvindt. Stel je voor dat je een broer of zus hebt die een geestelijke beperking heeft, dan wordt het een heel ander dingetje. Dan heb je er meer iets mee. Ik kan dat moeilijk beoordelen. Ik zou dat op basis van jouw of jullie onderzoek en cijfers, dan kom ik erachter... ik heb me er vooraf niet in verdiept, zijn er veel G-afdelingen in Twente, ik heb geen idee. Ik weet het gewoon niet.

E: Ja, dat wordt nu in kaart gebracht. Ik heb ook al gesproken met Robert en hij zei dat hij deze aankomende maand daar ook mee bezig gaat. Dat is inderdaad ook echt interessant voor mijn onderzoek. Maar als je dan bijvoorbeeld... jij hebt een rol binnen de organisatie van de Triathlon Holten. Merk je dan dat er vraag naar is, ook van G-sporters die mee willen doen? Of niet zo zeer?

H: Nee, nooit vraag gehad. Nu staat triatlon voor het eerst op de Special Olympics. Is ook nog nooit eerder een sport geweest. Het is sowieso nieuw. In 2009 hebben we het echte WK triatlon gehad in Holten. Toen hebben wij wel een EK gehad voor mensen met een handicap. Dus dat gaf al wel een beetje aan hoeveel energie je daar al van kreeg. Dus dat is wel een goed teken.

E: Waarschijnlijk is dat ook nog niet in kaart wat de vraag is wat het aanbod is. Dat is ook wel interessant.

H: Nee, ook wel goed om te weten. We hebben gezegd we gaan het organiseren met de Special Olympics in 2022 en dan kijken we verder bij de triatlon of gaan we het nu definitief integreren. Het is ook een pilot. Dus het is ook een beetje kijken van hoe of wat. Uiteindelijk kost het als organisatie zijnde je... dat is denk ik ook het lastige. Kijk verenigingen, om een organisatiestructuur neer te zetten is al lastig, laat staan deze groep erbij toe te voegen. Ook al wil je ze aandacht geven, het kost gewoon tijd, energie en mensen. Vrijwilligers vinden voor een vereniging is überhaupt al lastig. Dus dat, het is vaak lastig wel.

E: Hoe zouden jullie daar op de een of andere manier gesteund kunnen worden? Door sportbonden? Dat zij daaraan bijdragen.

H: Ik denk het niet. Ik schat een beetje in, en dan praat ik ook namens het bestuur, dat als het een geslaagde editie wordt in 2022 en men er energie uit krijgt. Dat het wel een gevolg zou kunnen krijgen.

E: Ja, het is echt afhankelijk van hoe het dan gaat zeg maar.

H: Ja.

E: Wat ik hier denk ik een beetje uit kan afnemen. Is dat jullie niet eerder hebben geprobeerd om een G-tak eraan toe te voegen?

H: Nee, triatlon heeft nog nooit eerder plaatsgevonden in de G-sport. In Nederland niet zou ik zo zeggen, nee.

E: Op welke manier zien jullie dat voor je om dat aan te bieden? Op welke manier zou je dan die trainingen aanbieden en de wedstrijden?

H: Nee, kijk. Alleen Triathlon Holten is geen vereniging. Het is een stichting en de stichting organiseert alleen het evenement. We hebben geen leden. Ik zou het wel heel bijzonder vinden als het daardoor ontstaat, dat er bij een triatlonvereniging in Twente een aparte afdeling komt. Dan denk ik dan hebben we het goed gedaan met z'n allen. Misschien is het dan wel leuk om de triatlonverenigingen in Twente te bundelen en daar dit vraagstuk hier neer te leggen. Van stel je voor dat in 2022 is de pilot geslaagd, 40 deelnemers uit Twente hebben meegedaan bijvoorbeeld, hoe mooi is het om die 40 mensen te kunnen bundelen, niet te versplinteren, maar je ze in ieder geval bij een vereniging onder kunt brengen. Dat zou wel een mooie uitdaging zijn. Ik zie wel taak voor de triatlonbond zelfs. Het vind plaats in Holten in 2022, stel er doen 60 mensen mee, of 80, of 100, dan hebben wij taak als bond om een aantal verenigingen verdeeld over het land enthousiast te krijgen dat zij in elk district, dat daar een G-afdeling komt.

E: Dus jullie organiseren ook de wedstrijden voor de atletiekverenigingen? Of hoe moet ik dat zien?

H: Voor de triatlonvereniging?

E: Ja.

H: Nee, kijk. Uiteindelijk zijn wij een stichting, wij organiseren alleen het evenement. We hebben ook geen vereniging. Er is wel een vereniging in Holten, maar die staat helemaal los van de organisatie.

E: Oke, maar stel jullie organiseren dan een evenement met een G-tak. Hoe zien jullie dat dan voor je?

H: Dat is mooi we hebben ook die vragen voorbij zien komen... voor de Special Olympics is er voor de eerste keer een triatlon, dus dat is al nieuw. En voor de Triathlon Holten is het natuurlijk ook nieuw. We moeten het nog over de afstanden hebben, we moeten het nog hebben over... hoe zien we het voor ons überhaupt, daar moeten we nog wel over brainstormen. Dus dat maakt het nog wel lastig. Kijk bij voetbalwedstrijden of bij tennis of bowlen zijn gegevens vanuit de geschiedenis van zo doen we dat altijd. Die kun je meenemen, maar wij hebben niks.

E: Ja, dus het is nog eerst afwachten van hoe dat überhaupt wordt vormgegeven binnen de Special Olympics. En vanuit daar kijken van hoe gaan we het aanpakken bij het evenement, dan stel. Oke, duidelijk.

E: Wat denk je dan... even G-sport in het algemeen wat de drempels zijn voor sportverenigingen die nog geen G-tak hebben verbonden aan zich? Je noemde net al iets op het gebied van vrijwilligers. Zijn er nog meerdere dingen?

H: Het kost wel tijd en energie. G-sporters hebben gewoon meer begeleiding nodig, meer aandacht. Je moet er wel een aparte tak voor op kunnen zetten met vrijwilligers. Dat wordt denk ik het belangrijkste... kost het meeste energie. Aan de andere kant er zijn gewoon heel veel mensen die het leuk vinden om dat te doen en daar ook heel veel energie van krijgen. Op zich hoeven er niet veel aanpassingen te komen in de zin van accommodaties ofzo. Dat kan prima. Ik denk dat het met verenigingen met name belangrijk is dat je de energie vindt om een aparte afdeling op te kunnen starten.

E: Ja, ook dat mensen het opzetten die dat ook in stand houden, dat het niet wegvalt.

E: Zoals je net al zei aanpassingen zijn daarnaast niet echt nodig, qua accommodatie en zo. Zijn er andere stappen die genomen moeten worden, naast het opzetten in het bestuur? Als je dan kijkt naar de G-sport.

H: Ik denk het niet. Ik denk dat heel veel mensen, ik hoop het ook een beetje dat heel veel verenigingen gaan kijken en beleven wat er gaat ontstaan door zo'n Special Olympics te organiseren. En hoeveel energie eruit krijgt en dat het ook energie oplevert om het op te zetten. Dat die nalatenschap ook blijft, dat hij alleen maar meer groeit. Dat wordt wel een uitdaging.

E: Zou je dan misschien nog een bepaalde cursus of opleiding willen aanbieden voor mogelijke trainers die dat willen gaan doen? Of denk je dat dat allemaal wel...

H: Ik bedenk me met name vanuit SON Nederland dat ze daar expertise aan moeten leveren. Dat ze dat wel hebben. Ga ik een beetje vanuit.

E: Wat is de impact die jullie verwachten te maken met het toepassen van de G-tak, ook op jullie maar ook op het evenement in het algemeen?

H: Ik denk dat het voor het draagvlak heel goed is, laten zien dat we niet alleen voor de toppers er zijn. Dat we ook voor de G-sporters er zijn. Dat het enorm veel energie oplevert. Voor je uitstraling is het goed. Voor je beeld dat je ook alle lagen voor de maatschappij, samenleving, kunt laten sporten is belangrijk. Dus ik ben daar wel voorstander van. Kijk een G-sporter kan op zich nog weer meer dan een lichamelijke sporter. Dan moet je vaak nog meer aanpassingen doen dan voor een G-sporter. We waren met de triatlon in 2009 waren er mensen met een handicap die absoluut geen been hebben. Die gaan zwemmen, die kunnen prima zwemmen met de armslag, maar op het moment dat

ze uit het water komen moet je daar wel extra faciliteiten voor hebben. Dat hoeft bij G-sporters natuurlijk weer niet, denk ik ten miste. Dat zeg ik nu wel hard op maar...

E: Ja, het kan zijn dat sommige ook lichamelijk nog iets hebben. Meestal is het trainers wat misschien wat moet worden bijgeschoold en vrijwilligers is ook een groot onderdeel daarvan natuurlijk. En wat zou je dan denken wat de maatschappelijk impact zou zijn van de G-tak die wordt toegevoegd? Wat de maatschappelijke impact wordt bijvoorbeeld op het publiek, omstanders?

H: Ik denk dat het voor jouw sporters goed is, dat het voor jouw organisatie goed is, dat je absoluut laat zien dat je ervoor bent dat iedereen kan sporten. Dat is zo belangrijk. Het maakt niet uit welk niveau, welke laag, welke kleur, welk ras, welke handicap, je moet kunnen bewegen en sporten.

E: Hoe denk jij erover om een regionale competitie op te zetten? Voor dan bijvoorbeeld... stel dit loopt allemaal goed. En dan zet je een competitie zeg maar op voor de vereniging waar dan waarschijnlijk G-tak komt tussen die sporters. Hoe kijk je daar tegenaan?

H: Ja, nogmaals 2022 is nog eerst een pilot. Er is nog überhaupt niet een triatlon geweest in Nederland. Voor onze sport is dat wel heel erg... ja. Ik denk dat met name 2022 heel belangrijk is voor hoe ga je het verder uitrollen.

E: Ja, dus dat is wel afwachten. En heb je verder nog aandachtspunten of dingen waarvan je denkt die zijn interessant voor mij, dat zijn belangrijke mensen die mij verder kunnen helpen?

H: Nou ja... ik volg nu een triatleet die heeft Hawaï gedaan, een G-sporter. Ik ben even zijn naam kwijt. Dat is een Amerikaanse G-atleet. Hij heeft de Iron Man van Hawaï gedaan. Die jongens, dat zij gewoon een hele triatlon doen, is niet denkbaar. Ik kan hem überhaupt nooit doen, omdat het te zwaar is. Maar hij heeft het gewoon geflikt. Onder goede begeleiding kunnen sporters heel veel bereiken en tuurlijk ieder op zijn eigen niveau. Ik zal hem even opzoeken en dan zal ik hem even door appen. Dat is wel interessant.

E: Ja, dat is wel leuk. Voor de rest ik vond het interessant om te kijken naar de big five, om met hen allemaal in gesprek te gaan. Dan heb ik tot nu toe met jou een gesprek gehad en met Robert. Heb je dan ook nog bijvoorbeeld contactgegevens van Rob Maathuis of Sandra Melief? Zodat ik hun ook kan vragen voor een interview?

H: Ja, heb ik.

E: Dat zou wel top zijn. Ik had het er ook met Maaïke even over dat jij misschien, dat het misschien interessant is voor mij om Gerrit Voortman te spreken en Huub van Lange. Ik weet niet hoe jij daarover denkt?

H: Ja, even kijken. Nog iemand anders, iemand uit Rijssen leidt ook zo'n atletiekvereniging. Die is wel interessant. Hoe heet hij. Ga ik je allebei even door-appen. Ga ik even de namen opzoeken. Als je me helpt onthouden morgen zal ik het gelijk even opzoeken.

E: Ja, zal ik doen.

*Afsluiting.*

## **Uitwerking 6: interview Anne Arens**

Respondent 6: Anne Arens

Functie: Trainer Set-Up '65

Datum: 02-03-2021

### *E: Introduceert zichzelf en het onderzoek.*

A: Ik ben intussen ondersteunend begeleider bij Aveleijn, gehandicaptenzorg, met verstandelijk gehandicapten. Daarin werk ik met 35 verschillende verstandelijk gehandicapten. Dat is een hele grote uitdaging en daarin zie ik ook veel dingen terug zoals in de trainingen waarin ik denk zo zit dat en zo zit dat. Bij de trainingen hebben we zes kids, alles is helemaal weer verschillend. Waarvan er twee meervoudig gehandicapt zijn. Dus die in een rolstoel zitten. Een met epileptische aanvallen. Een met syndroom van down. Een met een stofwisselingsziekte. En de zesde is eraf gegaan en had ADD, ADHD en nog een. Ook een heel complex pakket zeg maar.

A: Ja, daarin bieden we ze eigenlijk een extra eigen ding aan naast hun reguliere spulletjes, zoals de fysio en de school, alle nodige dingen. Is dit voor hen ook meer een ontspanning, waar ze echt ergens bij horen. Niet omdat het moet, om het lichaam maar zo goed mogelijk te laten werken, want dat is het vooral. Zoals de fysio die hun krijgen op school, leert zwemmen. De fysio's buiten school, überhaupt alles op school is dit toch wel weer een totaal een ander stuk voor hun. Gewoon een regulier sporten wat iedereen eigenlijk heeft. Dat merk je ook wel aan ze hoor.

E: En wat voor soort sport doen jullie dan?

A: Ja, het is natuurlijk een beetje volleybal-gerelateerd. Dus we proberen veel spellen te doen met een bal. We proberen partijtje te spelen met z'n allen en dan vooral met de bal vangen. We hebben inmiddels drie kids die gewoon zelfstandig kunnen lopen, daar proberen we echt mee te volleyballen. Dus echt het bovenhands en onderhands te leren, het slaan, dat soort denken. En natuurlijk werkt dat niet altijd heel fantastisch, maar goed het is voor hun natuurlijk 'ik leer volleyballen'. Ja, verder is het gewoon ook met behulp van ouders heel veel, het spel er proberen in te krijgen. Het spel erin te krijgen, het spel gewoon spelen met ze. En daarnaast doen we ook wel tikkertje, of wel eens tien tellen in de rimboe, weet ik het wat. Eigenlijk van alles wat ze zelf ook maar heel erg leuk vinden. We vragen ook altijd wel van wat zouden jullie nou heel leuk vinden om te doen. Dan krijg je stand in de bal en verstopperij door de hele sporthal en weet ik het allemaal. Dat is wel grappig.

E: Dus ook spelletjes naast volleybal?

A: Ja, inderdaad.

E: Hebben jullie ook zo'n volleybalteam? Of zijn jullie daar niet echt mee bezig, dat je echt zo'n team samenstelt? Wat is het doel zeg maar ervan?

A: Voor nu is meer het doel voor hun om plezier eruit te halen en ergens bij horen. Dat merk ik bij sommigen wel dat ze dat heel lastig vinden. Ze zitten natuurlijk al niet op een normale school. Ze krijgen alles al extra en dit is meer voor hun iets normaals. In een team zitten. Het is nog niet een team die echt wedstrijden kan spelen. Dat komt ook omdat ze nog vrij jong zijn allemaal. De oudste is inmiddels 18 en de jongste is 15. Plus daarbij zitten er natuurlijk ook twee in een rolstoel. Die daarin ook de ondersteuning nodig hebben van de ouders of begeleiders. Het zou eventueel kunnen. Ik ken alle regels zo niet precies van het hele G-volleybal wedstrijd spelen. Maar als dat mogelijk is dat er gewoon begeleiders bij staat, zou het eventueel wel kunnen.

E: Zouden ze dat ook leuk vinden om wedstrijden te doen? Denk je?

A: Ik denk grotendeels wel. Ik denk, een meisje met epilepsie, die dat toch wel heel lastig vindt en daar ook niet altijd de motivatie helemaal voor heeft. Plus daarbij is het voor haar ook lastig om wedstrijden te spelen, want we hebben wel eens gehad als we bijvoorbeeld van zaal veranderde. Normaal spelen we altijd in zaal 3 en om de een of andere reden moeten we naar zaal 4. Dan geheid dat ze onderuitgaat. Een kleine wisseling voor haar, moet je haar eigenlijk echt heel goed op voorbereiden. Ik denk als het er eenmaal inziet dat het op zich prima moet kunnen.

E: Je hebt bij de Special Olympics, dat is een evenement waarbij de sportwedstrijden worden aangepast naar het niveau van de sporters. Dus dat ze ook tegen een gelijkwaardig niveau spelen en ook daaruit weer altijd iemand wint. Dus uit de lagere niveaus kunnen ook winnen. Dat zou ook een mooie oplossing zijn om dat soort wedstrijden te organiseren. Dan hebben ze een kans om te winnen. Ik denk dat dat ook wel goed is voor hun.

A: Ja, zeker absoluut. Sommigen doen natuurlijk ook voor het plezier, maar als je de wedstrijd speelt ook voor de winst. Verliezen is lastig.

E: Ben je verder ook bekend met de Special Olympics Nationale Spelen? Wat vind je ervan?

A: Ja, ik heb dat inderdaad wel gehoord vanuit het hoofdbestuur van ons. Ik vind het eigenlijk superleuk. Ik ben heel enthousiast daarover, omdat natuurlijk vrij **weinig hier in Ootmarsum bekend is dat we dat hier hebben**. Helemaal in het begin was het van ik train dit team en dit en dit. Toen was het echt van is dat daar. Ik dacht dat dat wel bekend was. Maar nee, ik vind het eigenlijk wel heel erg leuk. Wij zijn daar volgens mij ook voor gevraagd om ambassadeur te worden vanuit Set-Up. Samen met mij en Mark. Ja, hoe dat allemaal verder zit weet ik nog niet. Ja, ik vind het eigenlijk wel heel erg leuk, zeker.

E: Zijn er bijvoorbeeld al initiatieven voor competitiewedstrijden? Voor jullie team in de omgeving? Heb je dat ooit gehoord?

A: Nee, omdat ik ook **niet hier in de omgeving heb gehoord dat ergens een G-volleybalteam is**.

E: Helemaal niet?

A: Daar heb ik verder nog niks over gehoord of dat hier ergens is.

E: Ja, dat ben ik ook aan het uitzoeken. Maar dat is echt moeilijk in kaart te brengen.

A: Ja, dat is heel lastig.

E: Maar dat is wel wat mij heel leuk zou lijken is dat na de Nationale Spelen heb je al die speelsteden en dat zij... want we weten ook niet goed of al die speelsteden, waar de sport wordt georganiseerd tijdens dat evenement of zij allemaal een G-tak hebben. Het zou dan wel mooi zijn... of zij die het nog niet hebben een G-tak dan toevoegen of de mensen die een G-tak hebben ook iets van competitiewedstrijden kunnen opzetten. Dat zou wel leuk zijn.

A: Dat zou wel superleuk zijn, zeker. En daarin ook dat je, want wij... ik weet in Tubbergen hebben ze 'Vast'. Ik weet niet of je dat kent. Dat is op woensdagmiddag en dat is best een grote groep met ook allemaal verstandelijk beperkten van ik weet niet hoeveel mensen. **En daarin zijn wij ook... een keer hebben wij daar een training gegeven van ons. En we hebben nog in de planning dat zij nog**

terugkomen bij ons. Dat is een uitwisseling van hoe doen jullie het, wat doen jullie vooral, beetje van elkaar leren zeg maar. Misschien dat daar ook wel een aantal tussen zitten die dat leuk vinden.

E: Op die manier doet, ja. Dan nog niet eens per se een wedstrijd, maar dat je een uitwisseling hebt en ook weer met anderen in aanraking komt, dat is ook wel leuk.

E: Wat is dan de impact die jij ervaart op de G-sporters die jij dan begeleid? Wat sport met hun doet? Of ook bijvoorbeeld het samenspelen met anderen?

A: Ja, het is sowieso beter voor de sociale contacten. Ja ze voelen zich ergens bij. Ik weet niet hoe ik dat moet uitleggen. Als je dan bijvoorbeeld... ik kom dan bij Linde Stege, zij zit ook in dat team, daar kom ik natuurlijk ook veel thuis. En dan is het we gaan naar de volleybal heen, en Emma zit natuurlijk ook nog steeds op volleybal, Emma, dat is mijn team weet je wel, dat is mijn team, dat is mijn sport, daar hoor jij niet bij, jij hoeft daar niet mee, zeg maar. Op die manier. Dat heeft Britt, uit Hengelo, heeft dat ook. Dat broertje gaat af en toe nog wel eens mee. Ja, maar nee dat is mijn sport, daar hoef jij allemaal niet mee, ik hoef ook niet mee naar jouw sport. Dit is mijn sport, dat is van mij zeg maar. Ja, dat is dat ze ergens bij horen en ook wel weer een stukje voldoening zeg maar. Dat je toch hun dag daarin wel weer goed kunt maken.

E: Ja, maar ze komen ook wel redelijk van ver, als je zegt Hengelo. Maar hoe komen zij dan in aanraking met jullie? Hoe komen ze dan zo bij jullie terecht?

A: Matthijs Bult heeft het acht jaar geleden opgezet, volgens mij, negen jaar geleden en toen zijn ze begonnen met Linde, die zat natuurlijk op school, op Het Roessingh en daar zat Britt. Toen was Teun er nog. En zo is dat eigenlijk een beetje gekomen van, wat leuk en we willen dit doen en dit doen. En voor Britt was het eigenlijk geen probleem om te rijden, voor die ouders dan, die hebben gewoon een busje waar Britt in kan. Teun heeft ook 5 jaar lang gedaan en op het gegeven moment vond hij het ook weer goed geweest, zeg maar. Hij moest ook elke keer uit Vriezeveen komen. Dus dat snap ik op het gegeven moment nog wel dat je denkt van nou is het wel goed geweest. We hebben uit Denekamp een meisje. Uit Oldenzaal en uit Breklenkamp. Komt eigenlijk overal wel een beetje vandaan, zeg maar.

E: En daar komen ze dan, bijvoorbeeld via Linde, via school dat daarover wordt verteld en denkt van dat vind ik ook leuk.

A: Ja, we hebben op Het Roessingh inderdaad wel flyers opgehangen. We zijn er wel een dag heen geweest om te kijken daar, maar ook veel mensen die zitten met de afstand. Dan moet je weer naar Ootmarsum heen en wat ik natuurlijk ook kan begrijpen. En je hoort ook heel vaak mensen zeggen, ja maar mijn andere kind moet dan ook naar de voetbal.

E: Wat is dan je prioriteit. Ze moeten dus wel van ver komen. Wat vind jij dan van het sportaanbod van bijvoorbeeld zo'n G-team, maar ook van de wedstrijden in het algemeen in de regio Twente? Merk je dan dit kan beter, omdat je er ook niet veel over hoort?

A: Ja, dat denk ik wel. En ik denk daarbij ook, en misschien ligt dat ook wel een beetje bij de vereniging, als jij het zo groot gaat maken, nou niet heel groot, dat jij bijvoorbeeld daarin taxi's in gaat zetten, dat jij mensen kunt op gaan halen. Dan ben ik van mening dat jij veel meer mensen kunt krijgen. Mensen zitten zo veel met vervoer, hoe moeten wij hierheen komen dat soort dingen. Dat ligt natuurlijk ook een beetje bij Set-up of bij de gemeente, ik weet niet bij wie dat ligt. Als je het groter wilt hebben en ook meer bekendheid eraan wilt maken, zal je eigenlijk een soort van taxi

moeten regelen die langs rijdt waar de kids vandaan moeten komen. Op die manier en ik denk dat dat hier verder in de omgeving ook mee zal spelen.

E: Ja, ze gaan het denk ik toch niet over die kleine dorpen verdelen, dus er moet wel een centraal punt, zoals dan Ootmarsum komen.

A: Ja, dat zal ik dan wel doen.

E: En dan moet je gewoon het vervoer voor elkaar hebben. Maar misschien dat een sportbond daarin ook mee kan helpen. Dat er ook meer initiatief vanuit hun. Ik weet niet hoe Set-Up, hoe dat gaat met het regelen van die busjes, maar misschien als de sportbond dat zou regelen dat zou wel een stap zijn, dat daar meer in wordt gestimuleerd.

A: Ja, zeker.

E: En hoe zit dat dan met vrijwilligers bijvoorbeeld? Ik heb al een aantal andere gesprekken gehad en die dachten ook dat het aanbod afhankelijk was van de vrijwilligers. En dat zij daar ook tijd voor willen maken. Dat dat ook soms een probleem is. Hoe zit dat bij jullie?

A: Ja, als je zegt van ja dat ga ik doen, dan moet je er ook wel echt voor zijn. Anders dan loopt het natuurlijk helemaal niet. Nu doe ik het samen met Mark oude Egberink. En wij weten eigenlijk beide van elkaar dat we er gewoon voor gaan. En op het moment dat een van ons bijvoorbeeld niet kan dan zijn er ook altijd ouders bij die daar dan willen helpen. Ik denk nu hebben we zes kids en als het dan ooit een keer oploopt. Dat het ook prettig is om een persoon erbij te hebben. Want stel je moet Linde of Britt helpen met de rolstoel, kun je de rest dan al niet heel veel aandacht daarin geven. Terwijl we zelf wel met z'n allen een beetje nodig zijn.

E: Stel jullie vallen beide weg. Heeft Set-Up het dan zo geborgen binnen de vereniging dat het G-team wel blijft bestaan? Dat zij bijvoorbeeld vervanging zoeken? Als vast begeleiders wegvallen zoeken ze dan nieuwe? Of zou het dan betekenen dat het helemaal wegvalt.

A: Ik denk als we er zelf dan niet achter aangaan dat het dan wegvalt.

E: Er is dus geen bestuurslid die het in de portefeuille heeft?

A: Nee, ze zitten als bestuur zijnde de laatste jaren wel steeds meer bovenop ons. Dat komt ook, omdat we er zelf heel erg om vragen. Maar ik denk op het moment dat wij echt weg gaan vallen. Dat wij zelf eerst maar vervanging moeten regelen. We krijgen straks natuurlijk een nieuwe voorzitter, Matthijs Belt, en dat is natuurlijk ook de oprichter van ons BE-team. Dus daarin krijg ik dan misschien meer vertrouwen in Set-Up. Nee, Set-Up is eigenlijk vrij weinig bezig met ons als G-team zeg maar.

E: Daar zou dus meer aandacht voor gevraagd mogen worden eigenlijk.

A: Ja, ik denk dan nog niet zo zeer Set-Up zelf als hoofdbestuur, maar ook gewoon rondom. Want de laatste tijd hebben we redelijk wat aandacht gekregen, omdat we zaten met sponsoring die wij kregen en wij hadden daar geld van. Dat wouden wij graag uitgeven en zo kwamen op bepaalde manieren wel dingen aan bod waarvan dachten we hey we bestaan ineens voor ze. Ik denk dat niemand ook heel goed weet, dat ze het lastig vinden daarin, wat hier de omgang is. Je kunt er wel gaan staan, maar als jij geen idee hebt hoe jij daarop reageert. Dan weet ik ook niet of het echt iets voor je is zeg maar. Je moet het ook wel een beetje in je hebben daarin.

E: Ja, ik weet dat er cursussen en opleidingen voor zijn. Ik dacht misschien is het een idee om dan ook wel een cursusdag bijvoorbeeld voor die mensen die geen idee hebben om hen er ook bij te betrekken. Jij hebt natuurlijk een opleiding gedaan. En heeft Mark dan ook iets van een achtergrond met gehandicapten?

A: Nee, hij vindt dat gewoon heel leuk om mee te werken. Ja, ik denk ook wel dat dat er moet zijn. Dat je zelf heel leuk moet vinden. En als je dat niet uitstraalt naar ze. Dat je alleen doet van hou eens op te zeuren, want sommigen kunnen ontzettend zeuren. Dan lukt het ook niet zeg maar.

E: Dus er moet wel echt een passie zijn in de eerste plaats. En heeft hij dan ook soms dingen waar hij tegenaan loopt? Omdat hij er geen opleiding of iets voor heeft gehad. Of is het ook vooral op gevoel bijvoorbeeld? De omgang met.

A: Ook wel deel op gevoel zeg maar. Alleen soms is het voor hem ook lastig om dingen af te kappen met cliënten, niet cliënten met een van de speelsters. Die kan af en toe wel een beetje doordraven. Ook bijvoorbeeld in de richting van appen en zo. Dat doet ze dan ook wel eens. Ik heb dan zoiets van, sorry ik ben jouw trainer, ik vind het heel leuk dat je foto's stuurt, maar voor mij is het nu wel klaar. Dat hoeft niet de hele tijd. Dat vindt hij wel lastig. Dat merk je ook wel in de trainingen af en toe. Dat je denkt oké, maar dat maakt niet uit want hij doet het echt super goed. En ook heel veel op gevoel en dat is natuurlijk ook heel veel waard op dat moment.

E: Maar zo'n cursus wat dan aangeboden zou kunnen worden zou hij denk ik wel leuk vinden om extra bij te leren.

A: Ja.

E: Ja, dat zijn ook dingen waar ik naar aan het kijken ben, naar wat de mogelijkheden zijn op dat gebied. Want vaak voegen verenigingen het ook niet toe, omdat ze bang zijn dat ze niet weten hoe ze ermee om moeten gaan. Ze willen het vaak wel, maar dat is dan ook nog vaak een grote drempel.

A: Ja, klopt.

E: Heb jij dan ook het idee dat de G-sport impact heeft op jou? Wat krijg je ervoor terug? Of wat doet jou zeg maar goed?

A: Ja, gewoon dat ik een beetje hun dag kan maken. Dat het plezier dat zij hebben gewoon alleen al in het spel. Al ben je met een bal heen en weer aan het gooien, ze rennen en doen door het hele veld dat je denkt doe eens normaal. Zo maak je hun dag goed zeg maar. Dat doet mij wel heel veel. Het enige wat ik hoef te doen is een bal in de lucht te gooien en je bent blij.

E: Ja, kleine dingetjes waar je dan veel voor terug krijgt eigenlijk.

A: Ja, precies en de grote verhalen die je dan te horen krijgt, zeg maar. Want je bent dan de trainer van hun op die manier, dat vinden zij heel groot. Ja als jij dat zo ziet. En gewoon de gezelligheid eromheen. Met alles, gewoon lekker ouwehoeren met z'n allen.

E: En wat is dan jouw mening over G-sport in het algemeen? Wat vind je daar belangrijk in?

A: Dat er wel meer aanbod mag komen, hier in de buurt. Ook dat het deel van een vereniging is zeg maar. Als ik het hier bekijk bij Set-Up is het natuurlijk heel veel Dames 1. Dat is ook prima, omdat ze natuurlijk in de eredivisie spelen. Maar we hebben al zo vaak gehad dat Dames 1 dan een wedstrijd

moest spelen en twee uur van tevoren de zaal leeg moet zijn. Dat slaat natuurlijk helemaal nergens op. Dat 's ochtends ik gebeld word van Anne je training gaat niet door. Hoezo gaat mijn training niet door? Ja, Dames 1 moet spelen. Ik zeg, ja bel jij de kids op dat de training niet doorgaat. Ik ga het niet voor je doen. Dan moet je haast boos worden en ergens iets van vinden, voordat er dan geluisterd wordt zeg maar. Dat je denkt dat zo'n Dames 1 moet spelen is prima, maar het doet zo veel met de kinderen, dat ze te horen krijgen dat ze niet mogen trainen. Daar maak je hun hele dag mee kapot. Dat is echt niet leuk. Je kunt niet zomaar in een keer maar zeggen, we trainen niet vanavond, dan moet je dat echt een week van tevoren aan gaan kondigen. Van jongens dan is de vakantie we trainen niet. Maar ja, voor hun is het echt een heel ding waar ze de hele dag een beetje naar uit kijken. Dan kun je niet in een keer zeggen van doe jullie kunnen niet. Daarin vind ik wel dat het er gewoon als moet team worden bijgetrokken en niet echt als een deeltje zeg maar.

E: Dat het misschien nu nog echt los staat van de vereniging.

A: Ja, zeker.

E: In hoeverre komen zij in aanraking met de andere spelers van Set-Up? Worden zij erbij betrokken als je bijvoorbeeld een seizoenopstart hebt? Dat je onderling partijtjes doet of helemaal gemengd? Dat zij er ook bij betrokken worden, of?

A: Niks en ik weet ook niet zo goed of dat zou kunnen binnen Set-Up, omdat ze hebben wel allemaal een beperking en voor sommigen is dat lastig. Maar ook al ga je even wat drinken in de kantine ofzo met z'n allen als seizoenafsluiting. Maar ook dat, proberen we wel vaak zelf te regelen. Dan word je vanuit het jeugdbestuur zeg maar uitgenodigd om in het parkje spelletjes te gaan doen. Ja, dat is een heel leuk idee en leuk bedacht en fijn dat we daarin betrokken worden. Maar ik denk dat ze daarin wel een beetje de plank misslaan met het bereiken van onze doelgroep. Om spelletjes te spelen in het parkje met allemaal 6 / 7-jarigen kinderen daar zitten hun ook niet op te wachten.

E: En ook veel te druk waarschijnlijk? Of niet?

A: Ja, daarom.

E: Dan zou er iets passend moeten zijn wat leuk is voor iedereen en zij daardoor ook het gevoel hebben dat ze er niet los van staan.

A: Ja, precies dat ze er gewoon tussen horen als het ware.

E: Dus er zou eigenlijk ook meer aandacht vanuit ook het bestuur mogen komen voor de G-sport in dit geval voor Set-Up dan?

A: Ja, dat het niet meer als een los deeltje is zeg maar, maar gewoon een ding van de club. Waar ze ook ergens trots op mogen zijn denk ik.

E: Ja, zeker. Vind ik echt. Dat gaan we ook proberen te doen aan de hand van het evenement en dat er daardoor meer aandacht voor wordt gevraagd dat is wel het doel. Het is wel echt de bedoeling om groots uit te pakken. Ik hoop dat er echt meer aandacht voor wordt gevraagd. Niet alleen tijdens het evenement, maar ook daarna. Dat ze ook inzien van dat ze dit samen meer moeten doen. Dat zou wel echt mooi zijn.

E: Hebben jullie aanpassingen moeten doen om dat op te richten?

A: Nee, het is er.

E: Zoals voor lichamelijk is er aanpassingen, maar als het goed heeft moet iedereen dat al hebben de gebouwen. Ja trainers die bijvoorbeeld een opleiding hebben gehad, is ook niet echt nodig zei je. Dus voor de rest.

A: Nou ja, we hebben zelf een aantal materialen gekocht om de trainingen wat leuker te maken. Een grote opblaaskubus waarmee je door de lucht kunt spelen. Dat vinden ze fantastisch en dat mag dan niet op de grond komen. Iedereen begint te schreeuwen en te gillen. En als je een net hebt en een paar ballen, dan is het voor hen eigenlijk ook al prima. **Met de kleinste dingen vermaken ze zich wel.**

E: Dus er hoeft niet helemaal uit worden gepakt in materialen. Een aantal toevoegingen is leuk, maar...

A: Nee, niet al te veel, want dan wordt het ook veel te druk voor ze.

E: Wat zijn dan de aandachtspunten op het gebied van de G-sport? Wat zijn dingen waar jullie van denken dat is een valkuil daar moeten andere verenigingen op letten stel ze willen dit toevoegen?

A: Ja, dat je ze ook een beetje de **tijd geeft. Om te wennen**, zoals na elke zomer is het rustig beginnen zeg maar. Als je dan te snel gaat dan binnen de kortste keren valt er een of dan zijn ze er weer klaar mee. **Voldoende aandacht geven daarin. Ze moeten zich ook een beetje gehoord voelen.** Dus ik denk dat dat wel heel belangrijk is. Verder weet ik het eigenlijk niet zo goed.

E: Dus vooral goed naar ze luisteren en kijken wat ze aankunnen op dat moment.

A: Ja, zeker.

E: En wat zijn mogelijke drempels waarvan je denkt daar lopen verenigingen nu tegenaan waarom ze het niet zouden toevoegen zo'n G-tak? Wat zou ze tegen kunnen houden?

A: **De moeite die ze erin moeten stoppen, denk ik. Je moet er natuurlijk weer trainers voor regelen. Je moet de gehandicapten zelf benaderen daarin. Ik denk dat dat voor sommigen ook wel heel lastig is.** Verder zou ik niet echt niet zo goed weten wat een drempel is om het niet te doen zeg maar.

E: Ja, omdat je er zo veel voor terugkrijgt denk ik ook. Dat je ze ook zo veel kunt bieden en dat zien ze waarschijnlijk niet. Denk ik. Verwacht ik.

A: Nee, denk ik ook niet. Ik denk dat dat pas komt als je er zelf in staat zeg maar.

E: Ja, ik ben eigenlijk wel door mijn vragen heen. Ik weet niet of jij nog dingen hebt waarvan je denkt dit is interessant of zijn interessante clubs om te benaderen?

A: Nee, niet dat ik zo weet eigenlijk.

E: Dingen waarvan je denkt dit is ook goed om naar te kijken?

A: Ja, dat in Tubbergen denk ik. Dat dat een goede is. Nee, verder weet ik het eigenlijk niet zo goed.  
*Afsluiting.*

## **Uitwerking 7: interview Rieke Vrieler**

Respondent 7: Rieke Vrieler

Functie: Trainer Hengelose IJclub

Datum: 03-03-2021

R: Ik ben Rieke en geef sinds 2009, ben ik betrokken bij het G-schaatsen en wat daaruit voortvloeit is het G-skeeleren begonnen. Dat hebben we eerst gedaan bij de Springplank, Stichting de Springplank. Ik weet niet of je die naam al een keer voorbij hebt horen komen.

E: Ja, volgens mij wel. Zit dat in Enschede?

R: Ja, ze zitten officieel in Enschede, maar ze bieden geloof ik activiteiten aan in heel Twente, weet ik niet precies. Volg ze niet helemaal meer maar, daar was die schaatsgroep was daar al. Daar ben ik ingekomen en uiteindelijk is er in 2015 hebben we de overstap naar de schaatsvereniging. Dat is de Hengelose IJclub geworden en sindsdien zijn we dus onderdeel van de Hengelose IJclub. Daarvoor zijn we al begonnen met skeeleren. En dat doen we nog steeds binnen de Hengelose IJclub. Verder ik werk bij Avelijn, sinds bijna drie jaar. Ik zit nog in de opleiding, ben bijna klaar en dan ga ik als begeleider aan de slag in de gehandicaptenzorg.

E: En dan ga je dit er nog bij naast doen?

R: Ja, dan blijf ik dit gewoon doen inderdaad.

*E: Introduceert zichzelf en het onderzoek.*

E: Wat is jouw mening over de Special Olympics Nationale Spelen?

R: Het is leuk dat het er is. Het biedt een heel mooi podium om de sporters met een verstandelijke beperking, letterlijk en figuurlijk een podium te geven. Dat ze kunnen laten zien wat ze kunnen. Ik heb altijd het idee dat ze er heel erg naar toe leven naar die Nationale Spelen de sporters. Het is echt wel voor hun een hoogtepunt om daaraan mee te mogen doen. Het is altijd ontzettend gezellig en ook het hele teamgebeuren eromheen. Niet alleen het sporten, maar ook dat je met elkaar op pad bent, samen slaapt en samen lol hebt en een feestje bouwt. Ik vind het echt goed dat het bestaat. Ja het is altijd wel een groot feest.

E: En jij was al een aantal keer mee geweest als begeleider, zei je. Naar Nationale Spelen en ook naar World Games toch?

R: Ja, ook internationaal inderdaad.

E: Wat is dan jouw mening over G-sport in het algemeen?

R: Ja, allereerst is het natuurlijk ontzettend goed dat het bestaat. Er is een hele grote groep die binnen de reguliere sport niet tot hun recht komt. Zeker op het gebied van competitie. Het is heel lastig om hun aan reguliere competitie mee te laten doen, omdat het qua regels vaak niet goed te begrijpen is en het niveau is zo verschillend. Dat je eigenlijk geen eerlijke competitie kunt krijgen, dat kan dankzij de Special Olympics natuurlijk wel. Dat is heel fijn. Ik heb het idee dat het toch wel een grote stap te maken is qua deelname aan sporters. Als het enigszins de situatie toelaat, zou iedereen gewoon aan een sport moeten doen. Daar ligt nog een hele brug te nemen zeg maar.

E: En wat merk je dan dat het G-sportaanbod in Twente is? Wat is jouw mening daarover? Zoals je net als zei dat daar misschien nog een grote stap te halen is.

R: Ik denk dat we wel op de goede weg zijn, maar enerzijds het vinden van deelnemers dat deelnemers gemotiveerd moeten worden om te gaan sporten dat is één. Twee is dat er wel aanbod moet zijn en dat het enigszins in de buurt kan zijn. Dat is altijd een ding het vervoer. Ik weet niet of daar al een keer iets over gezegd is.

E: Ja.

R: Dat blijft ook gewoon een ontzettend heikel punt. Maar goed daar komen we denk ik straks ook nog wel op. Het is enerzijds dat cliënten, mensen met een beperking, gemotiveerd moeten worden om aan een sport te doen. Dat is een ding wat ontbreekt en waar echt wat te winnen valt. En anderzijds het aanbod in het algemeen en vooral het aanbod dichtbij huis. Vaak is bijna in elke sport wel aanbod, alleen het is gewoon heel lullig als jij helemaal diep in Twente woont, Hardenberg bijvoorbeeld en je moet in Enschede schaatsen. Dat is nogal een uitdaging als je bijvoorbeeld geen ouders hebt die je kunnen brengen of afhankelijk bent van taxivervoer.

E: Ja, met schaatsen is dat natuurlijk wel lastig, omdat je een beperkt aantal schaatsbanen hebt. Maar bijvoorbeeld bij andere takken van sport. Je wilt natuurlijk ook niet dat het versnipperd raakt. Het percentage verstandelijk beperkten in Twente is natuurlijk een kleinere groep dan het normaal aantal sporters. Dan krijg je bijvoorbeeld dat je geen volledig team kunt maken. Dan heb je bijvoorbeeld drie sporters per vereniging, dat is niet leuk om te trainen. Dan zal je uitgaan naar een situatie waar je het meer gaan clusteren per vereniging. Dat is denk ik wat gaat gebeuren, maar dat is natuurlijk ook mooi. Maar dat een vereniging wel het vervoer aanbiedt daarvoor. Dat je niet afhankelijk bent van de ouders en een taxibedrijf. Maar dat ze zelf bussen inzetten, zodat je ook echt een leuk team kunt maken. Dan lijkt mij het ook leuk om uiteindelijk een regionale competitie op te zetten. Zodat zij onderling ook gelijkwaardige wedstrijden kunnen doen. Dat is ook vooral wat mist, is wat ik tot nu toe merk.

R: Schaatsen is inderdaad wat lastiger wat dat begaat, maar hockey of voetbal is wel redelijk verzadigd, ten minste qua vereniging. Dat heel veel verenigingen wel... dat het wel goed verspreid is zeg maar. Ik ben er niet helemaal van op de hoogte, maar kan me voorstellen dat bijvoorbeeld hockey is ook wel zo populair. Dat kun je ook wel veel doen. Turnen bijvoorbeeld. Dat daar nog wel wat te winnen valt, maar dat weet ik niet helemaal zeker.

E: Dan zouden nog wel meerdere verenigingen het aan kunnen bieden, zodat meer dichtbij in de buurt is.

R: Ik kan me voorstellen dat kleine dorpjes dat het lastiger wordt voor een vereniging om dan G-sport aan te bieden. Maar laat het dan wel een beetje in de buurt zijn, dat het dan de eerste beste grote plek in de buurt is. Dat daar een vereniging is. Ik weet niet of dat altijd het geval is.

E: Nee, dat weten we zelf ook nog niet. Dat wordt nu in kaart gebracht en dat is wel heel mooi voor mijn onderzoek om daarachter te komen. Wat is het aanbod, maar wat is ook de vraag.

R: Ook dat, ja. En ook hoe groot is de populatie. Wat is de vijver waar je in kan vissen.

E: Ja en wat is nou handig om te bepalen dat wordt de vereniging, want daar in de buurt zitten bijvoorbeeld de zorgcentra waar de mensen wonen.

R: Ja.

E: Dat is zeker iets om mee te nemen. Wat ervaar jij dat impact is van de G-sporters op de G-sport? Merk jij een verschil hoe ze daarop reageren zeg maar?

R: Het mooie is. Wat ik vooral heel mooi vind is dat zij met name dan... wij hebben eigenlijk geen andere wedstrijden, dan Special Olympics wedstrijden. Nee dat is niet waar, heel af en toe hebben we wel eens een andere wedstrijd, maar dan vallen wij vaak als een aparte categorie in de wedstrijd. Dat zij op hun eigen niveau kunnen sporten tegen anderen van hun eigen niveau. Dat is echt wel een ontzettend groot pluspunt. Daar halen ze heel veel plezier uit. En ook het contact met elkaar wat ze met andere sporters van hun eigen niveau hebben. Maar ook het stukje lichamelijke beweging. Dat denk ik ook dat het voor hen belangrijk is.

E: En zie je dan nog ontwikkelingen in het gedrag bijvoorbeeld? In de loop van tijd dat ze beter met anderen kunnen omgaan bijvoorbeeld? Dat ze daar veel van leren, zelfstandiger worden hoorde ik ook wel.

R: Het zelfstandiger worden inderdaad. Het loskomen van je ouders. Niet je ouders je veters laten stikken, maar dat je dat zelf kan doen. Even een heel simpel voorbeeld. Dat ze voor vol worden aangezien. Dat je hun de kans geeft om zichzelf dingen te laten ervaren.

E: Ja, laten ze zien wat ze ook kunnen. Ze kunnen denk ik heel veel wel zelf, maar dat heel veel mensen het idee hebben van dat ze geholpen moeten worden misschien.

R: Ja, klopt.

E: Wat merk jij dat de impact is van G-sporters op jullie als vereniging? Of op jou zelf dat je denkt dat maakt indruk of dat krijg ik ervoor terug?

R: Moet ik even denken hoor. We zijn natuurlijk met een bestaande groep binnen een vereniging gekomen en het is eigenlijk wel heel erg mooi gegaan. Ik denk wel dat wij in een warm bad terecht kwamen zeg maar. We kenden natuurlijk al wel beetje via via de vereniging zeg maar. Al wat mensen kenden we al wel, maar gewoon hoe het is opgepakt en hoe enthousiast mensen erop reageren. Hoe we betrokken worden in dingen. Dat ging wel heel goed.

E: Is dan ook de G-sport binnen jullie vereniging geborgen? Heeft een bestuurslid dat onder de portefeuille? Dus stel iemand valt weg dat er wel vervanging wordt gezocht.

R: Ja, we hebben inderdaad... dat was bij De Springplank ook al de structuur. Van elke tak van sport zat er iemand in het bestuur die die tak vertegenwoordigde. Dat was ook een eis van ons toen we naar de Hengelose IJclub gingen dat degene die nu bij De Springplank in het bestuur zit, gaat bij de Hengelose IJclub in het bestuur zitten om onze belangen te behartigen. Dat ging eigenlijk wel heel mooi en dat is nog steeds zo. Ja goed, mijn man is dat nu dan diegene.

E: Oja, leuk.

R: Ja, beetje uit nood geboren. Maar hij wil daar nu mee stoppen, dus dat moet inderdaad over worden genomen. Dan willen we er wel voor zorgen dat het pas wordt overgenomen op het moment dat we een vervanger hebben.

E: Ja, dat is wel mooi dat jullie daar zo instaan inderdaad. Want ik heb ook al een aantal verenigingen gesproken waar het echt vooral draait op vrijwilligers en dat het bestuur er niet echt heel veel aandacht nog aan schenkt. Dat is wel belangrijk.

R: We hebben ook, racerunnen heb je meegekregen van Maartje hè?

E: Ja, klopt.

R: Ja, dat valt ook onder hetzelfde bestuurslid. Die regelt dan ook het racerunnen, dat valt ook onder het aangepast sporten.

E: Dat is eigenlijk wel belangrijk dat er een persoon bovenop zit zeg maar.

R: Ja, absoluut. Weet je wat het ook vaak is met G-sport of aangepast sporten kun je ook heel vaak subsidies krijgen. Dat is toch vaak lastiger als jij niet de naam van een bestuurslid hebt om dan aan te kloppen bij bijvoorbeeld een gemeente om subsidie te krijgen. Als jij dat in de naam van het bestuur doet sta je toch wat sterker. Vaak de mensen die in het bestuur zitten hebben wat meer body zeg maar om dat soort dingen te kunnen regelen. Als je dat aan vrijwilligers overlaat die dat met alle liefde doen, maar iets minder daar benul voor hebben. Is dat heel lastig om daar subsidies voor te krijgen, terwijl die er echt wel zijn. Daar moet je ook gewoon goed gebruik van kunnen maken. Dat is echt wel belangrijk om dat goed binnen een vereniging te regelen.

E: Dat is zeker belangrijk ja. Zou ook eigenlijk bij elke vereniging zo moeten, stel je integreert een G-sport dan moet dat natuurlijk wel zo vast staan.

E: Hoe is deze groep zo ontstaan? Met een bestaande club zijn jullie naar de Hengelose IJclub gegaan, maar hoe is dat clubje bij jullie terecht gekomen. Wie heeft dat zo georganiseerd?

R: Dat we naar de Hengelose IJclub gingen?

E: Ja, maar ook daarvoor. Dus hoe is die hele groep ontstaan?

R: Goede vraag.

E: Of hoe komen ze in aanraking met de sport?

R: Op die manier. Ja hoe de sporters zelf in aanraking komen met de vereniging?

E: Ja, is dat vanuit school bijvoorbeeld of...

R: Ja, je hebt in Hengelo 't Korhoen dat is de school voor voortgezet speciaal onderwijs. Die hebben wel eens een kennismakingding gedaan. Er is nu wel, volgens mij doen ze dat vanuit Sportaal Enschede, doen ze... dat is het Enschedese sportbedrijf. Die hebben een of ander kennismakingproject weer opgezet. Twee jaar geleden ofzo, dat is voor Enschedese kinderen hoor. Dat is voor kinderen voor normale basisscholen, maar ook voor speciaal onderwijs. En dan krijgen ze een boekje en dan, staan allemaal sporten in, daar staan kennismakinglessen in wat ze kunnen doen. Dat is in Enschede. In Hengelo is dat volgens mij op het moment niet zo iets. Dat was toen wel met 't Korhoen, want zo is bijvoorbeeld ook Maartje bij ons terecht gekomen. Dus er zijn her en der wel van die kennismakingsprogramma's geweest.

E: Waarbij jullie je dan aansluiten als vereniging zijnde.

R: Ja, maar goed het is wel ja het valt en staat wel met tijd. Dat merkte ik zelf. Op het gegeven moment zat ik tussen banen in en toen had best wel wat tijd. En dan heb je echt wel de tijd om dat soort dingen te regelen. Ja als je er niet zo veel tijd voor hebt, is dat best wel lastig om daarbij aan te sluiten. Heb ook wel eens met 'scoren in de wijk' dingen gedaan, maar dan zijn er vaak overleggen en dat is dan vaak overdag. Dan moet je net kunnen. Dat is altijd wel wat het een beetje lastig maakt. Ja vaak is het scholen of via via komen ze vaak bij ons terecht. We hebben wel eens dan zit er een broer of zus op schaatsen. Het verstandelijke gehandicapte kind, ik noem het even een beetje oneerbiedig, die gaat dan mee naar de ijsbaan en die ziet dat dan en denkt leuk dat wil ik ook wel. Zo komen ze bij ons terecht.

E: Vind jij dat dat nog beter gestimuleerd moet worden? Of weten ze er zeg maar wel van denk je?

R: Ja op het gebied van schaatsen? Of gewoon in het algemeen?

E: Gewoon in het algemeen.

R: Ja, ik vind het wel lastig om te zeggen, want ik weet niet zo goed wat voor kennismakingsprogramma's er nu lopen.

E: Dat is dan nog misschien wel goed om naar te kijken ja.

R: Ja, wat ik dus weet is dat van Sportaal 'Sjors Sportief' heet dat geloof ik, wat zij aanbieden.

E: Ja, is moeilijk, maar daar kan ik zelf verder ook naar kijken hoor.

R: Ja, ik zit even te denken. Ik zit er op het moment niet zo heel erg in. Het zou inderdaad wel fijn zijn op het gebied van scholen, maar ik merk ook dat binnen de gehandicaptenzorg ook niet heel erg gestimuleerd wordt. Het is echt aan de grille van de begeleiding of iemand gestimuleerd wordt om te gaan sporten. Het is niet vastgelegd in beleid of in een bepaald traject binnen een Avelijn of Twentse Zorgcentra om cliënten aan het sporten te krijgen, echt binnen een vereniging aan het sporten te krijgen.

E: Dat is ook wel een mooie kans eigenlijk. Daar valt ook veel te behalen om meer die ook zorgcentra erbij te betrekken.

R: Ja, absoluut.

E: Aangezien het zo veel voordelen heeft voor de mensen zowel op het gebied van gezondheid, maar ook denk ik verder dan dat.

R: Ja, het hele sociale gebeuren, zelfstandigheid, ja. Daar heb ik al eens een klein onderzoek aan gewijd. Het komt nu wel een beetje. Zorginstellingen gaan nu wel inzien dat er wat moet gebeuren. Maar hoe ze het precies willen gaan doen, is eigenlijk dat is allemaal een beetje vaag allemaal nog.

E: Ja, maar dat is zeker interessant voor mijn onderzoek en kan ik ook nog verder naar kijken.

R: Ja, daar valt nog heel veel winst te behalen.

E: Op welke manier bieden jullie de G-sport aan? Qua trainingen, is dat zeg maar apart ook? Is het alleen gericht op het schaatsen of bijvoorbeeld ook andere spellen?

R: Nee, wij bieden wel echt gericht schaatsen aan. In de winter als de ijsbaan open is, trainen we één keer in de week op de ijsbaan. Dan hebben wij de hele binnenbaan voor ons zelf op dat uur. Dat is ook wel een bewuste keuze. We kunnen ook wel naar de buitenbaan, maar dat is allemaal wat chaotischer. Op die binnenbaan is het klein, is het overzichtelijk, het is niet druk, dus dat is wel heel fijn. In de zomer bieden we één keer in de week het skeeleren aan op de combibaan. Dat doen we eigenlijk ook op de binnenbaan. Hetzelfde verhaal zeg maar. We kunnen wel op de buitenbaan, het is niet superdruk, maar daar is het iets drukker en wat chaotischer. Dus dat doen we meestal op de binnenbaan.

R: Ik als trainer richt mij wel echt op het schaatsen en het skeeleren. Dus we gaan niet een keer voetballen, ja we doen wel eens een keer hockey ofzo. We doen wel alles op skates en alles op schaatsen.

E: Wel echt dat aspect erbij betrekken.

R: Ja.

E: Ja, want soms zie je ook dat verenigingen echt als het even niet werkt bijvoorbeeld zo'n training of iets dat ze compleet iets anders gaan doen. Hoorde ik toevallig, dus ik was even benieuwd.

R: Wel op het gebied van die sport of?

E: Dat was een vereniging die deed voor gedragsproblematiek, een atletiekvereniging. Stel het lukte dan die dag niet, dan gingen ze iets anders doen, een balspel of iets.

R: Oh zo, ja dat snap ik. Met het niveau wat wij hebben aan sporters dat is hoe meer structuur hoe beter. Eigenlijk gaat het altijd wel goed. We proberen wel variaties, wel spelvorm te doen zeg maar. Het is allemaal wel gericht om de schaatsvaardigheid te vergroten.

E: Ja, want jullie gaan ook naar de Nationale Spelen enzo. Dus daar moet sowieso op getraind worden denk ik. Iets professioneler denk ik dan die andere verenigingen. En in hoeverre komen de G-sporters in aanraking met de andere sporters van de vereniging? Je zei net je hebt een apart uur, je kijkt wel echt naar wanneer het rustig is op de baan. Zijn er dan ook nog momenten wanneer zij in aanraking komen met de gewone sporters. Een voorbeeld is een seizoensopstart dat ze gezamenlijk een barbecue of zoiets dergelijks hebben.

R: Meestal, vaak in de zomer hebben we een of andere activiteit, vaak hebben we de open dag. Als Corona er niet was zeg maar. Dan proberen we altijd iets voor de leden te doen en nodigen we ook alle G-leden uit. Algemene ledenvergadering worden ze ook gewoon bij betrokken. Dus eigenlijk waar alle leden bij worden betrokken worden ook de G-leden bij betrokken. Ook bijvoorbeeld, wij hebben een digitaal clubblad, daar is voor elke groep binnen de vereniging, we hebben de wedstrijdgroep, de recreantengroep, de pupillen en ook voor de G-sport is er een aandacht, ook een stukje voor. Dus wij betrekken het G-sport wel in alles, in de hele vereniging mee.

E: Dat is wel heel mooi.

R: Bijvoorbeeld het skeeleren, dan trek je naast de baan de skeelers aan daar zitten ook andere leden bij van de vereniging. Dat is ook heel leuk contact altijd.

E: Ja, dat is zeker mooi. Dus je zou eigenlijk wel kunnen stellen dat bij jullie de G-tak ook al echt mooi geïntegreerd is binnen de vereniging.

R: Ja, absoluut.

E: Dat is lang niet altijd zo, dus dat is zeker mooi.

R: Dat kan ik me voorstellen, dat gaat wel heel mooi ja.

E: Je zei net al er zijn... deden jullie nou wedstrijden? Er is niet echt een competitie voor jullie toch nog? Dat zouden jullie wel eventueel willen? Qua schaatsbanen is het moeilijk dichtbij natuurlijk, maar dat er iets meer wordt opgezet daarvoor.

R: Ja, qua skeeleren proberen we, het is niet echt een competitie maar dan proberen we wel eens een keer. Almere probeert eens een wedstrijd organiseren en wij proberen eens een wedstrijd te organiseren. Maar echt een competitie is gewoon lastig, als het kan sluiten we ons aan bij een wedstrijd. Op de ijsbaan organiseert de shorttrackvereniging wel eens een wedstrijd voor pupillen en dan mogen we ons daarbij aansluiten. Er zit geen vaste structuur in ofzo. We moeten het echt hebben van de wedstrijden die er al staan of van initiatieven van andere verenigingen of van ons zelf.

E: Dus het zou wel mooi zijn als een sportbond je daarin kan begeleiden om dat op te zetten, zodat je ook meer zoals de reguliere sport zo'n competitie is. Is daar dan ook echt vraag naar? Zouden ze dat leuk vinden denk je?

R: Ik denk het wel.

E: Dat ze iets meer... ik heb bijvoorbeeld heel lang volleybal en dan was zaterdag standaard de wedstrijddag, zo iets.

R: Ja, dat zou wel heel leuk zijn. Maar goed natuurlijk een hoop mits en maar-en. In ieder geval wat vaker de wedstrijden. Als we pech hebben, hebben we maar één skeelerwedstrijd per jaar en één schaatswedstrijd per jaar. Het is niet dat je iedereen heel blij maakt met een wedstrijd, maar een aantal vinden dat wel gewoon heel leuk. Het hoeft echt niet elke zaterdag, maar als je zegt één keer in de maand of een keer in de twee maanden. Dat je iets meer weet waar je het voor doet zeg maar.

E: En dan wel gewoon op gelijkwaardig niveau zeg maar, net zoals de Special Olympics.

R: Dat wel inderdaad, ja.

E: Dat zou wel heel mooi zijn om dat mogelijk te kunnen maken. Hebben jullie veel aanpassingen moeten doen om deze G-sport aan te bieden? Hebben de trainers en coaches bijvoorbeeld een cursus gehad of een opleiding of iets? Worden ze daarin begeleid?

R: Ja, nou ja. Die groep bestaat natuurlijk al heel lang en ook de vrijwilligers die erbij betrokken zijn, die doen al heel lang mee. Dus in die zin, hebben we daar niet heel veel in moeten doen. We hebben toen wel een keer het aanbod gekregen voor KSB-opleiding, gericht op G-sport, die heb ik toen gevolgd samen met twee andere trainers. Maar verder hebben we dat eigenlijk niet gedaan, omdat eigenlijk iedereen best ervaren is zeg maar. En ook wel vaak toen ze bij het G-schaatsen terecht kwamen. De ene heeft een verstandelijk gehandicapt kind, de andere werkt in de zorg, ze hebben allemaal wel een connectie met de zorg.

E: Een achtergrond.

R: Ja, een achtergrond inderdaad.

E: Je hebt natuurlijk ook vrijwilligers die zijn heel gepassioneerd voor de sport, maar die hebben moeite met hoe ga je om met verstandelijk beperkten, dan is zo'n cursusdag, dacht ik, wel een uitkomst natuurlijk.

R: Het zou wel...

E: Een toevoeging zijn voor jullie misschien.

R: Het vervelende is ik ben de enige die training geeft aan de groep. We hebben een aantal vrijwilligers, maar die hebben allemaal aangegeven, ik wil best begeleiden en helpen, maar ik ga niet voor de groep staan. Ik heb dan het CIOS gedaan richting schaatssport, dus ik weet wel hoe ik training moet geven, hoe ik les moet geven. Ook met name op het gebied van schaatsen dan. Eigenlijk zou ik wel een trainer erbij willen hebben, maar goed dat is gewoon lastig om daar iemand voor te vinden.

E: Die vrijwilligers willen wel begeleiden en zo. Maar wat zou dan de reden zijn waardoor ze de drempel niet over durven om ook de training een beetje meer vorm te geven. Is dat dan omdat ze niet weten hoe ze ermee om moeten gaan? Is dat koudwatervrees misschien?

R: Dat vind ik wel een lastige inderdaad. Goede vraag.

E: Want eigenlijk doen ze wel al heel veel, het is eigenlijk alleen de stap om dat meer...

R: Het is natuurlijk wel... wat ze nu doen, ik leg de oefening uit en zij schaatsen mee met de deelnemers en geven desnoods een keer een aanwijzing. Het is een beetje, je hebt geen grote verantwoordelijkheid dat je moet bedenken welke oefeningen je gaat doen, welke opbouw je van de trainingen gaat doen. Ik denk dat ze het wel leuk vinden om een uurtje mee te schaatsen, maar dat ze niet de verantwoordelijkheid willen hebben om die trainingen goed in elkaar te zetten. Dat ze dat ze lastig vinden.

E: Ja, dat ze dat lastig vinden, maar dat ze de tijd daar niet in willen steken misschien. Of is dat het niet?

R: Ja of... dat ze daar niet capabel voor zijn, dat ze daar niet zo'n zin in hebben. Die verantwoordelijkheid niet willen dragen.

E: Dus dat is dan ook weer een mooie kans om dat een beetje meer over te informeren. Dat ze het waarschijnlijk allemaal wel kunnen, maar dat daar nog wel wat op valt te halen ja.

E: Merk jij dat er nog aandachtspunten zijn op het gebied van G-sport? Wat zijn misschien valkuilen voor jullie geweest? Waar liepen jullie tegenaan? Of wat ging juist heel goed?

R: Toen we het skeeleren opzette, had ik gehoopt dat er wel meer deelnemers mee zouden gaan doen. Maar dat viel best wel tegen. Want wil je daar heel erg in gaan promoten dan kost dat toch best wel veel tijd. Die tijd moet je wel hebben. Dus dat skeelergroepje is best nog wel heel klein, dat vind ik eigenlijk wel heel erg jammer. En ik dacht je stapt de skeelers in en je rijdt weg, maar dat blijkt toch zeker... we hebben wel wat kennismakingsdingetjes gehad en het blijkt toch nog voor deze doelgroep best wel ingewikkeld te zijn om te gaan skeeleren. Dat het toch fysiek wat moeilijker is dan gedacht. En wat gewoon een ontzettend vervelend punt is, is elke keer het vervoer waar we

telkens tegenaan lopen. Met het schaatsen hebben eigenlijk alle deelnemers die meedoen worden gebracht door hun ouders of in ieder geval familie. En we hebben bijvoorbeeld ook wel deelnemers die met de taxi kwamen, maar die zijn op het gegeven moment toch afgehaakt. Want je moet om kwart over 7 op de baan zijn, die taxi komt om 6 uur al, want die taxi kan 20 eerder of later komen. Dus je moet al vreselijk vroeg klaar staan, als je pech hebt, is die taxi al veel te vroeg op de ijsbaan en heb je maar een half uurtje geschaatst en moet je de boel weer uit trekken om weer weg te gaan. Dat is iets waar we gewoon constant weer tegenaan lopen. Waar we ook al 100 keer over nagedacht hebben over hoe we dat gaan oplossen, maar ja dat betekent dat we zelf moeten gaan rijden. Daar zitten ze ook niet op te wachten. Plus hoe zit je dan met kosten en dat soort dingen. Dus dat is eigenlijk altijd het grootste gedoe. En het deelnemers werven. Dat blijft gewoon een lastig ding.

E: Ja, het is natuurlijk een andere tak van sport. Je denkt er misschien niet zo snel aan het skeeleren. Daar zou misschien ook meer aandacht voor mogen, wat voor takken sport er zijn, want er kan heel veel voor die doelgroep. Wat zeg maar al kan, misschien hebben ze daar ook geen inzicht in. Zorgcentrums zou daar misschien ook in stimuleren. Dat je bijvoorbeeld meer... dat je vaker zo'n meeloopdag hebt dat ze die sporten uit kunnen proberen misschien. Dat ze daarmee in aanraking komen. Dat zijn ook wel kansen ja. En wat zijn dan de mogelijke drempels waarvan jij denkt daar lopen verenigingen nu tegenaan die het nog niet aanbieden? Maar dat misschien wel zouden willen, maar telkens daarin worden tegengehouden.

R: Het vinden van vrijwilligers. Wat jij ook zei inderdaad, iemand kan wel passie hebben voor de sport, maar het is natuurlijk best wel, als je niet weet hoe je met die doelgroep moet omgaan. Dan kan ik mij voorstellen dat dat een drempel is. Misschien willen ze wel, maar weten ze gewoon niet hoe ze het aan moeten pakken. Denk dat dat een drempel is. Ja, inderdaad het bestuur moet er aandacht aan besteden. Daar moeten ze ook net zin in hebben en het belang ervan inzien. Ook het deelnemers werven denk ik. Dat ze misschien niet weten waar ze moeten zijn.

E: Kijken waar die doelgroep zit überhaupt.

R: Ja, dat inderdaad.

E: Ja, duidelijk. Ik hoop daar een beetje met mijn... ik wil graag een campagne opzetten daarvoor. Dat is mijn eindproduct om juist die houding positief te beïnvloeden zodat ze het wel aanbieden en dat er meer aandacht naar uit gaat. Dat is wel echt het doel om na de... want natuurlijk straks komt er waarschijnlijk wel veel aandacht voor natuurlijk in 2022, want dan komt het naar Twente. Maar het doel is ook zeg maar om dat echt te behouden, zodat sportverenigingen er aandacht aan besteden, het ook integreren en het op te pakken. Met het uiteindelijke doel om daadwerkelijk meer wedstrijden te organiseren, dat zou heel mooi zijn.

R: Ga je ook kijken naar het werven van deelnemers dan?

E: Ja, dat ga ik zeker meenemen. Alles wat in de interviews naar voren komt neem ik mee. Daar ga ik nu ook naar kijken. Ik vind het nu ook interessant om...

R: Ja kijk, je kunt wel aanbod hebben, maar als je dan vervolgens geen deelnemers hebt dan heb je natuurlijk nog niks.

E: Ja, daar wordt sowieso nu naar gekeken. Ik ga waarschijnlijk in gesprek met de GGD ook om te kijken hoe het zit met zorgcentrums, hoeveel mensen in Twente een verstandelijke beperking hebben. Dan is het ook interessant om met zorgcentrums in contact te komen en dan kijken wat zij tot nu toe doen. Dan kun je er wel dingen voor opzetten om het te stimuleren.

R: Ja, dat zou wel een mooi doel zijn inderdaad. Om die Special Olympics ook bij hun onder de aandacht te krijgen. Laten zien dit kun je ook aan je cliënten aanbieden. Niet per se de Special Olympics, maar wel dat ze naar die verenigingen gaan.

E: Denk ook nu vooral, dat ze het daar op locatie willen houden, misschien wel.

R: Weet je wat het lastige is. Begeleiders hebben bijvoorbeeld niet de tijd om hun cliënten weg te brengen naar de sport. Dan is het natuurlijk makkelijker als het in de buurt is of dat er een ouder is of iemand anders die kan brengen. Kijk als dat er niet is moet je weer vrijwilligers zoeken die diegene brengt. Of je moet vervoer regelen wat niet altijd even lekker loopt. Het is voor begeleiding best wel... kijk je kunt het wel willen als begeleiding een cliënt op een sport zetten, maar dan moeten de randvoorwaarden er ook zijn en als die er niet zijn, dan is het al gauw klaar. Als die cliënt zelf niet gemotiveerd is, of niet heel erg gemotiveerd is om dat te gaan doen, dan moet hij wel door een ander gemotiveerd worden. Als dan de randvoorwaarden niet lekker lopen bij een begeleider. Dan denkt die begeleider op het gegeven moment ook laat maar, hier ga ik mijn tijd niet aan besteden, want die cliënt wil niet en het lukt allemaal niet.

E: Ja, dus eigenlijk zouden de randvoorwaarden weg moeten worden genomen. Eigenlijk zou alles voor hen al geregeld moeten zijn, goed, zodat ze meteen makkelijk al naar de vereniging kunnen en dat dat goed geregeld is. Zodat zij alleen nog de stimulatie hoeven te doen.

R: Ja, precies.

E: Nee, dat is zeker een ding waar ik naar ga kijken. Ook heel interessant vind ik, leuk om mee bezig te zijn. Heb jij verder nog aandachtspunten of tips voor mij? Of denkt van die zou ik eens kunnen benaderen? Of waarvan je denkt dit is ook interessant om mee te nemen? Zoals je net zei het deelnemers werven.

R: Heb jij... ik neem aan dat jullie ook contact hebben met Hengelo Sport en zeg maar de sportbedrijven in de buurt.

E: De verenigingen bedoel je?

R: Nee, je hebt in Enschede... ja dat zijn de sportbedrijven zij voeren het gemeentelijk sportbeleid uit. Dat is in Hengelo is dat Hengelo Sport.

E: Gemeentelijk is dat?

R: Ja, die voeren het gemeentelijk sportbeleid uit. Letterlijk de uitvoering. De gemeente maakt het beleid. In Hengelo heb je bijvoorbeeld dat zijn zwemlessen, alle basisscholen in Hengelo krijgen zwemlessen aangeboden en Hengelo Sport voert dat uit.

E: Dat heb ik zo nog niet eerder gehoord. Ik neem aan dat ze daar contacten mee hebben, daar zal ik vanmiddag even naar vragen.

R: Dat lijkt mij wel logisch. In Enschede heb je Sportaal. Almelo heb je Sportbedrijf Almelo. Borne heeft ook zoiets. Sowieso alle grote Twentse gemeenten hebben wel zo'n sportbedrijf. Hoe dat met die kleinere gemeenten zit weet ik niet precies.

E: Wat regelen zij dan precies?

R: In essentie is het, het gemeentelijk beleid uitvoeren. Gemeente Hengelo vindt dat zwemlessen heel belangrijk zijn voor kinderen. Hengelo Sport voert het dan uit. Ze doen bijvoorbeeld ook evenementen. Ja, projecten binnen de gemeente om sportstimulering op te zetten voor bepaalde doelgroepen. Ze zijn wel heel erg bezig om mensen aan het sporten te krijgen. Ik zou eens op hun websites kijken, volgens mij hebben ze wel allemaal een website.

E: Ja, ga ik doen. Dan is het ook wel interessant om dan met hen contact op te nemen. Om ervoor te zorgen dat de G-sport hoog op de agenda komt bij hen.

R: Zij hebben natuurlijk best wel een vinger in de pap. Projecten opzetten en uitvoeren. Dus dat zijn wel interessante partners om eens mee te praten.

E: Ja, zeker.

R: Ja, qua verenigingen weet ik niet... je hebt ook 'scoren in de wijk' dat is van FC Twente. Die doen ook allemaal sportstimuleringsprojecten. Wat zij bijvoorbeeld heel veel doen, is inzetten op groepen met een achterstand. Mensen met een migratieachtergrond, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of dat soort groepen doen ze wel het een en ander mee. Dus dat is ook nog wel een interessante.

E: Dat is wel interessant voor het deelnemers werven denk ik. Ook die initiatieven.

R: Je hebt natuurlijk al die zorginstellingen wel in Twente.

E: Ja, daar ga ik zeker naar kijken.

R: Bij Aveleijn ken ik ze wel. Mocht ik je daarmee moeten helpen om een ingang te vinden. Ik denk dat als je Special Olympics Twente noemt dat je al een heel eind komt.

E: Dat je al wel ver komt, ja zeker.

R: Ze weten er al wel van. Ik heb ze ook gezegd dat Maartje ambassadeur is, dat ze eventueel daar wat mee kunnen. Want Maartje woont ook bij Aveleijn. Even denken hoor. Bij de Springplank doen ze het een en ander. Je hebt ook de Klup nog. Ik weet niet of je hun al benaderd hebt, maar zij zitten in Almelo. De Klup met een 'K', dat is wel een grote jongen in Almelo. Dat is een beetje vergelijkbaar met de Springplank. Maar de Springplank is een tiende van de Klup zo'n beetje. De Klup biedt sportactiviteiten, maar ook gezelligheidsactiviteiten aan.

E: Voor mensen met een verstandelijke beperking specifiek?

R: Ja, specifiek die doelgroep. Ze hebben ook een eigen projectmedewerker achtig iets, ik weet even de naam niet zo, in dienst die heel veel dingen doet. Het is best wel een professionele organisatie, regelen ook alles zelf, hebben ook allemaal busjes met vrijwilligers die cliënten ophalen en wegbrengen. Weet ik het allemaal. Dat is ook wel een interessante. En voor de rest alle verenigingen wel.

E: Dat wordt sowieso nu al in kaart gebracht door de Stichting Nationale Spelen Twente 2022.

R: Ja, daarom, dat komt neem ik aan inderdaad, helemaal goed. Dat zijn nog wel eens interessante organisaties om naar te kijken.

*Afsluiting.*

## **Uitwerking 8: interview Eduard Leusink**

Respondent 8: Eduard Leusink

Functie: Oprichter Only Friends Twente

Datum: 03-03-2021

### *E: Introduceert zichzelf en het onderzoek.*

E.L: Kijk, dat ligt nu een beetje stil natuurlijk. We gaan naar Johan Cruijff Foundation evenementen in Amsterdam van Only Friends. Het komt uit Amsterdam, daar worden sportevenementen georganiseerd en daar willen we ook naar toe. Het racerunnen verhaal, die competitie wordt nu opgezet in Twente en in de Achterhoek. Daar willen we ook aan meedoen. En zeker ook Special Olympics, ik moet er niet aan denken dat we daar niet aan verbonden worden. Met een paar deelnemers, niet iedereen kan. Het is Special, kinderen met een geestelijke beperking. We hebben ook kinderen die geestelijk in orde zijn, maar een spierziekte hebben of wat dan ook. Maar die willen graag gaan aanmoedigen.

E: Ja, dat is ook heel leuk inderdaad. Het is inderdaad voor mensen met een verstandelijke beperking met een IQ onder de 75, inderdaad. Klopt het dan dat jullie... kan ik het zien als vereniging? Of hoe moet ik het zien?

E.L: We zijn wel een stichting, maar we noemen ons sportvereniging Only Friends.

E: Dat is dan alleen voor mensen met een beperking? Daar komen niet zeg maar de reguliere sporters mee in aanraking?

E.L: Nee.

E: En waar trainen jullie dan?

E.L: Op de AV in Rijssen. Atletiekbaan in Rijssen.

E: Daar zit ook een gewone sportvereniging bij in van atletiek?

E.L: Ja, dat is AV Rijssen.

E: En dat staat daar gewoon los van?

E.L: Ja.

E: Ja, oké duidelijk. Dus je bent al bekend met de Special Olympics Nationale Spelen. Wat vind je hiervan?

E.L: Ja, heel leuk super.

### *Zijspoor over het aanmelden voor de Special Olympics Nationale Spelen.*

E: Wat is jouw mening over G-sport in het algemeen?

E.L: Ja, **het is een prachtige doelgroep. Waar veel meer uit te halen is wat tot heden gebeurt.** We hebben bijvoorbeeld G-zwemmen. Dat is meer recreatief dan dat mensen ook echt aan trainen voor een borstkrol te ontwikkelen. We hebben G-voetbal, maar dat is meer gezelligheid dan dat er ook

echt getraind wordt op beter voetballen. Dat probeer ik wel te doen. Ik probeer wel iemand te leren verspringen of boogschieten met de juiste techniek. Ik denk dat dat wel kan. Het duurt tig keer zo lang, maar die kinderen hebben daar ook recht op, op een goede trainer en kennis van de sport zelf. Ik kan niet voor alles spreken, maar dat miste ik. Ik miste ook actieve, fanatieke sporttrainers daarin. Dat was allemaal lief en leed. Dat stond mij tegen en als ik daar dan iets van moet vinden dan vind ik G-sport is ook sport. Het is ook gezond eten, ook een keer tot de max gaan, wat je kan wat je aankunt en is ook een keer kijken van je kunt het wel. Je zegt wel dat je drie keer niet die boom in kunt klimmen, maar dat kun je wel. Ik geloof dan dat je met sport grenzen kunt verleggen bij die kinderen die dat ook nodig hebben en ook zelfverzekerder worden.

Ik heb nu in gedachten dat G-zwemmen bij ons. En G-voetbal, daar gebeurt het nu niet. Ik weet niet of het voor alles spreek, maar de vrijwilligers waren ook lief en aardig en hier heb je een snoepje, wat heb je goed je best gedaan, zullen we een broodje kroket eten. Dat begon me tegen te staan, dat soort dingen.

E: Ja, het was dus meer in de zin van recreatie. Meer liefelijk en niet heel erg gericht op het ontwikkelen in het sporten zelf. Dat zou je wel meer willen zien.

E.L: Ja, weet je iemand zei ooit tegen mij, de sporters bij ons zijn gewoon sporters en die komen ook om te sporten. Ze zijn niet zielig, we pakken ze gewoon aan en daardoor krijgen ze een eerlijke training. Soms schiet het er een beetje bij in en dat wil ik ook wel uitstralen. Tuurlijk is sociaal aspect heel belangrijk en er worden vriendschappen gesloten en we drinken een drankje. Maar ik wil voorkomen dat in onze pauze spekjes en snoep worden gegeven, snap je. Gelukkig had ik ook een fanatieke moeder en in een keer stond er fruit op tafel. Dat willen we wel onder de aandacht brengen, laat ik het zo maar zeggen.

E: Dat het meer om de sport draait, meer prestatiegericht misschien ook wel.

E: Wat voor sporten bieden jullie aan? Je zei net zwemmen en voetbal.

E.L: Nee, die zijn er al, die doen we juist niet. Want ik vind ook, kijk dat G-voetbal staat gewoon goed, dat zit bij Excelsior'31 onder, G-zwemmen doen ze al 30 jaar. Ik ben ook zo iemand als je het goed aan het draaien hebt en je hebt een vaste klantenkring. Dan word ik geen concurrent van je. Wat er niet was is atletiek. Dat zijn 8 tot 10 sporten. Daaromheen bieden we ook bootcamp boxen, boogschieten, frisbeen eigenlijk alles wat je kunt bedenken doen we en we hebben ook regelmatig clinics. Om elke maand een leuke clinic te doen, dan kom je eigenlijk op het inclusief sporten. Ik probeer dat op die manier te doen. Dat we naar een skeelervereniging gaan en daar een clinic krijgen met onze groep. En als daar dan andere mensen omheen skeeleren dan hebben we het over inclusiesport. Verder onze deelnemers lopen het eerste half uur, die kunnen, tussen andere leden lopen van de atletiekvereniging, maar daarna hebben we alles voor ons zelf.

E: Dus op die momenten komen ze in aanraking met de reguliere atletiek.

E.L: Dat is ook vaak het moment waarop atletiekverenigingen zeggen, zie je wel wij doen wel aan inclusief sporten.

E: Je zei net ook al je geeft ook clinics. Is dat de manier waarop de G-sporters met jullie in aanraking komen? Of zijn er nog andere manieren? Wat ik veel hoor in interviews is ook via school of via bekenden.

E.L: Ja, ik ga niet promoten op school. Dat doet de Sportservice, Sportservice Overijssel bijvoorbeeld doet dat wel. Of een buursportcoach. Wat we wel doen, we willen wel aanwezig zijn op koningsdag of op een nationale G-dag en dat we in de stad van alles laten zien. Vorig jaar hadden we een hele grote campagne het heel jaar door, maar daar is eigenlijk niks van gekomen door corona.

E: Ja, jammer is dat. Hebben jullie dan... even voor mijn beeldvorming... jullie bieden van atletiek aan vormen jullie dan ook een team waar je misschien later die regionale wedstrijden ook deed.

E.L: Ja, wij voelen ons echt een team. Door diverse sporten te doen is het altijd gezellig en is er voor iedereen wat. Aan de andere kant staan altijd de racerunners klaar. Dus de kinderen kunnen altijd een rondje racen. Dat is een sport die we ook willen faciliteren voor diegene die dat wil. Er zijn een aantal kinderen die hebben een eigen racerunner. Dat is ook een hele makkelijke manier om wedstrijden op te pakken. En aan de andere kant je hebt ook baseball, ik weet niet of je dat kent. Een soort van honkbal met vijf mensen. Daar hebben we ook een keer een clinic van gehad. Toen zeiden wij ook als hier een keer een toernooitje van is, dan regelen wij wel genoeg mensen, lekker dat toernooitje doen. G-voetbal hebben we het nog niet over gehad, maar aan die evenementen kun je wel denken.

E.L: Zo'n Johan Cruijff Foundation dan kun je naar Amsterdam en dan kun je 30 sporten doen. Dat is gewoon een hele dag, dan loop je door dat stadion, hey een tafeltennistafel, hey een schuiftafeltennistafel, dat hebben we eigenlijk nog nooit gedaan, schuiftafeltennissen, nou dan gaan we dat even doen. Of zitvolleybal, of judo. Daar zijn allerlei soorten sporten. En dat is ook voor mij de manier om te kijken, zijn er nog andere sporten die ik nu nog niet ken die ik kan gaan faciliteren.

E: Om met nieuwe sporten weer in aanraking te komen. Wat merk je dat de impact is van de G-sport op de G-sporters? Hoe reageren ze daarop?

E.L: Ja, super positief. Heel positief.

E: Maar je zegt de reactie van hen is super positief. Merk je dan ook een ontwikkeling of zo dat ze... bijvoorbeeld in de omgang maar ook in de sportontwikkeling? Zie je dat echt goed terug?

E.L: Ja, sport is echt het middel om sociaalvaardiger te worden, grenzen te verleggen. Zelfverzekerder te worden. Ik heb een jongentje van zeven jaar, die kwam binnen achter een rollator. Die kwam in aanraking met racen. Die heeft de racerunner meegehad naar huis en die zag ik vorige week lopen. Dat is ongelooflijk, zo'n goede stimulans heeft dat racen op de ontwikkeling van je beenspieren alleen al. Daar wil ik eigenlijk ook in verder gaan. Ik heb een mooi huis met een hele grote weide. Ik ga een soort sportboerderij beginnen. Geen zorgboerderij maar een sportboerderij.

E: Sportboerderij, leuk.

E.L: Met outdoor sport, grensverleggende activiteiten, om de kinderen zelfverzekerder te maken. Ik geloof daar echt in.

E: Ja, zeker. Dat is wat ik veel terug hoor. Ik heb al een aantal interviews gehad en zij zeggen dat het ook echt goed is voor de persoonlijke ontwikkeling, het is niet alleen bewegen en sporten wat voor je fysieke gezondheid bijdraagt. Het gaat veel verder dan dat ook, dat is ook wel heel mooi. Merk jij dan ook dat het sporten impact heeft op jou? Dat je er iets voor terugkrijgt?

E.L: Ja, ik heb het helemaal gevonden.

E: Ja, je zit helemaal op je plek.

E.L: Ja.

E: Als je kijkt naar je omgeving, de regio Twente, wat vind jij dan van het sportaanbod en de sportfaciliteiten, denk hierbij aan wedstrijden, maar ook evenementen voor G-sporters? Wat vind jij van dat aanbod?

E.L: Welk aanbod?

E: Vrij weinig aanbod vind je? Of je hoort er weinig over?

E.L: Ik zie er weinig van, ja. Of de promotie klopt niet. Maar als ik zelf wat wil, bij bijvoorbeeld Triathlon Holten, dan is het zo voor elkaar. Dus we kunnen er veel meer uithalen, denk ik. Er is niet echt een overkoepelend iemand, die zou er wel moeten zijn geweest, dat was Evert Draaijer, die kan je misschien ook interviewen. Die was regiocoach voor de regio Twente, voor 14 gemeentes. Die moest de gemeenten allemaal aan elkaar koppelen omtrent de G-sport. Dat is gewoon heel lastig. Als er een racergroep in Hengelo iets organiseert dan wil ik dat als eerste weten. Nu moet ik daar wel zelf achteraan, je eigen netwerk opbouwen. Er is nog niet echt een platform, van jongens er is een G-zwemtoernooi schrijf je lekker in, het is een open toernooi. Afgezien van de regionale Olympics hoor. Die regionale Special Olympics. Als je die in de gaten houdt, die doen wel heel mooi werk.

E: Ja, komt er ook alweer bijna aan in het najaar. Dat klopt inderdaad. We zijn nu ook bezig om het aanbod in kaart te brengen en ook daarbij te kijken naar de vraag. Wat is de vraag en waar kunnen we dan het beste... waar zitten de verenigingen die het al aanbieden. En welke verenigingen zou het juist nog mooi aansluiten. En dan ook om vervolgens, wat jij ook zegt, die koppeling ook weer te maken. Wat mij heel mooi lijkt, persoonlijk, is dat als je dan die verenigingen hebt, als je dat in kaart hebt, hoe je dan een regionale competitie of iets kunt opzetten, zodat ze dat ook wel weer hebben. Ik sprak laatst iemand en die hadden maar gemiddeld één wedstrijd in een jaar. Dat zouden ze denk ik ook leuk vinden om daar meer in uitgedaagd te worden, in wedstrijden. En leren omgaan met winnen, maar ook met verliezen. Dus dat is ook iets voor de toekomst.

E.L: En in welke sport was dat?

E: Dat was skeeleren en schaatsen. Die hadden maar één keer in het jaar een wedstrijd.

E.L: Was dat schaatsclub Hengelo dan?

E: Ja, Hengelose IJclub, was dat.

E.L: Die voorzitter heb ik gister gesproken. Ik wist ook niet dat hij G-sporters aan het schaatsen had. En hij wist het niet van mij.

E: Ja, dat is echt jammer.

E.L: Ja, iemand in Enschede die 'sport in de buurt doet', Jelle Schiphorst. Daar heb ik binnenkort een gesprek mee. Die zoekt eigenlijk ook oplossingen voor dit verhaal.

E: Doordat de Special Olympics naar Twente komen, is dat wel aan het licht gekomen. Daar proberen we ook echt wat aan te doen natuurlijk, dat zou wel echt een uitkomst zijn. Maar even terug naar jullie vereniging. Is dat ook echt geborgen? Ligt dat bij een bestuurslid? Ben jij dat toevallig?

E.L: Ja, ik heb het bestuur opricht. We zijn een stichting.

E: Dus het ligt wel allemaal vast?

E.L: Ja, we hebben sponsors. We hebben statuten. We hebben ook een Anbi-status. Dat is ook een manier van geld werven. Heel veel mensen... de bedrijven, vinden dit een prachtig mooi NVO-object, natuurlijk. Die helpen ons heel graag.

E: Wel mooi dat jullie het hebben vastgelegd. Je ziet ook vaak dat als er dan een iemand wegvalt, stel jij valt weg wordt dan jouw plek ingenomen. Dat is ook wel vaak, dat dan waarschijnlijk valt de hele g-vereniging of g-tak weg. Dat is dan wel zonde, dat dan niemand het overneemt.

E.L: Dan moet je een keer kijken, jij doet Creative Business, naar ons concept kijken naar ons logo en de uitstraling die dat heeft. Daar willen deelnemers bij horen, maar ook vrijwilligers en ook sponsors. Die aantrekkingskracht is heel erg groot. Ik was in december ziek, drie weken, dan ging het gewoon door. Het sinterklaasfeest ging gewoon door met andere super fanatieke vrijwilligers. Dat deed me ontzettend goed. Maar dat is wel een valkuil voor andere initiatieven die er zijn. Die zijn vaak persoonsafhankelijk. In de Achterhoek zit ook Only Friends en ik weet dat komt uit één gezin. Dat is heel wankel is dat.

E: Dat is ook wat ik veel hoor nu. Mooi dat dat allemaal goed staat bij jullie.

E.L: Voor alsnog wel

E: Je zei net al jullie doen wel iets van regionale competitie toch. Kun je daar nog iets meer over vertellen. Hoe zit dat?

E.L: Ja, de raceruncompetitie, maar die wordt nu opgezet. Die mag je een keer organiseren als je plek hebt. Wij hebben een mooie atletiekbaan, dus wij zouden dat kunnen faciliteren. En dan mag je vijf of vier keer naar iemand anders gaan in de regio. We willen dat landelijk opzetten, dus iemand uit Amsterdam is daar initiatiefnemer in. Racerunnen dan.

E: En zou je dat ook graag voor atletiek, met die takken die daaronder vallen, willen? Of hoe zie je dat voor je in de toekomst?

E.L: Ja, ik vind dan Special Olympics wel een mooie opstart en de Paralympics natuurlijk. Zijn er ook regionale evenementen voor Paralympics. Ik heb wel een paar kinderen die boogschieten bijvoorbeeld heel leuk vinden en daar wel een keer een wedstrijdje in willen doen. Is ook leuk om ernaartoe te trainen he. Special Olympics ook, een meisje die 50 meter moet zwemmen, moet dat helemaal zelfstandig doen. Dus daar de uitdaging om dat ook te gaan trainen. Dat is wel heel erg leuk.

E: Dat ze ergens naar toe trainen inderdaad en dat je ook ziet dat ze beter worden. Dat ze ook dat competitie-aspect eraan hebben. Daar leren ze ook veel van. Bij de Special Olympics, wat het mooie daaraan is, iedereen kan wedstrijden doen op zijn of haar eigen niveau. Dat is ook wel mooi. Dat iedereen een gelijke kans krijgt om te winnen. Dat zie ik ook wel voor me. Stel er wordt een competitie opgezet voor G-sport takken. Dan zou dat ook wel een mooi aspect zijn om dat daarin

door te voeren. Hebben jullie aanpassingen moeten doen? Hebben jullie bijvoorbeeld de coaches, vrijwilligers hebben zij iets van een cursus gehad of iets van een korte opleiding. Of is het vooral op gevoel.

E.L: We zitten middenin een traject voor zes cursussen of acht.

E: Mag ik vragen waar je dat dan doet?

E.L: NOC\*NSF.

E: Dat is vanuit hen.

E.L: Ja en dat betaalt de gemeente. Ja, supergaaf. We hebben er nu al eentje gehad over hoe om te gaan met gedragsproblematiek. Morgen krijgen we er eentje hoe om te gaan met autisme. Dan staat er nog een op het programma voor mensen met down. Dat zijn dan de online-cursussen. Dan moeten we even wachten tot het weer mag en dan hebben we ook fysieke cursussen.

E: Komen zij dan bij jullie op de vereniging?

E.L: Ja, dat mag ik hopen ja.

E: En hoe ben je daar zo bij gekomen als ik vragen mag?

E.L: Dat wou ik graag. Daar ben ik naar opzoek gegaan. En in het sportakkoord hebben wij aangegeven dat wij cursussen nodig hebben. Sportakkoord van Rijssen gaf daar ruimte voor. Er waren wel meer sportverenigingen die dat aangaven. Maar wij zitten morgen met alleen maar onze eigen trainers. 14 stuks he. Dat is toch gaaf.

E: Ja, zeker. Echt wel serieus, dat is wel leuk.

E.L: Het is altijd serieus. Beter worden, zelf beter worden. En ze willen ook investeren daarin zichzelf.

E: Mooi is dat. Dat is ook iets wat ik mee ga nemen. Met die cursussen, want heel vaak is daar ook wel vraag naar. Maar wordt dat ook goed aangeboden, wordt het goed laten zien dat het ook mogelijk is. Heel veel mensen weten ook misschien niet eens dat dit allemaal kan, wat jullie aan het doen zijn.

E.L: Dat klopt, die voorzitter van schaatsclub Hengelo wist dat niet. Die wou ook wel zo'n trainer eigenlijk scholen. Ja, nou hij kan zo meedoen.

E: Waar denk je dan waar dat aan ligt? Vind je dan dat een sportbond dat meer moet aanbieden en stimuleren? Of waar zou dit aan kunnen liggen?

E.L: Je moet even weten waar je moet zoeken. Een Actief Overijssel of wat doet Sportservice Overijssel dan? Weet je wel. Je hebt Sportservice Overijssel. Je moet weten dat je daar dingen kunt vinden die je kunt gebruiken. Er zijn zo veel leuke initiatieven, maar ik denk dat ze soms van elkaar niet weten wat ze doen. En hoe je elkaar kunt vinden en elkaar kunt aanvullen.

E: Dat is dan ook een aandachtspunt inderdaad. Een bruggetje naar... wat zijn dan aandachtspunten op het gebied van G-sport? Wat zijn de valkuilen voor jullie geweest? Bijvoorbeeld de omgang met

of wat gaat juist heel goed, tijdens de oprichting van G-sport. Zijn er dingen waar je dan op moet letten? Wat je vooral wel en wat vooral niet moet doen.

E.L: Je een veilige omgeving kunnen creëren. Dat betekent zowel praktisch, als je veel rolstoelers hebt dat je naar de drempels kijkt, naar een invalide toilet. Mijn vrijwilligers moeten straks ook een VOG (Verklaring Omtrent Gedrag) hebben, dus dat moet je als bestuur... vooral als je groter wordt. Wat je kunt doen. Sportservice Bureau in Almelo, die hebben een enquête uitgevoerd onder alle G-mensen in Almelo. Of ze überhaupt weten wat voor sportaanbieders er zijn in de stad en hoe ze daar moeten komen. De cijfers waren echt wel om te huilen. Ook de deelnemers weten niet en de ouders of de begeleiders van de deelnemers weten niet wat er is. Dat is gewoon wel een aandachtspunt ook voor de gemeente ook en voor sportverenigingen.

E: Voor mijn onderzoek is dat ook natuurlijk heel interessant wat het aanbod is. Maar ik kan het zelf ook heel moeilijk vinden. Ik heb nu ook al veel mensen benaderd daarvoor. Ik hoop het in kaart te brengen. Wat ik ook inderdaad hoor het mag wel meer gestimuleerd worden, de deelnemers om daaraan mee te doen, om te gaan sporten, om zich in te schrijven bij een vereniging.

E.L: Ja, maar je moet je niet vergissen in de moeilijkheid van de doelgroep he.

E: Nee, zeker.

E.L: Wat heel leuk is in Amsterdam, daar kun je lid worden van Only Friends. Je moet niet vergeten die deelnemers kunnen het ook naar twee maanden zat zijn of drie maanden judoën. Die kunnen daar in Only Friends Amsterdam zo een andere sport gaan doen, zonder opnieuw in te schrijven, zonder af te melden, zonder extra kosten. Dat is eigenlijk ook mijn grote wens om dat uiteindelijk hier in Twente neer te zetten. Dat het allemaal Only Friends Twente wordt, dat ik diegene ben die alles weet. Waar is G-judo, waar is G-skeeleren en G-schaatsen. Dat ik al die aanvragen goed kan wegzetten. Ik en mijn team, zeg ik dan. Daar is nog een slag in te slaan.

E: Dus stel dat ze nu inschrijven bij een vereniging en ze zijn na een bepaalde tijd zijn ze het zat, dat ze wel gewoon kunnen switchen naar een andere sport, bedoel je.

E.L: Ja.

E: Ja, dat is ook inderdaad weer een aandachtspunt.

E.L: Ja, ik weet niet of jij al jarenlang dezelfde sport doet. Ik was altijd volleyballen.

E: Ja, heb ik heel lang gedaan.

E.L: Ben ik gestopt. Toen ben ik triatlon gaan doen en adventure races. En dat is ook allemaal heel erg leuk en daar leer je ook andere dingen van.

E: Zijn er dan nog mogelijke drempels waarvan je denkt waarom verenigingen het wel of niet aanbieden? Wat weerhoudt ze?

E.L: Wat moeten we ermee.

E: Ja, de kennis.

E.L: Ze hebben daar geen kennis in. Geen mensen die dat willen doen. Prima dat je wilt volleyballen, maar we moeten wel zes andere autisten hebben. Anders kunnen we geen team vormen. Dus dat hele inclusie verhaal is voor een hele grote doelgroep goed te doen, die schuif je zo in een lager team. Maar ook voor een hele grote doelgroep niet te doen. Die komen daar gewoon niet mee weg. Als je een hockeyteam wil, moet je er wel een aantal hebben. Dat zijn de drempels die een bestuur heeft van een sportvereniging. Ze staan er allemaal wel open voor. Kijk een clinic is nog wel een keer leuk. Daar kun je nog wel een keer een vrijwilliger voor vinden, die ook uit de zorg komt. Heel veel vrijwilligers die in de zorg werken willen juist in hun vrije tijd geen zorg. Dus dat zie ik aan mijn vrijwilligers. Dat zijn eigenlijk mensen die maar de sportacademie maar niet hebben gedaan en nou toch een sport kunnen geven. Of in de zorg of uit de zorg komen en het toch missen en toch een commerciële baan nu hebben. Ik ken weinig mensen die de hele week, 40 uur in de zorg zitten en dan ook nog eens een keer bij Only Friends gaan draaien. Die heb ik niet.

E: Dus er moet dus ook wel echt een passie er zijn ook ervoor. Dus gebrek aan vrijwilligers is wel een drempel, maar ook de vraag, het deelnemers werven denk ik. Voor de teamvorming.

E.L: Als ik naar mijn volleybalvereniging kijk van vroeger dan heb je best wel een moeder zitten die alles weet van autisme. Omdat zij een eigen zoon heeft met autisme. Als je nu dan ook vraagt om zo'n team te gaan begeleiden. Die krabbelen zich wel even achter de oren, want zij zitten de hele dag al met een autistisch kind. Op die manier denk ik dat in een reguliere sportvereniging het heel lastig is om iets op de bouwen.

E: Ja, interessant ook wel.

E.L: Andere kijk weer.

E: Ja, andere kijk ook weer. Maar dat is ook heel interessant. Uit elk interview krijg je weer andere dingen. Die kun je dan zo weer samenvoegen. Zeker leuk.

E.L: Ik heb nog wel een leuke naam voor je, die kun je misschien ook wel een keer interviewen. Die is van Outdoor Care in Boekelo, Siemen Bruins. Die doen dus echt met buitensport. Mensen met een beperking, gedragsstoornis, autisme. Ik heb daar stagegelopen, super interessant.

E: Ik zal er eens naar kijken. Heb jij nog andere dingen waarvan jij denkt dit is interessant voor mijn onderzoek. Daar moet ik rekening mee houden.

E.L: Hoe luidt jouw onderzoek dan precies?

E: Ik ga dan onderzoek doen hoe we de houding in de naar aanloop van Nationale Spelen Twente, positief kunnen beïnvloeden ten aanzien van G-sport van sportverenigingen, maar ook de organisatoren. Dat die houding positief wordt beïnvloed. Want de Special Olympics heeft als einddoel om meer G-sportaanbod te integreren binnen de verenigingen en dat er meer wedstrijden en evenementen worden georganiseerd. Dat is eigenlijk alles waar het om draait.

E.L: Nou, ja je hebt nou nog een jaar zeg maar. Je zou elke week een sport aan het licht kunnen brengen in de krant. Vandaag hebben we skeeleren in Hengelo, schaatsen in Hengelo, hoe doen we dat. Het is nu allemaal los, vast. Ik zag een deelnemer, die had een racerunner met schaatsen eronder gemaakt. Dat zijn hartstikke leuke items om de sport en de link naar toekomstige evenementen te maken. Maar je moet wel heel vaak langskomen denk ik voordat het gaat dalen bij de mensen.

E: Ja, dat denk ik ook wel. Ik wil eerst voornamelijk achterhalen wat de houding is, hoe ze er überhaupt instaan, of er drempels zijn. Dan moet duidelijk zijn wat het aanbod is en dan kijken naar hoe we die mensen kunnen bereiken inderdaad. En ook echt aanzetten tot, dat is wel echt het doel. Je kunt het wel heel mooi maken, van dit doen en dat, maar er komt natuurlijk meer bij kijken. Mensen moeten het ook echt willen en het moet ook echt blijven staan, als je het aanbiedt vind ik.

E.L: Blind boogschieten, kan dat als je blind bent. Blind voetballen. Zoek ze op en maak er een leuk item van. Zet het in de krant en op social media. Dat komt het weer langs. Het zou best wel een leuk idee zijn om dat wekelijks te doen. 40, 50 weken hebben we. 40 sporten. Niet alle sporten komen op de Special Olympics.

E: Om een aantal te belichten dat is inderdaad wel leuk.

E.L: Ik denk dat heel veel mensen niet weten wat Boccia is. Typ maar in op YouTube. Je weet niet wat je ziet, zo gehandicapt dat mensen zijn en toch plezier beleven aan een simpel spel als Boccia. Is een soort Jeux de Boules. Met leren ballen. Ze zitten in een rolstoel iemand legt een balletje op een glijbaan. Iemand moet zelf zijn rolstoel zelfstandig kunnen neerzetten en de bal weg kunnen tikken. Sommigen doen met hun hand, met hun hoofd, met hun helm. Je weet niet wat je ziet.

E: Ja, volgens mij is daar binnen de Special Olympics inderdaad ook, volgens mij heet dat MATP, dat is echt voor de meervoudige verstandelijke beperkten. Volgens mij is dat ook daarvoor. Die ook lichamelijk vaak wat hebben, dan hebben ze meestal ook dat soort dingen inderdaad. Maar zeker interessant.

*Afsluiting.*

## **Uitwerking 9: interview Arjan van der Velde**

Respondent 9: Arjan van der Velde

Functie: Werkzaam bij Sportaal

Datum: 10-03-2021

*E: Introduceert zichzelf en het onderzoek.*

A: Zal ik mezelf dan ook nog even kort voorstellen dan.

E: Ja, als je wilt.

A: Zeker, wil ik dat. Ik ben Arjan van der Velde. Ik werk sinds kort bij Sportaal. Dat is een sportbedrijf in Enschede. Daarvoor heb ik bijna 20 jaar bij Sportservice Overijssel gewerkt. Dat is een organisatie die zeg maar gemeenten en ook sport binnen de hele provincie ondersteund en probeert zo veel mogelijk inwoners van Overijssel aan het bewegen te krijgen. Daarvan was zeker in het verleden, waren een aantal collega's van mij druk bezig met het stimuleren van bewegen voor met mensen met een beperking. Dan in de breedste zin, voor mensen met een chronische aandoening, visueel, auditief, maar ook mensen met een verstandelijke beperking werden daarbij met allerlei project gestimuleerd om meer te gaan bewegen.

A: Ik heb zelf daarvoor nog een tijd in de revalidatie gewerkt. In het revalidatiecentrum Roessingh, dat is een groot revalidatiecentrum in Enschede. Daarvoor heb ik ook nog 5 jaar, voor wat nu de stichting Avelijn is, heette toen dagverblijven gehandicapten Twente, ben ik ook 5 jaar bewegingsagoog geweest voor mensen met een verstandelijke beperking. Dus ik ben wel redelijk bekend met mensen met een beperking. 15 jaar in het bestuur gezeten van stichting STS, Stichting Twente Sportbelangen, die jaarlijks, nu al een paar jaar niet door corona en andere weersomstandigheden, Twentse rolstoelvierdaagse organiseert in Delden en omgeving.

E: Dus ook wel affiniteit met mensen met een verstandelijke beperking en ook sport.

A: Ik ben vanaf het begin betrokken geweest. In feite wat ik nu ook nog doe bij Sportaal deed ik ook bij Sportservice Overijssel. Ik ondersteun en begeleid de 14 Twentse gemeenten bij de totstandkoming van de nieuwe beweeg- en sportvisie. Een van de ambities die daarin werden genoemd is A de samenwerking verbeteren op het gebied van aangepast sporten, om daarmee een dekkend netwerk activiteiten in Twente te realiseren. Maar ook stond daarin dat men de ambitie heeft om een of meer grotere evenementen op het gebied van gehandicaptensport naar Twente te halen. Daaruit hebben wij toen contact gezocht met Special Olympics Nederland. Vervolgens hebben we contact gehad met mensen uit de achterhoek, die toen de Special Olympics organiseerde. Toen hebben wij een eerste bijeenkomst met wethouders georganiseerd en die waren allemaal enthousiast om dat in Twente te gaan doen. Vervolgens hebben wij een haalbaarheidsonderzoek gehouden, daar heeft Bas onder andere ook wel aan meegewerkt. Ook Maaike Heethaar heeft daar veel tijd in gestoken. Daarop hebben we ook een bidbook, dat heb je misschien wel gezien met Bas, hebben we een bidbook. En hebben we het uiteindelijk ook gegund gekregen. Dus ik ben betrokken bij.

E: Bij dat hele proces om het hiernaartoe te halen.

A: In feite ben ik nu in de organisatie ben ik de linking pin tussen de gemeenten en het projectbureau. Ik heb allerlei ambities. In elke gemeente gaan ook wat sportactiviteiten plaatsvinden. De aanloop naar en tijdens de evenementen zelf. Ik ben een beetje de verbinder, omdat ik al jaar en dag de gemeenten goed ken met hun samenwerk. Ook in een aantal netwerken

opereer. Dus ik probeer elke keer de communicatie, maar ook de dingen die er zijn tussen gemeenten en organisaties, om die aan elkaar te linken. Met elkaar dingen af te spreken en te organiseren.

E: Ja, interessant, leuk. Waar jij dan misschien veel over weet, omdat je natuurlijk die koppeling hebt tussen de gemeenten. Of je het inzicht hebt in het aantal verenigingen die een G-sport aanbiedt of daarvan op de hoogte bent?

A: Nee, dat is inderdaad erg lastig. Je kunt het beste op een tweetal websites. We hebben inderdaad wel... dan praat ik even 'we' over Sportservice Overijssel, die bestaat nog tot 1 april, maar ze zijn nu met het ontmantelen bezig. Ik heb daar al even naar gekeken. We hebben daar wel een bestand van, maar in kader van de AVG mag dat niet worden gedeeld.

E: O, jammer.

A: Maar we hebben dat hele bestand, toen der tijd op 'sportwijzeroverijssel.nl' gezet. Dus daarin kun je heel makkelijk alle aanbieder en alle activiteiten op het gebied van G-sport terugvinden. Als je naar sportwijzeroverijssel.nl gaat kun je ook eerst de handicap, daar staat dus een breed aanbod in ook voor 55-plus, mensen met chronische aandoeningen, mensen met lichamelijke beperking, auditief, visuele beperking. Als je dan verstandelijke beperking intypt, krijg je het totale aanbod van sporten in Overijssel. Dat is zo goed als actueel. Ik moet erbij zeggen dat we op dit moment op het punt staan, om dat aanbod te integreren in een landelijke website van 'uniekporten.nl'. Overijssel was de laatste provincie die daar niet aan mee deed.

A: Wij hadden een oud project 'De Sportwijzer' opgezet. Later heeft dat landelijke navolgingen gekregen met Uniek Sporten. Daarin staat als het goed is, over een jaar denk ik dan zou die wel helemaal klaar zijn, het gehele aanbod van Nederland op. Dus waar je dan ook woont, kun je dat intoetsen, als je belangstelling hebt voor een sport, dan kun je zeggen met postcode en woonplaats waar je zit. Welke sport je belangstelling heeft en dan vanzelf popt er dan op waar je eventueel terecht kunt.

A: Datzelfde hebben wij zes jaar zeven jaar geleden met de Sportwijzer ook gedaan. Maar omdat daar, er zit veel werk in om dat steeds weer te controleren, al ligt de verantwoordelijkheid wel bij de sportaanbieder, omdat zelf als er mutaties zijn te wijzigen. Weten wij uit ervaring dat je bijna jaarlijks of halfjaarlijks weer alles langs moet of te bellen en informeren, want men is daar nog wel eens slordig in. Dat wordt nu landelijk ook door ministerie van VWS gefinancierd via Uniek Sporten. Zij houden als het goed is straks ook alle ontwikkelingen goed bij. Dat staat er ook nu op. Als je straks eens een keer op kijkt staan daar ook allerlei nieuwe ontwikkelingen op, nieuwtjes op het gebied van aangepast sporten. Dus dat moet de portal worden voor het Uniek Sporten.

A: Dat heeft er een beetje mee te maken. Toen we dat in Overijssel goed organiseerden, zag je ook dat Gelderland bezig ging en Groningen en zo. Terwijl kijk **het aanbod voor G-sporten, voor mensen met een beperking überhaupt, is regionaal gericht**. Het is niet zo dat jij, ik weet niet waar je woont, waar woon je in Enschede?

E: Ootmarsum, ik weet niet of je het kent.

A: Ootmarsum, natuurlijk ken ik dat wel. Dat is niet zo'n hele grote plaats, maar goed als je daar wilt sporten heb je in ieder geval de keuze uit tien of meer sporten. Maar goed **wil je iets bijzonders, dan moet je misschien al naar Denekamp, of je moet naar enzovoort. Dat geldt voor G-sport helemaal, dat aanbod is gewoon minder. Zeker als je praat over rolstoelsport of iets anders. Dat is echt**

regionaal ingekleurd. Dus als ik zou willen rolstoelbasketballen en ik woon in Haaksbergen. Dan kan het best zijn dat ik het beste in Apeldoorn terecht kan of in Enschede. Dan moet je echt wat verder kijken dan die provinciegrens. Vandaar dat het ook zinnig is voor aangepast sporten dat er nu een landelijke website komt, omdat je soms helaas wat verder weg moet als je jouw sport wilt bedrijven. Als dat dan alleen maar ingekleurd staat in jouw provinciegrens en je woont een beetje op de rand. Dan kun je pech hebben dat die jij wil er net niet tussen staat, terwijl je iets over die provinciegrens die sport wel zou kunnen doen. Dus dat is ook een van de voordelen dat Uniek Sporten naast dat het nu beter wordt bijgehouden met zich meebrengt.

A: Terug naar de sportwijzer. De sportwijzer denk ik daar zou ik beginnen. Als je praat over alle contactadressen van sportverenigingen voor G-sport. Het is even uitzoeken. Ik weet niet of je ze allemaal moet of wilt benaderen, je kunt er ook een aantal uitkiezen. Zou je daarop kunnen kijken. Verder als je praat over wat grote organisaties heb ik jou er een aantal doorgegeven, dat zijn de grotere aanbieders. In het kader van aangepast sporten is er ook jarenlang een project geweest onder dat noemer 'Iedereen Actief'.

E: Dat heb ik ook wel eens gehoord ja.

A: Daar is ook een website voor in Overijssel. Dat was een landelijk project dat heette 'Grenzeloos Actief' en wij hebben er toen in de provincie 'Iedereen Actief' van gemaakt. Daar werd de provincie Overijssel in vier regio's ingedeeld. Twente, IJsselland, Vechtdal en Salland. Iedere regio had een eigen regiocoach die naast dat hij een stukje website bijhield ook probeerde nieuwe activiteiten op te zetten. Dus te kijken van is er ergens behoefte aan, is er een witte vlek, er is geen aanbod. Kijken of ik een vereniging kan vinden die met het aanbod aan de slag wil. Dat heeft flink wat jaren gefunctioneerd. Dus zeg maar zo'n zes, zeven jaar en daar is ook de sportwijzer uit ontstaan. Nu is het zo dat helaas in Twente dat project niet echt van de grond is gekomen. Er was wel een regiocoach aangepast sporten, die is nu trouwens met pensioen. Maar die had beetje de pech, kun je zeggen, dat A Twente een hele grote regio is, er zijn 14 gemeenten. En de overige 11 waren gedeeld in 3 regio's, dan kun je wel voorstellen die hadden maar drie, vier gemeenten onder hun hoede, dat is 1. En 2 is er al behoorlijk wat in de regio Twente aan initiatieven, je hebt De Springplank, onder andere. Je hebt het Roessingh, dus ook was het wat versnipperd. Het was voor hem erg moeilijk om overal de voet goed tussen de deur te krijgen.

A: De 14 gemeenten waren ook niet allemaal even tevreden, want die betaalden daaraan mee dat hij in de regio voor gehandicaptensport bezig was. De ene gemeente... want hij opereerde vanuit Almelo, bij stichting De Klup, dus in Almelo gebeurde er vrij veel vond men. En in andere delen van Twente zag je hem niet zo vaak. Dus was men ook niet echt tevreden. Dus dat is toen gestopt vorig jaar. En men wil nu de Special Olympics in Twente wil men aangrijpen om opnieuw een impuls te geven aan het aangepast sporten. Daarbij ook te kijken of die samenwerking of die beter van de grond komt. Het mooie is nu, omdat je met z'n allen een doel hebt, dus het organiseren van de Special Olympics, zitten we dus met alle 14 gemeenten om tafel en hebben ze allemaal hetzelfde belang. En spreek je dezelfde taal zoals ze dat noemen. Dus het is daardoor wat beter en makkelijker communiceren geworden. Dus het uiteindelijke doel van de Special Olympics naast wat jij net noemde is breder aanbod, meer evenemententoonstellingen, is dat de samenwerking weer een nieuwe impuls krijgt, waarbij het mogelijke zou kunnen zijn dat er over niet al te lange tijd weer een regiocoach aangepast sport in Twente zou kunnen gaan functioneren. Maar dan op een iets andere manier dan in het verleden, omdat men daar niet zo tevreden over was. Dat is een heel lang verhaal over hoe het een beetje in elkaar steekt. Maar wil je dus adressen begin bij de Sportwijzer Overijssel, want volgens mij, ik heb vorige week nog een keer gekeken, staat het aanbod van Overijssel nog niet op Uniek Sporten. Dat moet nog worden geïntegreerd. Zij hebben de informatie wel. Maar het is zo dat Uniek Sporten van iedere gemeente wel een krabbel wil dat ze akkoord gaan, dat die informatie

overgaat. Ik geloof dat nog niet alle gemeenten in Overijssel/ Twente hebben toegestemd. Maar dat is een kwestie van tijd. Dus als ze overal een overeenkomst hebben met alle gemeenten, dan gaat alles wat op sportwijzer staat, gaat naar Uniek Sporten. Dus ik zou bij de sportwijzer beginnen. Ik zou ook nog op Uniek Sporten kijken, want daar heb je ook specifiek wat aanbieders genoemd. Ik geloof bij Twente ook een aantal. Daar zou je ook mee kunnen beginnen. Dus Dorper Esch, wat grotere verenigingen staan ook bij Uniek Sporten nog een keer genoemd.

E: Dat is tot nu toe wat blijkt van de verenigingen die ik tot nu toe heb gesproken. Zij zeggen ook we weten van elkaar niet van wie wat aanbiedt. We weten niet waar het aanbod zit. Dus dat zou mooi zijn dat dat een beetje in kaart wordt gebracht.

A: Op de sportwijzer hoor, want als je daar op kijkt daar staat een kaart. Daar staat een kaart op, per sport ook en dan kun je zo klik. Bij Uniek Sporten is dat al zo, als je zegt ik wil zwemmen in Overijssel, dat staat er nu nog niet op he, maar Brabant of een andere provincie. Je klikt, ik wil aangepast zwemmen, je klikt en dan krijg je een kaart en dan zie je overal waar zwemmen is in de regio. Dat is inderdaad wel mooi. Er is inderdaad behoefte aan beter overzicht.

E: Ja, wat ik ook denk... je hebt nu, zoals je net al zei, al redelijk aanbod in bepaalde takken van sport, om dan ook regionaal iets van een competitie op te zetten, op eigen niveau. Daar is ook dan wel behoefte aan.

A: Dat klopt. Als je kijkt naar wat er ontbreekt er is al best wel een groot aanbod. Ja we kunnen vragen zo wel doornemen, nu gaat het een beetje kriskras.

E: Ja, maakt niet uit hoor.

A: In Twente, dat weet ik hoor. Daar is best wel een groot aanbod aan vrijetijdsactiviteiten. Door allerlei organisaties, ik noemde al wat De Springplank, De Klup, Avelijn. Ik denk zelfs soms erg veel, want nogmaals ik heb er een aantal jaar in gewerkt. Ik woon toevallig in Hengelo midden in het centrum en tegenover waar ik woon zit Artistiek. Dat is een dagopvanglocatie voor kunstenaars van mensen met een verstandelijke beperking. Die maken dat soort dingen, nou niet wat achter jou hangt. Daar zitten kunstenaars, of te wel en die bieden 's avonds ook cursussen aan, vrijetijdsactiviteiten, voor mensen met een verstandelijke beperking. Je hebt dus een enorm aanbod aan van dansen, allerlei sport- en beweegactiviteiten, maar ook knutsel en theatergroepen en muziekgroepen. Dus als je kijkt als je kind een verstandelijke beperking heeft en die zit in zo'n woonunit kan die elke avond wel wat doen in deze regio.

E: Is dat dan niet in die woonunit zelf? Want de Springplank dat is specifiek zo'n organisatie voor verstandelijke beperkten, voor mensen met een beperking überhaupt, dat is dan niet geïntegreerd binnen een vereniging.

A: Nee dat klopt. Dan praten we even over de historie. Als je kijkt naar de historie van mensen met een verstandelijke beperking, dan werden die heel vroeger, werden die het liefst, daar hebben we in Twente nog een voorbeeld van, dat is het LosserHof, werden het liefst een beetje buitenaf ergens werden die achter een hek ergens in een woonunit werden die dan weggestopt. Dan speelde daar hun hele leven speelde zich daar af. Dat was de ouderwetse manier. Later zeg maar, in de jaren 70 van de vorige eeuw, kreeg je dat er mensen die dagopvang, maar ook de huizen waar ze verbleven, dus ook slapen, dat die geïntegreerd werden in allerlei woonwijken. Dat zie je in Enschede, Hengelo, de grote steden hebben allemaal, hebben ze echt in woonwijken gezinsvervangende tehuizen heet dat. Dus daar wonen ze hebben ze hun kamer, hebben ze hun appartementje en het werd ook steeds meer geïntegreerd, men keek ook steeds meer naar het niveau. Vroeger werden laag niveau

en mensen met een lichte verstandelijke beperking werden ook bij elkaar gezet, dus dat was een grote... dat was niet gedifferentieerd. Het is nu meer gedifferentieerd, A die heel veel opvang nodig, maar je hebt ook zelfs die zelfstandig wonen met een beetje begeleiding in de buurt. Wat dat betreft is het steeds meer geïntegreerd.

A: Zo was het ook met sporten. De eerste sporten die er kwamen, kwamen vanuit dat soort wooneenheden. Dat ze zeiden we moeten ook wat met bewegen gaan doen. Dat krijg je inderdaad echt G-sport. Ik ben nog van de tijd dat je nog in Nederland had je de NEBAS, de Nederlandse bond voor aangepast sporten en de NSG, Nederlandse sportbond voor geestelijk gehandicapten. Dat waren echt bonden die aparte competities en clubjes hadden in Nederland, alleen voor gehandicapten. Zo zeg maar vanaf de jaren 80, 90, is er een omslag gekomen en heeft men gezegd we willen niet meer apart een bond niet meer apart die sporten. We gaan proberen om zo veel mogelijk van de bestaande sporten die er zijn integreren binnen de reguliere sportbonden en sportverenigingen. Dat is nog steeds gaande, dus je ziet steeds meer, zeker de grote sporten, voetbal, korfbal enzovoort, zijn onderdeel geworden van de bond. En de sportbonden hebben een aparte afdeling of hebben een paar mensen zitten die zich specifiek bezighouden met G-sport. Dus dat is nu echt wel gaande hoor. Je ziet dat het steeds meer vertrouwd wordt dat naast voetbal ook een G-voetbalteam is of een aantal teams zijn, of korfbal, of volleybal, of noem de sporten maar op.

A: Nog een slag die men langzaam aan het maken is. Daar waren we in Overijssel ook bezig met 'Iedereen Actief'. Daarom hebben we het ook niet specifiek in die titel neergezet, als het is voor speciaal of bijzonder, nee iedereen actief. Maakt niet uit of je een kleurtje, of een handicap, of wat dan ook hebt. Zie je ook dat langzamerhand er ook daar waar het kan mensen integreren en meedoen met een reguliere activiteit. Dat soms mensen met een lichte beperking ook gewoon in een regulier team meedoen, of met de training meedoen, niet in de competitie, maar wel met de training. Daar waar het kan he. Als het speciaal moet, omdat het te veel begeleiding is of dat er te veel aanpassingen moeten zijn, oké dat is wat anders. Maar als het kan zo veel mogelijk in. Dus die trend zet zich langzamerhand nu ook al in gang. En steeds gedifferentieerder he, dus het wordt ook steeds meer gekeken van waar moeten we, ook de handicaps lopen door elkaar, dus zowel mensen met een verstandelijke als een lichamelijke beperking of chronisch zieken of iemand die doof of spastisch. Steeds meer zie je dat men een plek krijgt binnen de reguliere sportvereniging, maar ook binnen zo'n sportaanbod.

E: Wat is dan het doel van de Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente dan? Want jij zegt voor... je hebt wel veel aanbieders van aparte, helemaal apart zo'n vereniging, is dan ook het doel om zeg maar meer te integreren in de reguliere sport.

A: Dat is hier al behoorlijk hoor. Dat is al behoorlijk aan de gang. Eigenlijk is het doel de samenwerking tussen die gemeenten, wat eerst niet goed gelukt is, dat door Special Olympics een impuls te geven. En daarmee met elkaar te zorgen voor een dekkend netwerk aan activiteiten. Dus als jij iets wil en je woont in Haaksbergen, in jouw geval in Ootmarsum, dat je dat ook in redelijke buurt kunt gaan doen.

E: Ja, dat is wel de bedoeling ja.

A: En dat het ook goed afgestemd is, want wat je zegt is dat soms weten ze niet van elkaar. Ik heb een voorbeeld dat was in Tubbergen. Daar was een jongen uit Hardenberg, dat was dan een lichamelijke beperking, die zat in een rolstoel. Die ging vanuit Hardenberg waar die rolstoelvereniging zit, ging hij verhuizen naar Tubbergen. Ging naar de wethouder en zei ik wil graag een rolstoelbasketbal beginnen, maar die waren vergeten te kijken wat daar nog meer in de buurt is. Rolstoelbasketbal is een kleine sport. Dat is sowieso een opmerking die ik wil maken, dat men altijd

wel op moet passen dat het niet altijd om hele grote aantallen gaat. Vaak denken verenigingen dan beginnen ze met G-sport en dan krijgen we er dertig of twintig, soms gaat het maar om een paar. Zeker zoiets specifiek als rolstoelbasketbal.

A: Maar in Hengelo, waar ik dus woon, heb je al heel lang jaar en dag een rolstoelvereniging bij de I.S.V. Hengelo en toen kreeg je dat, en die komen dus uit de hele regio, toen hij begon met ondersteuning van de gemeente Tubbergen met de rolstoelbasketbal, dat toen de helft van het team uit Hengelo, die woonde dichterbij Tubbergen, daar ging rolstoelbasketballen. Meteen een praktisch probleem, toen hadden ze geen van twee een team die in de competitie mee kon doen. Snap je. Dus je moet ook oppassen dat je elkaar niet gaat concurreren en in dezelfde vijver gaat zitten vissen. Daar is ook coördinatie is heel belangrijk. Dat je goed kijkt, is er al wat op dat gebied, of is er echt een witte vlek, of is er voldoende aanbod. Dus zo'n marktonderzoek moet je eigenlijk doen. Van wat gaan we dan doen en hoe ziet de markt eruit en gaan we niet elkaar concurreren. Dus dat is ook belangrijk, want nogmaals heel veel initiatieven heb ik zien stranden, omdat men dan dacht A we beginnen als vereniging vanwege wat voor reden dan ook met G-sport of met blinden of met maakt niet uit en dan dachten ze dan krijgen we erg veel nieuwe leden. Dat valt nog wel eens tegen in de praktijk. Want gelukkig, moet ik zeggen, hebben we in Nederland niet zo heel veel mensen met een handicap. Dat elke vereniging een G-taksport kan beginnen. Dus deel van die samenwerking. Wat ook belangrijk is toch wel, want dat kregen we ook mee van die sporters, dat er ondanks er best veel activiteiten zijn, je kunt overal wel wat doen, trainen een keer in de week en zo, maar competities en wedstrijden en toernooien die zijn er niet zo veel. Dus daar mag echt nog wel wat aan gebeuren.

E: Ja, inderdaad. Dat begint natuurlijk ook bij de coördinatie van hoe veel teams kun je maken en je wilt natuurlijk ook niet dat het versnipperd raakt bij de verenigingen, zoals je net al zei, dat je maar een team hebt van drie man, dat je wel een beetje kijkt van wat is er in de buurt.

A: Ja, wat is realistisch, wat is haalbaar en wat wil je met die activiteit. Kan ook best zijn dat je zegt het is de bedoeling dat ze gewoon de kans krijgen om één, twee keer in de week lekker te sporten. Nou, prima. Als je de ambitie hebt om af en toe tegen elkaar uit te komen, oftewel in een competitie of met toernooien, dan moet je daar wel naar kijken. Kunnen wij wel überhaupt een team... en misschien moet je dan als korfbalvereniging met een paar korfbalverenigingen samenwerken en zeggen nou op deze plek centraal vindt het G-korfbal plaats. We doen dat samen met twee, drie andere korfbalverenigingen. Je ziet dat dat soort dingen wel gaan ontstaan.

A: Toch blijft het ook wel dingen... ik zei net wel gedifferentieerd op verschillende dingen, ik kan ook een voorbeeld noemen van hoe het eigenlijk ook niet moet. Toen ik op het Roessingh werkte ben ik begonnen met voetbal, met gehandicaptenvoetbal, met allemaal jongens van de Mytylschool, waren allemaal jonge jongens, jonge kinderen. Die hadden dus allemaal, in ieder geval een lichamelijke beperking, en sommigen waren ook wel meervoudig, hadden leerachterstanden, dat had ook te maken dat ze gehandicapt zijn en dat ze daardoor minder snel in het onderwijs terecht konden. Waren toch vooral jongens met een lichamelijke beperking. Dan deden we met de G-competitie, maar dan waren we best wel wat bijzonder, want in de G-voetbal vind je bijna eigenlijk alleen maar mensen met een verstandelijke beperking. Op het gegeven moment was het voor de jongens niet meer leuk, want dan kreeg je met zo'n G-team, zeker een heel laag niveau G-team te maken en die wisten niet eens welke kant ze op moeten schoppen. Terwijl deze jongens, nogmaals we hadden in het doel iemand die moest zitten, dus die had een lat, die had een verlaagd doel, er liep een jongen met een kruk mee en er waren wat spastische bij. Maar die waren verder verstandelijk wel redelijk op orde, dus die konden wel samen spelen en die wisten wel welke kant ze op moesten voetballen. Dat ligt ook best wel gevoelig hoor, ook voor de jongens zelf dat ze zeggen, maar ik ben niet gek. Omdat ik een beetje gek loop, word ik wel eens aangekeken of ik niet helemaal lekker ben, maar...

E: Dat ze een beetje worden onderschat, zeg maar.

A: Ja, ze worden best wel onderschat. Dat is best wel finetunen hoor. Ook daar zeggen wij wel van in het kader van integratie zullen ook zij een stap moeten zetten, net zoals wij dat ook doen binnen een vereniging. Dat iedereen uniek is en dat de een heeft een bril en de volgende heeft een kaal hoofd en de volgende heeft... Dat je elkaar ook moet accepteren zoals je bent.

E: Dat je ook kijkt naar de verschillende niveaus. De Special Olympics doet dat heel mooi, die heeft gewoon wedstrijden op eigen niveau. Dat zou ook mooi zijn. In hoeverre dat haalbaar is, is natuurlijk wel moeilijk.

A: Ja, dat is heel moeilijk.

E: Als je het hebt over regio Twente, dat is niet zo heel groot als heel Nederland, waar Special Olympics zich op richt.

A: Juist, dan heb je weer met aantallen te maken. En op het laatst een beetje... kijk toen ik op het Roessingh werkte je hebt de Paralympics voor mensen met een lichamelijke beperking. En als je dan kijkt hoeveel categorieën vroeger waren in het zwemmen. Dan had je de categorie met teen eraf, met twee tenen eraf, met de voet eraf, met het onderbeen eraf, met een heel been eraf, met halve benen eraf, dus kortom voor elke handicap hadden ze wel een categorie. Dus daarom kon Nederland nog met een vracht vol medailles van de Paralympics, omdat er soms mondiaal, over de hele wereld, maar vijf man aan de start staan van een evenement, omdat er zoveel handicaps zijn. Dat is men langzamerhand wel wat aan het terugbrengen hoor.

A: Toen ik daar ook sportlessen gaf, kwam er een jongen met een hoge dwarslezing, die was in de Dinkel gedoken, heeft zijn nek gebroken, hoge dwarslezing, elektrische rolstoel, sportieve jongen, maar hij kon bijna niks. Ook zijn armfunctie was er nauwelijks, hij kon nog net zijn rolstoel bewegen. Die had altijd gevoetbald, die wou wat sporten doen. Het was een grote sterke kerel, die ging kogelstoten, om een voorbeeld te geven, hij ging vanuit zijn rolstoel kogelstoten en hij gooide nog net niet de kogel op zijn voet. Maar hij werd wel Nederlands kampioen na een half jaar. Snap je en daar vinden mensen ook wat van. We moeten ook kijken met dat differentiëren van is het nog wel acceptabel voor wat ze doen. Soms moet je ook gewoon kijken van is die sport nog wel geschikt voor jou. Kijk ik had ook heel graag in FC Twente willen spelen, maar ik heb in dusverre een voetbalhandicap dat ik er niet goed genoeg voor ben om daar op dat niveau te kunnen voetballen. Daarmee sloegen wij in Nederland op het gegeven moment ook wel door.

E: Dat je te gespecialiseerd zeg maar hebt.

A: Ja, maar goed ik vind wel als je praat over het bewegen, mensen gewoon in het kader van gezondheid, resocialisatie of socialisatie dan vind ik dat alles moet kunnen. Dan moet je het zo aanpassen dat als je wilt sjoelen of maakt ook niet uit dat je dat... maar als je praat over competities en wedstrijden vind ik wel. Tuurlijk moeten er categorieën zijn, maar moet je wel een beetje bij de weg blijven dat je niet te ver af dwaalt. Maar met Special Olympics Nederland heb je inderdaad dat is een mondiale beweging die in Nederland ook een bureau heeft, heeft men, vind ik, wel hele mooie evenementen en doelstellingen opgezet. Die gaan heel breed. Dus niet alleen het promoten en stimuleren van dat er meer G-sport en competities komen, maar ook zicht hebben op integratie, op de ontwikkeling van de deelnemers zelf, op gezondheid. Wat dat betreft is het wel heel breed en mooie doelstellingen en ambities.

E: Dus er zijn eigenlijk verschillende dingen waar je rekening mee moet houden. Dus dat het niet versnipperd raakt, dat je niet te specifiek gaat doen en dat de sport ook überhaupt aansluit bij wat iemand kan, tot in staat is, als je dan kijkt naar een wedstrijd bijvoorbeeld.

A: Maar dat heeft dan vooral te maken met wat voor doel je dat dan aanbiedt, is het een leuke wekelijkse activiteit, dan kun je dat veel breder doen, dan dat je zegt nee wij willen ook in competitie meedoen. Dan moet je kijken naar wat zijn de spelregels en de voorwaarden. Dat is een kleinere groep die dat dan wil en kan en dan moet je oppassen, wat ik al zij, dat genoeg mensen hebt als het teamsport is om daaraan mee te nemen. Dat je elkaar niet gaat concurreren, maar moet samenwerken. Maar goed ook dat bredere integreren, wat we binnen de Special Olympics nu ook tijdens dit toernooi willen is, dat je niet alleen zegt er is een aanbod voor mensen en willen stimuleren dat er meer wedstrijden en toernooien komen, maar dat het ook meer vertrouwd wordt dat mensen met een verstandelijke beperking binnen een vereniging opereren. Misschien zijn er ook wel een tweetal vrijwilligers straks die meehelpen papier ophalen, die in de kantine iets mee kunnen draaien, die helpen schoonmaken van de kleedkamers, die misschien wel de jeugd begeleiden met fluiten of misschien de pionnen klaarzetten, net ophangen, weet je wel zo. Dus dat het een vertrouwder gezicht wordt, dat er nogmaals ook mensen zijn die iets anders zijn. Zodat kinderen al vanaf jongs af aan binnen de vereniging.

E: Ja, die horen er ook bij.

A: Iets dat in het begin een beetje G-sport was dat zag je natuurlijk wel eens dan was malle pietje die ging met het eerste mee en hij had dan de clubkleding aan en liep met de vlag en de ratel terwijl het eerste team... dan was je zo'n dorpsgek die meeging. En iedereen vond het leuk en sloeg hem op de schouder en hij was altijd leuk en vrolijk. Kijk van dat beeld moeten we langzamerhand ook af. Dus dat het gewoner vertrouwder is dat, dat dat soort mensen er ook zijn. Een plek moeten en willen krijgen binnen een club en binnen de samenleving.

E: Nu worden de G-teams nog vaak, als ze gaan trainen wel echt op een apart tijdstip een beetje weggestopt. Dat is natuurlijk ook voor de prikkels en zo, want het kan natuurlijk ook niet te druk worden. Maar op andere momenten daarbij zouden ze wel mooi betrokken kunnen worden, zoals je zegt een kantinedienst of iets. Dat zou wel mooi zijn ja.

A: Zelfs meedenken in de organisatie, dat proberen we nu ook he, we hebben al een aantal ambassadeurs, maar ook dat er af en toe geklankbord wordt. Zelfs hier heb je de neiging, kijk überhaupt, hebben wij als Nederlanders de neiging om vooral over anderen te hebben en niet met anderen. Zou dit eigenlijk ook, zeker als er wat hogere niveaus zijn, die kunnen best wel hun woordje doen, die kunnen best wel uiten wat ze bedoelen, dat je die betreft bij de organisatie. Want wie kan het beter zeggen hoe het moet en wat ze voelen en wat ze ervaren dan de groep zelf.

E: Ja, precies. Dat is inderdaad ook echt een mooie. In 2018 hoorde ik van Maaïke had je een inventarisatie gedaan over de G-sport binnen Twente. Klopt dat? Wat waren de belangrijkste uitkomsten daarvan?

A: Ja, die inventarisatie is gedaan... bedoel je de inventarisatie aan de hand van voor de Special Olympics voor de haalbaarheid daarvan. Bedoel je dat?

E: Was dat in 2018?

A: Even nadenken.

E: Ze zei specifiek een inventarisatie in 2018, moet je eens naar vragen wat de uitkomsten zijn.

A: Even kijken hoor, ik moet nadenken. We hebben 2019 hebben we dat onderzoek gedaan.

E: Dan kan het die ook wel zijn hoor.

A: In 2019 hebben we dus de inventarisatie gedaan naar de haalbaarheid van de Special Olympics, die had specifiek met dit toernooi te maken. Maar in 2018 of in 2017 is er inderdaad alweer een inventarisatie gedaan naar het aanbod en dat is terug te vinden op de sportwijzer.

E: Oké, dan ga ik me daar even verder in verdiepen.

A: En dat andere was dus dat haalbaarheidsonderzoek, dat heeft Maaïke misschien nog wel ergens, ander heb ik het ook nog wel ergens.

E: Ja, volgens mij heb ik die ook.

A: Dat geeft meer over het draagvlak op verschillende gebieden of het haalbaar is om het daar te organiseren.

E: En jij staat natuurlijk ook in verbinding met die verschillende gemeenten en zo. Heb je inzicht in of er kennismakingsprogramma's lopen of mensen die dat aanbieden? Het is vaak ook als verenigingen een G-tak gaan aanbieden gaan ze vaak soms langs scholen en zo. Maar je hebt daar ook programma's voor, zo hoorde ik Special Heros is er. Heb jij daar inzicht in van wat er loopt op dit moment?

A: Nee, op het moment niet. Je kunt nog even op Uniek Sporten kijken, daar hielden ze het altijd wel even bij. Daar zit zo'n agenda, daar staat dan ook het aanbod van onder andere Uniek Sporten of van Special Heros op. Maar nogmaals dat werd vooral gecoördineerd door die sportcoach aangepast sporten, die er nou niet meer is, dus dat ligt nou in Twente een beetje op zijn gat. Het is ook een beetje corona gerelateerd hoor dat dit soort dingen op dit moment niet plaatsvinden. Veel bonden zijn er mee bezig geweest of hebben eigenlijk al programma's op de plank liggen om voetbal of korfbal of judo te promoten.

A: Wij gaan dat zelf doen binnen de Special Olympics, met wat wij noemen de 'Sportcarroussel' of het 'Sportplein' dat is ontwikkeld in Deventer, zij hebben daar zelfs een speciale bus en een aanhanger met allerlei sportmaterialen voor. En de bedoeling is dat we nu gaan we bezig met voorbereidingen dat in ieder geval in de aanloop naar de Special Olympics, in elke gemeente, minimaal een keer één dag in het teken staat van aangepast sporten. Dat wij dan op die plek waar die bus staat met aanhanger ook allerlei verenigingen uit die directe omgeving worden betrokken en je daar dus deel kunt nemen aan allerlei sporten. En in de bus kun je zelfs wat informatie krijgen, daar hebben ze een soort presentatiewand, kunnen ze wat video's en wat dingen laten zien. Of een bestuurder van een vereniging zegt ik wil wat doen kun je daar informatie over krijgen, maar ook als sporter zelf kun je heel veel informatie krijgen over die tak van sport. En je kunt het gewoon zelf eens proberen, zeg maar.

E: Wordt dat al genoeg belicht? Weten mensen daar al genoeg van? Of zou dat nog wel meer gestimuleerd mogen worden?

A: Nee, dit is nu in ontwikkeling he.

E: Nee, ik bedoel andere bijvoorbeeld kennismakingsprogramma's.

A: Nee, nou het is wel zo dat vanuit de bonden, alle verenigingen wel worden geïnformeerd over dat er draaiboeken zijn dat er ondersteuning mogelijk is als een vereniging met G-sport bezig wil gaan. Dus bonden promoten dat wel door middel van nieuwsbrieven, bulletins, die ze uitgeven. In het verleden was het vaak zo G-sport ontstond, omdat er een vader of een oom of een buurjongen, weet je wel, zo begint het vaak, dat er iemand gemotiveerd is omdat zijn kind of zijn buurjongen een verstandelijke beperking heeft en die gaat dan eens praten met het bestuur. En die zegt zouden wij niet, want zijn vriendjes en hij vervelen zich, dus vaak was het een persoonlijk initiatief die maakte dat er binnen een vereniging met een G-sport begonnen werd. En daarnaast had je dan meer de initiatieven die begonnen vanuit sportstimulering. Oftewel de gemeente benaderde een vereniging dat ze daarmee zeiden kunnen we samenwerken en kunnen we niet wat gaan doen voor mensen met een verstandelijke beperking. Zo is dat langzamerhand steeds breder verspreid en je ziet nu dat steeds meer verenigingen zich ook bewust zijn van, wat ze noemen, hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. En naast hun reguliere sportaanbod ook gaan kijken, kunnen we mogelijk nog wat voor andere groepen betekenen.

A: Wat je dan zag wat verenigingen, of dat nou volleybal of wat voor sport, tegenwoordig ook steeds meer kijken, kunnen we ook nog wat betekenen voor anderen dan alleen de volleybalmeisjes hier. Soms wordt er dan ook aan G-sport gedacht. Maar er zijn ook wel verenigingen die wat doen voor dak- en thuislozen of zijn dagopvang voor senioren begonnen. Dat ze zeggen, we hebben toch een mooie kantine, we maken een soort van tafeltje dekje activiteit, je kunt bij ons eten als je een eenzaam ben als oudere en daarnaast kun je hier ook nog iets van sport en bewegen doen in de sporthal of op het veld. Dus je ziet wel dat sportverenigingen steeds meer een steeds bredere maatschappelijke betekenis willen innemen. En dat is op zich niet vreemd, want als je kijkt naar de sportverenigingen die worden natuurlijk behoorlijk gesubsidieerd veel mensen weten dat niet.

E: Hoe zit dat precies, daar was ik ook benieuwd naar.

A: Ja, de gemiddelde sportvereniging, nogmaals heeft inkomen vanuit de leden, maar moeten dan een volleybalvereniging moet een sporthal huren of gymzaal en een voetbalvereniging moet een veld huren of sommigen hebben een eigen veld. Maar dat kost geld, daar zit altijd subsidie tussen. Dus zeg maar als jij een sporthal huurt in Ootmarsum, dan kost die voor drie gymzalen, een sporthal zijn drie gymzalen, kost misschien 60 euro per uur, maar in werkelijkheid kost hij wel 100 euro. Dus de gemeente maakt dat tarief al lager, zodat het niet te duur wordt voor verenigingen, dus daar zit al subsidie daarin. Dat geldt ook voor de voetbalvelden die overal liggen en de korfbalvelden. In groot gedeelte zijn die nog eigendom van de gemeente, die maait het gras en die onderhoudt het. Vaak hebben ze ook subsidie gekregen voor de kleedkamers en voor de kantines, maar die staan, zeker in buitensport, 80% van de tijd staat leeg. Dat is dus eigenlijk gefinancierd van de gemeenschap van iedereen, vandaar dat men ook zegt eigenlijk zou die meer en beter gebruikt moeten worden voor allerlei doelgroepen, niet alleen voor die paar uurtjes sport. Dat is ook zo'n beweging die nu in gang is gezet door gemeenten. Dat ze zeggen dat ook voor allerlei maatschappelijk activiteiten en bewegen wordt steeds belangrijker in de corona, mensen die veel bewegen en gezonder zijn hebben minder kans om ziek te worden. Het is belangrijk dat we zo veel mogelijk mensen aan het bewegen hebben en het liefst bij zo'n sportpark of bij een sportomgeving om die daarbij te betrekken.

E: Maar hebben ze daar dan specifieke subsidies voor, voor mensen met een G-team? Hoe moet ik dat zien?

A: Enkele gemeenten heeft ook wel een startsubsidie voor als je met G-sport bezig wil, dus die bestaan wel dat er wat extra bijdragen gekregen kunnen worden. Verder groot knelpunt bij heel veel

G-sport is het vervoer. Het vervoer is bijna altijd individueel gericht, dat heeft met die rugzakjes te maken, als je een indicatie krijgt, krijg je vanuit de WMO een X vergoeding voor vervoer. Dat is per gemeente wat verschillend en dat knelt, omdat aangepast sporten, G-sport, regionaal georganiseerd is, zoals ik al zei. Als jij wil zitvolleyballen, moet je vanuit Ootmarsum waarschijnlijk naar Hengelo of naar Enschede. Dat betekent dat je lid bent van een vereniging in Enschede, maar omdat je geen Enschedese inwoner bent krijg je geen... val je niet onder het WMO-regime van vervoer van Enschede, maar van Ootmarsum en dat kan wel anders zijn. Daar is ook nog wel wat op te winnen. Dat is al een heel oud thema en dat geldt ook voor subsidies.

A: Ook krijgen heel veel verenigingen krijgen per lid een subsidie. Voor ieder lid krijgen ze een paar euro per jaar, dat is dan wel weer gerelateerd of jij in die gemeente woont. Dus dat is ook nog zo krom, nogmaals jij volleybalt in Enschede en je woont in Ootmarsum. Dan krijgen de Enschedese inwoners krijgen wel, krijgen die verenigingen van de Enschedese inwoners wel een tientje per jaar subsidie, maar die uit Ootmarsum niet. Dan moet hij weer naar Ootmarsum toe en kijken of daar die regeling, nee hebben ze niet, hier geven ze maar vier euro, ik noem maar wat. Dus dan zit er nog wel verschil in, dus dat is een van die thema's waarop wij zeggen, daar moeten we proberen regionale afspraken over maken dat voor iedereen hetzelfde geldt. En dat het vervoer ook goed geregeld is. Dat is nou ook wel een knelpunt hoor.

E: Dat is vaak ook wel de drempel waarom überhaupt de sporters niet naar die vereniging gaan. Zou dan bijvoorbeeld een sportbond of iets... wie is daar verantwoordelijk voor? Wie kan dat regelen dat er wel goed vervoer komt? Is dat dan wel echt de gemeente?

A: Ja, dat zijn tot nu toe de gemeenten, want die verantwoordelijkheid ligt bij de gemeente voor haar inwoners. Vanuit maatschappelijke ondersteuning zit dat bij de gemeente, maar daar moeten nog beter regionale afspraken over komen. Ik ken ook wel voorbeelden van een jongen die blind is en aan een schaakcompetitie meedoet en die is dan afhankelijk van zo'n taxi. Die moest dan schaken op donderdagavond in weet ik veel waar, in Deventer helemaal. Dan kreeg hij dus wel geld voor vervoer, maar hij belt die taxi en hij komt gewoon niet en dan komt hij te laat op die wedstrijd.

E: En dan heb je er al niks meer aan.

A: En toen had hij die wedstrijd verloren. Dat soort dingen zijn echt nog wat slagen te maken, om dat te verbeteren. Ook zeg maar het vervoer überhaupt 's avonds is nog niet super geregeld. Teamsporten soms nog wel, maar dat zijn dan vaak vrijwilligers die dan een busjes van het taxivervoer, die dan langs alle mensen langs thuis gaan rijden. Ik weet het van het Roessingh dat daar een aantal zwemgroepen waren en daar waren echt vrijwilligers. Zaterdagmorgen was er een zwemgroep voor kinderen uit de regio en daar waren vrijwilligers die hielpen ook nog met aan en uit kleden, die waren bijna de hele dag onderweg. Die stapten 's ochtends om 8 uur in het busje om iedereen om te halen van Eibergen tot aan weet ik veel wat, om alle kinderen in de bus mee te nemen. Dan naar het zwembad, dan helpen omkleden, dan soms zelfs in het zwembad helpen en dan weer douchen, aankleden en dan naar huis brengen. Daar waren ze soms de hele dag mee bezig, voor een uurtje zwemmen.

E: Hoe zou hier dan een oplossing voor kunnen komen? Moet dan niet per vereniging die dat echt goed aanbiedt zo'n G-tak moet er dan niet zo'n busje beschikbaar zijn? Dat is ook weer niet te doen.

A: Dat is niet te doen en niet te betalen. Dat hoeft ook lang niet overal hoor, dit is specifiek met Roessingh dan heb ik het over kinderen met een zware handicap enzovoort. Allereerst zeker als je praat over kinderen of volwassenen heb je zelf de verantwoordelijkheid om naar de club te komen, moet jij ook als je gaat volleyballen. Ook daar zeker hoog niveaus mensen met een verstandelijk beperkten kunnen prima met openbaar vervoer hoor. Dan wel als het kinderen zijn, vind ik net zoals

ik verantwoordelijk was voor mijn kinderen om die naar de club te brengen, geldt dat ook voor ouders en verzorgers.

E: Ook met wedstrijden toen, had je ook dat ouders om de beurt moesten rijden.

A: Dat moet je op die manier proberen te organiseren. Alleen het is wel, omdat ik al zei dat het regionaal vaak is, vergt het meer tijd. Omdat de kinderen of de deelnemers uit de regio komen en niet zoals alle volleyballers uit Ootmarsum, dan kun je ze nog wel snel ophalen of bij de club ophalen. Maar als ze eerst allemaal vanuit de hele regio naar plaats X moeten en daarna van die plek weer naar weet ik veel waar de competitie of de wedstrijd is moeten. Vergt gewoon meer organisatie en energie. Het moet beginnen bij dat er afspraken in Twente komen, dat als je praat over G-sport dat voor iedereen hetzelfde geldt. Zelfde monniken zelfde kappen, zeggen ze wel eens. Dat je voor elke G-sporter als vereniging dezelfde gemeentelijke bijdrage krijgt en voor elke G-sporter die aangewezen is op aangepast vervoer, dat hoeft niet bij iedereen, maar die dat wel is, dat die van dezelfde regeling gebruik kan maken, dus dezelfde financiële bijdrage zou krijgen. Dat is heel raar, dat is nog niet zo. Dat is al 50 jaar niet zo en dat is nu de hoogste tijd dat dat...

E: Dat dat veranderd.

A: Dat dat veranderd. Dat is een van die onderwerpen die hopelijk nu vanuit die Twentse samenwerking op tafel komt. Om dat nu voor eens en voor altijd goed te gaan organiseren met elkaar, omdat dat een knelpunt is, vervoer is nou eenmaal een knelpunt.

E: Dan kun je op dat gebied duidelijke afspraken maken inderdaad, voor de mensen die in aanmerking komen.

A: Ja, dat is echt een dingetje van de gemeente. Verantwoordelijkheid voor het sporten en het aanbieden van sporten ligt vooral bij de aanbieders zelf, bij de sportverenigingen dat ze bereid moeten zijn om in samenwerking met elkaar kijken, kunnen wij voor bepaalde doelgroepen wat betekenen. En hebben we daar voldoende vrijwilligers voor en hebben we daar voldoende kennis voor in huis. En is er voldoende potentieel dat daar ook een activiteit levensvatbaar kan worden opgezet.

E: Vervoer is dus gemeentelijk voor de mensen daar in aanmerking voor komen. Je hebt natuurlijk ook soms ouders die niet welwillend zijn om te rijden, maar dan moet je dus kijken naar hoe kun je het afwisselen.

A: Daar zit ook eigenlijk, dan kom ik weer op dat voorbeeld van het Roessingh, op het gegeven moment die zwemgroep op zaterdag. Kijk in Nederland, zijn vrijwilligers vooral senioren bij het gebied van gehandicaptensport zijn veel ouderen, vutters, mensen met pensioen of ouders die vroeger een kind hebben gehad of nog een kind hebben gehad. Dan zag je dat daar steeds minder vrijwilligers kwamen om te rijden voor dat zwemgroepje. En als je dan nieuwe vrijwilligers ging zoeken dan viel het niet mee, want dan moest je zeggen 'u bent de hele zaterdag elke week kwijt'.

E: Dan haakt iedereen wel af.

A: Juist, dan gingen de meeste zeggen 'ja dat lukt mij niet, ik moet dit doen, ik moet de auto wassen' en weet ik veel wat. Dan hadden ze genoeg smoesjes. Toen zijn er studenten, volgens mij van Windesheim toen der tijd, ja dat heette nog niet eens Windesheim, zijn toen gewoon de deur langsgedaan om mensen een vraag te stellen zonder de sport te noemen. 'Zou u bereid zijn om een keer in de zes weken twee kinderen op te halen voor een zwemactiviteit?' gewoon een basale vraag. Er was bijna niemand die dan nee zegt. En van daaruit zijn er toen heel veel nieuwe vrijwilligers geworven voor die zwemgroep. En toen waren er zo veel en toen hadden we ook geluk dat er

iemand tussen zat, die was planner bij een school voor roosters, dus die maakt een rooster en zorgde ervoor, er waren zo veel vrijwilligers dat je maar een keer in de twee of drie maanden moest je een keer een aantal kinderen ophalen. Dan hoefde niet eens de hele regio door maar kon je gewoon drie, vier kinderen uit de buurt ophalen voor de zwemlessen. Dan heb je het over iets waar mensen bijna geen nee tegen zeggen. Als ze hadden gevraagd 'wil jij elke week zes kinderen ophalen en je bent de hele zaterdag ermee druk'.

E: Dan gaat het niet lukken nee.

A: Dus daar zit ook een deel de crux van de oplossing. Dat je met meer mensen de lasten gaat delen.

E: Ja, want een keer in de zoveel tijd heeft iedereen echt wel tijd.

A: Dan is het wel, daar hebben we natuurlijk met Special Olympics ook mee te maken, het is wel een heel sympathiek onderwerp. Want buiten dat we met elkaar vinden dat het steeds meer geïntegreerd moet worden, steeds normaler gevonden moet worden, is het aan de andere kant, heeft het wel veel sympathie. Dat zie je met sponsors enzovoort, 'ah dat is leuk'. Men wil ook heel graag wat voor die doelgroep betekenen. Sommigen vinden het eng, heel veel mensen. Dat heeft toch te maken met de opinie en de beeldvorming die langzamerhand aan het veranderen is. Ik weet niet of je bijvoorbeeld de serie 'down the road' hebt gezien.

E: Ja, vond ik heel leuk.

A: Ja, dat zijn natuurlijk wel hoog niveau mensen met downsyndroom, maar toch heeft dat soort series en ook dat men nogmaals steeds meer in wijken en buurten te maken krijgt met en er zijn ook restaurants waar je bediend wordt door mensen met een downsyndroom of met een verstandelijke beperking zie je dat het steeds normaler gevonden wordt en dat er dus empathie en sympathie voor die groep aan het groeien is. Dat ze zeggen 'ah wat leuk' enzovoort. Dus dat hoorde ik toen die serie op tv kwam, die is nu al twee, drie jaar is dat al. Dat heel veel mensen daardoor een heel ander beeld hebben gekregen van mensen met een verstandelijke beperking en daardoor zeggen 'nee natuurlijk dat is leuk dat doen we'. Dus die beeldvorming is echt wel aan het veranderen.

E: Dat is een mooie ontwikkeling.

A: Ja, dat is een mooie ontwikkeling. Dat doe je vooral door het onder de aandacht te brengen. Door mensen het mee te laten maken, te laten zien wat ze wel kunnen en niet wat ze allemaal niet kunnen, maar wat ze allemaal wel kunnen. Daar staan mensen toch wel versteld van.

E: Ja, ze worden best wel onderschat vaak. Ik had toevallig Maartje Ellenkamp, die was hier ook op kantoor laatst en zij vertelde ook dat zij dan soms, dan had ze ook een bijbaantje en dan waren er ook allemaal mensen met een beperking, maar die waren allemaal van lager niveau en dan zagen mensen haar hetzelfde, omdat ze qua uiterlijk, ja je kunt wel aan haar zien dat ze iets heeft. Dat ze haar dan zeg maar ook zo benaderde, dat vond ze eigenlijk wel vervelend omdat ze kon eigenlijk heel veel.

A: Ja, het zit een beetje in ons mensen hoor. Als het afwijkt hebben we daar moeite mee en dan willen we dat gauw een plekje geven. Ik kan je nog wel een mooi voorbeeld geven van een man in Tubbergen was hij burgermeester. Hij kreeg een hersenbloeding, die burgermeester, en hij zat toen een heel tijd in een rolstoel. Hij is later wel behoorlijk opgeknapt gelukkig. Maar zat toen in een rolstoel en woonde toen weer thuis. Toen ging zijn vrouw, die duwde de rolstoel, gingen ze naar de slager. En die slager kende de burgermeester toen ging hij niet aan hem vragen wat hij wilde, maar ging aan die vrouw die daarachter staat ging hij vragen hoe gaat het dan met hem. Dat is al heel

gauw. We zijn al heel gauw geneigd om dan niet het meisje, jongen, man, vrouw zelf aan te spreken, maar als daar een begeleider erbij is het over de ander te hebben. **Dat heeft met de onderschatting en de onbekendheid te maken.**

A: Wat je zegt, wat ik ook al als voorbeeld gaf, als verschillende niveaus door elkaar gaan lopen denk we al gauw dat iets de norm is en kijken we niet naar wat die persoon zelf wel of niet kan. Dus dan denken we al gauw mongolen zijn dom en die kunnen niet lezen en die kunnen niet schrijven. Nou er zijn er heel wat die kunnen wel lezen en schrijven. Er zijn er ook heel veel, heel veel die niet kunnen lezen en schrijven. Maar ik bedoel.

E: Dus het is ook een kwestie van aanvoelen ook, vooral communicatie dan.

A: **En vertrouwd mee raken.** Dus uitgaan van wat kan iemand wel en daar samen achter komen met elkaar. Ze zullen een hele hoop niet kunnen, maar er zijn ook een hoop dingen die ze wel kunnen.

E: Dat is dan ook een drempel voor de sportvereniging, het koudwatervrees zeg maar, van hoe moet ik ermee omgaan. Dan heb je de vrijwilligers die dan denken die willen niet elke week er een hele dag aan besteden, dan heb je vervoer. Denk jij dat er daarnaast nog dingen zijn waarvan je denkt dit zijn dingen waardoor mensen...

A: Ja, **het mee in aanraking komen.** Er zijn steeds meer introductieprogramma's, Special Olympics heeft er ook een, misschien heb je die ook al wel gekregen, voor sportverenigingen. Steeds meer bonden bieden die ook aan, als je bezig gaat met G-sport zijn dit de stappen en dingen die je zou kunnen nemen. Verder is het vooral het meedoen. **Dus eens meedraaien met verenigingen die al een G-sport heeft. Als vrijwilliger opgeven voor een activiteit, zoals je een tijdje meedraait, je hebt bijvoorbeeld vakantiecampen voor mensen met een verstandelijke beperking.** Dan gaan ze met een busje naar Duitsland, weet ik veel wat. Zo ken ik ook wel mensen die daardoor **in aanraking zijn gekomen en een heel ander beeld hebben gekregen van de deelnemers en de doelgroep zelf.** Dus het is vooral samen doen. We hebben hier in de buurt, is een paar jaar geleden trouwen, hadden we een buurttag, weet je wel een straatfeest een buurttag met een barbecue. Dus toen hebben we samen met de deelnemers van Artistiek van die schilderclub, hebben we samen geschilderd, kinderen en volwassen hebben samen geschilderd. Doordat soort dingen samen te doen krijg je toch wel vanzelf dat mensen een ander beeld krijgen, het niet zo bedreigend vinden en daardoor makkelijker daar, zij hebben daar ook een soort coffeecorner, van zelf een keer doordeweeks naar binnen liepen om koffie te gaan drinken. Dus dat is vooral.

A: Nog een voorbeeld vanuit de rolstoelvierdaagse die ik dan 15 jaar in het bestuur heb gezeten. Zag je ieder jaar kwamen heel veel rollers uit heel Nederland om daar vier dagen te rollen rondom. Die sliepen dan in Delden in hotels in campings en in appartementen enzovoort en in scholen. En omdat er zo veel mensen door het dorp heen rolden en iedere avond was het daar feest, nodigden verenigingen uit Delden mensen uit. Is het door de jaren heen steeds vertrouwder geworden en kwamen er ook meer aangepaste toiletten en dat soort dingen in openbare voorzieningen. Maar nu echt de gemiddelde inwoner in Delden draait zijn nek niet meer om als er een rolstoeler is. Terwijl er in het verleden gingen ze stilstaan en met de mond open en staan kijken, omdat het heel gewoon is geworden. Voor een groot deel is Delden ook drempelvrij geworden en dat soort activiteiten en **zorgen dat mensen in straatbeeld ook verschijnen er ook zijn, maakt al dat mensen er meer vertrouwd mee raken.** Dat is vroeger stopten we ze allemaal weg. Zo ver mogelijk ergens in een oud kasteel met een hek eromheen en moesten vooral niet in het straatbeeld. Dus dat is vooral, vele sympathie en empathie krijg je en verandering van beeldvorming, door vooral dat ze in de vereniging niet alleen dat aparte uurtje sport, maar liefst samen nog met de jeugd geïntegreerd sporten maar

ook in de kantine zitten ook als vrijwilligers, ook papier ophalen voor de club. Dus daarmee raken mensen steeds meer vertrouwd en is het niet meer zo bedreigend en wordt het vanzelfsprekender.

E: Wat is dan opgesomd wat jij graag zou zien wat de Special Olympics voor impact gaat hebben in Twente? Wat hoop jij dat er daarna verandert?

A: Paar essentiële dingen wat ik zei dat is dat de samenwerking, afstemming, je hebt verschillende niveaus op verenigingen, dat het onderwerp een terugkerend, wederkerig onderwerp is waarin je met elkaar bespreekt wat zijn de knelpunten en wat zouden we dan op kunnen lossen met vervoer, als een van de belangrijkste. Althans meest actuele dingen waarvan ik zeg daar zou ik nu heel snel met elkaar willen werken. Twee om toch eens te kijken of het inderdaad nodig is dat er weer regiocoach komt, zeg maar een of twee mensen die dat specifiek in hun portefeuille hebben en dat kunnen waken en ook een extra impuls aan kunnen geven en bijdragen. Drie als je praat over verenigings- en competitieniveau dat er inderdaad, dat het ons lukt in Twente dat er een breed scala aan activiteiten bij verenigingen en andere organisaties te bewerkstelligen, zodat iedereen die dat wil ook in zijn directe omgeving, in ieder geval in de nabijheid die sport kan bedrijven en daarnaast als daar een behoefte is uit de competitie en wedstrijden, dat daar ook iets gaat ontstaan. Dat er meer competitie en meer wedstrijden zijn, dat voor degene die dat wil. Dat zou niet voor elke sport zal dat lukken, want dat heeft altijd met aantallen te maken. Daar kan de club ook nog best wel wat mee doen hoor.

A: Ik ken dat hier van de hockeyvereniging in Hengelo net zo, zij hebben ook G-hockey. Daar is in Nederland een redelijke competitie voor, nou ja redelijk, dat is niet zoals je hockeyt elke week een wedstrijd, maar dat is eens in de maand dat je een wedstrijdje doet. Maar die vereniging heeft ook wat toernooien binnen de eigen club en daar spelen die G-teams ook gewoon mee.

E: Ja dat soort dingen ook vooral. Je hebt vaak genoeg toernooien, waar ze aan mee kunnen doen.

A: Ja het zomerkamp en het volleybalkamp of weet ik veel wat. Ook daarin gewoon die deelnemers in meenemen. Of geïntegreerd of apart als team dat maakt niet uit, maar dat ze deel uitmaken van en daarmee wat vaker ja.

E: Ja de wens is ook niet. Ze hoeven ook niet elke zaterdag, elk weekend een wedstrijd te spelen, maar een keer in de zo veel tijd is.

A: Ja, voor sommige sporten is dat lastig. Als je aan turnen doet heb je ook niet elke week een turntoernooi, dat scheelt per sport. Je hebt competitiesport die bijna wekelijks zijn en je hebt ook sporten, of neem judo dan heb je maar een keer in de 6, 7 weken als je judoot heb je een judotoernooi, een judowedstrijd. Een beetje in die verhouding. Maar nogmaals het zou te maken hebben met hoeveel deelnemers er zijn, hoe veel teams zijn er, is het daardoor zinvol en haalbaar om daar iets van wedstrijden, competities voor op te zetten. Er komt elke keer een stap. Dat hadden we in Twente met het G-voetbal ook. Moesten we in het begin, omdat er maar een paar G-teams in Twente waren moesten we aan de competitie in de rest van Nederland meedoen. Dat betekende dat je de hele dag onderweg was. Dan moet je tegen Arnhem voetballen of tegen een club in Amsterdam. Dat was wel de wens, dan was het wel van dat is wel heel veel, dat er meer teams in Twente kwamen. Dat je in ieder geval meer onderling ging spelen. Dan had je weer een groep die zei altijd weer tegen diezelfde vier teams. Het blijft elke keer weer zoeken naar oplossingen.

E: Er is altijd wel iets.

A: Ja, toch. Dat je zegt we hebben nou eenmaal vijf of zes teams in Twente waar je tegen kunt spelen. Ja, maar elke keer dezelfde.

E: Dan moet je wel landelijk.

A: Dan moet je wat verder weg. Je moet daar wel een balans in zoeken. Nogmaals ook die verwachtingen hoor. We moeten met elkaar wel oppassen dat, daarom is geïntegreerd vind ik, voor iedereen he wat voor handicap je ook hebt. Dan maak je de meeste kansen dan heb je in grote groep, maar als je heel specifiek op doelgroepen in gaat zetten. Dan kun je soms wel eens clubs enthousiast maken en dat heb ik ook gezien hoor. Dan begonnen ze met G-korfbal en dan waren ze heel enthousiast met pamfletten en open dagen en in de krantartikelen, zorgcentra werden aangeschreven enzovoort. Dan starten ze met die activiteit en dan hebben ze na een maand maar vier korfballers.

E: Als het aantal sporters er niet is dat moet ook wel...

A: Deels zit daar nog een probleem. Dat is alleen maar versterkt door de AVG dat het soms toch wel lastig is om de doelgroep te vinden. Dat is met aangepast sporten ook. Een huisarts geeft zijn bestand terwijl er dingen worden gedaan voor mensen met reuma niet weg. Dus hij gaat geen patiëntbestanden voor iedereen die reuma heeft hij niet overhandigen. Dus voor reumavereniging is het moeilijk waar zitten die mensen dan. We weten dat in Nederland 10% een handicap heeft maar waar zitten ze.

E: Ja, maar waar. Ik zou dan denken bij zorginstellingen enzovoort. En het zou misschien wel veel zijn hier in verband met de rust en ruimte. Maar om daar helemaal achter te komen is natuurlijk gaat hem denk ik niet worden. Dat zouden dan schattingen worden, maar dat is ook al heel wat dat je een beetje inzicht hebt van.

A: En het aanpast sporten he, de Mytyl en Tytyl scholen die er nog zijn. Die zijn ook al natuurlijk minder he, omdat sinds dat in Nederland tien jaar geleden is afgesproken dat ieder kind ook met een handicap in principe in het regulier onderwijs zou moeten zitten. Dat is nog lang niet overal zo, je had toen speciaal onderwijs, dat is er nog steeds. Is het wel wat vager geworden en lastiger. Anders kon je dat met kinderen altijd. Waar je kinderen bereikt is op school, want daar zitten ze allemaal. Dan kun je naar een Mytylschool en dan kun je zeggen we beginnen als basketbalvereniging nieuw voor kinderbasketbal voor G-sporters. Wie wil weet je wel. Dat vinden van is dan wel een uitdaging. Met een WMO-loket bij de gemeente zie je steeds meer dat er loketten zijn waar ouders of mensen met een handicap of mensen met een rugzakje terecht komen. Dat is een mooie plek, waarin je dan kunt zeggen je maakt aanspraak op een rugzakje WMO, maar doe wat aan bewegen weet dat er in deze omgeving dit of dit is. Keukentafelgesprekken worden gehouden, voor de WMO, dan gaan mensen naar huis om het erover hebben van wat voor aanpassingen ze moeten hebben. Dat zijn wij ook aan het promoten al jaar en dag dat in dat onderwerp, bij dat gesprek, ook sport, bewegen wordt meegenomen.

E: Heb jij verder nog dingen waarvan je denkt dat is interessant om naar te kijken. Of dat zijn interessante organisaties om naar te kijken. Je, die je in de mail had gezet. Of andere dingen waarvan je zegt dat moet ik meenemen.

A: Ik zeg al 'Iedereen Actief' zou ik zeker kijken op die website, daar worden er wel een aantal genoemd. Zeker om daar nog eens contact mee op te nemen. En via de Sportwijzer zie je eigenlijk bijna alle sportaanbieders wel. Als je daar een vragenlijst naar toe zou willen sturen dan staan er vaak wel mailadressen staat erbij in veel gevallen waar je je vraag naar toe zou willen sturen. En voor de interviews zou ik bij de grote organisaties zitten, daar zitten vaak, die organiseren dat jaar en dag en zij zouden jou kunnen helpen met jouw ambities c.q. bij eigenlijk de vraag hoe kun je dat G-sporten positief beïnvloeden door middel van een campagne. Is een campagne de juiste manier?

Binnen zo'n campagne vind ik, kom ik nog een keer terug op down the road, is vooral de beeldvorming die doet er echt toe.

E: Moet ook kijken op wie ga ik die campagne nou specifiek richten en de eerste fase is vooral informatie ophalen inderdaad, wat is het aanbod en wat de mogelijkheden zijn. Wie houdt zich waar mee bezig en dat soort dingen.

A: En wat wil je bij wie bereiken? Het kan een publiekscampagne zijn waarin je zegt van we willen juist de G-sporter ook mij en iedereen onder de aandacht brengen dat ook die mensen een plek verdienen en willen sporten. Dan praat je over een tv-campagne waar iedereen dan. Of ga je heel specifiek op die sportvereniging inzetten. Of heel specifiek op de potentiële deelnemer inzetten. Proberen die te vinden en te stimuleren. Je moet wel goed nadenken waar je de campagne op wil richten. Wat het uiteindelijke doel is: dat positief beïnvloeden.

E: Daar moet ik zeker nog naar kijken. Ik denk dat het onderzoek, wat ik nu doe, zeker meer inzicht geeft in wat ik het beste kan doen.

A: Nogmaals, dat hebben wij bij het haalbaarheidsonderzoek gemerkt, het onderzoek is ontzettend sympathiek en met dat sympathiek willen we iets gaan doen. Soms zit het heel erg op die emotie, wat zielig en tuurlijk doen we iets voor ze, maar aan de andere kant moet het ook vertrouwd worden en gewoner worden. Dat betekent wel dat ze eerst een gewonere plek moeten krijgen. Het is nu nog vaak dat ze toch bijzonder zijn, omdat ze er ook bijzonder uitzien. Maar ook omdat ze toch niet overal een normale plek...

E: Onderdeel van uitmaken.

A: Er onderdeel van uitmaken. Maar nogmaals meeste verenigingen willen er wel wat mee. Ik heb nog niet echt veel meegemaakt, ja natuurlijk waren er wat clubs die wat koudwatervrees hebben. De organisatie moet er klaar voor zijn, er moeten voldoende vrijwilligers zijn die daarmee kunnen en willen werken. Daar heb je tegenwoordig best veel introductieprogramma's voor. Scholingen voor. De verwachtingen moeten wel duidelijk zijn. Dus niet te overdreven, je moet een beetje weten wat je kunt verwachten. Dat verwachtingsmanagement, dat men niet denk van dan hebben we er heel veel. Misschien wel maar dan moet je dat wel eerst met elkaar goed inventariseren.

E: Afstemmen.

A: En afstemmen. Dat mensen niet teleurgesteld raken. Dat ze een hoge verwachting hebben. En die Special Olympics gaan zeker helpen. Wat Bas natuurlijk sowieso, wat Brand Specials heeft gedaan, is het goed branden van de Special Olympics als activiteit. Zo'n promofilmje bijvoorbeeld, de beeldvorming is vooral een stukje visualiseren. In het filmje is te zien dat iedereen, dat het divers is, er weer anders uitziet. We hebben het al heel snel over mensen met het downsyndroom, maar er zijn zoveel varianten.

E: Andere, waar je het überhaupt ook niet van kan zien van de buitenkant. Dat is ook nog.

A: Klopt, er zijn er ook genoeg waar je het niet of nauwelijks aan kunt zien. Wanneer je pas in gesprek gaat en denkt van zou er wat aan de hand zijn. Nee, dat klopt.

*Afsluiting.*

## **Uitwerking 10: interview Rob Maathuis**

Respondent 10: Rob Maathuis

Functie: Directeur CSI Twente

Datum: 11-03-2021

*E: Introduceert zichzelf en het onderzoek.*

R: Ik ben dus Rob Maathuis. Ik ben directeur van het internationale concours hippique CSI Twente in Geesteren. Dat is een evenement dat eigenlijk al vanaf 1947 bestaat. Dus eigenlijk al een heel oud evenement. We hebben sinds 1975 een internationale status. Het is een evenement wat gegroeid is vanuit een familietraditie en telkens iets groter geworden is. We behoren al sinds lange tijd tot de toonaangevende paardensportevenementen van Nederland. We zitten eigenlijk in de top vijf van paardensportevenementen binnen Nederland en we hebben ook een samenwerking met de topsportevenementen in Twente. Dat zijn toevallig ook vijf evenementen. Zoals jou ook bekend is. Dat is de Stichting International Topsport events Twente. Daar zit naast het CSI zit daar de Military Boekelo bij, de FBK-games, de Triathlon Holten en de Enschede Marathon. Dus dat is even een bruggetje.

R: Verder zijn wij een van zestien beeldbepalende evenementen van de provincie Overijssel. Dat is wat wij doen. CSI Twente is een paardensportevenement dat eigenlijk de volle breedte van de paardensport omvat. Dus we hebben wedstrijden voor pony's voor kinderen tot aan absolute topsport voor paarden. We hebben dat zowel voor de categorie springen als voor de categorie dressuur. We doen ook al enige tijd wat om de softere doelgroepen om die ook goed bij het evenement te betrekken. Dat zijn dus mensen die om wat voor reden dan ook beperkt zijn, dat kan beperkt zijn op lichamelijk gebied maar ook op geestelijk gebied. En zo proberen wij eigenlijk dat hele speelveld te bestrijken. Dat is eigenlijk in een notendop wat wij doen.

E: Dus jullie betrekken al wel echt de mensen met een geestelijke of lichamelijke beperking worden er al bij betrokken.

R: Dat is toevallig. Dat is net iets wat vorig jaar opgestart is. Vorig jaar kon het evenement door Corona geen doorgang vinden. Maar we hadden daar dus al een mooi programma voor op poten gezet. Dus vandaar kan ik je ook zo informatie verstrekken die heel mooi past bij waar jij mee bezig bent.

E: Ja zeker, sluit heel mooi aan. Goed om te horen.

R: Ja, daarnaast vinden we het ook belangrijk om naast het sportieve verhaal ook op sociaalmaatschappelijk gebied wat dingen te doen. Dan gaat het met name om het betrekken van ouderen. We hebben een verzorgingstehuis naast ons terrein liggen, naast ons evenemententerrein. Dus die ouderen worden ook betrokken dat die daar ook leuke festiviteiten beleven. Dus zo proberen we dat eigenlijk zo breed mogelijk uit te smeren.

E: Ja, mooi. Als je dan kijkt naar de sportevenementen en wedstrijden in de regio Twente. Wat vind jij dan van het aanbod van de G-mogelijkheden?

R: Ik heb daar eigenlijk niet zo heel veel zicht op, maar ik heb het idee dat het wel gegroeid is. Dat het de laatste jaren wel in opkomst is, dat komt natuurlijk ook dat vanuit de overheid heel veel programma's zijn om inclusiviteit te stimuleren etc. en om hele maatschappij bij allerlei activiteiten te betrekken. En die inclusiviteit kun je op heel veel manieren opvatten. Een van die manieren is om mensen met een beperking erbij te betrekken. Daar zie je wel duidelijk dat daar meer interesse voor

is en dat daar allerlei subsidietrajecten op gang gekomen zijn waar toch heel veel sportevenementen op inhaken. Je hebt ook grotere bedrijven die het als een voorwaarde opnemen om evenementen te sponsoren die ook aan dat aspect aandacht besteed wordt. Het is wel echt de laatste vijf jaar is mij wel opgevallen dat dat vijf jaar, misschien al wel tien jaar, maar de laatste vijf jaar wat intensiever. Dat daar echt meer focus op gekomen is.

E: Ja, dat er meer aandacht voor is dan voorheen. Ja, mooi.

R: De eerste waarmee ik dat eigenlijk, dat is al een tijdje geleden, die echt in de publiciteit was dat is Esther Vergeer, dat was de rolstoeltennisspeelster. Die was eigenlijk heel erg baanbrekend, om die parasport veel meer bekendheid te geven. Zij was daar ook echt ambassadeur van en ze doet dat nu ook en ze zit in allerlei organisaties. Maar die is daar echt wel een aandrager voor geweest.

E: Dus er wordt al meer aan gedaan, vind jij, door de jaren heen.

R: Daardoor kreeg je natuurlijk ook, als je een paar mensen hebt die succes hebben, gaan meer Nederlanders dat ook volgen, gaan ze de Paralympics meer volgen, noem maar op. Toen is dat wel eigenlijk steeds meer geworden. In de paardensport kreeg je ook een ruiter in de paradressuur, die komt hier uit de regio, dat is Frank Hosmar. Die bedrijft de paradressuur en die is daar ook succesvol in. En die is eigenlijk in de paardensport een beetje... doordat hij was successen had is dat in de paardensport ook dat para verhaal er ingekomen. En toen kreeg je een heel groot bedrijf dat heel veel klussen voor de overheid deed. Dat bedrijf heeft BMC. Die doen heel veel ja, moet je maar even opzoeken wat ze allemaal doen, advisering voor de overheden. En die gingen er echt een speerpunt van maken in het sponsorbeleid. Dus zodoende hebben ook veel paardensportevenementen die met BMC samenwerkten ook al enige tijd een aspect van para in hun programma's.

E: Dus jullie hebben ook ruimte om mensen met een beperking een plekje te geven binnen het evenement zelf, ook echt het paardrijden. Want ik heb toevallig ook al met Robert Zandstra gesproken en bij de Military is dat een heel ander verhaal. Hij wil het laten draaide dat gaat natuurlijk echt om de topsport.

R: Ja, bij ons ook.

E: En het internationaal topniveau. Het parcours is heel anders. Jullie hebben wel zeg maar de mogelijkheid om hen te laten paardrijden of?

R: Wij hebben meerdere wedstrijd pistes. Kijk omdat wij meerdere wedstrijd pistes hebben, kunnen wij ook ruimte indelen voor dat onderdeel. Het verschil met de Military is, die parasporters gaan natuurlijk geen hindernissen springen. Dat is te riskant, zij doen puur de dressuurmatige dingen van paardensport. En daar hebben wij dus ruimte voor ingepland via het programma. Dat is ook wel interessant, kun je ook opzoeken op internet 'WeAllRide'. Weallride.nl gewoon aan elkaar geschreven. Dat gaat dus ook voor mensen die angstig zijn of die geestelijk, die eigenlijk niet goed op wedstrijden durven. Dat hebben ze helemaal doorgezet dat dat ook naar mensen toe gaat naar mensen met een beperking. Dat hebben we voor de volwassen ruiters. Maar we hebben daarnaast voor de kinderen hebben we ook een programma dat heet 'SoSoBixie events'. De website is heel simpel sosoevents.nl gewoon aan elkaar. En die doen onder begeleiding ponyritjes maken, parcours rijden, voor de allerkleinste kinderen, maar die doen dat ook voor verstandelijk gehandicapten. Dat hebben we afgelopen jaar ook gedaan. Toen hebben we dat in samenwerking gedaan met Fyon. Fyon Geesteren, ja Fyon is fyon.nl, fysiotherapie is dat. Fyon staat voor fysiotherapie Oost-Nederland. Die zit in Albergen, Almelo, Boekelo, Deurningen, Enschede, Geesteren, Ootmarsum zitten ze ook wel. Die hebben dat zeg maar geadopteerd die wedstrijd van met dat SoSoBixie events.

R: Dus dat heb je sowieso. Je kunt wat van 'WeAllRide' 'SoSoBixie events' 'Fyon', dat zijn wel de belangrijkste speerpunten wat wij op dat gebied vorig jaar ingezet hebben.

E: Dus jullie hebben vorig jaar iets voor mensen met een beperking te doen. Hoe zag dat dan ongeveer eruit? Wat was zeg maar het plan daarvoor?

R: Dat staat wel op ons programma als jij kijkt op onze website. We hebben we voor dit jaar eigenlijk hetzelfde opstaan. Programma dan begin je op woensdag. Dan moet je vanaf donderdag 10 juni gaan kijken. Even kijken. O nee vanaf vrijdag, vrijdag 11 juni. En hebben we een junior arena. Zie je dat?

E: Even kijken.

R: Rechtsonder. Junior arena.

E: O ja, ja.

R: Dat hebben we dus vrijdag, over drie dagen, vrijdag en zaterdag, waarom staat hier zaterdag niet bij. O nee, we deden alleen op vrijdag en zondag deden we dat. Dat klopt. Zie je?

E: Ja. Hoe zit dat er dan uit? Hier staat ook voor SoSoBixie event inderdaad. Wat kunnen ze dan doen? Doen ze dan wedstrijdes onderling?

R: Ja, ja.

E: Of is dat meer training?

R: Als jij op google kijkt. Fyon CSI Twente. Ze hebben op YouTube er wel leuke filmpjes op staan. Er zijn wel persberichten van.

E: Ja, van de Tubantia zie ik er nu eentje.

R: Ja, Tubantia. Fyon CSI Tubantia. Dat van Bianca... ja daar kun je zo wat uithalen. Oja, hindernis naar CSI glansrijk genomen. Die heb jij?

E: Ja.

R: Dat was dus in de aanloop naar CSI op 16 juni. Wandeling met hindernissen. Ze hebben daar ook nog wat van gemaakt tijdens het CSI zelf. Die was in mei en die gezinsdag was dus op zondag 16 juni. Daar staat wel wat in wat ze gedaan hebben. Als jij dan naar... daar staat een persbericht onder van EQ nieuws.

E: Even kijk of ik die ook kan zien.

R: Oja dat is hetzelfde. Fyon voor 15 kinderen met uiteenlopende beperkingen een dag heeft geregeld voor het heel gezin. Ja?

E: Ja.

R: Maar ze hebben daar ook een opname van gemaakt. Even op YouTube kijken.

E: Maar jullie bieden het aan in de vorm van zo'n apart moment? Tijdens het junior gedeelte en dan iets van trainingen of clinics zag ik net. Dus op die manier een beetje?

R: Ja, juist.

E: Oké, leuk lijkt mij.

R: Als je het zoekt kun je het nooit vinden. Maar je hebt in ieder geval wat voeding zo he?

E: Ja, dat kan ik zelf wel verder kijken. De berichten doorlezen. Dus dat komt goed.

R: Helemaal goed. Super.

E: Wat voor stappen hebben jullie moeten nemen om dit eraan toe te voegen? Wat hebben jullie daarvoor moeten doen? Of hoe zijn jullie op dit idee gekomen?

R: Hoe wij aan dit idee gekomen zijn van 'WeAllRide' dat is opgestart door een mevrouw die directeur was geweest bij de Koninklijke Nederlandse Hippische Sportbond. Dus een oud-directeur van de KNHS. Ik had begrepen dat zij daarmee bezig waren om voor mensen de softe categorie, die net een beetje tussen wal en schip vallen. Om daar met behulp van dat mensen gewoon thuis kunnen trainen, zij kunnen een video insturen en krijgen dan een beoordeling. Dat dat dus een beetje is voor mensen die niet op wedstrijden rijden, maar die om een of andere reden daar moeite mee hebben of wat dan ook. Die categorie hebben ze eigenlijk zo breed uitgepakt dat er ook mensen met een beperking ingekomen zijn. En zij kunnen gewoon zijn dressuurproef thuis opnemen, hebben ze dus ook niet de druk of ze kunnen het op het moment doen wanneer ze het zelf uitkomt. Sturen ze het in en krijgen ze een beoordeling. Dat werkt heel goed om bepaalde faalangst te verhelpen noem maar op. Mensen die op andere manieren problemen hebben met de reguliere wedstrijd sport. Daar hebben we contact mee opgenomen en hebben we dat programma met elkaar uitgewerkt. En met dat SoSoBixie events eigenlijk hetzelfde.

E: Ook zo in contact gekomen en samen uitgewerkt zeg maar. En wat voor mensen vallen daar onder? Want je zei net al beperkten, maar bij de Special Olympics draait het natuurlijk om verstandelijk beperkten met een IQ lager dan 75. Is dat ook een doelgroep wat daaronder valt?

R: Ja, dat is wel een doelgroep die eronder valt. Met name bij dat SoSoBixie event, dat hebben we al een keer gedaan, dat hebben we al een keer eerder gehad. Dat andere waren we vorig jaar van plan, maar dat is er nog niet van gekomen. Met dat Bixie die hadden echt een hevige beperking.

E: Dat is dus van SoSoBixie en dat WeAllRide is een beetje meer die niet echt in staat zijn om mee te doen aan een wedstrijd.

R: Juist, maar dat kan ook uitgebouwd worden in die richting.

E: Tot dat, ja. Waren er ook drempels waar jullie tegenaan liepen? Mogelijke aanpassingen die jullie moesten doen bijvoorbeeld in zo'n bak zeg maar?

R: Nee, dat valt mee.

E: Iets anders qua training of iets? De begeleiders?

R: Ja, de begeleiders. Je moet wel professionele begeleiders hebben. Bij elke deelnemer moet je een professionele begeleider hebben, dat is duidelijk. Dat deed Fyon in dit geval. Die heeft dat gedaan.

Dan konden die daar promotioneel ook wat mee doen. Dus was voor alle partijen natuurlijk een goed verhaal.

E: Die deelnemers zaten denk ik dan bij Fyon. Die kwamen in aanraking door WeAllRide en toen kwamen zij bij jullie terecht.

R: Juist.

E: Ik weet of je hier al antwoord op kunt geven. Maar wat denk je dat de maatschappelijke impact zou zijn als de G-sport meer zichtbaar wordt? Bij CSI Twente wat denk jij dat de reactie gaat zijn van de bezoeker?

R: De reactie is altijd positief, dat is duidelijk. In hoeverre je moet er ook wonderen van verwachten. Het wordt altijd gezien als een sympathiek initiatief en zeker een sport als de paardensport waar toch heel veel geld in omgaat en heel commercieel gedreven is, is het ook belangrijk om die kant van de medaille te benoemen. Dus ja dit vinden wij ook belangrijk. Dus absoluut positief. En wat het is als je die deelnemers hebt, heb je vaak ook betrokkenheid van familieleden, kennissen, dus dat neemt ook altijd wat nieuwe mensen met zich mee. Maar voor het grote geheel is het niet dat je het daarvoor inpast. Het is ook meer dat je wilt laten zien dat die doelgroepen ook onderdeel kunnen uitmaken van zo'n groot topsportevenement.

E: Ja, zeker. Hoe zie je dat voor je verder in de toekomst zo'n G-sport? Wat is jouw mening daarover hoe dat zou moeten worden geïntegreerd binnen evenementen maar ook wedstrijden?

R: Ja je moet natuurlijk, laat ik het zo zeggen, dat moet de tijd ook een beetje uitwijzen. Je kunt natuurlijk niet topsport en G-sport zijn wel twee verschillende grootheden. Maar als jij het op verschillende momenten binnen je evenement kan inpassen is dat natuurlijk hartstikke mooi. Wat de toekomst brengt ik denk dat het wel een vast bestandsdeel wordt van heel veel evenementen. Vooral ook evenementen die een relatie hebben met de overheid, die ondersteund worden door de overheid dan denk ik wel dat het een stukje beleid is dat die ook al in ieder geval, dat zie je nu al, dat die inclusie een voorwaarde is om dingen bij de overheid voor elkaar te krijgen. Het wordt eigenlijk al zodanig ingebed dat alle topsportevenementen wel een aspect in hun programma hebben wat voor die doelgroep bestemd is.

E: Ja, dat is mooi inderdaad. Heb je dan nog verder dingen waarvan je denkt dit is waar ik naar zou kunnen kijken. Of dit interessant voor mijn onderzoek misschien. Of dit is naast WeAllRide of SoSoBixie, organisaties of mensen waarvan je denkt die moet ik eens benaderen.

R: Ja, goed ik weet niet wat misschien wel leuk is voor de Special Olympics dat je die Solange een keer kunt bellen, want die woont in Enschede tegenwoordig, komt uit Limburg. Die kan daar echt leuke dingen over zeggen. Wat ze dan met die deelnemers doen. Die verzorgt dat soort clinics in dat hele land. Die heeft ook echt contact met die G-sporters.

E: Ja, dat is ook wel belangrijk inderdaad om zoiets erbij te hebben. Dingen waar ze veel tegenaan lopen, verenigingen die het aanbieden, is dat het deelnemers werven. Dat is dan een mooie oplossing dat je dan van die clinics geeft.

R: Ik denk dat zij daar zeer open voor staan om tijdens zo'n Special Olympics een keer zo'n clinic in te bouwen. Ze woont in Enschede dus hoe makkelijk wil je het hebben. Als je kijkt naar wat ze doet dat is echt professioneel hoor. Ze heeft haar eigen parcoursen en weet ik niet allemaal wat, die kinderen met een beperking vonden het helemaal geweldig. Op YouTube staan wel filmpjes ervan.

E: Wat was haar naam ook alweer?

R: Solange Hermans. Maar als je op YouTube kijkt SoSoBixie events dan krijg je veel filmpjes.

E: Zou ik eens naar kijken. Wat is jouw mening over G-sport in het algemeen?

R: Ja, wat moet je ervan zeggen. Het is hartstikke goed dat het er is. Het voorziet in de behoefte en dus het is belangrijk dat dat verder ontwikkeld wordt. Dat mensen met een beperking steeds meer mee kunnen doen en niet aan de kant staan. Dat is altijd belangrijk. Je moet er natuurlijk niet in doorslaan dat G-sport belangrijker wordt dan topsport, dat is ook niet helemaal in perspectief natuurlijk.

E: Maar ook wat jullie doen bij CSI, dat is gewoon al goed vind ik.

R: Ja, daarom.

E: Dat je dat er zo bij betreft. Dat is al wel heel mooi, want op topsportniveau dat wordt het sowieso niet. Daar kunnen ze toch niet aan mee doen, maar om zo een mooie dag te bezorgen of mooie dagen dat is inderdaad al heel wat.

R: Daar heb je natuurlijk een verschil je hebt een aantal evenementen die zijn meerdaags en andere zijn een dag. Dat maakt ook weer verschil uit hoeveel ruimte je hebt in je programmering. Hoe is je accommodatie, heb je meerdere terreinen tot je beschikking, heb je een terrein tot je beschikking. Dat maakt allemaal nog wel verschil. Elk evenement heeft wel iets van een kinderdorp als je dat iets uitbouwt en gaat toespitsen op de betreffende sport, dan kun je in zo'n kids speelhutje ook dit soort demonstraties onderdelen laten bedrijven.

E: Ja beetje op die manier inderdaad.

R: Dat je de jeugd, de activiteiten voor kinderen, koppelt aan, dat je diezelfde faciliteiten ook kunt inzetten voor mensen met een beperking. Dat je ze zo spelenderwijs met die sport in aanraking, niet alleen met een springkussen, dat doet zo'n SoSoBixie event die combineert een beetje een kinderdorp met echt de sport zelf.

E: Het is niet alleen het spelen, maar ook de ontwikkeling van de sport inderdaad. Dat ze ook iets leren daarvan.

R: Juist. Vooral met de pony die heeft een hoge aibaarheidsfactor, dat doet het ook altijd heel goed. Maar goed, ga er maar eens naar kijken.

*Afsluiting.*

## **Uitwerking 11: interview Sandra Melief**

Respondent 11: Sandra Melief

Functie: Directeur Enschede Marathon

Datum: 12-03-2021

*E: Introduceert zichzelf en het onderzoek.*

S: Ik ben Sandra Melief, directeur van de Enschede Marathon sinds 1 januari 2017.

E: We kunnen wel met de vragen beginnen. Ik zal beginnen met de algemene vragen en dan doorgaan met de vragen omtrent Enschede Marathon. Wat is jouw mening over G-sport in het algemeen?

S: Ja, mijn mening is dat... G-sport is gehandicaptensport he?

E: Ja, in dit geval de Special Olympics is vooral voor verstandelijk beperkten met een IQ lager dan 75.

S: Niet met een lichamelijke beperking?

E: Er is wel een speciaal onderdeel ervoor, maar het is wel echt voor verstandelijk beperkten bedoeld. Voor de lichamelijk beperkten heb je de Paralympics.

S: Dan noem je dat de G-sport?

E: Ja.

S: Wist ik niet.

E: Ja, in dit geval volgens mij wel. Anders heb je de parasport dacht ik.

S: Paralympics, de parasport ja. Nou ja, we zitten in een pand hier in Prismare en daar is ook een dagbesteding voor geestelijk, verstandelijk beperkten. Die doen heel veel leuke dingen, dames en heren, over het algemeen jonge mensen. Om die in iedere geval bezig te houden en zo betrokken mogelijk te houden bij de maatschappij en ze zo een normaal mogelijk leven te geven. En tegelijkertijd bedienen zij natuurlijk ook een stukje van de markt. Dat is natuurlijk never nooit de doelstelling. Het is met name de doelstelling dat zij een dagbesteding hebben een doel in het leven. Ik vind het leuk om te zien dat iedereen zijn eigen taken heeft en vooral zijn eigen patronen heeft. We hebben bijvoorbeeld iemand die haalt altijd oud papier uit ons kantoor. Ook al ligt er een velletje papier, dan wordt de hele bak meegenomen, dan wordt niet het velletje eruit gehaald, maar wordt de hele bak meegenomen. Er zitten gewoon heel veel gewoontes ingesleten. Met betrekking tot de sport daar geldt eigenlijk hetzelfde. Lekker bewegen is gewoon heel gezond. Ik moet zeggen er zijn er een aantal... ik probeer dit maar als voorbeeld te nemen, omdat ik dit dagelijks van dichtbij zie. Voor de rest heb ik er nooit mee te maken. Je ziet ook dat er wat lichamelijke beperkingen zijn bij deze mensen. Dus het is zowel verstandelijk als lichamelijk beperkt.

E: Ja, klopt. Ze hebben ook altijd wel iets lichamelijks, maar het is niet alleen de lichamelijke beperking zeg maar. Het is ook verstand. Dus ja voor de Special Olympics is het dan een IQ onder de 75 en dan kan het zijn dat er ook lichamelijke klachten zijn en daar wordt dan ook naar gekeken. Want bij de Special Olympics draait het erom dat ze op gelijkwaardig niveau wedstrijden doen. Dus dan wordt er gekeken bij de sporters wat het niveau is en dan komen ze in een gelijkwaardige categorie terecht. Dus zo zit het een beetje. Wat is jouw mening over, in hoeverre je het kunt

zeggen, over de sportevenementen en ook wedstrijden voor de G-sporters? Zie je het vaak terug in je omgeving? Je bent natuurlijk betrokken bij de organisatie van de Enschede Marathon. Dat je misschien bij andere evenementen ziet van daar betrekken ze iets van een G-tak erbij?

S: Ik vraag mij af waarom ik probeer daar nog iets meer beeld van te krijgen. Je zegt het zijn mensen met een IQ lager dan 75 en meestal hebben ze een lichamelijke beperking. Maar dan hebben ze toch meestal altijd een lichamelijke beperking als er op een andere manier sport voor ze moet worden aangeboden? Waarom kun je niet een toptennisser zijn als je een IQ lager hebt dan 75 en waarom kun je niet in een voetbalteam als je verstandelijk beperkt bent?

E: Bij het regulier sporten bedoel je?

S: Ja, gaat het om de communicatie onderling?

E: Nee, het zijn wel echt verstandelijk beperkten. Zij komen niet op het reguliere sportniveau mee. Vandaar, er wordt wel gekeken naar hoe zij meer geïntegreerd kunnen sporten. Het zou niet zo zijn dat zij in de reguliere competitie mee kunnen doen. Dat is gewoon qua verstandelijk als lichamelijk kunnen ze dat niet volhouden. Dus dat is het eigenlijk.

S: Sinds wanneer bestaat er aandacht voor deze groep mensen?

E: Om de twee jaar worden de Nationale Spelen georganiseerd. In 2022 komt het naar Twente. De Special Olympics is eigenlijk al heel lang een begrip. Er worden ook regionale wedstrijden voor georganiseerd. Omdat het nu naar Twente komt, wil Twente ook een impact achterlaten, zodat er meer aandacht voor komt. Zoals jij zegt eigenlijk kom ik er niet veel mee in aanraking. Dat is eigenlijk wel de bedoeling dat het meer geïntegreerd wordt binnen de maatschappij, maar ook binnen de sportverenigingen. Dat is dus het doel en daar werken we in aanloop naar de Nationale Spelen naartoe. Maar ook straks wordt er verwacht komt er grote aandacht voor de G-sport als het evenement hier is. We hebben dan 14 speelsteden elke gemeente heeft dan een speelstad, waar dan een bepaalde sport wordt uitgeoefend. En het evenement vindt plaats over drie dagen, dus daar wordt veel aandacht op gevestigd zeg maar. En dit hopen we dan vast te houden dat sportverenigingen ook gaan inzien van goh wij hebben ook ruimte voor een G-tak, zodat zij het ook aanbieden en dat ook de G-sporters meer in aanraking komen met de leden van de vereniging zelf. Dat zij ook meer worden betrokken bij bestaande evenementen en daarvoor ben ik ook in gesprek met jou. In hoeverre zien jullie hier mogelijkheden in, zodat het eigenlijk meer bij elkaar wordt betrokken zeg maar.

S: Ja, oké helder.

E: En zie je dan veel in je omgeving dat bepaalde evenementen hier aandacht voor hebben? Of nog niet echt dat je denkt nee...

S: Nee, volgens mij niet. Maar ik heb er ook nog niet zo opgelet, als ik eerlijk ben. Daarom is het ook heel goed dat er zo'n Special Olympics wordt georganiseerd. Dat is net als je iets aanschaft, waar je nooit over nagedacht hebt en op het moment dat je het aangeschaft hebt zie je opeens iemand daarmee lopen. Dat is een beetje hetzelfde als dit, dat vanaf nu ga je erop letten. Mijn eerlijke antwoord is nee, ik zou het niet weten.

E: Dus dan is eigenlijk de vraag hebben jullie het ooit geprobeerd om het toe te voegen aan de Enschede Marathon dus dan denk ik ook nee.

S: Er zijn natuurlijk wel eens vragen gekomen, met name individuele vragen van sporten, maar met name wel van sporters met een beperking en niet met een laag IQ. Ja, weet je er gelden regels van de atletiekunie je mag niet zomaar mensen met een beperking, ja die mag je wel mee laten doen, maar die mogen geen hulpmiddelen gebruiken. Omdat dat oneerlijk is ten opzichte van de andere deelnemers, maar ook dat het soms gevaren kan opleveren ten opzichte van andere deelnemers. Dus ik weet wel de vraag ontstaat steeds vaker en steeds meer en ik zie ook wel dat bepaalde groepen zich gaan samenspannen om samen sterker hun verhaal naar buiten te brengen. Om ook wat meer daadkracht te creëren om dat bij andere evenementen voor elkaar te krijgen. Maar voor de G heb ik dat verzoek zelf nog nooit gekregen.

E: Dus eigenlijk zouden ze bij de reguliere Enschede Marathon zouden ze niet mee kunnen doen bij de reguliere deelnemers, wat begrijpelijk is. Dan zou er eigenlijk nog een kort programma voor hen wellicht, zo zie ik dat dan, voorafgaand of na die tijd voor hen worden georganiseerd.

S: Ja, dat zou eventueel best kunnen.

E: Dus in zoverre is het mogelijk om de G-tak te introduceren met de Enschede Marathon. Dat je misschien zo'n mini-marathon organiseert of iets in die richting. Dat ze worden betrokken bij het evenement.

S: We hebben bijna alle doelgroepen bedienen wij wel als je het hebt over leeftijden, als je het hebt over professionele sport, semi-professionele sport en beginners. Kinderen, maar ook mensen die een redelijke afstand hebben tot een keer überhaupt in beweging komen. We zijn samen met de sponsor Menzis zijn we daar mee bezig om die doelgroep in beweging te krijgen. Dat zijn met name wat economische zwakkere mensen die destijds Enschede Marathon als mijlenhoge drempel zien en daar zijn we wat laagdrempelige lopen voor aan het organiseren. Althans dat hebben we één keer gedaan en dat stond in 2020 en 2021 op de agenda, maar door Corona zijn beide data niet doorgegaan. Maar dat is wel iets wat we verder gaan uitbouwen. Dat was eerst een 2-mijl dat is ongeveer 3,5 kilometer, maar dat willen we waarschijnlijk gaan verlagen naar 2 kilometer, ook omdat wij samen met Menzis de 5 kilometer aanbieden. Aan die 2 kilometer zou je heel goed die G-groep kunnen toevoegen. We zijn ook aan het kijken of we een funrun kunnen organiseren. Ook op een andere datum, in de binnenstad, dat is ook om een andere doelgroep te trekken. Dat is meer om de studenten enzovoort te betrekken, omdat we die weer heel weinig op onze wedstrijden zien. Maar met name het haakje 2 van Enschede zou ik eventueel wel zien om de G-groep toe te voegen.

E: Dat is in ieder geval mooi dat er wel een mogelijkheid is om het toe te voegen zeg maar.

S: Ja, dat zou wel kunnen moeten we natuurlijk goed over nadenken.

E: Ja, je hebt natuurlijk ook wel de Special Olympics dat zien de verstandelijk beperkten als Olympische Spelen. Zo moet je het een beetje zien. Het zijn sporters die ook wel daarop getraind zijn. Voordat ze meedoen aan de Nationale Spelen moeten ze al 6 maand getraind hebben op dat onderdeel en moeten ze ook lid zijn van een vereniging. Dus waarschijnlijk kunnen ze al wel meer dan iedereen denkt en zitten ze al redelijk op niveau. Dan zijn ze daar al op getraind en kunnen ze al meer dan je eigenlijk verwacht.

S: Wat is de afstand bij SON dan?

E: Dat durf ik zo niet te zeggen.

S: Nee, oké daar was ik even nieuwsgierig naar.

E: Zij zien dat als een Olympische Spelen zeg maar. Je mag daar niet zomaar aan meedoen. Het zijn wel getrainde sporters, dus dat is wel serieus. Welke stappen moet jullie nemen stel Enschede Marathon wil de G-sport toevoegen? Waar moeten jullie dan aan denken?

S: Ik zou niet per se de G-sport willen toevoegen. Ik zou een evenement willen organiseren waar deze groep aan deel kan nemen. Daar moet ik gewoon heel goed over nadenken. Dan zou je bij de 2 van Enschede, maar goed daarom ben ik benieuwd hoe ver ze bij SON lopen. Wat je ook zou kunnen doen. Stel je hebt een 10 kilometer die starten bij ons altijd om half 2, dat je die eerder laat starten of dat je aan het einde van de dag nog zo'n groep laat starten. Dat zou natuurlijk best kunnen, daar zijn diverse mogelijkheden voor. Daar moet je gewoon goed over nadenken. Maar om ze aan alle afstanden toe te voegen om te zeggen van goh we hebben voor de 2, 5, 10, halve en de hele, lijkt mij organisatorisch niet te doen. Dan zou ik een afstand kiezen.

E: Ja, begrijpelijk. Wat denk jij dan dat mogelijke drempels zijn bij deze doelgroep?

S: Weet ik niet. Nee, daar moet ik me echt in verdiepen. Ja, begeleiding, dat weet ik al niet eens, ze zullen begeleiding hebben.

E: Ja, daar moet je je dan verder in verdiepen eigenlijk.

S: Ja.

E: Meer informatie, misschien is dat ook niet duidelijk. Dat er meer informatie nodig is.

S: Ja, ik zou me daar meer in moeten verdiepen.

E: Wat zou de maatschappelijk impact zijn bijvoorbeeld op andere sporters en op de bezoekers van Enschede Marathon? Stel deze doelgroep wordt erbij betrokken in een aparte marathon. Wat denk jij dan dat de impact is?

S: Ja, kijk wij hebben altijd een aantal pijlers. Ook richting gemeente Enschede en Provincie Overijssel om subsidies te verantwoorden. Er is bijvoorbeeld de economische impact. Als jij op zondag een wedstrijd organiseert heb je op zaterdag hotels al helemaal vol zitten. De recreatieve impact, er komen mensen naar de stad, je zet jezelf op de kaart. Je doet altijd iets met duurzaamheid, we proberen ook de hele stad in beweging te krijgen. Maar het is ook een stadsfeestje, sociaal is het natuurlijk belangrijk. Nou we hebben 950 vrijwilligers aan het werk, die een hele leuke dag met elkaar hebben, niet alleen die ene dag maar ook in de aanloop en de voorbereiding naar. Dus als je voor deze groep ook iets zou organiseren wekt dat denk ik heel veel sympathie op. Wat leuk voor deze groep is dat ze waanzinnig veel mensen langs de kant van de weg hebben die ze aanmoedigen. Ik denk dat dat vooral een hele grote impact voor hun zou hebben.

E: Ja, dat het hen ook meer zelfvertrouwen geeft, dat is ook mooi denk ik.

S: Ja.

E: Heb jij dan nog dingen van dat is interessant om naar te kijken voor mijn onderzoek bijvoorbeeld. Wat jij bijvoorbeeld mist qua informatie. Of organisaties waarvan jij denkt die zijn interessant om ook naar te benaderen.

S: O zo. Nou ja goed je hebt de andere topsportevenementen heb je al te pakken he.

E: Ja.

S: Atletiekverenigingen, dat is meer omdat ik zelf benieuwd ben hoe zij er dan in staan. En de dagbestedingslocaties zelf. Of scholen. Verder zou ik het niet zo 1 2 3 weten.

E: Ik ben verder eigenlijk door mijn vragen heen. Ik weet niet of je verder nog dingen hebt...

S: Vooralsnog niet. Nou ik sta er wel voor open. Ik ben wel getriggerd, weet je er zijn zo ontzettend veel doelgroepen die je kunt dienen. Je moet op het gegeven moment ook voor jezelf een grens trekken. Dus als je het logisch zou kunnen toevoegen aan een andere doelgroep. Dan denk in de eerste instantie aan de 2 kilometer, de 2 van Enschede, dan zou dat tot de mogelijkheden kunnen behoren. Nogmaals ik doe dit samen met een grote sponsor Menzis, zij hebben een ander belang, die hebben juist het belang om mensen in beweging te krijgen. Dus dat zou je gewoon moeten bespreken. Ik ben heel benieuwd naar de resultaten van jouw onderzoek.

*Afsluiting.*

## **Uitwerking 12: interview Linda Edens**

Respondent 12: Linda Edens

Functie: Bestuurslid en official Zwem & Polo Vereniging De Veene

Datum: 12-03-2021

### *E: Introduceert zichzelf en het onderzoek.*

L: Wij zijn een zwem- en polovereniging in Almelo. Een combi in 2003 overgegaan van Wierden en Almelo. Sinds die tijd heten wij zwem- en polovereniging De Veene. Afkorting van een slootje tussen Almelo en Wierden en daar hebben ze zwem- en polovereniging De Veene van gemaakt. Wij hebben in 2014, wij deden altijd al combiwedstrijden met de Klup in Twente, dus in Almelo, die hebben zwemles en zij hadden ook wedstrijdzwemmers. Recreatief zwemmen, zwemles en wedstrijdzwemmers. Dat plan is al een keer een gesprek geweest met de Klup, om de wedstrijdzwemmers over te nemen. Dat had aan de ene kant een financiële reden en aan de andere kant om ze meer wedstrijdritme en meer te integreren ook in de reguliere sporten. Dat heeft een tijdje in de ijskast gelegen om het feit dat er wat miscommunicatie was omtrent de coaches en met de begeleiders of die wel of niet mee zouden gaan. Daar is wat gebeurt wat weet ik niet. Dat was voor mijn tijd gelukkig. Ik kan heel goed met die mensen. Mijn kinderen hebben ook altijd wedstrijden gezwommen ze waren al geïntegreerd bij onze vereniging, wij deden altijd al wedstrijden. Wij verzorgden ook hun wedstrijden. Dus als de Klup een wedstrijd had stonden wij altijd al aan de kant, zaten achter de computer enzovoort. Dus daar was altijd al heel goed contact. 2014, eind 2013, hebben we alles op papier gezet. Gemeente erbij gehaald, bestuur erbij gehaald, de Klup erbij gehaald en dat heeft erin geresulteerd dat in februari 2014, 25 zwemmers en 5 coaches een aparte tak bij ons zijn geworden. Namelijk het G-zwemmen bij De Veene.

L: Dus we hebben nu drie takken binnen de vereniging en dat is nu al zes jaar zo. Bijna al zeven, afgelopen jaar niet meetellen. Maar goed. Het doel was niet, dat komt later in jouw vragen nog naar voren, om aan te geven wat is de meerwaarde, dus niet om ons op de borst te kloppen van kijk eens MVO verantwoord, hoe goed zijn we bezig. Maar ook, je kunt het voor een jaar overnemen en dan zeggen sorry het geld is op, zoek het maar uit. Maar wij hebben ervoor gekozen om dat goed te integreren. Dus ook samen met de gemeente. 'Almelo doet mee' dat is dus voor 18 jaar en ouder. Het Jeugdsportsubsidiefonds wat hier in Almelo voor de jongere kinderen dus, die was ook bij de overeenkomst aanwezig. Zo loopt dat al jaren en we zijn met ons zesde, zevende jaar bezig. Dus het gaat heel goed.

E: Dus die G-zwemmers zijn van de Klup overgegaan naar de Veene Zwemclub?

L: Ja, en dat is puur de wedstrijdgroep, want ze hebben nog steeds recreatief zwemmen en zwemlessen. En uit die pot dus de begeleiders, wij trainen op dezelfde dag, op de maandag. Mochten er kinderen zijn bij een zwemles waarvan de begeleiders of ouders of de zweminstructeur zegt van hij heeft meer nodig, hij kan meer, hij vindt het leuk. Dan stromen ze door naar ons toe. Dus dat contact is er gewoon. Die kinderen houden niet op als ze eenmaal hun diploma hebben gehaald. Vinden ze het leuk dan kunnen ze bij ons aansluiten en verder groeien.

E: Op welke manier bieden jullie de G-sport aan? In de vorm van de wedstrijden, maar ook als doorstroommogelijkheid voor de kinderen die het leuk vinden die dan het zwemdiploma hebben gehaald.

L: Ja, het meeste is fysieke beperking, of terwijl rugzakje met autisme en dergelijken. We hebben niet echt de paralympische ploeg. Dus de mensen die ledematen en dergelijken missen. Wij hebben puur verstandelijk beperkten.

E: Ja, dat is ook de doelgroep van de Special Olympics Nationale Spelen inderdaad. Dat zijn de kinderen vanaf 8 jaar met een IQ onder de 75. Dus daar valt deze doelgroep inderdaad onder.

L: Ja, maar dat is dus niet zo. Die van ons hebben geen IQ onder de 75.

E: Moet ik dan denken aan autisme en gedragsproblematiek?

L: Ja, die doelgroep. Ik heb ook een wat zwemmers die zijn motoriek niet goed, als we dat dan even zo tussen ons mogen zeggen. Jeroen komt op de driewieler heeft wat motorieke problemen. Ik heb wat spasme erin zitten. Maar ik heb ook mensen die gewoon werken en een auto en een rijbewijs hebben. Die hebben geen IQ onder de 75, maar die mogen wel naar de Special Olympics. Ik heb een vwo student die er tussenin zat. Waarvan wij zeiden ga het proberen bij de jeugdselectie. Ga kijken of ze daar wat meer... die jongen zwemt als een tierelier die moet gewoon niet bij ons zwemmen laat maar zeggen. Maar hij komt daar niet mee in de snelheid van opdrachten en wat hij moet doen. En die jongen komt weer bij ons terug en voelt zich als een vis in het water bij onze groep en gaat gewoon mee, klaar. En andere verenigingen kijken daar wel eens scheef naar. Ik zeg en dat zeggen andere groepen ook wel die dat op de vereniging weer zeurders vinden, als die jongen niet alleen maar de gouden medailles zou weghalen, zou ik hem niet meenemen. Maar dat doet hij niet. Dus er zijn zwemmers die op dat niveau, terwijl hij wel op het vwo zit nog beter zwemmen dan hij. Kijk dan mag hij van mij gewoon mee. Andere verenigingen er zijn er een paar, we kennen onze papa's binnen de groep Special Olympics, trekken we ons niks van aan.

E: Ja, jullie kijken dus echt naar de ontwikkeling van het kind of van de jongere zelf en daar passen jullie het op aan. Ja, mooi.

L: Kijk, als die jongen echt bij het reguliere zwemmen meer kan en zich beter kan ontwikkelen en zich daar goed voelt, dan gaat hij gewoon binnen naar de zwemafdeling. Maar hij ontwikkelt daar niet. Dus dan zou ik eigenlijk moeten zeggen; hij mag dus niet mee, hij mag geen wedstrijden meer zwemmen, jammer dan. Ja, dat gaat niet.

E: Ja, goed dat jullie daar per persoon ook naar kijken van wat hij of zij wel of niet aankan. In hoeverre ben je bekend met de Special Olympics Nationale Spelen?

L: Ja, goed mee bekend. We gaan al ik denk al vanaf het begin al, Den Bosch, we zijn ook naar het buitenland geweest, dus naar de wereldspelen gaan we ook naar toe. Ik draai daar als official ook mee met de Special Olympics. Ik zit ook al jaren bij het zwembad om de twee jaar met een vaste groep eigenlijk op de jury. Het is een ander programma als het reguliere zwemmen, dus je moet daar niet veel wisseling in hebben. Ja, dat werkt goed met scheidsrechter met jury, als je daar een vast clubje hebt die daar gewoon om de twee jaar bij elkaar komt en dat organiseert, dus dan vlot het een beetje. Dus wij zijn daar al jaren mee bekend.

E: Wat was dan precies jouw rol? Want jij doet ook wat voor de Special Olympics dan of hoe ga jij zeg maar mee met de zwemmers?

L: Ja, ik ben official bij het zwemmen en juryfunctionaris. Dus ik sta aan het bad om de tijd te kloppen van de kinderen, dat mag ik doen. Maar ik mag ook op de jury zitten, dus als er een diskwalificatie binnenkomt dan kan ik dat ook verwerken in de computer enzovoort. Dat mag ik ook doen. Stel er is iemand ziek en er hoeft maar een iemand in de laatste serie te zwemmen dan kan die bij een andere serie in. Dat soort dingen kan ik allemaal regelen op de jury.

E: Oja, leuk. Leuke rol lijkt me.

L: Nou ja, je zit in ieder geval droog. Je hebt je koffer erbij en je staat niet constant aan het bad te zweten. Dat zit wel bij mij in dat regelen. Tenminste de scheidsrechter laat mij ook aan het woord. Tussen de middag is er een vergadering met de Special Olympics over de zwemmers. Zwemmen is verdeeld over twee dagen. Je moet inschrijven met een tijd dan ga je 's ochtends zwemmen op die tijden. Hebben de zwemmers een betere dag dan of een slechtere dag dan wat die tijd is, kun je dat als weer coach weer aangeven. Plus het feit dat zwemmers wel moeten zwemmen wat ze kunnen zwemmen. Dus als ze schoolslag moeten zwemmen moeten ze geen vrije slag benen gaan doen. Je moet wel die slag erin hebben en heel veel zwemmers kunnen dat niet met een beperking. Die zwemmers worden gediskwalificeerd. Dat is natuurlijk zielig. Je hebt ook zwemmers erbij die bijvoorbeeld in een grote zwembroek, een zomerzwembroek zwemmen. Officieel is dat niet FINA goedgekeurd, officieel mogen zij gedist worden. Dat soort dingen worden tussen de middag met alle coaches besproken. Dat zijn ook dingen dat ik dan doe. Dat is dat vaste clubje dat om de twee jaar bij elkaar komt, bij de club, dat is gewoon fijn. Wij zijn bekend met de Special Olympics, vooral het zwemmen, ik ben vanaf 2016, ja daarvoor ik heb een NK ook al meegemaakt, dat hebben wij ook georganiseerd in Almelo voor mensen met een beperking.

E: Dus je weet er al van alles van. Wat merk jij dan dat de impact is van de G-sport op de G-sporters? Zie je ze bijvoorbeeld opbloeien of wat met je vooral aan hen?

L: Ik heb opgeschreven die impact is natuurlijk de **betere gezondheid**. Veel van mijn zwemmers wonen begeleid, dus dat zijn al wat oudere zwemmers. Die wonen wel begeleid, maar die zitten toch wel in hun eigen kamertje. Vooral het afgelopen jaar blijven ze natuurlijk altijd binnen, maar dan is een keer in de week het zien van anderen buiten je reguliere groepje om is gewoon fijn. Daar knappen ze van op. **We hebben ook goed contact met de begeleiders van onze sporters. Dan gaat het ook soms wel eens achter de rug om, van ze moet nu komen, we sturen haar nu weg, want ze moet gewoon zwemmen en dan krijg je een appje van ik heb eigenlijk geen zin. Het is wel belangrijk dat ze blijven sporten voor hun beweging.** Het gaat gewoon, als dat ook nog minder wordt, dan is dat ook niet goed. Dus we hebben al een heel zwaar jaar achter de rug. **Betere gezondheid en maatschappelijk voordeel, dat is het.**

E: Je zegt net de begeleiders, stimuleren zij ook zeg maar dan de sporters om ook te gaan sporten daadwerkelijk om ook daar naartoe te gaan.

L: Ja.

E: Ik heb ook al meerdere gesprekken gehad en daaruit blijkt dat sommige zorgcentra zouden wel wat meer voor de sporters, mensen met een verstandelijke beperking, of een beperking überhaupt, dat het wel meer gestimuleerd mag worden dat ze gaan sporten. Hoe zie jij dat? Gebeurt dat genoeg of? Of als ze eenmaal aan een sport zijn dat ze dan wel goed gestimuleerd worden?

L: **Ik begrijp dat ook vanuit de begeleiderspositie. Wij hebben namelijk ook een zwemmer die mag niet alleen komen. Daar moet een begeleider bij zijn.** Die kan zogenaamd trippen en dan. **Wij staan daar met moeders aan het bad en Wessel dan maar hij is zelf ook verstandelijk beperkt. Hij is trouwens onze hoofdtrainer dus dat is al heel wat.** Maar wij kunnen dat dan niet hendelen. De vraag is nog geweest twee jaar geleden, hij is nu ouder, mag hij intussen alleen naar het zwembad. Wij hebben gezegd wij gaan dat niet doen, zowel de controle in de kleedkamer kunnen wij niet uitvoeren, als dames zijnde en aan het bad willen wij gewoon dat de begeleider erbij is. Ik begrijp dat die begeleider... **het ligt dus aan het individu zelf. Aan de zwemmer zelf, kan hij alleen naar het zwembad of moet er een begeleider mee. Dan is de begeleiding natuurlijk niet zo van hey ga maar lekker zwemmen, want dan moet ik mee.**

E: Ja, inderdaad daar zit ook niet iedereen op te wachten.

L: Dus daar ligt het ook een beetje aan. Dus dat is wel een moeilijk punt, maar als het kan graag. En ook het vervoer speelt een grote rol.

E: Ja, dat wou ik net vragen. Hoe zit dat dan met vervoer? Hoe gaan jullie zwemmers naar de vereniging?

L: Nou ja, omdat er dus veel begeleid wonen zijn er wat die komen met de fiets. Maar het merendeel komt gewoon met de taxi.

E: Maar dat wordt gesubsidieerd per gemeente toch?

L: Per gemeente en door de PGB's he, door wat de zwemmers onder handen hebben door de begeleider.

E: Ervaren jullie daar nog problemen mee? Soms hoor je dat de taxi's op wisselende tijden kunnen komen? Wat dan niet uitkomt qua trainingen.

L: Ja, dat is wekelijks. Dat is niet alleen bij ons, maar dat is ook bij de Klup. De Klup heeft gelukkig altijd iemand voor in de hal zitten. Wij houden de zwemmers van de Klup in de gaten en zij houden onze zwemmers in de gaten. Dat gaat gewoon, want dan komt er een taxichauffeur binnen en die vraagt dan naar een zwemmer en dan gaat het maar die is van de Veene die ligt nog in het water, je moet nog even wachten. Zo gaat het dan een beetje. Wij wachten altijd tot de laatste zwemmer is opgehaald. Ik heb een zwemmer uit Vriezeveen en die is gewoon bang dat ze de taxi mist. Die gaat om tien voor acht al uit de training, daar zit zo'n druk op. We zeggen altijd die wacht wel en dan zegt ze nee ik ga eruit want ik moet. Het zit er dus in en dan komt die man alsnog om half negen aankakken. Maar goed, helaas. Dat is wel een probleem

E: Dat zijn natuurlijk wel dingen. Dat zou dus ook wel iets zijn waar meer aandacht voor mag komen, vind ik. Dat is wel echt een belangrijke factor waarom iemand wel of niet gaat sporten. Als het vervoer niet goed is geregeld kan het zijn dat mensen ervan afzien inderdaad.

L: Ja.

E: En wat merk jij dat de Veene, wat voor impact merk jij dat het heeft op jullie vereniging? Zijn er ook nog sporters zonder beperking?

L: Ja, zeker wij hebben gewoon een complete zwemafdeling. Dat is vanaf 6 jaar tot aan de masters aan toe, senioren.

E: Komen de G-sporters ook in aanraking met andere leden van de vereniging? Op bepaalde momenten in het jaar bijvoorbeeld?

L: Wij hebben gezamenlijke wedstrijden, ja.

E: Oja, leuk.

L: De oliebolwedstrijd, dat is in december. En aan het eind van het jaar dat was vroeger de Veene bokaal, maar die is komen te vervallen. We hebben ook een waterpolotoernooi, een familie-waterpolotoernooi. Die zijn we nu aan het opzetten. Dat zou vorig jaar dus allemaal al gebeurd zijn.

Dat een waterpolotrainer bij ons komt om waterpolo-les te geven en dan zouden wij met het waterpolo aansluiten met het familie-waterpolotoernooi, dat is buiten. Dan ben ik er ook weer bij als jurylid. Maar goed, ik heb al de zwemmers vanaf 15 maart vorig jaar niet meer gezien. Zijn al een jaar lang niet meer in het zwembad geweest.

E: Mogen jullie ook nog niet trainen nu?

L: Wij mogen nog niks.

E: Wat zuur.

L: Wij zijn 14 december, die maandagavond was onze laatste training.

E: Ja, ik hoop echt dat het snel voorbij is, heb het wel een beetje gezien nu.

L: We konden beginnen na de vakantie, maar 14 december was het alweer afgelopen.

E: Ja, zonde. Hopen dat het snel voorbij is.

L: Ja, wij mochten in juni nog vier keer een training doen. Die hebben wij laten vervallen, want er was toen nog veel onduidelijkheid bij ons op het sportpark hoe het helemaal ging lopen. Door welke ingang je naar binnen moest, je moest je zwemkleding thuis aandoen. Dan in deze groep met een beperking, een verstandelijke beperking, is dat gewoon heel moeilijk uit te leggen en te schakelen voor hun. Dus wij hebben gezegd wij laten de vier trainingen voor jullie laten we schieten en dan geven we die aan het regulier zwemmen. Dan hadden die een groot blok op maandag.

E: Maar dat gaat nu allemaal ook niet door, neem ik aan.

L: Nee, niemand van ons traint nog. Wij mogen het zwembad niet in. Waterpolo niet, zwemmen niet, G-zwemmen niet, niks niet.

E: Hadden jullie nou ook buitenzwembaden? Zei je dat nou?

L: We hebben een prachtig buitenzwembad, alleen dat doen we niet open.

E: Jammer, allemaal.

L: Ja, dan hadden we daar kunnen trainen, maar goed.

E: Je zei net jullie hebben een aparte zwemafdeling voor de G-sport. Hebben jullie daar een bestuur voor? Zit dat bij iemand in de portefeuille? Je hebt ook vaak bij verenigingen die wat kleinschaliger zijn, dat is vaak op basis van vrijwilligers, dat zou bij jullie waarschijnlijk ook zo zijn, dat als er een iemand wegvalt die belangrijk is, dat de heel G-tak wegvalt. Hoe hebben jullie dat geregeld?

L: Nee, wij hebben gewoon een technische commissie G-zwemmen. En daar zitten dus de coaches in. De trainers, coaches, dat is wel een combi. Ik zit daarin voor tussen het bestuur en de mensen die aan het bad staan. Ik sta zelf ook aan het bad, ik geef ook training. Maar ik zit er eigenlijk tussen. Ik organiseer de wedstrijden dus voor de tak binnen de Veene ben ik voor het G-zwemmen verantwoordelijk is een groot woord, maar ik regel het wel. Ik zit niet officieel in het bestuur.

E: Dus als er iemand vervalt wordt er wel vervanging voor geregeld, zeg maar.

L: Ja, hoor we zijn met meerderen die dat prima kunnen oplossen.

E: Als je dan kijkt naar de regio Twente is dat jouw mening over het sportaanbod maar ook over het aantal sportevenementen? Heb je daar een beetje een beeld van of wat vind je daarvan? Kan het meer of is het wel goed?

L: Het kan zeker meer. Ja, wij kunnen het zwemmen aan. Binnen Twente is dat goed geregeld. Ik kan niet anders zeggen. We hebben zes verenigingen hier in de buurt. Dat is Raalte, Nijverdal, Ommen, Almelo, De Hof Twente, dus Markelo is dat is een vereniging en hebben we Losser nog en Losser doet tegenwoordig samen met Enschede. Enschede was vroeger apart, EZC, maar dat is bij Losser ingegaan. Wij zwemmen met onze zes verenigingen jaarlijks een competitie. Iedereen organiseert zijn eigen wedstrijd. We hebben om de twee maanden ongeveer een wedstrijd. Officieel moeten de wedstrijden inclusief alle startnummers zijn bij de KNZB anders mag je geen wedstrijd organiseren, maar de KNZB heeft voor deze competitie de startnummers laten vervallen. Wij mogen dus gebruik maken van programma's van de KNZB. Wij vallen daar gewoon onder. Wij dragen ook gewoon competitie af en zijn volwaardig lid van de KNZB. Alleen dat blokje van de startnummers is eruit gehaald.

E: Dus jullie hebben eigenlijk zelf die hele competitie met z'n allen opgezet.

L: Ja.

E: Wat mooi. Dat is natuurlijk ook wel...

L: Dat is al jaren hoor, dat is ook al wel tig jaar.

E: Dat heb ik eigenlijk nog niet gehoord van een sportvereniging. Ik vraag elke keer van goh hebben jullie iets van een competitie of wat zou je daarvan vinden. Dan is dat nog helemaal van elkaar weten ze vaak niet wie het aanbieden.

L: Maar het hockey heeft toch ook een competitie?

E: Ik heb nog niet iedereen gesproken hoor.

L: Ook in Almelo MHC.

E: Ik ga volgende week spreek ik met iemand van hockey. Wie ik tot nu toe heb gesproken nog niet. Dat is al heel mooi, want daar zat ik zelf ook aan te denken. Het zou ook heel mooi zijn als later als je dan als de sportverenigingen het goed voor elkaar hebben dat je ook regionaal dan een competitie kunt doen.

L: Wij zijn in Almelo heel actief, maar dat komt door de Klup zelf. We hebben hier badminton, judo, voetbal weet ik zo niet, hockey sowieso... judo, badminton, bowlen hebben we en voetbal en dinges is er ook mee bezig, The Big Bulls, dus het rugby die is er ook mee bezig. Maar die zijn sowieso actief daarin met leden werven en nieuwe takken opzetten. Er is gewoon heel veel info. De sportcarroussel ben je daar ook bekend mee?

E: Volgens mij wel eens gehoord ja.

L: Sportcarroussel, Ellen Perik, hier in Almelo was combi-functionaris hier bij het sportbedrijf. Die heeft ook het sportcarroussel opgericht. Dat was ook om meer scholen te betrekken, ook onder

andere bij het G-zwemmen. Probleem is alleen een judomat kun je in de auto meenemen en bij zo'n sportcarroussel aanbieden. Ik kan geen zwembad op de rug knopen.

E: Nee.

L: Dus ik kan daar wel gaan staan met een standje met informatie over de zwemvereniging en mijn laptopje en een mooi filmpje laten zien. Ze kunnen dus niet, laat maar zeggen, zwemmen. Dat kan dus niet. Dus wat ik had gedaan is het ouderwetse snoepjeshappen, dat ze toch iets met water. Dat was wel leuk, dat was hilarisch. De volgende stap van die sportcarroussel, de bedoeling van die sportcarroussel is om de sporters naar de vereniging toe te halen, gratis lessen aan te bieden. En dan kom je met hoe komen die kinderen dan bij het sportpark. Er moet begeleiding mee, er moet een fietser mee, daar is het bij ons toen ook op afgehaakt. Dus wij hebben al een tijdje geen sportcarroussel meer gedraaid en nu al helemaal niet. Het is nu dat de hele sportcarroussel overgaat naar het sportbedrijf. Ze gaan daar iemand zoeken voor aangepast sporten.

E: Het sportbedrijf is van Almelo he?

L: Sportbedrijf Almelo, ja. En daar moet je Femke Keupink moet je daarvoor hebben.

E: Oké, want die sportcarroussel hoe moet ik dat zien. Gingen jullie dan langs scholen bijvoorbeeld?

L: Ja.

E: Oja, oké. Dus dat is eigenlijk ook de manier waarop G-sporters met jullie in aanraking kwamen. Of hebben jullie nog andere initiatieven lopen? Of stel corona was er niet hoe zouden jullie dat dan doen?

L: Dan bieden wij altijd aan het begin van het seizoen altijd gratis lessen aan. Almelo is daar nu mee bezig met, ik dacht Actief Almelo of Almelo Actief, dat kun je vinden op Google is een nieuwe site in ontwikkeling. Daar kun je als vereniging gratis lessen aanbieden. Vroeger was dat op de basisschool een blauw boekje. Daar stonden alle verenigingen in, ja dat was in Almelo...

E: Ja, ik kom uit Ootmarsum.

L: Had je een boekje en daar stonden alle sportverenigingen in en dan kon je bijvoorbeeld vier lessen voor één gulden of één euro kon je daar doen. Dat boekje hebben ze afgeschaft, nu is het in de tijd van de social media en de computers, is het een website geworden.

E: Dus jullie werken eigenlijk samen om het een beetje op te zetten met andere organisaties ook vooral om dat aan te bieden.

L: Ja, dat sowieso en een stukje in Almeloos weekblad of een stukje op AAVISIE een interview aan het bad van komende maand september of oktober kunnen we vier maandagavonden voor iedereen die een verstandelijke beperking heeft, de trainingen zijn open komen kijken, zo doen we dat meestal. Maar dat is ook allemaal in het water gevallen.

E: Ja, even kijken hoor.

L: En via de... hebben we kaarten gemaakt voor iedere vereniging met een beperking, voor sporters met een speciale G-afdeling, daar zijn kaarten voor gemaakt en dat wordt straks allemaal overgedragen, die worden gedistribueerd bij de locaties van begeleid wonen. Daar moet dus ergens

een rek staan met allemaal sportverenigingen die dat aanbieden zo'n kaartje eruit halen, dan kunnen ze contact opnemen met de desbetreffende verenigingen.

E: Ja en hebben jullie ook aanpassingen moeten doen om de G-sport aan te bieden? Want jullie hebben wel veel vrijwilligers hebben zij iets van een cursus of opleiding gevolgd of hebben zij daar behoefte aan misschien.

L: We hebben daar altijd behoefte aan. Het sportbedrijf heeft daar al ook een keer een avond, een soort meeting voor gehad en dat komt ook wel terug op de andere verenigingen. Zij hebben geen echte opleiding gehad, want het zijn moeders van kinderen met een beperking. Zij zijn altijd meegegaan naar het zwembad en zijn er zo als vrijwilliger ingerold. De een heeft wat meer ervaring dan de andere, maar iemand zeggen dat hij vier baantjes schoolslag moet zwemmen, dat... wij moeten een volwaardige trainer aan het bad hebben en die let overal op techniek en die bepaald wat er getraind wordt. Dus we verdelen dat in vier, per twee maand gaat dat schoolslag en dan gaat dat een andere slag en daar wordt ook techniektraining opgegeven. De rest zijn de uitvoerders de coaches.

E: De vrijwilligers, de moeders, staan zij open om meer te leren over het trainen of vinden zij begeleiden voldoende denk je.

L: Nee, wat wij aan het bad hebben staan zijn vier dames, zij willen alle vier wel meer leren, dat is het probleem niet, maar verdere vrijwilligers hebben wij niet, omdat de grootste groep begeleid wonen is. Er zijn heel veel ouders die ken ik helemaal niet. De jongsten die ouders komen wel eens langs, maar de rest komt er niemand meer langs.

E: Zonde is dat.

L: Ja, dat is gewoon heel vervelend.

E: Zij wonen dan denk ik verder weg of niet en zij zitten dan hier.

L: Ja, ook. Ik weet het niet.

E: Ja, gek is dat hé.

L: Ja, dan denk ik bij dit soort kinderen ga je expres, hij of zij doet een sport dan ga je daar extra een keer naar kijken. Maar dat is een teruglopende zaak denk ik bij alle sportverenigingen. Niet alleen bij ons. Vrijwilligers zijn gewoon moeilijk te vinden op dit moment. Als is het alleen al koffie zetten bij een wedstrijd. Het komt altijd op dezelfde neer, er is altijd een moeder die zegt dat doe ik. Het zal nooit een ander aanbieden.

E: Ja, dat mag ook wel meer gestimuleerd worden denk ik, de vrijwilligers.

L: Ja.

E: En ook wel meer in het zonnetje gezet worden misschien.

L: Dat geldt voor onze hele vereniging. We zoeken een nieuwe penningmeester in verband met ziekten. Dat soort dingen. Ledenadministratie kunnen we mensen bij gebruiken, trainers, TC's, ja.

E: Dat zou dan ook wel een drempel zijn voor andere verenigingen wat hen dan weerhoudt het aan te bieden bijvoorbeeld. Wat ik veel hoor is vrijwilligers, vervoer en deelnemers werven, is ook nog wel een dingetje bij sommigen. Heb jij dan nog drempels waarvan je denkt hier kunnen ook mogelijk verenigingen tegenaan lopen of dit zijn drempels waar jullie tegenaan zijn gelopen?

L: Wij niet, omdat wij zijn eigenlijk meegegaan in de ontwikkeling eigenlijk al. Wij doen dit al jaren dus wij hebben we niet zo heel veel problemen mee. Wat ik wel heb gemerkt is bij de meeting van het Sportbedrijf 's avonds daar zat ook een honkbalvereniging bij, een softbalvereniging, de Uitsmijters uit Almelo zaten daarbij. En dan kom je op het punt van kinderen met een beperking. Als die jongen een knuppel in de handen heeft en die slaat drie keer mis wat doet hij dan met die knuppel. Wat is zijn mindset op dat moment en wat gaat hij daarmee doen. Die kennis is er niet bij de Uitsmijters. Er zat iemand bij van sportstimulatie Overijssel, sportstimulering Overijssel en die zegt wij hebben straks even contact, want er is een softbalvereniging die wel die afdeling heeft. Daar breng ik jou even mee in contact en zo proberen we toch wel samen meer verenigingen, reguliere verenigingen aan het sporten te krijgen. Dus dat is geen kennis van wat er gebeurd als er een panieksituatie komt of hoe moeten we omgaan met mensen met een verstandelijke beperking binnen onze sport. Daar kom je op van dat het kader niet opgeleid is. Wij konden en dat is ook het eerste probleem dat wij hadden, wij kunnen deze afdeling niet bij onze reguliere zwemmers bij indrukken. Die trainers lopen al op hun tenen. Dus daar moest een aparte coaching/ trainingsgroep opgezet worden. En gelukkig wouden al die dames allemaal mee, daarom hebben we het in 2014 kunnen realiseren. Als dat niet zo was geweest hadden wij nooit die 25 zwemmers gehad.

E: En eigenlijk door het Sportbedrijf, als ik dat zo kan zeggen, komen jullie ook in aanraking met andere sportverenigingen in Almelo dan wel. Dus het is een verbindende factor die meetings misschien.

L: In Almelo loopt het echt wel goed met G-sport moet ik wel zeggen. Ik weet niet hoe dat in andere gemeenten is, maar wij zijn hier wel druk met elkaar.

E: Wat ik tot nu toe heb gehoord is het niet allemaal zo best als hier. Nee, maar mooi dat het allemaal zo goed gaat inderdaad.

L: Ja, wij zijn in 2018, wanneer was dat nou, naar Nijmegen geweest. Dat was 2014, denk ik ofzo, toen zijn we met een bus geweest. Met alle sporters met vijf verschillende sportverenigingen in een bus naar Nijmegen geweest.

E: Ja, leuk.

L: Dat doen we alleen niet meer, want die andere vier vonden het niet leuk dat ze op ons moesten wachten. De meeste sporten zijn 's middags wel een keer afgelopen en wij zitten tot zondagmiddag vijf uur in het zwembad. Totdat eindelijk de medailles zijn uitgereikt en toen moesten we nog met de bus terug. Het was een goed idee, want ook bij Sportbedrijf leeft ook al jaren, waar ik zelf ook al jaren aan werk, ook met Jeroen Kotte, om te kijken of we een sportploeg Almelo op kunnen richten. Op de wijze waarop de Sportploeg Deventer is georganiseerd. Ja, want als de Sportploeg Deventer op een grote wedstrijd binnen komt wandelen, daar wordt wel het hele stadion stil van.

E: Ja, zij hebben het ook goed geregeld hoorde ik in Deventer, maar ook het schaatsen dacht ik.

L: Er zitten heel veel sporten vallen daaronder. Al die sporten gaan dan naar de Special Olympics en bij de opening komen ze gezamenlijk binnen. Allemaal hetzelfde trainingspak, allemaal dezelfde tassen, petjes, vlaggen, sjaals, daar komt zo zestig man binnen wandelen allemaal in paars

trainingspak. Nou dan komen wij met onze tien man in wit t-shirt aanzetten. Die lijn willen wij in Almelo ook doen.

E: Dat je meer verenigt bent nog misschien met de anderen.

L: Ja, kijken of we na corona toch nog een setje weer kunnen opstarten.

E: Ja, ik hoop het. Hebben jullie verder nog, je noemt net de Sportploeg Deventer, de Klup stond ook nog op mijn lijstje die ik wou benaderen, heb je andere mensen waarvan je denkt dat is ook interessant voor mijn onderzoek?

L: Nee, niet zo. Je zou een andere zwemvereniging kunnen benaderen hier in de regio. Ik weet niet hoe ver jij wilt gaan, je zou met Wendy Scholten van Raalte contact kunnen opnemen. Die vallen onder SaVAS en die hebben sinds kort een Sportploeg Raalte opgericht. Dus daar vallen ook meerdere sporten onder. Je komt dan toch in je eigen zwemgroepje terecht.

E: Je viel even weg ik hoorde alleen nog van Sportgroep Raalte.

L: Je komt in de zwemgroep terecht van andere verenigingen.

E: Heb jij daarnaast nog dingen waarvan je denkt dit is interessant om mee te nemen in mijn onderzoek? Los van andere organisaties waarvan je denkt dit is ook interessant om mee te nemen of hier moet ik aan denken. O wacht ik heb gewoon nog een vraag die ik helemaal niet heb gesteld. Hebben jullie ook aandachtspunten op het gebied van G-sport? Wat zijn valkuilen voor andere verenigingen of wat gaat goed?

L: Aandachtspunten, ja wat ik probeer dat ik steeds meer mensen bewust probeer te maken dat sporters met een beperking of desnoods fysiek lichamelijk of verstandelijk één van de twee toch ook wel willen sporten. De Special Olympics is gewoon de derde Olympische Spelen en dat komt gewoon niet naar voren, nergens niet, nooit niet. Dat is gewoon heel jammer. Op het moment dat je zegt van er zijn er geen twee je hebt er drie dan kijken ze je aan van, de Special Olympics zijn er ook nog. Binnen onze vereniging, mijn hoofdtrainer binnen het G-zwemmen, is Olympisch kampioen. Dus hij heeft ook zijn trainersdiploma gehaald bij het KZHB, wel onder begeleiding maar goed. Hij is mee geweest naar Dubai, hij is mee geweest naar Los Angeles. Daar is hij Olympisch kampioen geworden, buiten zwemmen, 1500 meter. Ja, het is gewoon jammer dat er in Nederland gewoon niet bekend is en als je toch die opening ziet, je moet maar eens Googlen op de opening van Dubai wat ze daar doen en hoe zo'n opening eruit iet, dan is het gewoon alsof je naar de echte Olympische Spelen zit te kijken.

E: En zo is het ook gewoon voor hun. Dit is het hoogst haalbare voor de sporters.

L: Ja en dat moet gewoon meer naar buiten komen. Er moet veel meer reuring zijn om dat soort ja, je leest alleen maar Bibian Mentel, ik vind het heel sneu, maar dat is het enige wat naar boven komt. Maar dat wij hier gewoon een Olympisch kampioen hebben...

E: Nee, daar ben ik het zeker mee eens. Wij willen ook echt met de Special Olympics dat in Twente komt ook echt wel impact maken en dat het ook zo blijft. En dat er ook aandacht voor blijft natuurlijk voor die G-sporters. Dat is wel heel belangrijk.

L: Wij ronselen natuurlijk sponsoring voor alles dus wij bij de ondernemers zijn wij heel actief binnen Almelo. Het zijn meestal wel kleine bedragen hoor, maar toen wij terugkwamen uit, dat was 2018,

dus dat moet Groenlo zijn geweest. Heb ik geregeld dat we bij een onderneming midden in de stad dat is een plein met een aantal restaurants eromheen. Dat we daar konden eten voor een klein bedrag dat werd gesponsord en ja zegt hij dan heb ik niet veel keuze. Maar dat maakt niet uit het gaat er mij om dat ze als afsluiting van het hele weekend vrijdags weg zondags terug dat wij even bij elkaar zitten van we hebben een mooi weekend gehad. Zij regelen dat voor je consumptie erbij klaar. Ik was op tijd op dat plein. Ik zie daar nog wat kennissen zitten, mooie zondagmiddag, zonnetje. Dus ik zeg wij komen straks met onze zwemmers, met medailles, want ik had tegen de coaches gezegd die de bussen reden. We hebben gewoon kleine busjes, met een aantal personen erin. Je moet zorgen dat iedereen de medailles om heeft. Ik had tegen de klant gezegd die op dat terras zat, ze komen straks met een aantal sporters terug, als jij nou begint te klappen, klapt dat hele plein zo mee weet je wel. Dus die coaches en die zwemmers komen dat plein op en iedereen enthousiast en gefeliciteerd, nou ze wisten niet wat ze overkwam. Daar bereik je ook alweer mee van dat er meer bekendheid is. Almelo is daar wel ook qua ondernemers en veel toegestaan en we zijn daar echt wel mee bezig. Wij bieden ook aan we willen best bij jullie komen, neem ik een zwemmer mee. **We hebben binnen de vereniging een businessclub daar wordt over verteld.** De trainer komt en nou we gaan naar de Special Olympics, want Wessel heeft zich gekwalificeerd. Daar wordt dan geld bij ingezameld voor de deelname. We zijn er wel actief mee bezig. Mag wel wat meer.

E: Nee, zeker. Ik hoop dat het goed komt in 2022.

L: Ik hoop het ook als ze in november maar niet zeggen van we hebben een gat van 400.000 vind ik alles prima. Dat was bij Den Haag hé. Nog een half jaar voor die tijd een gat van 400.000 euro.

E: Wat bedoel je? Voor de organisatie?

L: Voor de organisatie. Ja, Special Olympics.

E: Daar ga ik niet van uit. Hopen dat het tegen die tijd allemaal kan dat het allemaal doorgaat en dat er meer aandacht voor komt dat is natuurlijk het doel.

L: Ja.

E: Heb jij verder eigenlijk nog iets?

L: Ik kijk even in de box, want ik had jouw mail doorgezet naar mijn coaches. En die hadden nog vervoer taxi, daar hebben we het al over gehad, aandachtspunt. Dat wij **geen beroep kunnen doen op de ouders, omdat de meeste deelnemers dus veel begeleid wonen.** Krijg je dat mee?

E: Ja.

L: Ja, oké. **Begeleiding wat meer inzicht nodig is in gedrag soms anders is, contact deelnemers onderling soms wat moeilijker is en de leeftijd sterk varieert. Dat is dat wij af en toe ook iemand als begeleider aan het bad moeten hebben zitten, omdat wij dus het gedrag soms wat kan conflicteren van onze deelnemers.**

E: Ja, goede begeleiding dus.

L: Tak sporters in regulier is miniem, afgelopen jaar sowieso. Corona was heel lastig voor sommige zwemmers, online training geven is lastig. Vanuit Special Olympics zijn er online trainingen,

droogtrainen is lang niet zo leuk als zwemmen. Voor de rest weet jij zeker vragen te beantwoorden. Dat was een beetje wat ik van de coaches heb teruggekregen. Dat komt hier wel in terug.

*Afsluiting.*

### **Uitwerking 13: interview Janine Pleizier**

Respondent 13: Janine Pleizier

Functie: Programmamanager Nevobo

Datum: 16-03-2021

#### ***E: Introduceert zichzelf en het onderzoek.***

J: Ik werk als programmamanager dus ik ben heel breed bezig met onze strategie en jaarplannen en de opvolging daarvan. Ik ben ook bestuurlijk secretaris, dus bereid ik alle stukken voor richting bestuur een bondsraad en ons comité en dan weer de opvolging, zodat het cyclisch goed zijn vervolg krijgt. Dat we ook het democratisch proces op een goede manier borgen. Ik doe ook een aantal projecten zelf en ik ben bijna een soort van accountmanager van een aantal maatschappelijke organisaties waar een aantal mensen aan werken. Dat ik dan de plannen afstem, de financiën afstem, monitoren of daar goede uitvoering aan is gegeven en dan ook weer bespreken hoe dat is gegaan. Zo zeg maar. Ik geef niet zelf de plannen uitvoering, dus ik weet niet in detail dingen. Alvast op dit onderwerp.

E: We gaan kijken hoe ver we komen. Komt vast goed. Om dan met de vragen te beginnen die betrekking hebben tot Nevobo. In hoeverre wordt de G-volleybal, in hoeverre jij daar inzicht in hebt, aangeboden door volleybalverenigingen?

J: Dat weet ik, want we hadden Hans Mater tot 1 oktober. Hij coördineerde onze actieplannen die we eigenlijk samen met de Johan Cruyff foundation hebben gemaakt. Gericht was het altijd op zitvolleybal en sinds 1 of 2 jaar hebben we soort van verkenning G-volleybal wat langzaam steeds een beetje wordt uitgebreid en daarin meegenomen. En Hans heeft in iedere geval alle aanbieders op een rij gezet. Het zijn er 12 met 3 Only Friends erbij. Ik weet niet in welke mate bij Only Friends het structureel al is. Dus 9 binnen clubs, eigenlijk binnen reguliere clubs en soms zitten er van oudsher wat echt een g-vereniging is. Soms dat het binnen een van onze reguliere clubs geïntegreerd is. Maar ook de frequentie in het aanbod verschilt. De ene heeft een wekelijks aanbod de andere een keer per maand.

E: Oja, ja.

J: En die Only Friends is van de laatste tijd. Ik weet dat in Amsterdam dat ze elke week aanbod wilden, maar ik weet niet of dat nou ook gelukt was. En die andere twee Only Friends, Eindhoven en Utrecht, weet ik dat er gesprekken liepen. Ze stonden wel op ons lijstje dus ze doen al iets, maar hoe ver ben ik even niet helemaal bij.

E: Weet je dan toevallig ook in welke regio's deze g-volleybal wordt aangeboden? Is dat ook veel in Twente of is dat alleen nog in de Randstad zeg maar, daar.

J: Dat hoeft niet per se in de Randstad te zijn, dat denk ik niet.

E: Ja, omdat Only Friends daar zit.

J: O zo. Al valt Eindhoven onder de Randstad? Dat weet ik niet, maar dat maakt niet uit. Overal het algemeen met Amsterdam en Utrecht heb je helemaal gelijk. Sliedrecht, Terneuzen, Huizen, Lichtervoorde is Achterhoek, Amsterdam dus van de Only Friends, Zuiderhout, ik weet niet waar dat zit, Varsseveld, Achterhoek ik zeg wel Achterhoek Oosten van het land. Ik heb geen idee of Lichtervoorde, Varsseveld echt exact Achterhoek is, Oosten in ieder geval. Boemerang (Eibergen) is

volgens mij ook Oosten van het land. Twente '05, dat is Enschede. Utrecht, Eindhoven, Hovoc is Horst, dat is meer Limburg.

E: Dat is nog best wel verspreid door het hele land eigenlijk.

J: Nou eigenlijk niet, want er zit niks in het Noorden. Ik zie niks in Noord-Holland verder, behalve Amsterdam.

E: Beetje in het midden.

J: Het is een beetje het midden van het land en dan in de hele breedte inderdaad.

E: Ja, zo. En als je dan kijkt naar de vraag. Hoe is dat een beetje ontstaan? Hoe zit het met de vraag naar de g-volleybal van de g-sporters? En hoe komen ze in aanraking met de g-volleybal?

J: Verschilt, soms is er een sporter, een ouder, een trainer of gewoon iemand die dus verbinding met iemand heeft. Die zelf een kind heeft en zegt ik kan ook wel trainingen geven, laat ik eens kijken of we een groepje bij elkaar kunnen krijgen. Of een nichtje, die persoonlijke affiniteit. Bij Sliedrecht waren er eigenlijk vrijwilligers rond het eredivisieteam. Dat zijn een aantal mensen met een beperking, waarvan ze dachten maar jullie helpen ons ook zo goed. We moeten er ook voor jullie zijn en we willen ook voor jullie aanbod, zodat jullie kunnen volleyballen. Dus daar zijn ze dat op die manier gaan organiseren. Daar hebben we toen ook de afsluiting van die campagne... hoe heet die campagne nou? Harm ging met Laura volleyballen, maar weet je de naam?

E: Euh.

J: Van de campagne?

E: Special Heros geloof ik.

J: Nee, dat is een andere organisatie. Nee, oké maakt niet uit. In ieder geval die campagne. Die hebben we toen ook afgesloten bij het Sliedrecht en toen kwamen ook al die sporters die hebben meegedaan. Die gingen daar naartoe dat was ook in de businessclub, nou mooi. Sliedrecht is een van onze clubs die recent is gestart en die daar ambitieus in is en mooie plannen voor heeft en de verbinding bij de rest van de vereniging daarbij opzoekt. Soms heb je dat vanuit het sportakkoord bij het onderdeel inclusief, dat vanuit verenigingen de behoefte komt van we zouden wel inclusiever willen zijn en dit lijkt ons mooi bij deze doelgroep, maar waarom weet ik niet precies. Ik weet ook even niet heel precies dat is van heel recent er is een lijstje van tien clubs, waarvan wij weten dat zij op inclusief willen inzetten, tien volleybalclubs. Of het dan zit- of g-volleybal is weten we ook nog niet precies. We merken rondom onze evenementen samen met gemeenten merken we dat bij gemeenten de doelgroep erg leeft en belangrijk wordt gevonden. Bijvoorbeeld bij evenementen worden dan ook dingen georganiseerd voor g-volleyballers. Dus bijvoorbeeld in Zuiderpark in Den Haag dat we Sanne Keizer en Madelijn zij hebben bij Volley 2018 volgens mij nog een grote clinic gegeven met heel veel g-sporters die daar aan deel hebben genomen. Afgelopen jaar zou eigenlijk in oktober zou er dan een clinic zijn door Kirsten Knip en Celeste Plak ook voor deze doelgroep, maar ging door corona niet door. Dus zo zijn er eigenlijk rondom evenementen steeds meer initiatieven en die komen vooral vanuit het belang wat de gemeente daaraan hecht om daar iets mee te doen. Ja, zo denk ik.

E: Ja, en stel dat idee komt dan vanuit een sportvereniging van wij willen een g-tak opzetten, met wat voor vragen komen zij dan bij jullie?

J: Wat het meest lastige is de mensen vinden. Een groepje bij elkaar krijgen. Een groot genoeg groepje dat het ook leuk is om te trainen. En dat is nog meer bij zitvolleybal, denk ik, dan bij g-volleybal. Als ik zelf aan de aard denk van de training denk ik je kan met een paar g-volleyballers makkelijker sportaanbod organiseren dan met een paar zitvolleyballers. Zitvolleyballers willen in het eindspel meer in de totale vorm beoefenen. Terwijl je bij g-volleybal volgens mij makkelijker kan aanpassen. Dus dat je wat creatieve vormen kan verzinnen, maar dat is mijn perceptie dat weet ik niet exact. In ieder geval dat ze het lastig vinden om meer sporters te vinden dan bijvoorbeeld de paar die ze al weten of überhaupt nog geen groep hebben. Ja we willen wel iets, maar we moeten gaan kijken of de sporters dan ook die behoefte hebben. Ik denk dat dat het lastigst is misschien ook de trainer. Dat weet ik niet. Ik heb zelf ook die ondersteuning ook niet gedaan, maar ik weet van het verleden ook dat dit het meest gehoord is. De sporters bij elkaar.

E: Hoe begeleiden jullie de sportverenigingen hierin stel ze hebben zo'n vraag?

J: We hebben nu een stappenplan ontwikkeld gericht op ondersteuning van clubs dat ze een g-volleybalaanbod willen opzetten. Dat je in ieder geval wat stappen hebt die je kunt doorlopen. Hans hielp dan een club, die ging gewoon eens bellen of daarheen en meedenken van wat zou je kunnen doen. Dan in ieder geval het netwerk opzoeken rond zo'n club. Kijken welke partijen relevant zijn, hoe je daarmee kunt samenwerken. Hoe je dan op een leuke manier activiteiten kunt gaan organiseren die gewoon bij gaan dragen. Dat mensen het gaan zien en leuk gaan vinden en in beweging komt. Dat is wat we tot nu toe hebben gedaan. Maar we willen het nu samen gaan werken met Special Heroes voor de uitvoering van onze plannen als het gaat om zit- en g-volleybal. Daar willen we ook aansluiten op het netwerk en de activiteiten die zij überhaupt al doen. Waarbij een belangrijke is via onderwijs, met name speciaal onderwijs. Die kijkt wat willen kinderen graag doen, oké jullie willen volleyballen, dan gaan we dat organiseren gaan we kijken welke club er in de buurt zit en wat die zouden kunnen doen. En of je dat ook op structurele basis kunt zeggen, van er is altijd na schooltijd of een keer in de twee weken na schooltijd. Dat het gaat eerst nog naar school, misschien blijft het wel op school, misschien gaat het naar de club. Dat je echt per lokale situatie gaat kijken hoe kan ik sporters gewoon laat sporten. Zonder dat het letterlijk op de club hoeft te zijn.

E: Ja.

J: Dus daar zijn we nu aan het werk met de plannen. Ik heb donderdag overleg met Erna, de directrice.

E: Dus jullie zijn aan het kijken hoe je de g-sporters kunt stimuleren om voor volleybal te kiezen bijvoorbeeld als sport. Laten zien dat het er is.

J: Ja, en zorgen dat er ook aanbod ontstaat en niet dat het per se op de club hoeft te zijn, maar het wel handig is als clubs zich daaraan gaan verbinden.

E: En hoe stimuleren jullie dat bij de sportverenigingen dat ze dat gaan aanbieden? Stel dat is een hele mooie club waar ze dat makkelijk kunnen toevoegen hoe stimuleer je dan zo'n club?

J: Nou dan is het niet moeilijk, als je het zo beschrijft, dan is het niet moeilijk. Kijk de meeste clubs dat is ook de filosofie van Erna. Je ziet meestal wel dat aanbieders iets willen aanbieden als die sporters er zijn. Als je zegt hier is een groepje dat volleybal heel leuk vindt dan voelen mensen zich al heel snel gelegen om daar iets voor te doen.

E: Ja.

J: Maar als je de kinderen nog niet hebt en elke club moet zich inzetten om die kinderen te vinden en een trainer te vinden dan zijn er ook honderdduizend andere prioriteiten, waardoor dat blijft liggen of überhaupt niet van de grond komt. Dus als je via onderwijs kunt zorgen dat er een groepje met kinderen is die iets wil dan zie ik eigenlijk niet waarom mensen dat niet zouden willen.

E: Ja, dus je ziet... voor jou is het aantal vrijwilligers de grootste drempel en dan deelnemers werven denk je voor sportverenigingen waarom ze het nu niet aanbieden. Of kan daar nog iets anders onder liggen?

J: Ja, ik denk dat nu dat de grootste drempel is dat deelnemers vinden. Deelnemers werven, dus als je dat via scholen kunt regelen dan zie ik niet het probleem.

E: Ja.

J: Met name als we inspelen op clubs met professionals. Dus wij zijn bezig met professionaliseren dus dat we professionals ook aanstellen bij clubs. In de bondsraad is de contributie met 2,50 verhoogt van ieder lid, zodat we ook kunnen meefinancieren aan professionals ook structureel. In zo'n construct als zo'n club daarmee aan de slag gaat, worden ze een superclub en hebben ze een regionale functie. Zijn er altijd meerdere partijen die meefinancieren, dus bijvoorbeeld een gemeente, een commerciële partner, provinciaal, overheid naar gelang de situatie. Waarmee zo'n professional 16 tot 20 uur vaak bij een club wordt aangesteld. En in de meeste plannen zie je dat de focus ligt op intern de boel goed organiseren en je dat ook wel een maatschappelijke rol kunt vervullen en dan ook breder kunt kijken voor wie wil ik er zijn en welk aanbod en hoe kunnen we dat goed organiseren. En in ieder geval ook die clubs zijn ook heel interessant om hiervoor te benaderen. Ik denk het zou gek lopen denk ik, het zou heus een paar keer gebeuren, als een club gaat zeggen nee ga ik niks mee doen, leuk die kinderen, maar ga het maar anders doen, ga ik geen rol in spelen. Echt waar de g-volleyballers een enorme sympathie factor hebben, de gunfactor, hoe wil je het noemen.

E: Ja, dat is in het algemeen ook wel. Bij g-sport wat ik tot nu toe hoor ze willen graag wel iets doen, maar vaak weten ze niet hoe en daar lopen ze een beetje vast. Ze hebben eigenlijk een beetje een duwtje in de rug nodig en dan kunnen ze het eigenlijk aanbieden ja. Wat dan vooral drempels zijn is deelnemers echt vinden. Je hebt natuurlijk hier in de regio Twente, zo veel verstandelijk beperkten heb je niet in de dorpen. Dus dan zou je al moeten kijken naar welke vereniging is een goede plek om het aan te bieden, zodat je ook echt een team kunt vormen. En dan is het ook het aantal vrijwilligers is het ook veel, waar ze dan tegenaan lopen inderdaad. Maar daar begeleiden jullie ook in met de professionele sportbegeleiders inderdaad en met het zoeken van, aansluiten bij de juiste instellingen. En wat zijn dan...

J: En we doen het dus andersom hé deze aanpak. Niet eerst de club, maar eerst de kinderen via de scholen.

E: Ja, uiteindelijk is dat ook het belangrijkste denk ik dat zij kunnen sporten.

J: Ja, als een club wil dat is ook leuk en goed en natuurlijk zullen we dan meehelpen bij zo'n club als die zich meldt, maar goed ik geloof meer in die andere aanpak.

E: Ja, snap ik. Wat zijn de mogelijkheden voor de g-volleybal? Op welke manieren wordt dat aangeboden binnen de club?

J: Weet ik niet zo goed.

E: Trainingen.

J: Spelinhoudelijk bedoel je?

E: Ja.

J: Nee, dat weet ik niet precies hoe er gevolleybald wordt. Ik weet wel dat we heel veel spelconcepten hebben voor de jeugd, die je zo kunt doorvertalen, maar ik weet niet hoe het exact nu wordt gedaan.

E: Om de techniek misschien een beetje aan te leren, op die manier. Het spel spelenderwijs.

J: Ja en ook het plezier daarin voorop te stellen. Dat is breed voor de jeugd relevant. Ik weet in ieder geval wat we aanbieden met een volleybalspeeltuin en actionvolley nu voor de jonge jeugd, wat een beetje nieuwere concepten zijn. Ik heb zelf ervaren een jongetje met een spierziekte hij zit in een rolstoel, in Bilthoven waar ik training geef, die doet dan mee met een eigen begeleider en hij kan dan prima op zijn niveau en zijn tempo de onderdelen doen, want het is in circuit allemaal spelonderdelen en daarvoor ben je niet afhankelijk van elkaar. Dus hij kan op zijn eigen niveau dingen doen, hij kan samen met anderen dingen doen. Dat is dan gewoon supermakkelijk. Dat is iemand met een spierziekte, iemand met een verstandelijke beperking daar ligt het aan welke mate natuurlijk of iemand een beetje mee kan met zo'n reguliere groep of je zegt dat moet anders, dat moet apart. Ik kan me voorstellen dat je zo'n vergelijkbaar spelconcept, die zou ik zo willen uitproberen voor die doelgroep zeg maar. Maar goed ik weet niet Hans is daarmee bezig geweest, ook samen met die clinic-gevers, ik weet niet inhoudelijk wat ze doen.

E: Oké, wat zijn dan de mogelijkheden op het gebied van wedstrijden en evenementen op het gebied van g-volleybal?

J: Ja, die clubs, Hans heeft alle huidige aanbieders langs gebeld van hoe het gaat en wat hun behoefte is enzovoort. Wat hij eruit heeft gehaald is dat ze het prettig zouden vinden dat ze in ieder geval ook wel een keer per jaar een soort van overleg met elkaar te hebben om elkaar beter te leren kennen en ervaringen uit te wisselen. En een toernooi voor de sporters, gewoon op een centrale locatie een wat groter toernooi, net als eigenlijk het NK-zitvolleybal wat we organiseren. Dus dat willen we ook wel organiseren alleen even kijken hoe en wat en wanneer het beste moment is.

E: En staan ze dan ook open voor een competitie? Alleen dan aangepast met minder wedstrijden, dat je een keer in de zoveel tijd een wedstrijdje doet. Regionaal of iets of is daar niet echt vraag naar?

J: Nu nog niet.

E: Nog niet.

J: Maar je weet niet als de sport misschien nog wat doorgroeit wat... we zullen het blijven volgen laat ik het zo zeggen.

E: Ja, en hoe zie je dat in de toekomst voor je de g-volleybal? Hoe denk je dat het in de toekomst geregeld is? Of hoe zou je graag willen dat het er in de toekomst uit ziet?

J: Ja, het lijkt mij vooral goed om te kijken wat de jongeren leuk vinden. Als je het hebt over de jeugd in dit geval. Dat de vooral kijkt van waar worden ze blij van. Dus van welk aanbod en op welke

manier, is dat juist na schooltijd op school of is dat juist bij de club. Dus ja ik vind de benadering die we kiezen van we gaan op scholen beginnen, want daar vinden we die kinderen, dan gaan we ze vragen wil je volleyballen, dan gaan mensen het organiseren en kijken hoe we vaker wat kunnen organiseren. En hoe je dat misschien meer in de structuur kunt krijgen. Dat is beter dan vanuit de structuur te beginnen. Te denken van dit zou een goede structuur kunnen zijn en dat overal proberen voor elkaar te krijgen. Dus juist vanuit de doelgroep kijken wat aansluit en proberen dat te organiseren. Dat lijkt me top en dan kan ik niet zeggen bij voorbaat dat betekent dat het er zo en zo uit ziet. Dat maakt mij niet uit hoe het eruitziet als kinderen maar kunnen spelen, sporten, bewegen, elkaar ontmoeten. Het liefst ook een beetje in de buitenlucht. Volleybal is vooral vaak ook binnen, daar zijn we ook naar aan het kijken naar beachvolleybal. Dat je zowel binnen als buiten ook kan laten ervaren en ja zo eigenlijk dat je op die manier eigenlijk een stukje bijdraagt aan hun ontwikkelen, want je kunt natuurlijk van alles leren uit de sport en het plezier hebben in deze vrijetijdsbesteding. Ik vind het heel erg om te horen dat kinderen met een beperking zich vaak eenzaam voelen en dat het lastig is om met kinderen af te spreken, omdat ze allemaal met busjes gehaald en gebracht worden. En dat er dan moeilijke aansluiting is met kinderen uit de buurt dat dat eigenlijk leidt tot eenzaamheid. Als je daar met sport een stukje in kan bijdragen is heel erg mooi.

E: Ja, en stel je hebt vrijwilligers en trainers die bijvoorbeeld graag meer kennis zouden willen over hoe om te gaan met mensen met een verstandelijke beperking. Helpen jullie hen ook om te koppelen aan een cursus of opleiding of?

J: Ja, bij de academie voor sportkader was altijd een bijscholing. Is die er nog?

E: Er is nu wel vanuit NOC\*NSF daar bieden ze wel cursussen en opleidingen aan.

J: Ja, dat is de academie voor sportkader. Dat lijkt me uiterlijk iets wat je sportgeneriek kan aanbieden. Ik vind het prima dat het gewoon daar belegd is en we kunnen verwijzen.

E: O, zo. Ja, en zou jij misschien jij had het net over een stappenplan zou je die naar mij kunnen doorsturen?

J: Ja, die staat op onze site, hoorde ik gister nog van een collega. Even kijken of dat klopt. Ik zet het even in de chat.

E: Super, dankjewel. Zijn er nog verder dingen waarvan je denkt dat zijn aandachtspunten of daar moet ik op letten?

J: Als hij kijkt naar mijn plan. Bij Special Heros hebben wij gezegd wij willen als het gaat over zitvolleybal. Huidige aanbieders versterken, meer zitvolleybalbeoefenaars, meer teams zodat je leukere training en leukere competitie en meer spelers voor de nationale teams. Want daar heb je een hele competitie en nationale teams. En bij g-volleybal zeggen we meer nieuwe g-volleyballers, g-volleybalaanbieders stimuleren, zodat er meer aanbod komt, zodat je meer structurele g-volleybalbeoefenaars krijgt. We willen eraan bijdragen dat ieder kind kan sporten en spelen. En we zeggen daarbij ook onder de doelstelling van we willen slimmere partnerships aangaan vanuit gedeelde ambities, zoals bijvoorbeeld met gemeente, met scholen, met Only Friends, etc. En als we zeggen hoe bereiken we dit bij g-volleybal, wat ik net vertelde over de samenwerking met onderwijs en over die potentiële aanbieders bij clubs en superclubs enzovoort. Die slimme partnerships met onder andere ook de relatie tot het sportakkoord. We kunnen ook internationals inzetten als ambassadeurs, bijvoorbeeld met clinics en social acties, zoals voorbeelden die ik net ook noemde met internationals. G-volleybaltoernooien organiseren en we hebben volgend jaar dus het WK dames op eigen bodem. En daar zal ook in ieder geval iets zijn een event gericht op mensen met een

beperking. We moeten even kijken hoe we dat precies invullen. En in de communicatie, zullen we in ieder geval zorgen dat we in onze content kalender meer op dat gebied terugkomt. Die afsluiting was heel mooi bij Sliedrecht sport van die campagne en toen hebben we ook een interview met Sliedrecht gedaan hoe zij het hebben aangepakt en opgepakt en via onze kanalen gedeeld. Dat soort dingen moeten we ook gewoon af en toe terug laten komen. Ja, dat is eigenlijk het belangrijkste uit dit plan. Dus zo willen we erop inzetten en gewoon gaandeweg naar gelang de behoefte laten groeien, maar niet heel proactief. Er is niet heel veel ruimte om daar heel veel capaciteit op in te zetten. Heel proactief om vanuit ons ambities na te jagen. Maar we kunnen wel reactief naar gelang naar de behoeftes op steunen en op inspelen. En dan wel een beetje proactief met dat project dan richting scholen en daaromheen clubs en andere partijen benaderen. Dat zit wel in de plannen. Dat is al veel meer dan afgelopen jaren, dus dat is groeiende. Zo moet je dat eigenlijk zien bij deze doelgroep. Ik denk dat het mooi is, dat er veel winst te behalen is bij deze doelgroep. Zitvolleybal blijft al jaren een beetje stabiel, rond de 180 deelnemers. Ik vind het wel interessant om te kijken wat er vanuit deze doelgroep aan interesse is en hoe dat nog kan groeien en zich kan ontwikkelen.

#### *Afsluiting.*

<https://www.nevobo.nl/besturen-organiseren/aanbod/g-volleybal/>

#### **Uitwerking 14: interview Peter van Heteren & Hans Derks**

Respondent 14: Peter van Heteren & Hans Derks

Functie: Vrijwilligers De Gravenruiters

Datum: 16-03-2021

*E: Introduceert zichzelf en het onderzoek.*

P: Vul aan Hans. Hans en ik hadden al heel even contact toen we de vragen bekeken en toen kwamen wij tot de conclusie dat de vragen zijn opgesteld vanuit de invalshoek dat de g-sport meer geïntegreerd moet worden.

E: Ja.

P: Alleen De Gravenruiters is een g-sportorganisatie dus wij integreren meer anderen zal ik maar zeggen, om die deel te laten worden van de g-sport. Wij zijn 1972 opgericht om juist mensen met en een beperkingen te laten genieten van de paardensport.

H: Maar we integreren weer andersom. Juist wel met degene die niet beperkt zijn die er ook komen en die zelf les hebben en ook helpen.

E: Dus ze komen wel in aanraking met de reguliere sporters zeg maar?

H: Ja.

P: Maar bij ons gaat het dus precies andersom.

E: Dan kunnen we de vragen wel anders stellen, dat is wel vaker inderdaad.

P: Maar wij hebben de andere ruiters zeg maar nodig om de mensen met een beperking te kunnen laten paardrijden.

E: Ja.

P: Om twee redenen. De ene reden is niet alle ruiters zijn bij ons in staat om zelfstandig in het zadel te zitten, dus zij hebben iemand nodig die ze daarbij nog iets assisteert. Maar daarnaast onze paarden die sjokken vooral met die mensen op de rug. En we willen graag dat ze gezond blijven die paarden, dus we hebben mensen nodig die ook er af en toe even flink opgaan zal ik maar zeggen. Dus daarvoor hebben wij de andere ruiters nodig.

E: En op welke manier bieden jullie dan precies de g-sport aan voor mensen met een beperking en ook nog los voor zeg maar de reguliere sport. Hoe zit dat in elkaar?

H: Op twee manieren nu. De ene is voor mensen die beperking zijn en dat kan verstandelijk zijn of lichamelijk of allebei tegelijkertijd. En die kunnen hebben dan paardrijles, dus die zitten echt op het zadel en krijgen instructies van de instructeur. En degene die ernaast zit is er voor veiligheid en ter assistentie. Mensen die eigenlijk heel slecht ter been zijn die vaak ook niet veel meer kunnen bewegen, zijn vaak verstandelijk ook behoorlijk beperkt, die gaan op een zogenaamd huifbedkoets. Ooit van gehoord?

E: Nee.

H: Stel je maar een construct voor met een gedeelte waar de paarden ingespannen worden en bovenop die paardenruggen komt een ander gedeelte en dat is een groot bed waarin iemand dan gelegd wordt, dat bed wordt op het eerste gedeelte gehesen en zo sluit het. Dan ligt iemand eigenlijk precies boven de paardenruggen. En dat heeft voor die mensen het voordeel dat ze ontzettend kunnen genieten en omdat ze te weinig bewegen ook minder pillen nodig hebben voor obstipatie.

E: Oja.

P: Want doordat ze op dat zeil op die paardenruggen liggen, dat lichaam wordt dus gemasseerd. De paarden moeten een gelijke gang hebben en vlak boven die ruggen van die paarden is een zeil gespannen op dat zeil dat lichaam van die meervoudig beperkte persoon. En doordat die paarden gaan lopen, die draven niet hoor, die hebben ook een wandelpas. Door de beweging van die ruggen van de paarden wordt lichaam van die deelnemer op dat zeil gemasseerd. En wij noemen dat paardrijden, maar dat is natuurlijk niet te vergelijken met iemand in het zadel.

E: Ja, dat is dan voor meervoudige beperkten, die zitten allemaal waarschijnlijk in een rolstoel, die kunnen ook niet zelfstandig op een paard. Voor mensen die wel kunnen paardrijden worden dan ook begeleid door reguliere ruiters misschien. Heb ik het zo goed begrepen?

P & H: Ja.

E: Leren zij dan tijdens de rijlessen ook echt de technische dingen aan of is het meer spelenderwijs. Of wordt er ook wel echt techniek aangeleerd.

H: Allebei tegelijkertijd. Spelenderwijs en ze leren het aan. De lessen moeten ook leuk blijven.

P: Maar dat hangt natuurlijk heel erg af van, ik vind het een vervelend woord, maar van de kwaliteit van de deelnemer. Als iemand het kan, als je iemand wat kan leren, dat kan die ontwikkelen. Maar je hebt natuurlijk ook deelnemers die nauwelijks ontwikkelen. Ik bedoel die bewegen op dat paard en dat vinden ze heerlijk. Dat is hun uitje.

E: Ja, dat is ook mooi. Je moet natuurlijk kijken naar wat iemand kan, dat wordt veel gedaan hoor bij sportverenigingen inderdaad.

H: Overigens ter voorkomen van misverstanden, mensen in een rolstoel is er ook eentje, kunnen nog steeds paardrijden.

E: Die kunnen gewoon zitten op een paard denk ik dan?

H: Die kunnen zitten op een paard. Die moeten daarbij geholpen worden, maar ze rijden wel paard. En daarin maken ze progressie en daarin leren ze ook nog.

E: Dus dat kun je ook wel zeggen dat dat de impact heeft op de g-sporter van de g-sport, dat ze dan ook dingen leren. Maar zien jullie dan nog andere dingen? Je hebt bijvoorbeeld de meervoudig gehandicapten zie je daar iets in, iets van ontwikkeling of iets van een reactie dat ze het leuk vinden?

H: Ja, ik sta daar ook bij te kijken en dan maakt de instructeur me er ook op attent van kijk die heeft nu geleerd om beter te gaan zitten dan voorheen. En daardoor is dat beter voor het lijf en kan hij ook beter het paard aansturen. Die ontwikkeling zit het bij de ene ruiter meer en ander minder, maar bij elke ruiter zit dat er toch in.

P: Bij die ontwikkeling moet je dan niet denken aan topsport hé dat je hoger kunt springen of harder kunt draven, maar wel hoe je met je lichaam meer stabiliteit hebt op zo'n bewegend dier.

E: Dat is voor hun al wel heel veel, van wat ze kunnen dat ze daarin ontwikkelen zeg maar.

H: En het paard aansturen.

E: Ja.

P: Nou, ja en je hebt de regie. Dit zijn natuurlijk mensen over het algemeen daar wordt voor je gedacht je gaat eten als het eten wordt neergezet snap je. Dus die zitten helemaal in een flow wat anderen voor ze regelen. Op het moment dat ze bij ons op het paard zitten zijn ze zelf aan zet houden ze zelf de teugels vast als ze dat kunnen, kunnen ze zelf sturen, kunnen ze zelf luisteren en de vertaalslag maken met het beest waar ze op zitten. Dus er ontstaat een ander soort relatie.

E: Ja.

P: Heel veel deelnemers van ons zijn toch een vorm van patiënt. Op het moment dat ze op dat paard zitten, zijn ze de baas over dat paard als ze dat aankunnen. Er ontstaat iets.

E: Dus het is eigenlijk dat ze op het gebied van lichamelijk leren ze, ontwikkelen ze dat kun je zien, maar ook mentaal, zelfstandiger worden ze misschien, zelf controle durven nemen meer.

H: Sterker nog als je op een paard niet zelf laat merken wie er de baas is, gaat het paard er met je vandoor. Daarvoor is er nodig dat er wel iemand meeloopt. De instructie gaat in zo'n rechtstreeks van de instructeur naar de ruiter, met wat voor beperking dan ook. Degene die meeloopt moet heel goed opletten wat er gebeurt en eventueel ingrijpen. Maar daardoor leren ze mentaal wel degelijk overdrachtelijk gesproken ervoor te gaan staan. Ik ben hier de baas niet het paard, zo gaan we lopen.

E: En nemen ze dat denk je ook mee denk je, want ze zijn daar voor de sport, nemen ze dat mee terug mee naar waar ze wonen. Denk je dat ze dat naar hun normale leven nemen? Dat ze daarvoor ook iets leren naast de sport?

H: Dat meten we niet. Maar er is een heel bekend voorbeeld van iemand die dat onderzocht heeft en dat heb ik zitten lezen en ik denk dat mensen dat wel meenemen. Een jongetje met Asperger, dat is natuurlijk nogal moeilijk en die krijg de instructie van de instructeur van wordt maar eens even heel boos. Het jongetje staat in de bak met een paard en wordt boos en het paard rent gelijk weg, een paar is een vluchtdier. Dus als jij boos wordt of in zijn ogen een bedreiging vormt dan is hij weg. Vervolgens zegt hij ga eens rustig door je buik ademhalen en ziet hem weer terugkomen. Dat laten ze tien keer herhalen, vraagt wat hij geleerd heeft dat als hij boos is vlucht dat paard weg, als hij door zijn buik gaat ademen dat komt hij weer terug. Een maand later komt hij terug en zegt juf ik doe het nu thuis ook, mijn vader is heel blij.

E: O, kijk. Dus ze nemen het wel mee naar hun thuissituatie.

H: Met behulp van de instructeur en een paard.

E: Ja, mooi is dat.

H: Dus dat blijft. Dus dat komt voor ja.

E: Dus dat het nog meer impact heeft dan het fysieke alleen. Dat kun je wel stellen, ja.

P: Je kunt je wel voorstellen zo'n voorbeeld van Hans dat is natuurlijk meer dan dat je over een hoge balk springt. Je bent dan bezig met impact wat voor je hele leven effect heeft. En wij kunnen van heel veel deelnemers niet eens inschatten hoe belangrijk het is dat ze bij ons komen paardrijden. Het feit dat ze sommigen komen twintig, dertig jaar bij ons. We hebben met name in coronatijd ook een aantal deelnemers gezien die vanwege corona niet op het paard mochten, daarom naar een fysiotherapeut moeten omdat dat lichaam dan vaster komt te zitten zal ik maar zeggen.

H: En een tikje depressief werden.

P: Dus ik denk dat wij best wel impact creëren. Alleen wij zijn er niet heel erg goed in om dat ook zeg maar te kwantificeren. Zo'n onderzoek wat jij nu met ons doet, helpt mij wel denken van oja...

E: Ja, dat zien wij eigenlijk toch wel.

P: Ja.

E: Ja, of dat je misschien wel eens van ouders hebt gehoord door het paardrijden zijn ze hierin verandert of daarin. Dat heb je soms ook nog wel eens.

H: Ja, ik ga het eens inventariseren dat is een leuk idee.

E: Ja, dat is leuk.

H: Ik ga eens in gesprek met die ouders van vertel is.

E: Of aan begeleiders misschien dat ze verandering zien in de periode dat ze bij jullie paardrijden, ja. En merken jullie ook dat het impact heeft op jullie zelf? Dat jullie die aanbieden, hebben zij jullie ook iets geleerd bijvoorbeeld? Qua omgang of iets.

H: Ja, mij hebben ze geleerd, omdat ik nog wel eens mee doe, om veel beter te letten op de lichaamstaal van die menig mens met een beperking ook uitstraalt. Zeker op een paard. En sowieso, maar dat kon ik al wel aardig goed, goed luisteren naar zo iemand, maar nu ook meer gelet van op hoe zit zo iemand op een paard wat zie ik daar nou aan door mee te kijken met de instructeur. Dat is heel interessant.

E: Ja en je hebt het over de instructeur. Hebben zij iets van een opleiding of cursus gevolgd voor de omgang met mensen met een beperking?

H: Moeten ze zelfs hebben.

E: Moeten ze hebben bij jullie.

H: Degene aan beperkten, we hebben ook meerdere instructeurs ook voor het gewone paardrijden. Degene die met mensen met een beperking bezig zijn moeten een diploma hebben. Niet alleen van ons, maar het moet ook van de verzekering.

E: Oja, dat heb ik nog niet eerder gehoord.

H: Ja, het is natuurlijk risicovol. Een paard blijven dieren die ineens onverwachte dingen kunnen doen. Je moet als degene die dat leidt moet je heel goed weten wat je doet.

E: Wat zijn dat dan voor opleidingen? Door wie wordt dat aangeboden of naar wie verwijzen jullie dan zeg maar?

P: Wij zijn aangesloten bij de Federatie Paardrijden Gehandicapten, dat is een landelijke koepel. Via die landelijke koepel is een opleidingsstramien ontwikkeld, wat speciaal voor onze doelgroepen wordt ontwikkeld en in stand gehouden. En daar doen onze instructeurs hun opleiding.

E: Dat is dan de overkoepelende landelijke organisaties. Doet dan een sportbond bieden zij ook nog iets aan voor jullie? De sportbond voor paardrijden. Of niet?

P: Nee, die koepel die heet Federatie Paardrijden Gehandicapten, FPG, die is wel verboden aan de FNRS, de landelijke federatie voor de paardrijdsport, maar we zijn wel zelfstandig. We hebben ook wel ontdekt dat het best wel een specifieke tak van sport is. Je hebt echt een andere soort vaardigheid nodig als je instructrice bent bij ons in de bak in plaats van als je in een bak staat waar sport bedreven wordt. De vertaalslag die Hans net uitlegt dat je aan moet voelen wat gebeurt er met dat paard. Je moet ook gevoel hebben bij de ruiter op het paard. De ene week zit ruiter x op paard y en de volgende week is dat weer een ander duo. Ze zitten niet altijd op dezelfde, omdat je moet een goede match maken voor het moment. Zowel voor het paard als voor de ruiter. Dat vereist meer dan gemiddeld, wat ik er van snap. Ik ben niet van de paarden, maar wat wij met paarden doen vind ik fantastisch.

H: Goed verwoord.

E: Jullie bieden dus trainingen aan voor mensen met een beperking voor paardrijden. Hebben jullie ook iets van een competitievorm of wedstrijden dat jullie iets van een toernooitje doen? Hoe zit dat?

H: Verschillende, nu niet in de coronatijd, omdat het niet mag zeg maar. We doen wel wedstrijden onderling. Dus met onze ruiters en dan ontmoeten ze elkaar ook, want meestal komt die groep komt zo laat en die groep komt zo laat. En dan kan dat een combinatie zijn van mensen die gewoon voor het paardrijden komen met mensen die met een beperking paardrijden al doen die wel met wel met elkaar een competitie. Want anders wordt het een beetje frustrerend. En daar kan Peter iets meer over vertellen en we doen het ook nog regionaal.

P: Ja, wat we plaatselijk doen, wat we in onze eigen bak doen zal ik maar zeggen. Is helemaal toegespitst op de mogelijkheden van de ruimte. Dat heeft niks te maken met een concours in pique. Dat is voor de ruiter wel een heel speciaal moment. Daar wordt ook de kleding naar aangepast, we zorgen dat er muziek is, er zit een jury, er zijn prijsjes, iedereen krijgt een prijs dat snap je. Dus het wordt wel in een soort competitievorm gegoten, maar wel passend bij de doelgroep. Dat doen we plaatselijk dat zijn onze onderlinge wedstrijden, wat Hans al zei en wij zijn regionaal aangesloten bij de Federatie Paardrijden Gehandicapten Oost. De FBGO en de FBGO heeft iedere twee jaar de zogenaamde landdag. En de landdag is bedoeld om de verschillende aangesloten maneges met hun deelnemers in een soort van competitie naast elkaar te zetten. Ik moet je daar wel bij vertellen dat iedere deelnemende manage heeft daar zijn eigen ring, doet eigenlijk zijn eigen figuren, maar het is wel een evenement waar dus zeg maar acht of twaalf maneges tegelijkertijd dezelfde soort proef met elkaar doen. Maar niet tegen elkaar, want het type deelnemer, dat is al hyper als ze met zo'n hoedje en een mooi pakje op het paard moeten. Die paarden allemaal mooi glimmend en gepoetst. Dat is al spanning genoeg. Dus ze doen het niet tegen deelnemers van andere maneges maar het is eigenlijk een onderlinge wedstrijd alleen tegelijkertijd met meerdere maneges.

E: Ja en dan wel gewoon op eigen niveau.

P: Allemaal op eigen niveau, ja.

E: Oja, mooi.

H: Het type mens dat een handicap heeft en toch nog richting topsport wil die moet niet bij ons terecht komen.

E: Het is meer voor eigen ontwikkeling zeg maar.

H: Het is meer voor eigen ontwikkeling. Het zijn vaak mensen met toch verstandelijk ook aardig wat handicaps.

E: Merk je dat er soms vraag naar is dat ze zeggen van goh ik zou wel eens een wedstrijd willen doen? Of hebben ze genoeg aan die regionale... vinden alles wel prima zo.

P: Ja, ik heb nog nooit die vraag gekregen. Ik kan het nog andersom teruggeven. Wij moeten als bestuur best wel moeite doen om bij zo'n landdag evenement een ring gevuld met deelnemers te krijgen. De mensen doen het liever op eigen erf en de ervaring die wij daar mee hebben opgedaan is ze dan eigenlijk het lesprogramma draaien wat ze gewend zijn. In dezelfde patroon, in dezelfde volgorde, want we hebben wel wat mensen met problematiek in het autistisch spectrum en dan is het handig dat er orde in zit. Dat ze snappen ik ben altijd na die aan de beurt, dan is de wedstrijd in dezelfde volgorde als de lessen.

E: Wat vinden jullie van het g-sport aanbod voor de paardensport in de regio Twente? Is dat dan voldoende zo, want je zegt net je hebt moeite om de ring te vullen.

P: Vertaal hem dan zo dat er niet veel belangstelling is van onze ruiters om naar zo'n landdag te gaan.

E: Ja.

P: Ik bedoel als wij onderlinge wedstrijden houden dan hebben we de ring gevuld hoor, dat kost geen moeite. Dan heb je een vast patroon, zit je op je eigen plek, dan zijn er niet veel vreemde prikkels.

E: Ja, snap ik.

P: En het antwoord is er genoeg op dit gebied. Nou ja ik denk niet dat we kunnen vragen. In Hengelo hebben we een collega manege in Wierden hebben we een collega manege. Hans dat zijn de dichtstbijzijnde toch? Hengelo en Wierden.

H: Enter.

P: Enter Wierden.

H: Ja, natuurlijk dat is Wierden ja. Enter Wierden. Veel meisjes komen voor het reguliere paardrijden, zoals het paardrijden plus, ja die roepen er wel om.

E: De reguliere sporters die bij jullie komen. Dat is dan wel anders geregeld toch?

H: Dat is anders geregeld ja.

E: Dat valt daar niet bij. En hebben jullie dan ook je zegt er zijn wel redelijk wat maneges die dat aanbieden. Hebben jullie dan ook onderling contact over hoe jullie dingen doen? Jullie weten wel van elkaar die bieden jullie zo aan en jullie zo en weten waar de behoeften liggen?

H: Niet heel precies, dat is ook overdreven. Alhoewel soms wel, want soms een instructeur wel, want de instructeurs werken op meerdere plekken, zijn ZZP'ers. Dus ze weten het meestal behoorlijk zelfs. Wij zelf iets minder, maar we vergelijken wel vaak. Niet alleen op het paardrijden, maar ook op het organiseren daarvan.

E: Veel verenigingen hebben te maken met vrijwilligers, maar jullie hebben ZZP'ers omdat je een opleiding enzovoort moet hebben.

H: Voor de goede orde, we hebben dus te maken met, **de manage draait op vrijwilligers**. Het is een pure vrijwilligersorganisatie.

E: Maar de ZZP'ers zijn dan geen vrijwilligers of wel?

H: Zeg maar pak hem beet van de honderd klanten hebben wij tachtig vrijwilligers langzamerhand lopen en maar vijf worden betaald. Dat zijn de instructeurs, maar we hebben er allemaal vrijwillige hulp omheen.

E: Tijdens de training begeleiden de vrijwilligers wel.

H: Ja ofwel ze zadelen zelf de paarden op of ze helpen bij het zadelen van de paarden of ze moeten meelopen met de paarden.

E: Waar bestaat die groep uit? Zijn dat dan die reguliere ruiters of zijn dat ook bijvoorbeeld ouders ofzo?

H: Allebei, **dus er zijn vaak reguliere ruiters die meelopen, dat doen vrij weinig ouders. Er zijn aardig wat ouders of volwassen vrijwilligers die ook meelopen en de voordienst doen. Dus die paarden moeten regelmatig eten hebben, verzorgd worden en de stallen schoonmaken.** En natuurlijk mensen die de boel besturen en vaak dan ook nog gewoon het stal schoonmaken.

P: Je moet je voorstellen dat wij een soort bedrijf zijn wat 365 dagen per jaar actief is. De vijf of zes dagen van de week doen we iets met ruiters. Op zondag zijn wij altijd wel ergens ingedeeld in ons rooster om de paarden te verzorgen. Je kunt je voorstellen paarden kun je niet een week op vakantie sturen, die moet je toch twee keer per dag eten en drinken geven. En als ze binnen staan moeten de stallen schoon. Want Hans net al duidelijk maakte je hebt bij ons tachtig mensen bij ons die vrijwillig zorgen dat alles draait, daar horen wij twee ook bij. **Maar we hebben ook heel veel verschillende petten op, de ene keer zit je in het bestuur en een andere keer sta je de stal uit te mesten.** De ene keer help je bij het paardrijden met gehandicapten en de andere keer zit je in het zadel en ben je ruiters van paardrijden plus. Dus we hebben heel veel gedaanten van mensen. En we hebben wat ik al eerder zei ook die gezonde ruiters nodig om af en toe met die paarden even wat pittig te kunnen rijden. Maar die heb je ook weer nodig voor het paardrijden voor mensen met een beperking en je wilt ze heel graag inzetten voor de zorg voor de paarden.

E: Zijn daar wel genoeg mensen voor? Lopen jullie daar nog tegenaan?

H: Overwegend wel.

E: Ja, mooi.

P: Eigenlijk meisjes en paarden dat gaat goed he.

E: Meestal wel. Hebben jullie het ook goed geborgd binnen de vereniging? Soms zie je dat als het draait op vrijwilligers, stel er valt een heel belangrijk persoon weg, die dan veel doet, is het moeilijk om daar vervanging voor te vinden. Wordt er bij jullie dan wel echt vervanging gezocht stel er valt iemand weg? Stel jullie vallen allebei weg wordt er dan wel gekeken naar goede vervanging?

H: Nee hoor, dan houdt de manege op. Nee, geintje.

E: Bij sommige verenigingen heb je dat. Dat dan de hele g-tak wegvalt.

H: Nou ja, het risico zit er natuurlijk altijd wel in. En zeker ook als er een paar tegelijk zouden gaan. Maar zoals Peter wel eens zegt als mensen die vraag stellen laatst stellen financiers ook die vraag voor een nieuwe manege. Maar dan krijgt die geheid het antwoord nou we bestaan al sinds 1972, dus bedunk hebben we het bewezen. Je hebt gelukkig hele goed sites tegenwoordig, in dit geval Almelo voor elkaar, dat is trouwens ook verbonden met Nederland voor elkaar naar mijn weten, Wierden voor elkaar, Tubbergen voor elkaar. Daar krijgen we de meeste vrijwilligers van. We doen daar ook vrij bewust reclame voor en mond tot mondreclame. Doorgaans als we gaan als we denken ojee die gaat nu weg, komt er toch weer iemand anders die dat kan opvullen. Peter is er veel langer bij die kan dat nog beamen.

P: Nou ja, wat ik wel bijzonder vind, want ik snap je vraag. Er zijn twee dingen die ik zou willen zeggen. Een is wij hebben geen vrijwilligers uit eigen kweek. Als jij bij je voetbalclub zit of je hockeyclub, ik zeg maar wat dan ben je pupil dan wordt je F'je en dan word je langzamerhand volwassen en dan blijf je plakken. Dat is bij ons niet zo, want de mensen die bij ons komen paardrijden, dat is voor hun zo'n beetje het hoogtepunt van de week, van de maand of van de dag. Over het algemeen hoort daar iets van zorg omheen. Ook de ouders of de verzorgers rondom die deelnemers die hebben de handen vol en die zijn blij dat de verzorgende, zal ik maar zeggen, een uurtje wat anders heeft. Dus daar moeten wij het niet van hebben. Tegelijkertijd is de aantrekkingsfactor van onze organisatie door wat we doen met paarden, met beesten, is dusdanig dat mensen heel graag iets bij ons willen doen.

E: Ja.

P: Af en toe sta ik er ook versteld van, dan halen we weer... we halen best kwalitatief goede mensen naar ons toe die we kunnen verbinden en ik denk dat dat alles te maken heeft met waarom we het doen. Mensen willen iets voor een ander doen, vinden het leuk om iets met dieren te doen. We maken toch hele mooie ontwikkelslagen met elkaar de afgelopen 49 jaar door. En op de een of andere manier vinden mensen het leuk om daar iets voor te doen om daarbij te willen horen.

E: Ja, dat is denk ik ook weer afhankelijk per tak van sport, want dit is natuurlijk ook met een factor dieren erbij, wat ook veel mensen trekt.

P: Ja.

H: En wat belangrijk is in termen van borging is dat we de laatste jaren bezig zijn geweest om het ook te professionaliseren in de zin van dingen vastleggen van hoe regelen we nou dingen, waarom regelen we ze zo, dus afspraken vastleggen, notulen vastleggen, instructie vastleggen, dat soort dingen. En voor iedereen inzichtelijk, dus dat is wel een belangrijke factor om te borgen.

P: En daarin is in de afgelopen jaren behoorlijk wat in ontwikkeld

H: Ja.

E: Dus daarin hebben jullie zeg maar ook wel aanpassingen in gedaan?

P & H: Ja.

E: En dan voor de g-sport. Zijn er dan nog aanpassingen wat jullie hebben gedaan? Of zijn er aandachtspunten waarvan jullie denken dat is belangrijk bij g-sport? Zijn er valkuilen geweest?

P: Wij zijn van de g-sport. Wij doen eerder aanpassingen om de anderen bij ons te laten functioneren dan de g-sport.

E: Wat is dan belangrijk? Stel een vereniging wil een g-tak toevoegen, dat is andersom dan wat jullie doen. Wat zijn dan dingen waarvan jullie denken dat is echt belangrijk dat moet je eigenlijk zo aanpakken?

H: Andere maneges dat zien we eigenlijk ook wel. Want wij zijn er een van de weinigen, er zijn er nog een paar in het land, wij zijn een van de weinigen die met name de mensen met een beperking als doelgroep hebben. Maar als ze die niet hebben dan is het ontzettend belangrijk dat ze er op letten dat de mensen met een beperking veel meer ruimte krijgen om dingen te doen en niet voortdurend gestoord worden met mensen met particuliere paarden en een hoop auto's en karren en weet ik veel wat. Want dan gaat het niet goed. Dan is rust, ruimte en ook rust in de lessen zijn hele belangrijke factoren. En de laatste tijd mensen in een autistisch spectrum daar speelt het een nog belangrijke rol. Daar gaat het anders niet voor werken. Dus je kan niet zeggen als manege ik ga me er even voor open stellen dan moet je er wel even verstand van hebben wat je openstelt.

E: Ja, je moet je er wel goed in verdiepen ook en hoe de doelgroep hoe je daarmee om moet gaan.

P: Nou, wat wij misschien wat hier wel mooi past als aanvulling. Ik heb de laatste jaren nogal wat signalen gekregen van waarom gaan jullie niet samen met een normale manege. Om daar met name in het Almeloos antwoord op te geven moet je je daar ook in verdiepen. Dus dat hebben wij gedaan, daar is Hans ook bij geweest. Daar hebben we uitvoerig stil gestaan bij onze buurmanege aan de bosrand van goh zouden wij samen kunnen gaan. We zijn uiteindelijk met elkaar in goede orde tot de conclusie gekomen dat het verschil tussen wat wij doen met een paard en wat tussen haakjes een normale vereniging doet met een paard dat verschil is zo groot dat in elkaar integreren dat is bijna niet mogelijk. Als je dan je licht opsteekt in het land dan zie je dat diverse maneges dit ook al eens geprobeerd hebben en allemaal uiteindelijk terugkomen op de ene doet het een en de andere doet het ander. Je kunt best wel wat dingen gezamenlijk. Je kunt dingen met mestafvoer en voer aankoop, je kunt heel veel dingen samen doen. Maar die ik zeg altijd wij doen iets met een paard en bij een normale hippische manege bedrijven ze hippische sport.

E: Ja, daar zit wel een verschil tussen.

P: Bij ons is het bijvoorbeeld al een prestatie dat je op het paard zit of dat je hem aait. Dat komt bij een normale manege niet aan de orde, want daar moet gesprongen worden, daar moet prestatie worden geleverd. Die verschillen passen niet binnen één bak.

E: Nee, het is denk ik al wel dat jullie al reguliere ruiters erbij betrekken voor de begeleiding vind ik ook al een vorm van integratie. Dus zo zou je het ook kunnen zien.

H: Dat is zeker een vorm van integratie.

E: Het is ook afhankelijk van de sport, welke sport je beoefent om daar wel of niet mensen met een beperking in te laten integreren, het kan gewoon niet bij alle sporten natuurlijk. En ik denk dat we zo ook wel een beetje de drempels hebben besproken van de vereniging wat ze nu weerhoudt. Waren jullie trouwens ook bekend met de Special Olympics Nationale Spelen? Doen jullie daar wel eens aan mee of van plan?

H: Tot nu toe niet gedaan hé? Nee?

P: Nee.

H: Nee, het is niet zo dat we niet willen, maar dat is inderdaad het verhaal van Peter. Er is niet een ruiter die opstaat van maar dat wil ik graag.

E: Oja, ja.

P: Het zegt op dit moment meer over het type ruiters dat zich aan ons verbindt of wat wij mogen laten rijden. Als je Frank Hosnar neemt uit Nijverdal. Ja die man heeft een beperking aan zijn arm dacht ik en is daardoor in zo'n paralympische sport terecht gekomen. Maar dat is iemand die de bovenkamer in orde heeft en aan een stukje van zijn lijf een beperking heeft en daarmee een maximaal rendement en resultaat mee weet te bereiken. Dat soort mensen zien wij niet veel.

E: Nee, dat is ook paralympisch. Special Olympics is wel voor mensen met een verstandelijke beperking met een IQ lager dan 75, dan is het inderdaad in wedstrijdvorm en op eigen niveau. Zodat iedereen ook bij wijze van wint. Wat jullie ook hebben binnen jullie eigen competitie eigenlijk. Dus dat is het idee. Maar goed hebben jullie verder nog dingen waarvan je denkt dat is interessant voor mijn onderzoek?

H: We gaan overigens nu wel kijken van kan het zo zijn dat we inderdaad wel een ruiter hebben deze keer die dat zou willen.

E: Ja, leuk. Of andere organisaties?

H: Wij hebben Maaïke Heethaar die het organiseert op bezoek gehad.

E: Ja, zij begeleid mij ook deels met mijn onderzoek.

H: En zij vond het heel interessant om te zien wat er nou gebeurt. En andersom is onze aandacht meer getrokken op we moeten wat meer letten op de Special Olympics, dus wie weet.

E: Ja, ik ben door mijn vragen heen, hebben jullie verder nog iets.

H: Wat in me opkwam de manier waarop we er zo mee bezig zijn. Dat zie ik ook in de Special Olympics terug. Het is een hele specifieke sport omdat dit meer gericht is op hoe elk individu zich kan ontwikkelen. Wel in groepsverband met hulp van mensen met geen beperking. Maar het is meer op de ontwikkeling gericht dan ik word nummer 1 in die sport.

E: Zo is dat ook per individu verschillend. Je moet vooral ook luisteren naar wat iemand zelf wil. Wie weet er kan zo maar iemand zijn die dat wel leuk zou lijken. En dan moet je dat ook vooral stimuleren denk ik en daar leren ze ook veel van, winnen en verliezen. Het is inderdaad al heel mooi

dat jullie zelf al zoiets hebben opgezet dat jullie zelf een keer in de zo veel tijd zo'n competitie hebben onderling. Denk dat dat ook wel leuk is voor hen. Ja de hele ervaring en beleving.

H: Ja, inderdaad.

P: Daar wordt naar toe geleefd. We proberen het in een thema te gieten, dan hebben ze een andere blouse aan en een strikje en het haar mooi in een knotje. Daar wordt echt zorg aan besteed dat is heel erg leuk.

E: Ja, heel erg leuk.

### *Afsluiting.*

H: Ik zat even door te denken. Doordat mensen komen, de meisjes komen voor het gewone paardrijden, op het moment dat ze mensen met een beperking en ook jongeren met een beperking maar ook volwassen gaan helpen. Ervaren en ontdekken ze pas hoe leuk dat is. Dat is een hele belangrijke factor.

E: Heel veel mensen weten het ook niet. Het is pas wanneer je er mee in aanraking mee bent geweest inderdaad dat je ziet hoe leuk het is.

H: Op de een of andere manier ermee in aanraking komen. Geldt ook voor volwassen vrijwilligers die denken zou ik dat nou doen. Dan gaan ze op zaterdag meekijken en dan zijn ze meestal verkocht.

E: Inderdaad dat is ook wel een belangrijke.

P: Het is het geheel he, het is de sfeer, het gaat om dieren, om mensen, de onderlinge interactie. Ik stimuleer heel erg wat de mensen wel kunnen. De hele maatschappij is dus heel erg benadrukt wat er allemaal niet kan en wij stimuleren vooral je bent altijd wel ergens goed in. Dat kun je bij ons uitbuiten of door ontwikkelen. Dus er is voor iedereen wel een prikkel. Dat geldt ook voor ons als vrijwilligers.

E: Ja, heel mooi hoe jullie daarin staan en hoe ver jullie daar ook in zijn.

### *Afsluiting.*

## **Uitwerking 15: interview Hans Mater**

Respondent 15: Hans Mater

Functie: Senior medewerker Doelgroepen Aangepast Sporten KNHB

Datum: 17-03-2021

*E: Introduceert zichzelf en het onderzoek.*

H: Wij hebben ongeveer 95 hockeyverenigingen die een g-hockey aanbieden. Daar zit dan ook een verdeling tussen competitie-verenigingen en verenigingen die op dit moment alleen nog maar trainingen aanbieden en misschien aan het naar toe werken om uiteindelijk in de competitie deel te gaan nemen. Daar zit nog wel een verschil in. Spelen allemaal onder de vlag van een reguliere vereniging.

E: Oja.

H: Dus ze zijn allemaal geïntegreerd binnen een reguliere hockeyvereniging, maar je merkt toch wel dat het nog steeds een eilandje is binnen de vereniging. We zijn nu, ik ben nu bezig met de accountmanagers van de hockeybond die vooral met de besturen in gesprek komen om daar verandering de komende jaren in te gaan brengen.

E: Dus eigenlijk ook het doel dat ik, dat wij dan zeg maar hebben. Omdat meer samen te voegen en niet een apart eilandje zoals je zei.

H: Nee, en ik heb dit wel eens met Natascha besproken hoor. Dus ik denk dat Natascha veel met jou besproken heeft. Zeg maar bij g-hockey worden veel sporters ook ingezet als vrijwilliger. Toen ik je net hoorde kletsen dacht ik al die heeft met Natascha zitten kletsen. Dit heb ik al eens tegen haar gezegd. We zijn eigenlijk met de bonden die in de wereld van sport werken, waaronder ook Special Olympics Nederland ook zit, zijn we ook bezig om daar veel meer aandacht aan te besteden. Voorbeelden van die g-sporters die bijvoorbeeld achter de bar werken om die ook eens te filmen. Toen jij dat zei dacht ik die heeft met Natascha zitten kletsen.

E: Ja, klopt inderdaad.

H: Bij de g-hockey wordt daar al best wel veel gebruik van gemaakt.

E: Ja, mooi.

H: Ja toen zeiden we volgens mij moet dat bij alle sporten kunnen. Toen vond de rest ook ja dat kunnen we veel beter uitzetten en ook veel meer het gevoel hebben dat ze ook echt lid zijn van de vereniging. Dat zou top zijn als we over een paar jaar daar steeds meer gebruik van wordt gemaakt. Want een heleboel verenigingen denken daar op dit moment niet aan.

E: Nee, klopt. Die denken vooral we moeten het aanbieden, dat is goed, we moeten iets voor ze doen. En dan blijft het meestal als initiatief van de vrijwilligers die er mee werken zelf.

H: Dan zijn het vaak de moeder of de vader die enthousiast zijn die dan de pet krijgt als kartrekker dan doen de verenigingen zo.

E: Ja, precies en dat is dus wat we nu willen aanpakken. Maar goed dat jullie dat al gedaan hebben.

H: Ja, dus Natascha heeft denk ik dit soort dingen daardoor meegenomen denk ik.

E: Ja en hoe is dat eigenlijk bij jullie zo geïntegreerd? Hoe is dat gegaan dat proces? Omdat jullie al zo ver zijn.

H: Het g-hockey bestaat al ruim 25 jaar dus ik denk dat wij als sport al lang bezig zijn. Terwijl een heleboel g-sporten, ik denk dat g-voetbal ook heel lang, een heleboel g-sporten staat echt nog in de kinderschoenen. Ik denk dat wij als hockey gewoon daar veel kennis over hebben en dat dat in de afgelopen jaren al ontwikkeld is. En nog steeds aan het ontwikkelen is hoor, want we proberen steeds weer nieuwe dingen vorm te geven zeg maar.

E: Hebben jullie ook inzicht in de verenigingen waar zij zich een beetje bevinden qua regio enzovoort?

H: Ja.

E: Hoe zit dat dan bijvoorbeeld met de regio Twente? Zie je dat daar veel aanbod is?

H: Nee, kun jij een websitepagina openen?

E: Ja, dat kan ik.

H: Als je dan naar de KNHB-website gaat.

E: Ja.

H: Ik pak hem er ook even bij dan loods ik je er doorheen. Als je dan naar het vraagteken, het is geen vraagteken, maar het is in ieder geval een vergrootglas op klikt.

E: Oja, ja.

H: Daarin zie je zoek op woord. Als je onderzoek g-hockey intikt.

E: Ja.

H: En dan op zoeken drukt.

E: Ja.

H: Dan krijg je 98 resultaten. En dan zie je rechts bovenin onderzoek naar de wensen en behoeften van de g-hockeysers.

E: Ja.

H: En als je daarop klikt zie je eigenlijk heel veel informatie ook over de leeftijden, man, vrouw, de verdeling in de districten.

E: Oja en wat zijn dan districten eigenlijk? Er was ook een pdf-bestand, die heb ik nu ook gedownload.

H: Ja, daar staan ze ook helemaal in. Volgens mij staan daar ook een tabel van wat er in de regio zit, dus dan kan je precies zien wat er in Twente zit.

E: Ja, oké dus jullie hebben al echt wel redelijk aanbod zoals ik dat zo zie. Maar hoe komen de g-sporters dan in aanraking met het hockey? Hebben jullie iets van, ja vaak zie je meeloopdagen of van

die kennismakingsprogramma's zeg maar. Hebben jullie daar ook iets voor als sportbond wat je aanbiedt?

H: Wat je veel ziet en wat ik ook terug krijg van verenigingen is dat ze vaak een netwerk om zich heen hebben van instellingen, maar waar ze ook veel nieuwe leden aan over houden is mond tot mond. Want Pietje heeft een verstandelijke beperking die zit op een school en praat over het hockey en nou kom je een keer mee hockeyen.

E: Ja, dus eigenlijk via via telkens. En hebben jullie dan ook nog programma's lopen? Want je hebt ook dat ze naar scholen gaan en dan kinderen laten introduceren met dan bijvoorbeeld hockey? Hebben jullie zoiets?

H: Ja dat doen wij niet, daar zijn de verenigingen dan verantwoordelijk voor. Kijk wij hebben wel een heel stappenplan dus als er een nieuwe hockeyvereniging zich meldt en zegt we zouden wat met de doelgroep willen doen. Dan hebben we een heel stappenplan die ze zo kunnen gebruiken, waar allerlei tips en tricks in staan.

E: Hebben jullie die ook op de website staan toevallig?

H: Ja, ga ik je, je hebt de website weer open hé. Dan zie je een blok met nieuws, agenda, kenniscentrum, groepen.

E: Ja.

H: Als je dan op kenniscentrum klikt.

E: Ja.

H: Dan zie je allemaal blokken en dan zie je hockeysoorten.

E: Ja.

H: Druk je op hockeysoorten.

E: Oja.

H: Dan scroll je naar beneden en dan zie je een blokje parahockey.

E: Oja, g-hockey.

H: Dan scroll je naar de downloads van g-hockey en dan zie je het stappenplan nieuwe verenigingen parahockey, g-hockey en lg-hockey.

E: O jullie hebben ook al helemaal spelregels enzovoort.

H: Ja.

E: Oja wat goed.

H: En bij dat stappenplan zie je alle informatie en datzelfde stappenplan heb ik vanuit de hockey toen ik nog bij de Nevobo werkte naar het volleybal vertaald.

E: Ja ik heb toevallig deze week ook gesproken met Janine Pleizier en zij heeft inderdaad ook dat stappenplan laten zien. Maar zij staan nog wel meer in de kinderschoenen zeg maar als sportbond voor de g-volleybal. En het kwam ook door corona dat dat niet echt...

H: Ik ben in 2019, in 2020, ik werkte al bij het zitvolleybal bij de Nevobo. Ik kreeg steeds meer vragen van verenigingen die interesse hadden in het g-volleybal. Toen in 2019/2020 zei Nevobo, Hans wil je daar een stap mee maken. En toen ben ik ook dat stappenplan gaan schrijven voor het volleybal, dus die heb ik iets aangepast ten aanzien van het hockey natuurlijk. Ik heb de verenigingen die ik in kaart heb contact mee gehad en waar behoefte aan is. Daar zal mijn opvolger verder mee gaan.

E: Ja, dat denk ik ook. Dat is nu inderdaad wel wat lastiger met corona inderdaad.

H: Ja.

E: Ja en even kijken hoor. Hoe kunnen jullie als sportbond de hockeyverenigingen stimuleren op het gebied van g-sport? Doen jullie daar nog iets voor of denken jullie we hebben nu wel alles wat we kunnen bereiken zeg maar? Of streven jullie nog wel naar meer verenigingen?

H: Ja, we denken dat we nog meer verenigingen kunnen krijgen. Kijk als je naar het reguliere hockey kijkt is het in de randstad heel sterk bezet. Dan zie je vooral in de Noordelijke provincies en Zeeland daar zie je nog weinig verenigingen die g-hockey aanbieden. We willen toch kijken of we in die gebieden toch iets meer kunnen gaan aanbieden. Alleen de vraag is van hoeveel mensen zijn daar. Daar heb ik het ook met NOC\*NSF en een aantal andere bonden over gehad van misschien zijn daar gewoon relatief minder, dan kunnen we van alles gaan bedenken, misschien moeten we daar veel meer op het gebied multi-sports. Dat je met een aantal bonden sportdagen gaat aanbieden, waarin ze verschillende sporten kunnen uitproberen. Om dan te kijken of je daarna iets meer kunt groeien.

E: Ja, dat is hier ook wel in de regio Twente daar focus ik mij vooral op. Het doel is om na Nationale Spelen die in Twente zijn om dan in Twente vooral de impact achter te laten. Het is inderdaad wel moeilijk om te overzien van hoe groot is de doelgroep hier en wat is het aanbod. Dat is ook moeilijk te zien inderdaad van welke takken sport bieden nou iets aan voor deze doelgroep. En is er überhaupt wel vraag inderdaad, wat je net zei. Dat is wel iets waar ik achter hoop te komen, zeg maar. Maar ik denk dat er meer is dan je denkt eigenlijk.

H: Ja ik weet qua hockey heb je hockeyclub Twente, Lochem valt denk ik ook onder jouw...

E: Ik denk net niet.

H: Of zit het net nog in Overijssel.

E: Ja volgens mij zit het net niet meer in Twente, Lochem, nee.

H: Oké.

E: Ja Twente heb ik inderdaad eerder gehoord.

H: Twente weet ik zeker. Verder denk ik niet zo heel veel hoor. De randstad is qua g-hockey echt wel goed bezet.

E: Ja.

H: Dus misschien juist dat zo'n Nationale Spelen in Twente een boost kan geven en dat je daarin iets kunt optuigen. Voor mij maakt het in ieder geval geen bal uit welke sport, als ze maar sporten.

E: Ja, inderdaad. Ik denk dat er nu nog heel veel mensen met een verstandelijke beperking zijn die gewoon niet sporten en misschien ook niet juist daarin worden gestimuleerd. En dat ze zelf niet weten wat de mogelijkheden zijn qua sport, dus dat is ook nog wel weer een dingetje. Er zitten allemaal verschillende factoren weer aan vast eigenlijk.

H: Of een te grote afstand waar een vereniging is.

E: Ja, dat is hier ook veel.

H: Dat is sowieso bij het aangepast sporten vaak een groot struikelblok. Het vervoer dat is al twintig, dertig jaar het grootste probleem.

E: Ja dat krijg je hier ook vooral, want zo dichtbevolkt is Twente niet, dus je zal altijd wel moeten reizen. Je wil ook niet dat het versnipperd, want dan heb je bijvoorbeeld per vereniging drie g-sporters, dan kun je ook niet echt een leuk teampje maken en niet fatsoenlijk trainen. Dan zouden verenigingen al samen moeten werken denk ik en dan een logische plek kiezen dat het een beetje centraal ligt.

H: Dat het centraal ligt. Alleen dan moet je van een vereniging durven verwachten dat ze gaan samen werken en dat is ook vaak een uitdaging. Dan denk ik die doelgroep is al klein dan ga je echt niet winst op maken of in iets. Ga nou gewoon voor die doelgroep met elkaar optrekken en zorg dat je ik noem even een voorbeeld, noem even een plek in Twente, Haaksbergen dat je daar centraal het voetbal organiseert. Dus alles wat uit die buurt komt gaat daarheen. Je kunt met de clubs afspreken dat je qua financiering voor die doelgroep dat je dat met elkaar bekostigt. In plaats van dat een vereniging 500 euro, ik noem maar even een relatief bedrag, maar dat alle vijf de clubs 100 euro inleggen zodat ze samen verantwoordelijk zijn voor die doelgroep. Daar zit denk ik dat er kracht en winst valt te halen als verenigingen er open voor staan.

E: Ja, dat is dan wel zeg maar het idee.

H: Of dat je het per jaar gaat rouleren, dus een jaar op Haaksbergen, een jaar op Enschede, een jaar op Hengelo, een jaar in Almelo. Dat je het laat rouleren, waardoor je verenigingen ook stimuleert om dat jaar echt aan de slag te gaan. En misschien dat je daardoor uiteindelijk veel meer teams gaat krijgen.

E: Ja, dat is ook wel een goede.

H: Ja, ik doe out of the box denken hoor.

E: Ja, nee dat is goed inderdaad. Ik zat ook in die richting te denken inderdaad, je zou toch mensen moeten laten samenwerken, want je kunt niet zo'n regio zoals Twente van verwachten dat er zo veel... ja je kunt het wel gaan aanbieden, maar als de vraag er niet naar is, is het ook zonde, dus ja.

H: Nu noem ik even een voorbeeld in de regio Utrecht. Daar heb je Kampong uit Utrecht daar zit Schaerweijde uit Zeist, Shinty uit Driebergen, IJsseloever uit IJsselstein en Houten. Die zitten allemaal in een straal van 30 kilometer, maar die hebben allemaal meerdere teams of één team. Kampong is heel groot dus die hebben vier teams, dus die kunnen heel erg de kinderen of volwassenen indelen op het juiste hockeyniveau. Terwijl IJsseloever één team heeft en die hebben twee hele sterke, twee

middelmatig en twee zwakke. Terwijl als je daarin veel meer in zou samenwerken. Dat je puur op het niveau van het sporten gaat zitten dat iemand heeft. Daar willen wij ook veel meer naartoe en ook veel meer sturing vanuit de hockeybond gaan geven van dat die samenwerking juist belangrijk is. Dan is er veel meer plezier, want die twee zwakke voelen zich niet prettig bij die twee hele goede. Die twee goede spelen geen bal naar die zwakke af, want die willen winnen. Dus dan krijg je gewoon niveauverschillen. Daar zouden we veel meer met verenigingen in bepaalde regio's veel meer met elkaar moeten samenwerken.

E: Ja en dat is ook zo. Omdat ook niet alle g-sporters prestatiegericht, wel de mensen die bijvoorbeeld naar Nationale Spelen gaan. Dat is gewoon hoog niveau, dat is gewoon de topsport onder de g-sport zeg maar. Maar ja het moet inderdaad ook leuk blijven. Ik zou het ook niet leuk vinden om met mensen te spelen die vele beter zijn dan ik of bijvoorbeeld veel slechter zijn dan ik.

H: Dan is het wel leuk dat je dat onderzoek leest naar de wensen en behoeften. Daar zeggen ook een aantal bij ons winnen is wel belangrijk, maar het gaat vooral veel meer om het plezier, het met elkaar samenwerken, dat is wel eruit gekomen.

E: Ja, ik zal het onderzoek eens lezen.

H: Daar gaan we ook wel mee bezig om beleid erop uit te stellen. Want dan kunnen we veel beter aansluiten bij de sporters.

E: Dan kun je ook één lijn trekken als je beleid hebt. Als dat vaststaat volgt je dat, dan heb je een richtlijn ja. Je zei net al in het begin dat jullie ook competitie hebben voor het hockey. Hoe is dat zeg maar een beetje vormgegeven? Is dat landelijk of is dat wel per regio dat het wel een beetje in de buurt hebt dat die verenigingen onderling competitie hebben? Of hoe hebben jullie dat opgebouwd?

H: De meesten spelen regionaal. Er is wel bij de achttallen dat is het sterkste niveau. Die wordt landelijk georganiseerd. Dat zijn de kampioenen uit de regio die komen dan uiteindelijk in een poule en die vormen dan het landelijke, dat zijn de sterkste teams. Dat is vooral op zaterdag de zes- en achttal competitie. En vijf keer in het seizoen wordt er op zondag elftalhockeydag georganiseerd. Dan spelen ze echt zoals het elf tegen elf, het officiële spel. Dat wordt allemaal op een centrale locatie in het land georganiseerd.

E: Oja, dat hebben jullie ook goed geregeld. Hoe zou je dat dan in de toekomst voor je zien? Ook meer regionaal door het hele land en dan ook weer landelijke competitie van de beste daaruit?

H: Ja, dus eigenlijk bij het elftalhockey zie je al de wat sterkere en betere. Daar is het zelfs zo toegenomen dat we op het gegeven moment 175 deelnemers aan het elftalhockeyen hadden op zondag. Dus daar hebben we op het gegeven moment vorig jaar ook gestart met een A en een B-poule. Dus iedereen die wil gaan deelnemen aan het elftalhockey voor de eerste keer stroomt in de B-poule in en dan wordt er gekeken naar kan die beter qua niveau in de B-poule of kan die naar het hoogste niveau.

E: Dus jullie zijn daar al wel een beetje regulier in zeg maar. Als je kijkt naar een normale competitie dat jullie dat ook een beetje op die manier doorvoeren bij het g-hockey. Dat je dat vasthoudt.

H: Ja, bij g-hockey heb je natuurlijk jonge kinderen en volwassenen. Zij spelen of zes- of achttal. We houden geen leeftijdsgrenzen in principe aan. Dat gaat eigenlijk precies hetzelfde als bij het reguliere, alleen daar de jongste jeugd speelt in een zestal, dan stroom je door naar het achttal en

dan stroom je uiteindelijk door naar het elftal. Dat is bij ons niet, want bij ons is ook een 44-jarige die kan ook in een zestal meedoen en in een achttal afhankelijk van zijn niveau.

E: Oja, mooi en als je dan kijkt naar de trainers bijvoorbeeld dan van die teams. Waar bestaat dat dan uit? Zijn dat dan ook voornamelijk vrijwilligers? Of wat is de doelgroep zeg maar? Waar bestaan zij uit?

H: Er zit heel wisselend niveau in bij een aantal verenigingen staan opgeleide trainers voor de groep, dus die gewoon de reguliere hockeytrainingscursus hebben gevolgd. Maar er staan ook een heleboel ouders of spelers van een herenteam of een damesteam of van de oudere jeugd die op die groep gezet worden. En dat is nog wel een uitdaging waar we de komende jaren ons ook veel meer op willen focussen. Dus we hebben al trainerscursussen, afgelopen seizoen is dat niet doorgegaan. Dus we bieden trainersopleidingen aan. We bieden zelfs nu scheidsrechtersopleidingen aan voor g-sporters en lg-sporters. Iemand die aan g-hockey meedoet en het leuk vindt om te gaan fluiten gaan we ook een scheidsrechterscursus aanbieden, zodat ze op die manier ook weer meer betrokken worden. Er zijn zelfs een aantal sporters die nu met g-hockey meedoen en gewoon in het reguliere hockey fluiten. Nou er is niks mooier dan dat.

E: Ja, dus dat is helemaal zo geïntegreerd. Ja, mooi is dat.

H: Het zijn er een paar hoor dat is niet twintig man.

E: Maar dat is al heel wat. Als je kijkt naar andere takken van sport is dit echt al wel een voorloper inderdaad, dus dat is wel echt mooi. Het zijn ook weer ideeën inderdaad waar ik dan bijvoorbeeld de focus in kan leggen op zo'n campagne bijvoorbeeld. Om zulke mensen bijvoorbeeld uit te lichten. Dat is dan ook weer mooi.

H: Dat is leuk. Het is niet alleen de sport. Het ontwikkelt hen ook als persoon. Net zoals wij zeg maar, zij mogen ook de gelegenheid hebben om te kunnen fluiten of bardienst te kunnen draaien of iets. Dat moet voor die groep ook normaal. Sommigen zullen dat niet kunnen vanwege niveau, qua intelligentie, maar als ik zo kijk kunnen er een heleboel dat soort taken invullen ook.

E: Ja ik denk ook niet dat veel mensen zich daar bewust van zijn dat ze dat allemaal wel kunnen.

H: Nee, dat denk ik.

E: Dat is ook veel wat ik terug hoor. En dat is dan ook weer een drempel. Je zei net dat jullie dan ook al opleiding aanbieden voor dan zeg maar scheidsrechters en via wat gaat dat eigenlijk? Gaat dat via NOC\*NSF of hebben jullie dat zelf opgezet?

H: Wij doen het via de KNHB zelf.

E: O jullie doen dat zelf, oja. En wordt dat ook zeg maar gepromoot dat jullie dat hebben? Of is het alleen op vraag en verwijzen jullie door naar?

H: Het staat ook op de website. En op het moment dat er een trainingscursus als we weer een nieuwe datum hebben geprikt, dan zet ik die uit naar alle contactpersonen van de verenigingen van hey jullie kunnen je inschrijven dus meldt het bij je trainers. Dus zo zetten we dat altijd uit.

E: Dus ik denk dat er wellicht vanuit de vrijwilligers ook wel vraag is naar zo'n opleiding om er iets meer om beter. Hebben jullie dan ook bijvoorbeeld nu problemen met bijvoorbeeld... wat je veel ziet

is dat het moeilijk is om echt de goede vrijwilligers te werven zeg maar. Lopen jullie daar ook tegenaan? Of is er wel een grote welwillendheid? Of zijn er dan nog drempels waardoor ze wel of niet vrijwilliger willen zijn? Dat ze bijvoorbeeld aangeven van ik heb geen tijd of ik weet niet hoe ik ermee om moet gaan. Komen jullie dat ook nog tegen?

H: Ja, ik denk dat het en en is.

E: Ja, combinatie van.

H: Ja, ik denk dat het een combinatie is van wat jij beide noemt. Sommigen vinden het spannend om iets met die doelgroep iets te doen, omdat het onbekend is. En sommigen pakken hun biezen en gaan er gewoon open in en die stoten zich misschien een keer aan hun kop en kijken hoe ze dat weer op kunnen lossen. Ik denk dat daar wel echt een verschil in zit.

E: Ja en we net al de stappen, de stappen die je moet nemen om toe te voegen, die kan ik zo zelf even doorlezen uit dat onderzoek en uit dat stappenplan inderdaad. Maar hebben jullie ook valkuilen gehad of welke dingen gaan juist heel goed met deze doelgroep? Voor de integratie van.

H: Nou ja je hebt natuurlijk de voorbeelden dat ze gebruikt worden als barman of dat ze de vereniging schoonmaken met een soort van ik noem het even klikt niet zo fijn maar corvee achtig. Met fluiten dat zijn vooral de goede dingen. Alleen denk ik dat we die positiviteit nog veel meer naar buiten moeten brengen. Zodat andere verenigingen die daar helemaal niet over nadenken, getriggerd worden. En daarom wil ik nu ook, kijk ik heb vooral contact met de contactpersonen van het g-hockey en de lg-hockey en van de host-hockeydisciplines en minder met de besturen. De accountmanagers van mij hebben weer veel meer met de bestuurders. Ik ga nu samen met de accountmanagers een plan maken dat zij die besturen kunnen triggeren om aandacht voor het g-hockey, want het is niet zomaar dat je als vereniging kunt zeggen wij hebben g-hockey. Dan moet je er ook wel wat vanaf weten wat daar speelt en die mensen ook helpen. Ik denk dat daar...

E: Ja, daar zitten ook wel valkuilen hoor.

H: Ik denk dat een aantal verenigingen zullen het goed doen en dan is het echt geïntegreerd dat ze ook bij feestjes uitgenodigd worden. Maar ik denk dat het grootste gros en dat is puur even meningen die denkt van hey Pietje is de kartrekker regelt het allemaal en we hebben andere belangrijke zaken te regelen. Dat is mijn gevoel hoor.

E: Ja, dat is zeker als ze hogere teams hebben die hoog spelen dan is dat natuurlijk hun prioriteit. En dan denken ze van we hebben een g-tak, we geven trainingen, het is goed zo. Terwijl het helemaal nog los staat van de vereniging. Er zijn echt wel stappen te halen nog inderdaad.

H: Absoluut.

E: En wat kunnen dan volgens jouw mening mogelijke drempels zijn van hockeyverenigingen bijvoorbeeld wat hun zeg maar weerhoudt om een g-tak aan te bieden? Of nog niet?

H: Eigenlijk zouden er geen drempels meer mogen zijn.

E: Ja.

H: Vind ik. Helaas zijn die er. Ik denk vooral dat er in hun buurt een vereniging is die het aanbiedt.

E: Ja.

H: Dus ik zeg soms ook wel eens als ik weet van die vereniging wil weer iets doen, ga ik altijd eerst of er een commissielid, want we hebben ook een paracommissie. Binnen die paracommissie zijn twee mensen verantwoordelijk voor als er een nieuwe vereniging zich meldt dat ze die gaan begeleiden, dus gaan helpen met het opstarten, daar gebruiken ze het stappenplan. Dus dan hoef ik niet altijd alles te doen, want ik heb zoveel dingen op mijn bordje liggen, dan kan ik het mooi verdelen. Maar dan kijk ik altijd wel welke verenigingen zijn er in de buurt en dan zeg ik heb je daar al eens aan gedacht, want daar hebben ze al jaren dingen dus op het moment dat je het aan gaat bieden ga je weer uit dezelfde vijver vissen. De vraag is, is dat wenselijk.

E: Ja, dus dat voorkomen jullie ook wel dat ze elkaar niet gaan concurreren.

H: Wat ik al zei dat voorbeeld vanuit regio Utrecht, waar eigenlijk binnen de straal van 30 km vijf verenigingen zitten.

E: Ja, zij hebben dan wel weer, want Utrecht dat is dichtbevolkt, zij hebben dan wel weer meerdere teams. Maar zo'n dunbevolkte regio zou dan weer moeten kijken van wat jij zegt wat wenselijk is dat ze ook gaan samenwerken dan.

H: Ja, want bijvoorbeeld in Coevorden zit een instelling voor mensen met een verstandelijke beperking. In Haaksbergen zit het ook. Nou wat is centraal, welke club zit daar dan centraal. Dan kun je die twee instellingen kan je iets bieden. Dan ga je een keer een clinic geven bij beiden en kun je zeggen bij hockeyclub Doetinchemmerwaard ofzo die er tussenin zit, daar gaan we het stallen zodat we voor beide instellingen sporters kunnen halen.

E: Ja en dat je die teams hebt dat je bijvoorbeeld ook onderling een competitie opzet, denk ik. Als je dan weer terugkijkt naar Utrecht waar ze dan meerder teams hebben. Worden ze daarin ook gestimuleerd om zo'n competitie op te zetten of doen ze dat uit zichzelf al dat ze met elkaar wel in verbinding staat dat ze contact hebben met elkaar? Ik weet niet hoe dat zit?

H: Ook daar zijn we mee bezig geweest, want daar merkten we het ook. We hebben vorig seizoen hebben we gezegd in de poule, zorg dat je een pouleapp hebt zodat je heel makkelijk met elkaar kunt schakelen. En dat je ook eens een keer op een trainingsavond een oefenwedstrijdje kunt spelen. Of als je een van die verenigingen bijvoorbeeld een keer tien jaar bestaat en je wilt een toernooitje organiseren dat je op die manier veel sneller de contacten kan leggen.

E: Ja, want wat ik hier vanuit de regio Twente merk dat ze van elkaar niet wat ze doen of dat ze daar mee bezig zijn. Dus dat is ook wel... ze mogen wel veel meer daarin communiceren denk ik. Dan kun je ook nog meer samen nog bereiken. Dat zou ook een mooi streven zijn.

H: Ga jij ook met sportconsulenten bij gemeenten ga je die ook bevragen?

E: Bedoel je de sportbedrijven?

H: Nee, vaak heb je bij een gemeente heb je ook een sportconsulent die verantwoordelijk is voor aangepast sporten binnen de gemeente.

E: Ja, dat hebben wij dus niet meer in regio Twente. Dat was eerst zo'n...

H: Of een sportloket?

E: Ja, dat is niet meer hier. Die is met pensioen gegaan en daar is nog geen vervanging voor gekomen.

H: Ik denk dat jullie dat vooral Uniek Sporten gebruiken als centrale plek.

E: Ja, klopt en dan hebben wij nog sportbedrijven inderdaad. Maar ze zijn wel aan het kijken van hoe we ook gemeentelijk inderdaad zo'n persoon kunnen aanstellen. Dit was dan voor de hele regio Twente, was iemand die was verantwoordelijk voor het aangepast sporten, maar die zat dan in Almelo en die deed dus automatisch heel veel voor die regio en de rest viel er een beetje buiten dus de andere gemeenten werden dus een beetje ontevreden. De regio Twente bestaat uit 14 gemeenten, dus ja dan krijg je dat. En toen is die man met pensioen gegaan en toen is dat eigenlijk helemaal weggefallen. Nu omdat dit er allemaal aankomt, dit evenement, zijn ze er wel over aan het nadenken van er zou iemand moeten komen die daar gewoon zeg maar op zit en daar mee bezig is. Dat is dan daar kan ik niks aan doen.

H: Nee, maar dat is wel een belangrijke functie zeker om te kunnen verbinden. Wat ik ook al tegen de vereniging zeg zorg dat je op de website van Uniek Sporten als vereniging staat. Zodat iemand of een moeder of een vader of een jongere toets van hey ik wil graag hockeyen dat ze dan precies zien binnen 10 kilometer van daar kan ik in die plaats, met de juiste contactpersoon. Daar gaat het vaak ook nog mis dat de juiste informatie niet up to date is. Dat is zonde, want dan heb je best kans dat nieuwe sporters afhaken.

E: Ja ik merk ook wel... ik denk dat heel veel verenigingen uit Twente staan daar überhaupt niet eens op. Ik denk niet dat ze ervan weten. Dus, ja dat mag ook wel meer onder de aandacht inderdaad. Bij regio Twente is het ook zo dat er meer verbinding moet komen tussen de gemeenten zelf, zodat ook het inzicht is in het aanbod. Dus dat zijn ook dingen weer, zijn ook weer aandachtspunten inderdaad. In welke regio zit jij in Utrecht dan of?

H: Ik woon in de regio Utrecht in De Meern.

E: Oja, dus jullie hebben wel echt een persoon voor het aangepast sporten dan.

H: Ja.

E: Ja, oja.

H: Ik werk zelf ook nog in het revalidatiecentrum daar hebben we ook weer een sportconsulent. Die dan revalidanten die dan klaar zijn voor ons ontslag nog een gesprek met haar hebben, zodat zij die revalidanten kan helpen van waar kan jij in jouw buurt het sporten oppakken.

E: Oja, mooi. Dat dat ook gewoon door blijft gaan. In Twente valt daar nog wel veel te behalen in ieder geval.

H: Volgens mij heeft het Roessingh ook zo'n functionaris. Dat is het revalidatiecentrum het Roessingh.

E: Ja, klopt. Enschede zit dat geloof ik.

H: Ja, die zit in Enschede.

E: Ja, maar dat is dan weer voor het Roessingh zelf en dat is dan niet weer voor alle gemeenten en dat is dan wel weer het doel.

H: Maar ik denk dat bij het Roessingh ook een heleboel mensen uit heel Twente komen hoor.

E: Ja, dat sowieso.

H: Dus het Roessingh heeft denk ik wel een regionale functie.

E: Ja, die kan ik ook wel eens benaderen. Even kijken. Hoe zie jij de g-hockey in de toekomst voor je?

H: Ik denk dat een g-sporter steeds meer uit verschillende sporten kan kiezen. Dus wij kunnen kiezen welke sport we kunnen kiezen, maar dat gaat voor die sporter ook steeds meer komen. Ik denk dat het georganiseerde sporten voor mensen met een verstandelijke beperking heel belangrijk is. Terwijl bij ons dan ga je ook zelf wel eens sporten of je gaat hardlopen. Ik denk dat bij mensen met een verstandelijke beperking veel meer in groepsverband of georganiseerd sporten nodig hebben. Sommigen hebben toch meer begeleiding dan de ander.

E: Ja.

H: Dat denk ik. Ik denk dat we veel meer naar multi-sportevenementen moeten gaan voor deze doelgroep. En daarom vind ik het eigenlijk wel heel mooi in Nederland dat je hebt heel wat sportbonden die g-sport aanbieden. En daarboven heb je Special Olympics Nederland die bepaalde evenementen organiseert waar verschillende sporten samengaan. Dat denk ik gewoon dat dat de kracht moet blijven.

E: Ja, vanuit daaruit dat het dat weer stimuleert. Van anderen zien dat doet weer...

H: Ja, je hebt gewoon de bonden die zijn verantwoordelijk voor het sporten daarop voor de opleidingen. Dan heb je Special Olympics Nederland die dan de leuke evenementen organiseert in samenwerking met de sportbonden. Ik denk dat dat juist de kracht is in Nederland.

E: Ja en dat die sportverenigingen ook meer samen gaan werken in plaats van concurreren in dit geval.

H: Ja, kijk mij maakt het echt niet uit, ja de commissie zal vinden dat ze willen dat ze allemaal gaan hockeyen, ik kijk gewoon breder en ik vind het belangrijk dat zoveel mogelijk mensen met een beperking gaan sporten. Welke sport maakt me niet uit.

E: Als ze maar bewegen.

H: Ja, ik kan voor verschillende bonden werken als ik zou willen. Het gaat vooral dat we die groep meer aan het bewegen krijgen.

E: Ja, klopt.

H: Want ik heb zelf helemaal geen hockeyachtergrond. Ik heb een volleybalachtergrond dat is mijn ding.

E: Ja, maar toch. Ja inderdaad interessant. Heb jij dan nog verder aandachtspunten voor mij waarvan je denkt daar moet ik op letten of dat is interessant om mee te nemen in mijn onderzoek?

H: Wat ik denk dat we meer met elkaar kan doen, weet je ik heb veel contact met Natascha, dus binnen de wereld van sport waar we zitten, gaan we steeds meer samenwerken met bonden en

Special Olympics Nederland. Ik denk dat wij ook eens moeten gaan kijken dat we voor die jongere, de jonge jongeren, dan denk ik echt de basisschoolleeftijd zeg maar dat we daarin veel meer met elkaar gaan optrekken. Dat we daar veel meer multi-sportdagen organiseren van hey op die dan kun je voetballen, je kan BMX-en, je kan golfen, je kan hockeyen, je kan volleyballen en dat we die leeftijd ook lekker kennis laten maken met verschillende sporten. En dan later als ze ouder worden dat ze een keuze maken welke sport ze echt leuk vinden.

E: Ja, want op de basisschool komen ze voor het eerst in aanraking met sport, dan zou het mooi zijn dat ze van alles een beetje meekrijgen.

H: Ja, dat zou het mooiste zijn, dat ze eigenlijk ook die doelgroep kennis maakt met heel veel verschillende sporten.

E: Ja mooi, ik ben eigenlijk door mijn vragen heen.

H: Ja en ik denk een leuke voor jou ouders betrekken.

E: Ouders betrekken.

H: Want uiteindelijk bepalen op die leeftijd bepalen de ouders of ze naar een sport gaan gebracht worden of niet.

E: Ja, ik zat zelf ook denken aan zorginstellingen inderdaad aan de begeleider, je hebt ook veel mensen met een beperking die gewoon begeleid wonen om hen er ook erbij te betrekken. Wat ik denk wat voor hen een drempel is dat ze bang zijn dat ze vervoer moeten regelen, omdat ze bij hen wonen en dat zij begeleiders zijn en ik weet niet of ze daarop zitten te wachten. En daar zou ook meer geregeld voor moeten worden. Dat ligt ook weer gemeentelijk dus dat ligt ook weer anders. Maar dat is ook zeker interessant.

H: Ja, dat ze in Twente wat busjes gesponsord krijgen. Op het moment dat je die vervoersprobleem weg gaat halen, dat geeft weer veel mogelijkheden. Zeker omdat bij jullie, kijk bij ons zit alles dicht op elkaar, bij jullie is het vervoer een groter probleem dan in de randstad.

E: Ja, dat is zeker. Bij ons is het per gemeente ook anders in hoeveel je zeg maar vergoed krijgt voor een sportbusje, dat bepaald de gemeente, dus als dat gewoon één bedrag zou zijn. Dat zou ook al veel schelen van hoeveel een vereniging daarvoor terugkrijgt zeg maar. Maar het is ook je ziet ook wel ouders die niet welwillend zijn om te gaan rijden met kinderen met een verstandelijke beperking. Terwijl normale kinderen, om het even zo te zeggen, die naar een sportvereniging gaan, worden allemaal gebracht door hun ouders als ze competitie spelen. Dus het zou meer op die manier moeten worden gezien. Andere kinderen breng je ook wel weg naar de sport of rij je een keer in de zoveel tijd mee naar een wedstrijd. Dat zou op die manier ook wel mooier verdeeld mogen worden dat er een zo'n schema wordt gemaakt van dan rijdt die en dan rijdt die. Zo zat ik ook een beetje te denken.

H: Ja.

### *Afsluiting.*

H: Ja, ik denk dat je de kracht van de Nationale Spelen erin moet houden. Dat daar verschillende sporten lekker uitgeprobeerd worden. Ik denk dat dat juist gaaf is. Alleen moet corona een keer verdwijnen.

## **Uitwerking 16: interview Ellen van Heek**

Respondent 16: Ellen van Heek

Functie: Manager Communicatie en Evenementen Avelijn

Datum: 26-03-2021

*E.V: Introduceert zichzelf en het onderzoek.*

E.H: Ik ben Ellen van Heek, ben manager communicatie en evenementen bij Avelijn. Ik werk hier ruim vijf jaar. In dat evenementenonderdeel moet je denken aan vrijetijdsbesteding voor cliënten. Dus daar zit ook veel sport en bewegen, vitaliteit zit daarbij in.

E.V: Dus jij organiseert zeg maar de sportactiviteiten voor cliënten?

E.H: Ja.

E.V: Ja, oké. Ja laten we maar direct naar de vragen gaan. Ben je bekend met de Special Olympics Nationale Spelen en wat vind je hiervan?

E.H: Ja, ben ik bekend mee. We hebben ook in vroeg stadium meegewerkt aan het bidbook en diverse gesprekken gehad. Dus we zijn nauw betrokken. Het is hartstikke gaaf, leuk dat het in Twente plaatsvindt ook. Ja, mooi initiatief.

E.V: Mooi. En wat is jouw mening over g-sport in het algemeen?

E.H: Nou in het heel algemeen dat het mooi is dat het er is. We kunnen allemaal wel heel hard roepen het moet inclusief, maar in de praktijk is dat toch soms heel moeilijk. En dan is het fijn dat mensen wel bij een reguliere sportvereniging, maar dan wel op hun eigen niveau of tempo kunt sporten.

E.V: Ja dat is ook wel waar wij naar streven dat het wel op eigen niveau is. Dat is ook wat bij de Nationale Spelen gaat gebeuren. Gewoon wedstrijden op eigen niveau. Wat je dan qua integratie hoe je dat moet zien dat ze ook meer in contact komen met de leden van de sportvereniging zelf. Zal niet zo kunnen zijn, het is niet realistisch om een gemend team te hebben, maar dat ze wel op eigen niveau qua tegenstanders ook spelen. Maar qua integratie is het ook dat het meer geïntegreerd is qua activiteiten rond de vereniging zelf, zoals een seizoensopstart dat soort dingen. Maar ook dat mensen met een verstandelijke beperking ook eens een wedstrijd fluiten bijvoorbeeld of een bardienst hebben, zulke dingen. Wat eigenlijk de reguliere leden ook hebben, dat het zo wordt geïntegreerd. En wat is jouw mening over het sportaanbod of sportfaciliteiten voor g-sporters in de regio Twente?

E.H: Nou op zich is er best wel veel als je kijkt in zo'n website, ik weet even niet meer de URL, waar je gewoon kunt kijken ik heb deze beperking en waar kan ik dan sporten. Daar staat echt wel een enorme lijst op. Maar goed er zijn ook wel gaten, maar ik denk dat we niet ontevreden zijn hier in Twente over het aanbod. Het is vrij divers en er is ook overal wel iets.

E.V: En ook als je kijkt naar het aantal instellingen dat er zijn? Hebben jullie daar inzicht in het aantal mensen dat een beperking heeft? Is er dan voldoende aanbod in verhouding met hoeveel mensen er zijn met een verstandelijke beperking?

E.H: Dat vind ik een lastige vraag, omdat ik niet echt inzicht heb in die daadwerkelijke behoefte. Ik denk niet dat iedereen wordt voorzien. Je merkt dat als het gaat om het sporten bij een sportschool

dat dat bijvoorbeeld iets is wat lastig is. De sportschool is best heel complex je moet goed weten hoe alles werkt. Er zijn veel prikkels en die hebben niet een ochtend of uurtje in de week van nu kunnen mensen met een beperking komen, is daar wat meer begeleiding. Dat is bijvoorbeeld wel iets wat ik zie van dat ontbreekt nou eigenlijk.

E.V: Ja.

E.H: Maar goed, ik denk dat het een redelijk aanbod is. Het werkt natuurlijk ook wel op vraag. Als er een behoefte is ja dan wordt er iets gestart. Op zich zou het redelijk moeten matchen, maar ik heb daar niet helemaal inzicht in.

E.V: Dus je hebt bijvoorbeeld ook geen inzicht in hoeveel mensen er zijn met een verstandelijke beperking in de regio Twente? Is daar iets van een overzicht van of?

E.H: Nee, dat weet ik zo niet precies. Ja dan zou je op indicaties, maar er zijn natuurlijk allerlei ik denk als je het hele plaatje compleet wil hebben dan is het heel veel zoekwerk, omdat je verschillende financieringsstromen hebt. Kijk vanuit de gemeente zou wel inzichtelijk zijn hoe veel mensen ondersteuning ontvangen, maar dan heb je ook weer de WLZ en dat staat dan weer niet in dat plaatje. Dat zijn er een flink aantal duizenden natuurlijk.

E.V: Is het wel te vinden hoeveel zorginstellingen er zijn? Is daar wel een overzicht van? Zodat je een beetje een schatting kunt maken.

E.H: Ja, dat is op zich wel te vinden denk ik. Kijk de gecontracteerde partijen door de gemeente zijn sowieso te vinden.

E.V: Oja, oké dan zou ik me daar verder in verdiepen. Dat is wel fijn, zodat je een beetje een schatting kunt maken wat het aanbod nou is en wat ook de mogelijke vraag zou kunnen zijn.

E.H: Je hebt natuurlijk een aantal groten, kijk wij zijn groot de Twentse Zorgcentra is groot, JP van de Bent, je hebt een aantal Thomashuizen hier in Twente. En verder ook veel kleine aanbieders ook wel.

E.V: Ja, zorgboerderijen.

E.H: Serolo zit ook wel een stukje in deze regio.

E.V: Ja, en om dan een bruggetje te maken naar het sporten zelf. Wat ervaren jullie wat de impact is van de g-sport op de g-sporter?

E.H: Ja, daar kan ik eigenlijk alleen maar de algemene dingen over zeggen. Dat sporten is sowieso gewoon goed voor je is, zowel fysiek als mentaal. Mentaal hangt daar een heleboel omheen, dat je het leuk hebt samen, iets hebt om naar uit te kijken. Als je dan presteert het idee hebt van hey ik kan iets, ik doe ertoe. Dat is heel belangrijk. Dat is voor een ieder ander. In die zin is een mens met een beperking niet anders dan jij of ik.

E.V: Maar merk je bijvoorbeeld... wat ik veel terugkrijg is dat ze bijvoorbeeld zelfstandiger worden of zelfvertrouwen, merk je dat ook terug bij de woongroep?

E.H: Dat kan ik persoonlijk niet zeggen. Ik kan me dat voorstellen dat dat zo is, want dat geldt eigenlijk bij elke vaardigheid die je ontwikkelt. Kijk als je naar sport gaat en je leert bijvoorbeeld de

weg ernaartoe en je kunt er zelf heen fietsen. Dat duurt misschien even voordat je dat kunt, maar dat je dan daar trotser en zelfverzekerder van wordt, ja daar kan ik me alles bij voorstellen.

E.V: Ja, precies en in hoeverre stimuleren jullie binnen Aveleijn het sporten en bewegen? Want jij organiseert dus een aantal activiteiten. Kun je daar iets meer over vertellen? Wat jullie dan precies aanbieden?

E.H: Ja, vanuit bureau evenementen verzorgen wij vrijetijdsactiviteiten voor alle cliënten van Aveleijn en ook daarbuiten. Want vrije tijd is ook wegbezuinigd bij andere zorginstellingen. Dus wij zeggen iedereen met een verstandelijke beperking mag deelnemen aan onze activiteiten. Ja, dat is op sportgebied gewoon heel divers. We hebben ook wel eens een enorm groot sportevenement georganiseerd, waar je dan van alles kunt proberen. We proberen ook in te leiden we hebben ook van die try-outs gehad waar sportverenigingen komen om hun sport te presenteren, dan kun je daar gratis of voor een klein bedrag aan meedoen, kijken of het iets voor je is. We hebben onze eigen wandelclubjes. Nou ja, zumbalessen, nu is het natuurlijk allemaal wat minder. Daar kan van alles. Bij ons is het natuurlijk wel vaak, behalve het wandelen, dat is echt een soort club, is het toch wel één of twee of enkele keren activiteit. Het is niet doorlopend.

E.V: Oké, wat ze dan een tijdje kunnen uitproberen en dan wordt er weer wat anders aangeboden. Op die manier.

E.H: Ja en je merkt wel het toeleiden naar zo'n g-sport dan is iemand met een beperking ook wel heel erg afhankelijk van de begeleider. Die daarin helpt of die de wens daarin verkent en organisatorisch. Want sommige mensen kunnen daar inderdaad zelfstandig heen, maar niet iedereen, dan zit je met begeleiding met vervoer, vrijwilliger misschien. Dus dat zijn wel drempels.

E.V: Ja, vervoer is iets wat vaak terugkomt, wat je net al zei je hebt ook cliënten die gewoon zelfstandig naar bijvoorbeeld stel een sportvereniging kunnen. Maar je hebt ook mensen die afhankelijk zijn van taxivervoer en mensen die met begeleiding naar een sportvereniging moeten. In hoeverre wordt het sporten bij een sportvereniging gestimuleerd binnen Aveleijn? Je hebt natuurlijk wel bij sommige cliënten zou het moeilijker zijn om daar te gaan sporten, dan voor anderen. In hoeverre wordt het aangeboden?

E.H: Ik denk dat het verschillend is dat hoe fit of vitaal is een cliënt. Ik weet bijvoorbeeld we hebben een locatie in Denekamp en daar heeft een manager gezegd van ik geef een begeleider speciaal, dat is ook een hele sportieve begeleider, die rol om mensen te enthousiasmeren en te motiveren. Die begint dan elke ochtend op die locatie met een uurtje gymnastiek. Maar dat is heel verschillend. Want we hebben heel veel verschillende locaties. Op elke locatie kan daar op hun eigen manier invulling aan worden gegeven. Soms ook misschien niet hoor, dat het heel weinig gebeurt. Alleen als de cliënt er expliciet om vraagt zeg maar, dat het niet heel actief wordt.

E.V: Dus het kan ook zijn dat de stimulatie om naar een sportvereniging te gaan, kan per locatie verschillen.

E.H: Ja, en ik denk als jij zelf heel sportief bent als begeleider en acht dat belang heel groot dan zal je dat richting de cliënt ook die stimulans gewoon wat meer geven. Ben je dat niet dan... daar heb ik het met jou de vorige keer ook over gehad. Eigenlijk zou je daar gewoon onderzoek naar moeten doen onder de begeleiding ook. Want ik kan natuurlijk het wenselijk vanuit de organisatie verwoorden, maar in de praktijk is dat heel verschillend.

E.V: Misschien dat je hier wel antwoord op kunt geven. In hoeverre vinden jullie dat belangrijk dat zo'n cliënt ook naar een sportvereniging gaat? Of houden jullie het liever bij de activiteiten die jullie aanbieden binnen Aveleijn?

E.H: Nee, heel graag naar een sportvereniging.

E.V: Dus dat zou ook wel meer gestimuleerd worden binnen sportverenigingen zelf. Zou ik dat kunnen stellen? Dat zij bij jullie ook de cliënten opzoeken en ook laten kennis maken met sport.

E.H: Ja, dat zou ook heel goed kunnen. Terwijl als je naar de locatie toe komt, nou dan neem je bijvoorbeeld als die drempel van vervoer weg. Maar we willen ook wel graag dat de cliënten gewoon in de maatschappij zijn. Dat ze ook daadwerkelijk naar een sportvereniging toegaan.

E.V: Ja, ik bedoel dan meer dat ze naar Aveleijn komen om de kinderen en volwassenen te laten introduceren met de sportverenigingen en dat ze dan wel bij een sportvereniging kunnen sporten. Maar dan is wel vervoer de grote drempel?

E.H: Ja, want die carrousel achtige dingen hebben wij best wel vaak gedaan, maar dan zie je toch als dan die overstap gemaakt wordt, van we gaan nu zelf dan loop je dus tegen dingen aan.

E.V: Hoe zit dat met begeleiding dan? Hebben jullie bijvoorbeeld cliënten die naar sportverenigingen gaan die dan wel begeleiding nodig hebben? Hoe zit dat? Hoe wordt dat georganiseerd?

E.H: Dat kan dus met een vrijwilliger. We hebben bijvoorbeeld vrijwilligers die twee keer in de week zwemmen of iets anders doen met een cliënt. Want de begeleiding zelf, de zorgbegeleiding, heeft daar niet altijd de ruimte voor. Zeker als dat één op één moet natuurlijk. Als er een groepje is, is dat natuurlijk wat anders, dan als je met drie cliënten wat kunt doen. Daar is niet altijd de ruimte voor.

E.V: Dus ook wel afhankelijk van vrijwilligers dan, op dat gebied.

E.H: Ja.

E.V: En merken jullie dat er ook vraag is vanuit de bewoners om te sporten bij een sportvereniging? Geven ze dat aan of?

E.H: Sommigen wel sommigen niet.

E.V: Misschien is dat ook net in hoeverre dat wordt gestimuleerd en in hoeverre ook daarmee in aanraking komen van of ze daar ook vraag naar hebben. Vaak ook via via.

E.H: Die behoefte kunnen ze vaak ook niet zelf soms weten ze niet wat allemaal kan of dat is heel latent soms.

E.V: Ja en wat zou er voor jou moeten worden aangepast of veranderen willen bewoners ook echt kunnen sporten bij sportverenigingen? Wat is dan belangrijk waar naar moet worden gekeken?

E.H: Ik denk, dat zijn verschillende dingen, bijvoorbeeld tijdstippen. Je ziet nu wel dat sportverenigingen zeggen we gaan iets organiseren voor mensen met een beperking en dan doen ze dat midden op de dag. Maar dan hebben die mensen allemaal dagbesteding. Dan heb ik ook wel eens geprobeerd, zo'n situatie ken ik dan, dat ze hier in Borne zeggen van we doen walking football, dat gaat dan niet zo snel en dan vinden we het leuk als dan senioren met mensen met een beperking

voetballen. Die senioren kunnen allemaal overdag, maar onze mensen hebben dagbesteding en dan zijn ze plichtsgetrouw en daar kun je niet zomaar van wegblijven. Dus dan moet je haast al met die dagbesteding gaan organiseren dat zij daarnaartoe gaan. Maar dat wil dan natuurlijk een deel, een deel heeft er wel zin in, een deel heeft er niet zin in, dat is zo'n voorbeeld.

E.V: Dus dat het net als een reguliere training dat dat gewoon 's avonds is, nadat je de dag hebt gehad. Zij hebben natuurlijk ook gewoon daginvulling inderdaad, zoals je net zei.

E.H: Ja en soms is de duur van een voetbaltraining kan ook gewoon beetje te lang zijn. Dat verschilt natuurlijk ook per persoon. Er zijn zoveel factoren. Ja vervoer dat zei je al, dat kan ik alleen maar beamen, vervoer is gewoon ingewikkeld. Iemand die je helpt met aan en uitkleden. Het is denk ik wat wij binnen Aveleijn dat willen we ook, dat is goed voor jou om te weten binnen dit traject doen, wij proberen altijd de verbinding te maken met iemand met en iemand zonder beperking. Dat iemand zonder beperking echt als een buddy of als een maatje en ook gewoon iemand stimuleert om vol te houden, om daarnaartoe te werken. Maar het moet wel vanuit een gelijkwaardigheid zijn zeg maar.

E.V: Waar ik nu direct aan denk is om bijvoorbeeld, dat je ook een buddy hebt van de sportvereniging zelf, dat je een lid hebt van de sportvereniging, die dan iemand een g-sporter ophaalt bijvoorbeeld en dan naar de training brengt. Dat je dat dan combineert.

E.H: Ja, dat is iets wat wij hebben een prijs gewonnen vorige week de gehandicaptenzorgprijs, dat hebben wij voor een kunstproject gekregen.

E.V: Gefeliciteerd.

E.H: Waarbij kunstenaars met en zonder beperking voor een lange periode samen hebben gewerkt. Die principes daaruit, hoe doe je nou een goede match, want het moet klikken op bepaalde punten. Dat zouden wij heel graag in dit traject naar de Special Olympics toe eigenlijk willen doen. Daar hebben wij sportverenigingen en vrijwilligers bij nodig. Van wat helpt nou voor een langdurig goed contact, zodat je samen ook gewoon daarnaartoe kan werken. Dat is iets wat wij heel graag willen vormgeven ook in deze. We hebben het nu dan met kunst gedaan en bij het krijgen van de prijs heeft de jury ook gezegd van verbreed het naar andere disciplines. Sport is bij uitstek iets waarbij je dat kunt doen.

E.V: Ja, dit is wel een heel mooi onderdeel inderdaad. Iets waar ik zeker naar kan kijken, want dan los je eigenlijk ook een beetje dat vervoer ding op. Dat je dat een beetje meer combineert dat je teams met de g-teams combineert en dat ze dan bijvoorbeeld samen naar een training fietsen bijvoorbeeld voor de mensen die dat kunnen. Anderen die afhankelijk zijn van taxivervoer, op die manier.

E.H: Ja.

E.V: Voor de mensen die al lid zijn van een sportvereniging. Merk je dat dat impact heeft dat zij lid zijn van een sportvereniging bijvoorbeeld? Of kan je daar niet echt iets over zeggen?

E.H: Ja, ik denk dat altijd alle soort relaties die je hebt dat heeft impact. Weet je dat vormt je en daar leer je dingen van. Dus ja, beetje open deur eigenlijk.

E.V: Ja, dat ze ergens bij horen inderdaad. Dat iets van hen is.

E.H: Ook de vorm van contact of verbinding. Natuurlijk heeft sporten zelf dat kan ook impact hebben fysiek of mentaal. Ik denk relationeel is dat ook heel belangrijk.

E.V: Ja, zeker. Wat zijn aandachtspunten op het gebied van g-sport? Wat zijn valkuilen en wat gaat goed? Dat hebben we misschien al een beetje besproken op het gebied van de tijdstippen enzovoort. Zijn er nog andere dingen waarvan je denkt daar moet rekening mee worden gehouden?

E.H: Ja ik denk in de teams zelf is natuurlijk ook heel erg veel diversiteit. Nu worden cliënten ook wel binnen de zorgsetting nou denk ik daar heel erg getraind op respect voor elkaar en beter nog denk ik daarbuiten in die samenleving. Maar dat kan ook wel voor een trainer bijvoorbeeld ofzo is dat denk ik ook wel echt blijvend een aandachtspunt. Je ziet toch nog wel dat cliënten toch beschadigd zijn of niet mee mogen doen. Dat is gewoon een blijvend aandachtspunt denk ik en daarin kan ook wel eens de hulp van een zorginstelling worden ingezet. Want wij hebben natuurlijk gewoon gedragsdeskundigen of andersoortige mensen ook daarin trainers of wat voor mensen dan ook kunnen opleiden en begeleiden. Van wat betekent nou zo'n beperking en wat doet dat met iemand en als iemand boos wegloopt wat nou dat weet je.

E.V: Dus jullie staat er ook voor open om de trainers daarin te begeleiden en misschien ook een beetje voor te lichten van in dit soort situaties zou je dit kunnen doen of dat kunnen doen.

E.H: Ik denk ernaartoe werken. Kijk weet nog een beetje te weinig over hoe het praktisch allemaal georganiseerd gaat worden rondom die Special Olympics en die selecties enzovoort. Maar ik denk als sportverenigingen gewoon actief gaan toewerken daarna om sporters te leveren. Dan denk ik dat dat heel goed is dat mensen zonder beperking die dan trainen of wat dan ook doen, dat zij goed inzicht krijgen in wat betekent dat nou.

E.V: Ja in de vorm van een cursus of kleine opleiding.

E.H: Ja of whatever. Dat merk ik ook wel, ik kom natuurlijk ook wel met mijn kinderen bij sportverenigingen en overal, kijk heel veel vrijwilligers, veel trainers zijn natuurlijk vrijwilligers, zeggen dat vind ik zo leuk mensen met een beperking. Maar geen idee van.

E.V: Van hoe je er nou mee omgaat.

E.H: Ja en iedereen vindt het schattig en vindt dat het aandacht verdiend en vindt dat het daar zit gewoon een hele wereld achter. Gewoon inzicht daarin ik denk dat dat heel goed is. Ik zeg niet dat het niet gebeurt hé, maar ik denk niet dat het overal gebeurt laat ik het zo zeggen.

E.V: Nee niet iedereen van wie ik heb gesproken, een aantal zijn wel actief bezig met cursussen inderdaad over mensen met gedragsproblematiek bijvoorbeeld. Maar anderen hebben ook geen idee dat het kan die doen meestal... sommige vrijwilligers zitten al in dit werkveld zeg maar, dus die hebben zelf al ervaring. Maar anderen doen het puur op gevoel, maar die staan er wel voor open om dan zoiets te doen inderdaad, maar vaak komt het er dan niet van.

E.H: Ik denk dat die verbinding, die uitwisseling, die zou je ook heel mooi in een traject als dit kunnen verstevigen denk ik.

E.V: Ja.

E.H: Ja, ik denk verder gebeuren er heel veel goede dingen in de g-sport en ik denk nou ja een beetje de lobby ervoor voor natuurlijk de financiering in beeld brengen. Dat ook RTV-Oost weet je, dat is ook allemaal belangrijk.

E.V: Ja.

E.H: Maar dat gaat een beetje van je thema af misschien.

E.V: Ja, dat wordt allemaal geregeld.

E.H: Ja, meestal als je met iemand van communicatie praat, krijg je dat soort dingen. Ja en voor ons zelf is die begeleiding, **die begeleiding speelt een hele belangrijke rol in het leven van de cliënt** en dat is wat ik zeg weet je ik heb niet voldoende beeld nu hoe dit thema daar nu leeft. Dus ik vind het heel interessant om dat zijn de mensen die moeten gaan stimuleren of gaan faciliteren. Ik zou heel graag inzicht willen daarin.

E.V: Ja ik weet niet in hoeverre ik dat kan uitvoeren in verband met mijn onderzoek, want het is wel een zijspoor wat ik dan pak. Waarschijnlijk heb ik daar niet de tijd voor, maar ik ga het wel meenemen en misschien dat dat op een later moment wel gebeurt. Misschien dat ik nog wel iemand ga spreken, wat mij interessant lijkt, om zo'n interview te doen met iemand die dit juist stimuleert het sporten en iemand die persoon die bijvoorbeeld eigenlijk niet naar omkijkt, zou ik ook niet zeggen, maar die het minder stimuleert bijvoorbeeld.

E.H: Ja en die is lastig te vinden, want geen enkele begeleider...

E.V: Zal dat zeggen.

E.H: Die eerste is heel makkelijk te vinden, maar die degene die dat heel erg stimuleert ziet natuurlijk wel wat zijn collega's doen ook hé.

E.V: Ja.

E.H: Dus als je iemand nodig hebt, zeker in categorie één dan heb ik wel mensen die dat kunnen doen.

E.V: Ja dat zou ik wel heel leuk vinden om hen ook te interviewen, dus als je daarvan de contactgegevens van zou willen doorsturen, zou heel leuk zijn.

E.H: Ja, dat is leuk. Dat zal ik doen.

E.V: Oké.

E.H: Maar die andere... maar dan kun je best wel goed vragen aan die persoon van wat zie je dan bij de collega's ben je dan de enige die zo hardloopt of vinden ze dat allemaal belangrijk.

E.V: Ja, dat is zeker iets wat ik mee wil nemen om te horen hoe dat gaat.

E.H: Ik dacht zelf wij moeten eigenlijk gewoon **per locatie een ambassadeur hiervan aanstellen**. Het kan ook niet allemaal. Ik vind kunst heel leuk en snap heel goed dat andere mensen dat niet...

E.V: Het is maar net wat je zelf ook leuk vindt inderdaad, want dan stimuleer je geef je dat anderen ook mee.

E.H: Dat is per cliënt afhankelijk van wie is om hem of haar heen om dit goed voor het voetlicht te brengen.

E.V: Ja en eigenlijk wat jij net ook zei eigenlijk zou je per onderdeel eigenlijk iemand hebben die daar verantwoordelijk voor is en die dat leuk vind een eigenlijk een beetje verantwoordelijk is voor de stimulatie van kunst, vind ik zelf ook belangrijk, maar sporten en bewegen. Dat je iemand hebt die daar het overzicht in houdt. Dat is wel echt een goede stap inderdaad.

E.V: Heb jij verder nog dingen? Tips of aandachtspunten voor mij wat ik misschien kan meenemen in het onderzoek. Wat je denkt dat is interessant of.

E.H: Ik weet niet want wat is precies je onderzoeksvraag?

E.V: Even kijken die kan ik er even bij pakken. Mijn onderzoeksvraag is: 'Hoe kan Stichting Special Olympics Nationale Spelen Twente 2022 in aanloop naar de Nationale Spelen in 2022, de houding van sportverenigingen en -organisatoren in regio Twente positief beïnvloeden met betrekking tot de g-sport, door middel van een campagne?'.  
E.H: Ja dan denk ik dus zelf het werkt heel goed als je nou ja als je echt langskomt. Dat er zo'n knalrood busje voor de deur staat met allemaal leuke attributen en dat daar echt een eventje zeg maar, dat werkt bij ons heel goed.

E.V: Zo'n sportcarroussel wat je net zei.

E.H: Ja, het hoeft ook helemaal niet heel groot hoor. Het kan ook gewoon een middagje zijn ofzo en daarin heb je natuurlijk die lokale sportverenigingen dan ook, want als je in Almelo woont ga je niet in Enschede, behalve als je wilt schaatsen natuurlijk, maar anders je gaat niet in Enschede voetballen.

E.V: Ja.

E.H: Dus in die combi dat dan ook helder is van waar kun je nou terecht. Dat zou super zijn zoiets.

E.V: Ja, dat is ook wel een dingetje, waarnaar wordt gekeken.

E.H: Het is heel intensief natuurlijk weer om te organiseren, maar alleen maar met een publiekscampagne, dat missen onze cliënten gewoon. Als het in de krant staat of dan heb je niet...

E.V: Nee, dat krijgen ze niet mee. Social media ook niet echt hoorde ik.

E.H: Nee, deels.

E.V: Ja, onder begeleiding dan ook vaak.

E.H: Ja, ook.

E.V: Het is ook wat je zegt dat sportaanbod dat je ook kijkt naar welke locatie is geschikt. In regio Twente je hebt veel dorpen natuurlijk. Niet dat het versnipperd raakt, maar dat je een centraal punt kiest qua vereniging waar dan de sporters heen gaan, wat dan ook in de buurt is waar ze heen kunnen. Dat is inderdaad ook iets waarnaar wordt gekeken.

*Afsluiting.*

## **Uitwerking 17: interview Berthold Tijhuis**

Respondent 17: Berthold Tijhuis

Functie: Trainer Juventa '12

Datum: 26-03-2021

### *E: Introduceert zichzelf en het onderzoek.*

B: Negen jaar geleden zijn wij begonnen bij Juventa '12 in Wierden. Daar werden wij eigenlijk een beetje overvallen door twee moeders, zij hebben kinderen met een beperking. Het begon eigenlijk een beetje zo, wij hadden een barbecue met het team van mijn zoon en de voorzitter zegt op het gegeven moment van goh ik heb een vraag gekregen van twee moeders of er ook een voetbal is voor mensen met een beperking. Nou en dat was er op dat moment niet en toen zei ik heel enthousiast van nou als dat er komt, meld ik mij aan voor het trainen. Zo is het een beetje ontstaan en toen zegt mijn broer dan ben ik leider, als er een competitie is, dan ben ik leider zaterdags. Eigenlijk is zo een beetje de bal gaan rollen in 2012, april 2012, toen begonnen we met vier kinderen uit Wierden en heel langzamerhand kwamen er wat meer kinderen bij uit de omliggende plaatsen. Adorp heb ik er eentje, Almelo stuk of drie, Enter stuk of vier, Hellendoorn heb ik er eentje van. Even kijken zijn we begonnen met vier, wat ik al zei, x aantal mensen uit de regio. Ons doel is dat de kinderen, dat was ons doel toen we startten, kinderen met plezier te laten sporten. Welke sport dat ook is dan maakt niet zo veel uit. Zo kwam eigenlijk dat voetbal kwam aan bod. Toen zijn we een kleine combinatie aangegaan met de voetbalvereniging Enter, FC Enter, maar op het gegeven moment dat liep allemaal niet zo. En toen zijn we zelf, zelfstandig verder gegaan. En nou zitten de jongens uit Enter zitten nou ook bij ons in het team. Negen jaar verder is eigenlijk de hele groep is nog compleet gebleven, is er misschien één afgefallen, maar langzamerhand weer wat bijgekomen. Op dit moment hebben we vijftien kinderen in de leeftijdscategorie van, nou ja Jelmer is 11 en de oudste is inmiddels al 21. Wij trainen één keer in de week, elke dinsdag van zes tot zeven. In competitieverband daar zijn ze dus eigenlijk een x aantal kunnen er wel aan meedoen, maar het grootste gros is eigenlijk nog wel te bang voor de bal en dat soort dingen. En die moeten dus gewoon hun eigen spelers hebben in plaats van wildvreemden, want dan lopen ze echt van de bal af en dan doen ze er niks mee.

E: Ja.

B: Daarnaast dan trainen wij één, daarnaast doen we eigenlijk alleen wat hele leuke activiteiten met de kinderen. We gaan bijvoorbeeld een keer in het jaar, nu dan niet, naar Heracles een keer een wedstrijdje kijken of we gaan naar Twente. We **doen een keer mee met een toernooi** bij de OVC in Ommen. Dat is een toernooi die wordt meestal georganiseerd in mei. Daar eindigen we altijd laatste, dus wat dat betreft, met eindstanden als 6-1 of 10-1 op de kop, maar dat is niet belangrijk. **Ze worden gewaardeerd in de groep en ze horen er gewoon bij, ja de maatschappij.**

E: Ja.

B: Wat doen we nog meer. Eigenlijk alleen wat leuke dingen met de kinderen. **Wat altijd heel vast is dat bij ons standaard moet er minimaal één ouder tijdens de training aanwezig zijn. Voor het geval dat er wat gebeurd dan moeten de ouders maar inspringen.** Dat gaat eigenlijk bijna we gaan nu het 10<sup>e</sup> jaar in, gaat dat gewoon echt super.

E: Je zei net een aantal zijn niet geschikt voor een competitie opzet of iets. Hebben jullie wel iets van een competitie waar jullie aan meedoen?

B: Nee, wij doen bewust niet mee aan een competitie, dit is in overleg met de ouders vindt dit plaats. Ik communiceer heel veel met de ouders, samen met mijn collega-trainer. En die raden af om het niet te doen, omdat die kinderen soms veel te veel hebben. Of ze werken door de week, een dag in de week of ze zitten op de zorgboerderij in het weekend. Als ze dan ook nog een competitie moeten doen dat is voor hun gewoon veel te veel. Zij willen gewoon, de meesten willen gewoon hun dagelijkse dingen, vaste ritmes en vaste gezichten voor de groep.

E: Ja.

B: Regelmaat, dat merk je bij onze groep wel.

E: En er is wel iets van een competitie of in regio Twente?

B: Ja, er is een competitie, die is er. Wie eraan meedoet bijvoorbeeld, wat ik weet is bijvoorbeeld Rigtersbleek Enschede die doet eraan mee, ON Almelo, SVZW Wierden dat is de collega-club bij ons in het dorp. Als ik jongens heb die wel geschikt zijn voor de competitie zeg ik jongens ga lekker bij de burens voetballen.

E: Ja.

B: Bij SVZW, want dan zit je in de competitie, dus dat doen we wel, we bijten elkaar niet we helpen elkaar wel.

E: Dus er is onderling tussen de verenigingen die het aanbieden is er goed contact wel? Jullie overleggen dat wel?

B: Ja.

E: Oké, mooi.

B: Tenminste bij ons in het dorp wel bij andere plaatsen weet ik dat dan niet, maar bij ons in het dorp wel. En misschien dat jij er ook wel van hebt gehoord, dat schiet mij in een keer te binnen, dat is Stichting Doel hier in de regio Twente. Ken je dat?

E: Volgens mij heb ik dat wel een keer gehoord. Is dat niet van FC Twente of is dat weer een andere? Daar heb je er ook weer een.

B: Stichting Doel, nu hoop ik dat ik het goed zeg, dat heeft iemand opgezet in van de voetbalvereniging NEO en doen ook heel veel activiteiten rondom heen. De sport algemeen, maar met name denk ik de voetbal. We hebben ook altijd een keer in het jaar, afgelopen jaar is dat trouwens niet gebeurt door de corona, zijn we met die stichting zijn we in het FC Twente stadion geweest met heel veel verenigingen om daar ook te praten over het g-sport binnen de vereniging.

E: Dus zij organiseren zeg maar dat soort activiteiten voor verenigingen met een g-sport of in dit geval g-voetbal.

B: Ja, voor trainers of voor wat dan ook, ja.

E: Ja.

B: Stichting Doel is dat. Als je Googled vind je het wel.

E: Ja, ik zoek het straks wel op. En zijn de voetballers of de g-sporters bij jullie vereniging terecht gekomen?

B: Wat ik in het begin al zei, we zijn eigenlijk spontaan begonnen met twee moeders die dan kwamen ik heb kinderen met een beperking. Eigenlijk is het een beetje ons kent ons. Moeders die langs de lijn of langs de lijn staan, op het schoolplein staan. En zeggen mijn zoon zit op voetbal dit en dat. In de klas ik zit op voetbal. Bij mij bij ons is gewoon iedereen van harte welkom welke beperking je ook hebt.

E: Oja het is vooral via via. Het is niet dat jullie het promoten ofzo langs scholen gaan dat hoor je ook nog wel eens dat ze iets van een clinic geven.

B: Nee, dat doen wij verder helemaal niet. We zijn begonnen met vier en inmiddels zijn we met vijftien. En iedereen is welkom.

E: Dat is al een elftal.

B: Ja, en iedereen is welkom. Iedereen mag een proeftraining meedraaien voor mij part vier proeftrainingen, zes proeftrainingen, ik vind het allemaal prima als ze maar schik hebben.

E: Ja, en wat merk je dat de impact is van de g-sport zeg maar op mensen met een beperking? Zie je dat ze, ja wat je vaak hoort dat het is niet alleen lichamelijk zeg maar goed dat ze bewegen, maar het is ook eigenlijk de omgang met anderen. Merk je dat daar verschil in zit? Dat ze daarin groeien?

B: Ja, heel erg. Ik kan je een voorbeeld opnoemen een jongen, die ook dus inmiddels al negen jaar bij me zit die trainde, ja trainde. Wij hebben een soort van mini-arena, kunstgrasveld, mooie boarding eromheen, dat ze dus niet echt buiten overal heen lopen, soms moet je ze vasthouden. Vooral met name in het begin. Die jongen zat echt 50 minuten in de hoek, laat ik hem ook gewoon zitten, moet hij allemaal zelf weten. En die komt na 50 minuten, na de training komt hij bij me zegt hij Berthold geweldige training. Nou helemaal niet meegedaan, geen bal aangeraakt en die jongen is nu zo gegroeid nu door de jaren heen, dat hij gewoon nu een van de jongens is die gewoon elke keer wil voetballen. En die de rest ook op sleeptouw neemt. Dus wat hij negen jaar dus totaal niet deed, doet hij dus nu wel. Dat moet ik er ook wel bijzeggen, deze groep is ook al negen, tien jaar bij elkaar. Ze kennen elkaar door en door. Ja dat is gewoon heel mooi.

E: Die contacten natuurlijk ook opgebouwd.

B: Ja, bij sommigen had je totaal geen band, dan zijn ze afstandelijk, maar nu heb je met iedereen een band, daar kun je een keer een arm omheen slaan en dat accepteert men allemaal. Dat was een jaar of zeven, acht geleden totaal dus niet.

E: Ja.

B: Maar wel constant dezelfde mensen op die avond. Niet afwisselend, regelmaat enzovoort dat moet.

E: En wat zijn dan de aandachtspunten voor de g-sport? Je zei net al die jongen laten jullie gewoon zitten als hij in een hoekje wegkruipt. Hebben jullie iets van een cursus of opleiding gehad? Of zo'n trainingsavond bijvoorbeeld om te leren hoe je daarmee omgaat of doen jullie het vooral op gevoel?

B: Gevoel, in eerste instantie op gevoel. En wat ik al zei die Stichting Doel die geeft je wel wat handvatten, maar wat we hier ook op het werk hebben natuurlijk, elke leerling is anders, elk persoon is anders. Heel veel op gevoel, maar met name heel veel schouderklopjes geven en dat soort dingen, alleen maar positief. Ook al schieten ze de bal richting de cornervlag, goed zo bijna volgende keer beter, dat soort dingen. Ook heel veel dingen wat wij doen is heel veel dingen gewoon echt herhalen. Dat ze weten van hey dat heb ik vorige week ook gehad, oké gaan we nu weer doen. Ja, alleen maar leuke dingetjes doen.

E: En staat jullie daarvoor open om een cursus of iets daarover te volgen om daar meer over te leren of? Of gaat dat gewoon goed op de manier zoals het nu gaat?

B: Daar staan wij zeker voor open, ja.

E: Oja en als je kijkt naar de omgeving, je zei net al je hebt goed contact met zo'n andere vereniging bij jullie in de buurt. Wat is dan jouw mening over het sportaanbod en sportfaciliteiten voor de g-sporters in de regio?

B: In het algemeen?

E: Ja in de regio Twente. Wat zie je wordt het veel aangeboden bijvoorbeeld?

B: Ja wat ik gewoon alleen al zie in en rondom mijn eigen dorp Wierden dan wordt er heel veel aangeboden.

E: Ja, veel aandacht aan besteed.

B: Van paardensport tot en met voetbal volgens mij korfbal, doe ik het uit mijn hoofd, hebben ze er ook wat, handbal niet hebben ze het wel geprobeerd, maar er was geen aanwas dus toen was dat niet wat. Volgens mij volleybal doet wel wat. Allemaal wat kleiner, misschien niet in competitieverband, wel dat er wat eenlingen meedoen. Dat is tenminste bij mij in de regio.

E: Ja dat is overal natuurlijk verschillend.

B: Ja.

E: En wat voor impact merk je dat de g-sport heeft op de sportvereniging?

B: In het begin toen wij... binnen onze eigen vereniging bedoel je?

E: Ja.

B: In het begin deden heel veel mensen de ogen open.

E: Ja.

B: Met name de eerste drie, vier, vijf jaar wel. Dat de kinderen lopen met dus een handicap heeft, de ene loopt mank en de andere heeft heel veel last van ADHD en dat soort dingetjes allemaal. Dat mensen langsliepen van goh geweldig dat het er is. En eigenlijk is het niet geweldig het is gewoon normaal.

E: Ja, zo moeten ze het ook gaan zien. Het wordt ook heel vaak, zoals je zegt, mensen vinden het heel vaak nog, die hebben vaak nog medelijden, terwijl ze eigenlijk mee als een geheel zouden moeten worden gezien.

B: Mensen hoeven helemaal geen medelijden te hebben, want eigenlijk krijgen dit soort sporters misschien nog wel veel meer extra dingetjes dan de 'normale sporter'. Dan bedoel ik mee te zeggen van met name de kinderen die in een B2-elftal zitten, C2-elftal, C3-elftal dan kijk een selectie-elftal daar wordt alles geregeld. Dus daar hoeven ze niet achteraan. En de g-sport wij proberen het een klein beetje te drukken. Niet te veel activiteiten, niet te veel in een jaar pompen. Bijvoorbeeld niet twee keer naar Heracles of niet twee keer naar Twente te gaan of wat dan ook dergelijks. Dus we proberen het wel een beetje te drukken, want ze hebben ook een broertje en zusje die dus wel gewoon in een C2, C3 zitten. Dus dan proberen we die balans te vinden. Doen we heel veel in overleg met ouders. En qua vereniging zijnde, maar dat is een keuze van ons zelf, regelen we eigenlijk binnen de vereniging regelen we alles zelf. Dat doet mijn collega Maaïke, trainer en ik. Met ouders regelen we eigenlijk alles zelf. We houden het bestuur een beetje op de hoogte van dit en dit doen we. Krijgen we eigenlijk altijd van jongens ga lekker door. Heel af en toe komen ze ook kijken, dat doen ze wel, ze hebben wel belangstelling. Dus nee, dat is prima.

E: Oké dus daar is ook niet echt behoefte aan om iemand vast in het bestuur te hebben zeg maar die daarover over gaat. Of misschien nog wel in de toekomst?

B: Nee, op dit moment. Ik weet niet wat de toekomst brengt, maar op dit moment is niet iemand die vast in het bestuur gaat over de g-sporters. Binnen de vereniging zijn verschillende commissies en wij vallen ondanks dat ik ook jongens van 20 jaar erin heb zitten, vallen wij gewoon nog onder de jeugdcommissie. Daar vallen we onder papier, maar verder regelen we alles zelf en we brengen ze op de hoogte. Dan is het meestal wel goed.

E: Is het dan nog geborgd binnen de vereniging? Want je ziet vaak dat de g-sport wordt gedragen door vrijwilligers en als dan iemand wegvalt die zich daar heel erg voor inzet dan kan het zijn dat de hele g-tak wegvalt. Hoe is dat bij jullie geregeld?

B: Wij hebben op de achtergrond mocht ik een keer om wat voor reden niet kunnen of mijn collega-trainer niet kunnen. We hebben altijd nog een of twee mensen achter de hand die het opvangen.

E: Dus het kan niet zo zijn dat dan de hele g-tak wegvalt?

B: Nee.

E: Stel jullie stoppen ermee ofzo.

B: Nou als we dan stoppen, dan geven we het echt ruim van tevoren aan.

E: Dan wordt het doorgegeven.

B: Ja dan wordt het doorgegeven en dan kunnen mensen alvast meetraineren en dat soort dingen allemaal.

E: Ja, goed geregeld.

B: Ja, tenminste tot nu toe wel.

E: En in hoeverre komen de g-sporters in aanraking met andere leden van de vereniging? Hebben jullie bepaalde momenten in het jaar dat jullie gezamenlijk iets doen?

B: Nou bij ons bij de vereniging hebben we een familiedag en daar worden ze ook bij betrokken. Het eerste elftal voetbalt altijd tegen de mini's enzovoort alle kleintjes en daar mogen ze ook meedoen. Dat vinden ze ook geweldig. Activiteiten van loten verkopen doen zij ook gewoon zo mee. Daar doen ze ook gewoon mee met de ouders. Daar doen ze ook in mee. Ook krijgen ze net zoals alle andere leden een trainingskleding, trainingspak, trainingsbroek, wedstrijdshirt, korte broek, sokken krijgen ze ook allemaal. Sporttas hebben ze, dus komen ze allemaal naar de training met de sporttas. Dus ze worden net zo behandeld als alle andere spelers binnen de vereniging.

E: Dus ze komen ook wel in aanraking gewoon met andere leden op verschillende momenten.

B: Het meeste wel op de dinsdag zelf. Als dan de zomer, als dan de competitie voorbij zijn, is de familiedag, dan is het maar een paar uurtjes.

E: Oké, even kijken. Hebben jullie ook aanpassingen moeten doen om dit aan te bieden binnen de vereniging?

B: Nee eigenlijk niet. Nee wij hebben eigenlijk geen aanpassingen hoeven doen, omdat wij al in hele gelukkige omstandigheden waren dat wij een mini-arena hebben met kunstgras en een boarding en stalen vaste doelen. Ik bedoel ja mooier kun je het niet krijgen. Ik ben een paar jaar geleden ben ik eens een keer naar ON geweest op een maandagavond, of weet ik niet, eens gekeken wat voor training bieden ze daar aan wat kan ik nog wat anders aanbieden aan mijn eigen spelers. En toen een gesprek gehad met de trainer van ON en die zegt maar jullie hebben alles al. Ik zo hoe weet jij dat dan. Hij zegt jullie hebben al een mini-arena, jullie hebben kunstgras, jullie hebben stalen doelen die helemaal vastzitten, of aluminium doelen die vastzitten, en hij zei jullie kunnen alle kanten op. Of alle kanten op, jullie hoeven er niks bij te hebben. Ik moet altijd de jongens weer van dat veld afhalen van dat veld afhalen van dat veld. Ze lopen overal zo heen zonder dat je wat zegt hé. Dat is toch moeilijk. Dus eigenlijk ik heb helemaal niks te bieden.

E: Dus eigenlijk is het gewoon goed geregeld. Ja, mooi.

B: Was een geluk bij een ongeluk hoor.

E: Ja.

B: Dat is prima.

E: En was al bekend met de Special Olympics Nationale Spelen?

B: Nou niet omdat jij dit nou doet, maar ik heb of het nou net voor de kerst of net na de kerst heb ik wat gelezen in een weekblad en dat er van de week wat bij mij in de buurt was, de zakengids of de hoe het ook allemaal heet. Heb ik wat gelezen en daar houdt het ook een klein beetje mee op.

E: Oja zou het dan ook een mogelijkheid zijn, ja voorwaarde is dan, de doelgroep is zeg maar jongeren vanaf acht jaar en zij hebben dan een verstandelijke beperking wat inhoudt dat ze een IQ hebben van lager dan 75. En je moet dan een team hebben gevormd en dan zes maanden hebben getraind en lid zijn van een vereniging. Is dat ook wat sommigen van jullie dan leuk zouden vinden of is het vooral de trainingen bij jullie?

B: Ja, ik denk dat het bij ons bij de trainingen blijft.

E: En jullie kijken echt naar wat individueel kan denk ik per sporter?

B: Ja, bij ons staat plezier voorop als je nou kunt voetballen of niet kunt voetballen maakt mij allemaal niet zoveel uit. In grote lijnen van dat ze op school kunnen zeggen ik zit voetbal, ik zit op een vereniging, ik train, ik ben ook nog een keer naar Twente geweest, naar Heracles geweest, ik heb nog een toernooitje meegedaan in Ommen en dat soort dingen. Als zij dus op school komen dat zij ook kunnen vertellen hey ik zit op voetbal ik zit op sport.

E: Ja, dat ze ergens bij horen.

B: Misschien eigenlijk wel het belangrijkste dan de competitie. Competitie en dat soort dingen dat mag allemaal, prima.

E: Stimuleren jullie, maar ja.

B: Doen we, maar de bal ligt bij de ouders, want die moeten de kinderen strak wegbrengen, ophalen en dat allemaal.

E: Dat hebben jullie met ouders geregeld dat vervoer?

B: Ik bespreek alles met ouders. Alles, ik doe niks zonder ouders.

E: Oja, ja. Is vervoer dan nog bij jullie een struikelblok? Dat hoor ik ook nog wel eens. Of zijn ze allemaal wel welwillend om te rijden?

B: Dat hebben wij dus direct ingevoerd toen wij begonnen negen jaar geleden, dat wij gewoon als vereniging zijnde, gewoon minimaal een ouder elke training langs de lijn willen staan. Hij mag wel 50 meter verderop staan, maar mocht er iets gebeuren met een van de kinderen.

E: Dat je wel iemand erbij is.

B: Dan is het hectisch en als er dan niemand bij staat, ben ik er nog 14 staan. Ik kan je een heel mooi voorbeeld noemen en dat heeft me verbaasd. Een jongen die is begonnen in het begin negen jaar geleden, lichamelijk liep hij dus heel slecht, met twee, drie jaar werd er gevoetbald met een stoel in het veld, dan kon hij zitten. Weer drie jaar later zat hij in een rolstoel. Toen ging hij een keer uit de rolstoel om een bal te trappen, onder begeleiding van zijn zus. Hij schopte de bal heel moeizaam, brak zijn been. Dan denk je van nou breekt bij mij de pleuris uit, laat ik het maar zo noemen. Het was mijn verbazing, ik kende dat helemaal niet, dat alle kinderen die erbij waren die gingen gewoon naar de andere kant van het veld en die gingen niet eens kijken wat er met die jongen was.

E: Ja.

B: Zelfs niet toen de ambulance kwam. Terwijl de 'normale kinderen' er direct bovenop vliegen van wat is hier aan de hand. Dat vond ik heel verrassend.

E: Ja.

B: Dat vind ik dan wel weer de leuke dingen.

E: Ja, precies. Heb jij verder nog aandachtspunten voor mij of dingen waarvan je denkt dat is belangrijk om te weten? Want ik ben door mijn vragen heen.

B: Nee, wat je moet weten wat ik al zei misschien een keer kijken op de website van Stichting Doel.

E: Ja.

B: Ik weet niet of jij voor jouw opdracht nog wat informatie moet hebben of folders of iets dergelijks of wat dan ook dat heeft de Stichting Doel.

E: Oja.

B: Die heeft dat. Als je nog iets moet hebben ofzo hoe wij ermee omgaan binnen de vereniging dan zou ik wat in elkaar moeten draaien, want echt een draaiboek is er niet. Dat is een klein A4'tje wat bij de commissie ligt bij ons voor het geval dat ik zou stoppen en mijn collega zou stoppen. Dat ligt er wel, maar niet een specifiek draaiboek. Maar dan moet je het maar aangeven.

*Afsluiting.*

## **Uitwerking 18: interview Hans Kloosterman**

Respondent 18: Hans Kloosterman

Functie: Directeur FBK Games

Datum: 31-03-2021

*E: Introduceert zichzelf en het onderzoek.*

H: Ja, goed. Hans Kloosterman, in het dagelijks leven directeur van de FBK Games, sinds 2012. Ik mag mij dus bezighouden met het grootste atletiekevenement wat Nederland heeft.

E: Ja, oké. Dan kunnen we anders wel met de vragen beginnen. Ik zal beginnen met een aantal algemene vragen over g-sport zelf en dan kunnen we wel inhaken op de FBK Games. Want wat is jouw mening over g-sport in het algemeen? Wat vind je daarvan?

H: Ja, wat vind ik dat vind ik een lastige vraag, omdat ik niet een expert ben op het gebied van g-sport natuurlijk. Kijk wat je ziet is dat best wel veel verenigingen g-sport integreren gewoon in hun totale programma.

E: Ja.

H: En over het algemeen is het iets makkelijker, omdat je niet zo veel voorzieningen nodig hebt dan gehandicaptensport.

E: Ja, klopt.

H: Van oudsher hebben wij veel met de gehandicaptensport te maken, de paralympische sport. Waar de g-sport volgens mij onderdeel van is, maar het is natuurlijk wel weer een specifieke tak. Ja wat vind ik ervan. Twee dingen ik vind dat sport inclusief moet zijn, dus geen aparte verenigingen, maar iedere voetbalvereniging moet eigenlijk een g-elftal hebben om het zo te zeggen. En de hele goede g-ers waarom zouden zij niet gewoon met de gewone voetballers mee kunnen doen. Je hebt natuurlijk ook allerlei gradaties om het maar zo te zeggen. Dat geldt eigenlijk binnen andere sporten ook. Daar waar dat kan laat mensen vooral meedoen en geïntegreerd meedoen. En daar waar dat past of beter is zet je het naast, maar wel binnen de bestaande sportvereniging.

E: Ja en dan in een apart team denk ik.

H: Ja, precies. Ja of in een apart team of als dat kan spelen mensen gewoon in gewone teams mee. Weet je ik bedoel ik weet niet of jij gevoetbald hebt?

E: Gevolleybald.

H: Ik heb een voetballende dochter, die heeft totdat je van de lagere school naar de middelbare school gaat altijd in jongens elftallen gespeeld.

E: Ja, precies.

H: Ja, dat is toch prima. Ik bedoel dat was eerst raar en na die tijd wordt dat steeds gewoner.

E: Ja en de laatste tijd is het nu ook van de damesteams. Inderdaad eerst was het allemaal gewoon gemengd, dat kan ook prima.

H: Precies, ik denk dat dat in veel gevallen met g-sport ook kan. Behalve als er echt fysieke verschillen. Eigenlijk hetzelfde als met jongens en meisjes, waarom gaat dat op het gegeven moment niet meer samen, omdat de fysieke verschillen zo groot worden. Als jij het qua lopen of qua fysiek het niet meer bij kan benen. Ik denk dat met g-sport ook zo is. Als jij prima mee kan met de gewone sporter waarom niet.

E: Ja, precies. En je zei net dat al redelijk veel verenigingen de g-sport hebben geïntegreerd. Wat is dan jouw mening over de sportevenementen, maar ook het aanbod van de g-sport bij de verenigingen in het algemeen voor de g-sporters in Twente?

H: Ik kan daar niet heel veel van zeggen, omdat ik daar niet zo in zit. Wat ik zie is dat bij voetbalverenigingen best wel vaak ook wel g-elftallen zijn. Ik weet bij de atletiek bijvoorbeeld dat MPM ook een eigen g-clubje heeft met Aiko.

E: Ja, klopt.

H: Ik zie dat soort initiatieven en ik zie dat dat gewoon heel goed gaat.

E: Oké, mooi. Om nu in te haken op de FBK Games. Hebben jullie eerder geprobeerd om mensen met een verstandelijke beperking specifiek te introduceren met de FBK Games? Je zei net al dat jullie al veel hebben gedaan voor de paralympische, ja.

H: Nou ja, even vooropgesteld wij zijn een topsportevenement. Dat betekent dat wij topsport presenteren dat is wat wij hebben. Op het moment dat wij zeg maar atleten zoals Marlou van Rhijn hebben die in de paralympische sport en in het verleden, Oscar Pistorius bijvoorbeeld de Zuid-Afrikaanse 400 meter loper, bladerunner, die ook gewoon meedeed bij de gewone lopers. Die hebben we zo veel mogelijk gefaciliteerd in het programma, maar dan heb je het over de top van de paralympische sport. Dus we hebben eigenlijk nooit zozeer gekeken naar wat voor type onderdeel is het, maar veel meer naar waar hebben wij topatleten. Kenny van Weeghel in de wheelers. Topatleten in Nederland die op paralympisch niveau medailles kunnen halen die wij dan in de spotlights kunnen zetten bij de FBK Games, dat hebben wij eigenlijk jarenlang gedaan. Dat is de afgelopen jaren eigenlijk bij ons een beetje verwaterd. Ja door allerlei redenen. Internationale IPC kalender is daar onderdeel van. Het is best wel duur en lastig om buitenlandse atleten naar Nederland te krijgen. Dus de laatste twee edities hebben we dat niet gedaan. De jaren daarvoor hebben we dat het eigenlijk altijd wel gedaan.

E: Ja jullie proberen dan echt de topparalympiërs dan zeg maar in...

H: En waarom dan geen G, omdat ik in Nederland geen... ja we hebben nu een sprinter geloof ik, een verspringer, die geestelijk beperkt is die het heel goed doet. Op het moment dat hij ook afstanden springt die waarmee hij ook in een internationaal veld dat kan. Ook dat hebben we wel gedaan, verspringen, ik zit even na te denken over Ronald Hertog, Nederlandse verspringer, maar ook Markus Rehm, Duitse verspringer, die ook paralympisch kampioen, die ook gewoon bij ons in het reguliere veld meegedaan heeft.

E: Ja, dus het is eigenlijk een beetje afhankelijk van wat iemand kan. En de g-sport is natuurlijk wel een beetje in opkomst op dat gebied denk ik. Dus dat zou denk ik ook ongetwijfeld meespelen. Ja, want de Paralympische Spelen staat veel vaker in het licht dan de Special Olympics natuurlijk. En in hoeverre is het dan mogelijk om zo'n g-tak toe te voegen aan de FBK Games? In wat voor vorm, want je zegt het is een topsportevenement. Zou het dan op een andere manier als een soort van side event toegevoegd kunnen worden bijvoorbeeld?

H: Dat kan wel. Ik heb dat natuurlijk ook richting de organisatie van de Special Olympics al wel geroepen van het zou natuurlijk heel leuk zijn om dit jaar in het voorprogramma al een 100 meter voor g-atleten op te nemen.

E: Ja.

H: Om aandacht te vragen voor de Special Olympics volgend jaar in Twente. Daar lopen wij op dit moment tegenaan wij mogen alleen topsport organiseren. Daar zitten een heleboel beperkingen. Wij hebben dit jaar geen kidsrun dus daar zitten heel veel beperkingen. Dus ik heb daar nog niet helemaal een streep doorgezet, maar het wordt corona-technisch wel lastig.

E: In verband met corona mag je dit jaar alleen topsport organiseren? Of is dat altijd?

H: Nee, in verband met corona mag ik geen breedtesport activiteiten organiseren. Kijk het probleem is niet zozeer die acht atleten, dat zou ik nog kunnen organiseren. Die g-atleten hebben ook allemaal een begeleider bij zich.

E: Ja.

H: Dan worden het er al zestien. Dus het groeit heel snel. We zijn aan alle kanten aan het proberen om zo min mogelijk mensen in het stadion te krijgen, dus dat past niet helemaal in de corona-toestand. Maar goed als ik dan even kijk naar volgend jaar, dan zitten wij een week voor de Special Olympics. Dan is het natuurlijk bij uitstek een moment om aandacht te vragen voor de Special Olympics die gaan komen.

E: Zeker.

H: Bij de FBK Games, dus daar moeten we echt wel iets mee of willen we ook echt wel iets mee.

E: Ja, dus jullie staan er wel echt voor open om er iets mee te doen.

H: Ja.

E: Als het weer kan.

H: Kijk voor ons is het relatief makkelijk hé, als wij die wedstrijd organiseren, kunnen wij prima een 100 meter voor g-atleten organiseren.

E: Ja, precies.

H: En daarmee aandacht vragen voor het evenement. Maar ook voor die g-atleten, dat is de andere kant hé, ook voor die g-atleten, wat is eraan om in een leeg stadion te rennen als daar verder niks is. Dus geen toeschouwers, helemaal niks. Ik denk dat juist voor die g-atleten hoe gaaf is het niet als jij gewoon voor een volle hoofdtribune 100 meter kunt lopen.

E: Ja, dat doet heel veel met ze dus dat is inderdaad ook belangrijk.

H: Precies, dus daar zitten wij wel naar... dat moet eigenlijk gewoon.

E: Ja, je zei net al op een 100 meter zou je het kunnen toevoegen. Op welke manier zit je dan te denken om het toe te voegen? Stel er is geen corona. Dan voordat het begint dat je dan een 100 meter laat lopen door de g-sporters? Of hoe zie je dat voor je?

H: Wij hebben in het verleden met de onderdelen... **even wij zijn een televisie-evenement. Dat betekent dus dat wij ons programma heel erg afstemmen met televisie.** Kijk dit jaar zitten wij van half vier tot half zes, heb ik geen journaal erin zitten. Maar we hebben ook wel eens dat we van half zes tot half acht zitten, met om zes uur een journaal. **Dan plannen wij heel vaak om zes uur, op het moment dat het journaal op televisie was, plande wij het IPC-onderdeel, het gehandicaptenonderdeel, omdat de NOS dat toch niet in de uitzending wilde.** Later toen Marlou van Rhijn echt bekend werd en toen zei de NOS de 100 meter met Marlou willen we wel uitzenden. Dan zet je dat weer op een andere plek in je programma. **Dat is ook wel een beetje afhankelijk van wat de NOS wil. Eerlijk gezegd zou ik het nu als ik er nu naar kijk zou ik het als laatste onderdeel voor de openingsceremonie doen. Zodat de atleten ook in de openingsceremonie nog een rol zouden kunnen spelen.**

E: Ja dat zou ook mooi zijn ja. Wat zouden dan de mogelijke stappen moeten zijn om dat te kunnen toevoegen? Is dat dan het afstemmen met de NOS of anderen? Of hebben jullie nog andere stappen wat jullie zouden moeten veranderen?

H: Wat ik nog wel een beetje lastig vind welke organisatie bepaald dan uiteindelijk wie die acht atleten zijn. Dus als wij IPC hebben, dan hebben wij daar een vaste persoon voor die dat voor ons dan regelt en selecteert. Dus wie is dat, wie kan dat organiseren. Dat weet ik eigenlijk niet eens in de gehandicaptensport.

E: Ja.

H: Dat is nog wel een dingetje. Er is natuurlijk wel wat organisatie omheen te doen.

E: Wie dat op zich neemt, ja. Ja, dat zou ik zo ook niet kunnen zeggen wie dat doet.

H: Nee, maar goed dat wordt vanzelf ook wel duidelijk.

E: Ja, precies. Zie je dan nog mogelijke drempels bij deze doelgroep waar je denk daar zou ik tegenaan kunnen lopen?

H: Nee, weet je kijk zelf maar bij wheelers zit je altijd met hun uitrusting en dat soort dingen. Ja, dat heb je bij een g-atleet die hebben gewoon hun spullen en die komen. Weet je dat zijn atleten die doen vaker aan atletiek, die doen wel vaker een wedstrijd. Die kennen dat. **Als het goed is hebben ze er een begeleider bij. Ja en het zou voor hun heel spannend zijn om in een vol stadion te lopen.**

E: Ja, dat denk ik ook. Ja nou ligt eraan je hebt ook mensen die vaker meegaan naar de Nationale Spelen of de World Games. Maar daar zou het ongetwijfeld nog steeds spannend voor zijn, maar die hebben dan wel vaker zo'n openingsceremonie meegemaakt. En wat denk jij dat de maatschappelijk impact is als, op de bezoekers bijvoorbeeld, als jullie de g-tak erbij betrekken?

H: Die vinden dat alleen maar heel erg leuk.

E: Ja, alleen positieve reacties denk ik.

H: Ja dan krijg je veel positieve... kijk even de Twentse gemeenten zijn natuurlijk belangrijke partner, maar die zijn natuurlijk ook voor mij een belangrijke partner als de FBK Games. Vooral de Gemeente Hengelo. Op het moment dat wij die twee dingen integreren, zal iedereen alleen maar heel erg blij mee zijn.

E: Ja.

H: Kijk we doen sowieso al achter de schermen zijn we natuurlijk heel erg aan het kijken wat wij opbouwen voor de FBK Games in hoeverre kun je dat ook weer gebruiken voor de Special Olympics. Tenten, andere faciliteiten. Dus daar moet je echt wel over nadenken.

E: Ja, oké. En hoe zie je de g-sport binnen bijvoorbeeld zo'n topsportevenement in de toekomst voor je? Of hoe denk je dat de g-sport in de toekomst zou zijn? Of wat wil je of wat verwacht je?

H: Binnen de FBK Games.

E: Bijvoorbeeld of andere...

H: Dat hangt ook een beetje vanaf kijk als het gaat over inclusiviteit, dat is natuurlijk een heel breed begrip. Ik heb mij altijd wel sterk gemaakt om de gehandicaptenonderdelen te blijven doen tijdens de FBK Games. Maar ik vind wel dat het topatletiek moet zijn. Dus ik vind wel en als wij zeg maar goede g-atleten hebben die ook naar Paralympische Spelen gaan en dergelijke en in hun categorie daar serieus in meedoen dan kunnen we... kijk maar dan zou ik, want nu is het natuurlijk een nationaal evenement. Maar dan zou ik er ook een internationaal event van willen, dat er ook buitenlandse, dat hadden we op de paralympische onderdelen ook altijd. Dus op de 100 meter moet Marlou tegen haar Franse, Engelse, Duitse tegenstandsters.

E: Ja en voor de Nationale Spelen die mensen hebben er wel op getraind op dat onderdeel. Zij zitten ook bij een vereniging dus dat zijn mensen die meestal... die zijn ook ingedeeld naar categorie. Dus dat zou je daar ook inderdaad de top van kunnen pakken. En ook die naar de World Games gaan dat zijn ook niet zomaar, mensen zijn daar wel echt op getraind dus. Op zich krijg je dan een beetje hetzelfde als bij de paralympics denk ik dan. Maar heb jij verder nog dingen voor mij waarvan jij denkt dat is interessant daar moet ik naar kijken?

H: Dat vind ik een beetje lastig. Ik weet niet kijk je zei al ik ga sowieso met de top vijf in gesprek.

E: Ja.

H: Ik weet niet wie je allemaal al hebt gesproken. Wij zijn natuurlijk allemaal al heel erg betrokken. Hendri zit natuurlijk in de organisatie, Robert zit in de organisatie, van ons zit Bente in de organisatie. Dus we zijn allemaal eigenlijk al heel erg betrokken bij de Special Olympics en dat is goed.

E: Ja, zeker.

H: Dus ik denk dat is goed voor de organisatie, maar dat is ook goed voor ons. Dat is maatschappelijk ook goed. Ja ik denk wel dat het... wat heel erg interessant is om te kijken hoe je omgaat met de legacy van de Special Olympics.

E: Ja.

H: Ik merk nu, dat is een heel ander traject, ik doe natuurlijk ook andere dingen dan de FBK. Maar ik was een paar weken geleden in gesprek met mensen van Floriade in Almere. Daar hebben ze echt een legacy-manager zitten. Die met niks anders bezig is met wat is nou na dat het is afgelopen wat houden we dan over en wat betekent dat dan. Ik denk dat dat voor de Special Olympics ook heel goed is, dat je heel bewust na gaat denken van wat wil ik nou als het zo meteen voorbij is. Natuurlijk is dat evenement leuk, maar wat heb ik dan overgehouden. Heb ik dan meer draagvlak gecreëerd bij Twentse verenigingen om g-sport op te pakken.

E: Ja, precies.

H: Is daar meer begrip voor gekweekt, is daar meer ruimte voor. Hebben we gemeenten die dat meer stimuleren. Wat wil ik daar allemaal? Wat is daar nou nodig om die... kijk wij zijn als FBK Games zijn wij een podiumpje. Wij kunnen een podium bieden. Dus wij kunnen laten zien dat g-sport erbij hoort. Wij kunnen zeg maar het publiek er attent op maken. Heel ander publiek dat op de tribune zit tijdens de Special Olympics. Ik bedoel eerlijk is eerlijk de mensen die daar komen tijdens de Special Olympics zijn vaders, moeders, opa's, oma's, broertjes, zusjes.

E: Ja, het zijn niet bezoekers van topsport inderdaad.

H: Nee precies, dat is een andere doelgroep. Dus de gemiddelde Tukker zou wel eens... als het goed is ontgaat het ze niet de Special Olympics er zijn.

E: Dat mag ik hopen van niet nee.

H: Maar de vraag is of ze er ook wat van zien.

E: Ja.

H: Of ze daar ook wat van meekrijgen.

E: Ja, precies.

H: Terwijl het wel heel belangrijk is. Nou ja kijk topsportevenementen dat geldt niet alleen voor FBK, maar ook anderen kunnen natuurlijk een platform zijn waarop je het juist heel erg zichtbaar maakt van dit hoort er ook bij.

E: Ja, precies. Je wilt natuurlijk ook dat je na de Nationale Spelen ook nog dat draagvlak hebt, dat de impact blijft.

H: Ja, precies.

E: En dat er aandacht voor blijft. Dat is ook inderdaad iets om na te kijken.

H: We steken daar nu met z'n allen natuurlijk veel geld in, maar wat levert het op lange termijn op. Je kunt daar namelijk heel veel uithalen, maar daar moet je wel op voorhand al over nadenken en op sturen.

E: Ja, precies.

*Afsluiting.*

## **Uitwerking 19: interview Peter Sassen, Linda Koning & Anne Plantinga**

Respondent(en) 19: Peter Sassen, Linda Koning & Anne Plantinga

Functie: Medewerkers Aveleijn

Datum: 02-04-2021

### **E: Introduceert zichzelf en het onderzoek.**

L: Ik ben Linda ik werk bij bureau evenementen. Wij doen dus de afdeling, vooral leuke dingen zeg ik altijd. Ik heb vooral sport- en spelthema onder me. Dat zijn wandelingen, toernooien, ieder jaar een voetbaltoernooi, darttoernooi, bowlingtoernooi noem maar op. Ja ik begeleid niet echt een op een cliënten ofzo, maar we hebben altijd een groepje cliënten tijdens evenementen activiteiten. Dus het zijn wel veel verschillende cliënten. Ik werk nou al 12,5 jaar bij Aveleijn dus al een hele poos.

E: Oké, wie wil het overnemen?

P: Zal ik hem overnemen?

E: Ja.

P: Ik ben Peter Sassen, ik werk op een 24-uurs woonlocatie van Aveleijn in Hengelo. Ik sport zelf individueel met mijn eigen bewoners veelal en soms in duo's. Voor een deel is het beetje fysiotherapeutisch sporten en voor een deel ook omdat ze gewoon lekker moe willen worden zeg maar. En dat doe ik op twee dagen in de week met diverse bewoners.

E: O, leuk, goed.

P: Ja.

A: Nou ik ben Anne en sinds januari ben ik leefstijl- en vitaliteitscoach binnen Aveleijn wat nieuw is eigenlijk. Ik ben vooral nu nog zoekende in hoe ik de leefstijl aan kan passen van de cliënten meer bewegen, routine maken en ja dat eigenlijk.

E: Ook bezig met bewegen zeg maar voor de...

A: Ja en ook gezonde voeding etc., rust in je hoofd.

E: Oja, en wat is dan jullie mening over de g-sport in het algemeen? Jullie mogen wel als iemand denkt van goh ik weet meer over dit onderwerp mogen jullie dit gewoon aangeven en wellicht elkaar aanvullen waar nodig.

P: Nou wat ik merk is dat mijn bewoners vooral gebaat zijn bij individueel sporten. En dat zou je niet heel snel hebben bij een voetbalvereniging of een hockeyvereniging of een korfbalvereniging.

E: Ja.

P: Een op een en daarin in coachen, merk ik dat het meest belangrijk is voor ze. We hebben wel een aantal bewoners die wel aan g-sporten doen of deden. Wat ik dan wel vaak tegenkom is dat het ergens ook een stuk onrust meeneemt, omdat je dan toch in een hele grote groep moet bewegen en iedereen neemt zijn eigen identiteit mee. Ze begrijpen niet altijd alles van elkaar van hoe ze doen of reageren en waarom dat is en kunnen dat wel moeilijk loslaten. Eigenlijk terug op je woonlocatie heb je daar ook weer, ja moet je daar weer op begeleiden.

E: Ja, dus ze zijn eigenlijk een beetje onrustig als ze gesport hebben.

P: De ervaring met mensen die bij ons wonen heb ik dat wel.

E: Daar is dus eigenlijk een op een begeleiding werkt het best.

P: Bij ons op locatie wel met de doelgroep die wij hebben.

E: Ja, en welke ervaring merk jij dan dat de sport heeft op de cliënten zeg maar?

P: Ja enerzijds vinden ze het mooi om de deur uit te gaan en dat ze buiten de deur een activiteit hebben. Anderzijds is het ook een stukje gemotiveerd zijn om er wel naar toe te gaan. Dat is soms moeilijk voor ze, omdat ze, hoe zeg ik dat, ze er komen vaak dingetjes op hun pad op een dag waar ze meer zin in hebben om te gaan doen. Om dan de motivatie op te brengen van sorry dat kan ik nu niet doen, omdat vanavond heb ik sporten bijvoorbeeld bij die voetbalvereniging. Ja dat is soms wel lastig en dan zeggen ze wel makkelijk af.

E: Ja ik hoorde inderdaad al eerder dat ze wel veel dingen hebben op een dag en dan zouden ze 's avonds nog naar een sportvereniging moeten inderdaad. Maar...

P: Je kunt je soms afvragen, want heel veel cliënten van ons gaan naar de dagbesteding. Je kunt je soms afvragen of sporten niet juist een vorm van dagbesteding zou moeten zijn.

L: Ja.

E: Ja.

A: Ja daar zijn wij vanuit Denekamp wel mee bezig om daar activiteiten aan te bieden, omdat beweging gewoon zo'n belangrijk iets is en cliënten anders zeggen ja maar ik moet dit nog inderdaad of ik moet dat nog. Dus een halfuurtje lopen nee dat kan vandaag niet, terwijl dat juist heel goed is.

L: Sommigen zitten al zo veel hé. En met de taxi naar de dagbesteding en op de dagbesteding veel zitten en thuis veel zitten. Als je niet gemotiveerd en gestimuleerd, ja. En aan het einde van de dag heb je zelf vaak ook geen zin meer, tenminste ik niet, om te sporten dus.

E: Ja voor hen natuurlijk hetzelfde. Hebben jullie dan wel toevallig wel mensen die het heel leuk vinden om te sporten? Die daar wel echt gedreven in zijn bijvoorbeeld?

A: Ja ik heb er wel een paar, maar dat is wel echt inderdaad als je met ze meegaat. Je moet ze aan de hand meenemen anders gaan ze niet. En dan vinden ze het hartstikke mooi en doen ze alles perfect, maar als je dan zegt nou nu moet je het een week zelf doen dan gebeurt het niet.

E: Ja, want hoe is die begeleiding voor de g-sporters die bijvoorbeeld naar een sportvereniging gaan? In hoeverre is dat mogelijk?

A: Ik weet vanuit mijn locatie, ja dat is echt al wel een jaar geleden natuurlijk, dan is er één iemand die begeleidde de voetbal bij deze en de rest die schoot maar een beetje wat. En na een kwartier was iedereen er eigenlijk wel klaar mee en dan was het ja mooi lullen.

E: Ja, dus daar moet wat meer structuur ofzo in. En gaan jullie dan ook echt, jullie als begeleiding, mee naar de sportvereniging? Of zijn er ook mensen die dat zelfstandig kunnen?

A: Ja bij ons is dat gemixt. We hadden cliënten die daar zelfstandig heen konden en zelf hun schoenen konden doen. En andere moest je helpen met de veters vastmaken en de ander moet je er ook bij blijven, maar je gaat je als begeleider ook niet bemoeien met een trainer, dus dan sta je er maar een beetje.

E: Ja, precies.

L: Ik heb ook met FC Twente een sportprojectje gedaan en daar had ik ook cliënten voor geworven en ook zelf van onze dagbesteding een aantal cliënten dat ik ook echt heb gezegd ik fiets met jullie er iedere keer naar toe en dan lukt het wel. Dan gaan ze iedere keer ook wel mee. Inderdaad Anne wat je zegt je zit daar dan een beetje te kijken en ja meestal doe je ook niet mee. Dus ik vond het zelf dan weer heel saai.

E: Ja, snap ik.

L: Maar ik merkte wel dat doordat ik zei 'ja is leuk en ga mee' en dat ik ze wel kon overhalen. Cliënten die ik niet zelf aansprak, ja was er gewoon heel weinig animo voor, want terwijl je merkt als je zelf enthousiast bent, mensen meeneemt, dat ze echt wel willen. En dat ze het ook echt heel erg leuk vinden, want ik krijg nog steeds van cliënten 'weet je nog vorig jaar rond deze tijd toen gingen we', weet je wel zo, paar maanden geleden zeiden ze dat dan. Ja je merkt wel echt dat ze dat wel nodig hebben om iemand te hebben die ze eigenlijk aan de hand het liefst meeneemt.

E: Hoe zit dat dan? Want je zegt ze moeten dus veel worden gestimuleerd en uiteindelijk vinden ze het wel leuk. Hoe stimuleren jullie dat? Sporten in het algemeen, maar ook sporten bij een vereniging.

L: Ik stimuleer ze zelf niet echt om te sporten bij een vereniging, omdat het bij mij echt dus is dat ik cliënten niet een op een begeleid, maar echt vaak groepsmatig iets heb ofzo. Ik doe nu ook sinds een paar weken ga ik elke maandagochtend online sporten, dus ik ga half uurtje fitnesssen, oefeningen doen zeg maar die je gewoon vanuit huis kunt doen. Dan zeg ik wel gewoon online van 'kom op, doe mee' ik merk wel dat mensen reageren van 'oja ik doe het ook en ik kijk het 's avonds terug'. Als ik ze dan persoonlijk spreek kan ik ze er wel op aanspreken en dat is dan wel heel leuk dat ik dan merk dat cliënten het ook wel echt doen, ik doe het niet voor Jan Joker zeg maar. Het is wel lastig inderdaad, je moet zelf wel enthousiast zijn, anders houdt het gewoon op. Of ze moeten van nature sport zo leuk vinden.

E: Ja precies. En hoe zit dat bij jou Peter? Hoe moedig jij cliënten aan om te gaan sporten?

P: Zoals ik zei twee dagen in de week bestaan mijn diensten uit zo'n beetje een uurtje sporten met zeven verschillende cliënten, allemaal een op een, en soms inderdaad in duo's. Ja dat gaat weken achter elkaar goed, omdat je samen met ze sport. En vorige week haakte iedereen af.

E: En waarom dan?

P: Geen goede week ofzo. En dan bel je ze wel op en vraagt 'kom dan, dan kunnen we in ieder geval iets gaan doen, dan doen we het een beetje rustiger aan', maar nee dan zijn andere dingen toch even belangrijker.

E: Ja, dat ze andere leukere dingen op de agenda of geen zin hebben.

P: Ja, of even geen puf hebben, ik weet het niet. Valt me wel op dat ze dat in een keer allemaal gelijk dat deden.

L: Misschien hebben ze wel last van de zomertijd en de volle maan.

P: Ja, dat heb je in de herfst ook wel eens inderdaad.

E: Zo'n dipje.

L: Ik hoorde vorige week wel vaker dat mensen last hadden van het nieuwe seizoen en de nieuwe maan en weet ik veel allemaal. Dus het zou best kunnen dat ze daar helemaal van op zijn. Volle maan of weet ik wat het was.

P: Dus ja zeg het maar. Het is gewoon wisselend succes en soms kun je voldoende invloed uitoefenen om het voor elkaar te krijgen en de andere keren ja ook gewoon niet. Ze hebben ook wel ergens een vrije keuze, je kunt ze ook niet dwingen.

E: Ja, precies ze moeten het wel echt zelf leuk vinden en soms hebben ze misschien een duwtje in de rug nodig om te gaan.

P: Tuurlijk.

E: En wat bieden jullie allemaal aan vanuit Aveleijn op het gebied van sporten en bewegen?

P: Ik doe dus individueel met mijn cliënten. Nou goed en ik ben al met Linda aan het bekijken van hoe zouden we dat wat breder kunnen trekken. Maar dat is zoals ik het nu zou kunnen doen voor ze. En de mensen die hun clubjes hebben die gaan daar toch wel heen. Ik heb een jongen die doet aan tafeltennis en aan bowling die is twee jaar geleden nog naar de Special Olympics geweest in Dubai. Ook wat prijzen meegenomen. Dus ja kijk de mensen die het van zichzelf heel leuk vinden doen het wel, die hebben niet heel erg een duwtje in de rug nodig. De anderen die het wel leuk vinden, maar het vooral samen moeten doen die moet je bij de hand nemen. Merk ik, ja.

L: Vanuit bureau evenementen organiseren we veel Aveleijn breed zeg maar, dus daar kunnen alle cliënten zich voor aanmelden. Ik merk wel dat we twee wandelingen in de maand ongeveer dat dat wel veel dezelfde cliënten zijn. Die het ook wel leuk vinden om te wandelen, die hoeft je niet elke keer over de streep te trekken zeg maar. Die het ook echt missen nu, want ja we doen het nu dus al een paar maanden niet. We bieden nu niet zo veel meer aan het is online inderdaad. We hadden ieder jaar dus verschillende toernooien en ja een sportdag ieder jaar of om het jaar eigenlijk, ja die wandelingen, eigenlijk van alles hadden we wel. Daar kon je je voor inschrijven, dus het was niet echt een vast clubje, de wandeling dan weer wel dat was wel een vast clubje zeg maar en een paar losse cliënten. Licht er maar net aan waar we die wandeling hadden, de ene keer hadden we in Almelo, dan in Enschede, dan in Tubbergen. Vaak als je dan uit Tubbergen vertrok waren er een aantal cliënten uit Tubbergen die je nog nooit had gezien, die dan meegingen. Dat was dan wel weer heel leuk, maar ja we hadden altijd best veel animo voor de sport- en spelactiviteiten. Maar goed dat is allemaal voor de corona, dus dat is nu een beetje lastig.

E: Hoe zit het dan met de vraag naar een specifieke tak van sport? Weten jullie daar veel van af of hoe zit dat? Bijvoorbeeld dat ze aangeven van ik wil bij tennis of ik wil bij...

L: Ik krijg daar wel eens de vraag van, van begeleiders. Van goh zit er ook een dartvereniging bijvoorbeeld in Almelo ofzo. Ik verwijs ze altijd door naar de sportwijzeroverijssel.nl en daar staan

eigenlijk alle clubs wel in voor mensen met een verstandelijke beperking of een chronische beperking of 50-plus geloof ik.

E: Ja, dat klopt.

L: Het valt mij wel op, soms vraagt iemand mij dat en kijk ik zelf ook even dat vind ik dan wel leuk, wat zit er dan wat diegene vraagt en dan zit er in sommige gemeenten dan wel bar weinig. Dat ik denk van...

E: Ja het is ook heel veel dat Sportwijzer Overijssel dat gaat nu stoppen, dat wordt Uniek Sporten, maar het is ook wel... dat wordt dan het landelijke platform. Maar ik weet niet in hoeverre dat al is omgezet, uiteindelijk verdwijnt die dus. En daar kunnen sportverenigingen hun sport aanbieden, waardoor mensen die sport ook kunnen vinden. Maar heel veel verenigingen zetten het daar niet op, dus dan is het ook niet echt zichtbaar van dat het er is. Dus daar moet ook nog aandacht aan worden besteed.

L: Dat viel mij wel op dat sommigen gewoon heel weinig G-dingen aanbieden, G-sporten. In Hengelo valt dat nog wel mee, maar dat is gewoon jammer. En dan vragen ze ons van kunnen jullie niet wat op gaan richten, maar wij zijn niet om allemaal clubjes op te richten en dat clubje en een voetbalclubje en een tennisclubje enzovoort ja dat is gewoon een andere tak van sport.

E: Ja.

P: Is het ook niet vrij ingewikkeld om een g-elftal ergens op te zetten binnen een vereniging? Want het draait al heel sterk op vrijwilligers, want dan heb je nog meer vrijwilligers nodig.

L: Ik begrijp wel dat dat lastig is.

P: Je moet wat meer affiniteit hebben met de doelgroep.

E: Ja dat sowieso. Ja meestal ontstaat het, van de sportverenigingen die ik heb gesproken die het aanbieden, dan begint het vanuit iemand die inderdaad iemand in de omgeving heeft met een beperking en vanuit daar gaat het balletje rollen. Dat je een paar vrijwilligers hebt inderdaad die het opgaan zetten. Dan draait het vaak op de vrijwilligers. Het doel is dan ook dat het bestuur er ook aandacht aan besteed, dat is ook vaak wat nu ook wat niet gebeurt en daar ben ik ook nu naar aan het kijken, van hoe dat nu beter kan. Zij zijn vaak bezig met de hogere teams bijvoorbeeld die in een hoge klasse spelen, dan moeten de vrijwilligers zich vaak maar redden met het g-team zeg maar. Dan wordt daar niet vaak bij stil gestaan, daar ben ik ook naar aan het kijken van hoe kan dat nou wel dat zij daar meer aandacht aan geven. Ik denk dat het de Special Olympics Nationale Spelen dat het in Twente komt, dat er heel veel aandacht voor gaat zijn, verwacht ik, daar gaan we wel heel erg ons best voor doen in ieder geval. Maar dat het ook na die tijd dat de impact er ook blijft. Dat het ook onder de aandacht blijft, zodat er voor hen ook meer mogelijk wordt inderdaad.

L: Ik snap ook best dat als je een kleine gemeente hebt met, wat ook al niet veel sporten aanbiedt, ja maak dan maar een club met alleen maar gehandicapten, want ja de ene wil op voetbal de ander wil op tennis, dat is ook wel bar moeilijk om een club bij elkaar te krijgen dan, denk ik.

E: Ja dat is ook vaak, tenminste in regio Twente is dat van belang dat gemeenten die wat kleiner zijn dat zij misschien gaan samenwerken en dat ze een centraal punt uitkiezen, van als er vraag naar is naar een bepaalde sport, dat je wel genoeg mensen hebt om een team te vormen. Dat is dan het

tweede je wilt ook niet dat je in allerlei gemeenten, dat verenigingen het maar aanbieden, terwijl je maar drie mensen in een team hebt. Dat is dan ook weer het tweede.

L: Waarvan er dan twee afhaken na een week.

E: Ja, precies dan blijft er ook niet veel van over. En wat is dan als je kijkt naar de regio Twente wat vinden jullie dan van het g-sportaanbod, in hoeverre jullie dat kunnen zien, of de sportfaciliteiten ervoor?

P: Ja zoals Linda net zei binnen Hengelo is wel het een en ander. Volgens mij verschillende voetbalverenigingen die het wel hebben, tafeltennisvereniging, bowlingclub, dus ik denk dat er binnen Hengelo best iets is.

L: Tennis en gymnastiek.

E: Dat mag misschien ook wel onder de aandacht worden gebracht? Dat er veel wel mogelijk is meer dan je denkt. Of?

P: Ja ik moet zeggen, dit is ook het enige waar ik zo op kan komen en natuurlijk is er nog veel meer. Dus ik heb net al even die website opgeschreven Linda.

E: Uniek Sporten, ja.

L: Ja verder wat ik al zei in heel veel gemeenten zijn er ook heel weinig dingen, wat ik ook wel begrijp.

A: Bijvoorbeeld ik werk in Denekamp en in Denekamp zit naar mijn weten alleen een voetbalclub, eentje die g-voetbal heeft. Er zijn wel cliënten van mij die gewoon naar een fitness gaan, maar dat was het dan ook wel.

L: Worden ze dan tijdens die fitness ook begeleid?

A: Ja ze gaan op dat virtuele ding, ik kom er even niet op, ja dus daar gaan ze heen. Er is ook verder geen begeleiding mee dus het kan ook zijn dat ze daar een beetje staan en dat was hem dan. Dat zou zomaar kunnen.

P: Tien minuten fietsen en klaar.

A: Ja.

L: Ik heb het wel eens gezien, cliënten van Aveleijn toen ik ook zelf ging sporten in de fitnessruimte, dat was gewoon zielig. Die stond ook gewoon heel sloom op die band zo ik denk oké die doet wel iets, maar ik dacht waar is die begeleiding. Ik snap ook wel dat dat niet altijd kan, maar ik vond wel van ja...

P: Kon hij beter bij een fysiotherapeut in een zaaltje gaan sporten.

A: Daar heb ik ook wel cliënten van, maar dan... ik heb ook wel cliënten inderdaad die bij de fysio gaan sporten nu, omdat ze niet naar de sportschool mogen. Maar dan gaan ze ook alleen maar lopen en fietsen. Dat kun je in de buitenlucht ook dus dat is dan wel weer jammer.

E: En wat vinden ze dan van sporten in teamverband? Je had het net al een beetje gezegd Peter. Maar zijn er ook mensen die het leuk vinden om met anderen en misschien met nieuwe mensen in contact te komen en samen te sporten? Is daar animo voor?

P: Ik denk dat als je een stabiel team zou hebben, wat ook stabiel blijft op de langere termijn, dat dat best wel wat kan zijn. Ja misschien moet je wel van de verschillende voetbalverenigingen de g-elftallen samenvoegen. Ik weet dat de ... in Hengelo een g-elftal had, twee van ons wouden daar misschien naar toe. Maar ik weet niet of dat elftal er nog is, want ze gaan er niet meer heen. Cliënten zijn een beetje wispelturig in wat ze willen.

E: Ja, dat hoorde ik ook dat ze het naar een paar maanden zo zat kunnen zijn.

P: En de vijver is al vrij klein om uit de vissen zeg maar, want we hebben geen wijken vol met mensen met een verstandelijke beperking.

E: Nee.

P: Dus het is ook wel een keer klaar.

E: Ja dus het zo eigenlijk ook mooi zijn dat ze verschillende sporten kunnen uitproberen misschien.

P: Misschien moet het wel centraler ik weet het niet.

E: Ja dat moet sowieso wel voor deze regio. Dat verenigingen meer zouden samen moeten werken dan concurreren, waarschijnlijk is dat misschien lastig omdat je met dit onderwerp hebt dat een vereniging er juist uit wil springen van kijk we bieden dit aan. Maar juist zou je nu moeten samenwerken inderdaad, want het is niet een grote groep dat je die kunt samenvoegen misschien en dat je een leuk team zou kunnen vormen.

P: Ja als je drie voetbalclubs hebt die een team net aan hebben zeg maar. Dat ze dertien, veertien mensen hebben, dat ze een keer een wissel hebben. Dan is het ook wel heel tricky, want als er dan twee of drie afhaken dan kun je al niks meer.

E: En dan zou je het misschien een beetje kunnen indelen op niveau. Je hebt natuurlijk ook mensen die beter zijn dan de ander en dat speelt ook weer leuker. Voorkomt ook weer dat mensen afhaken inderdaad.

P: Ja misschien moeten de teams ook wel kleiner. Ik weet niet hoe dat nu werkt. Maar als ze inderdaad met een elftal lopen om dan een beetje gelijk niveau bij elkaar te zetten, min of meer. Dat is dan wel heel moeilijk denk ik en om dan ook nog een competitie te hebben.

E: Ik weet dat ze bij het hockey hebben ze, beginnen ze met zes in een team, dan gaan ze in een team van acht als ze wat langer hebben getraind. En sommigen als ze dat willen kunnen ze een keer in de zoveel tijd in een elftal spelen, dan hebben ze een kleiner clubje inderdaad. Dat is misschien ook nog wel iets. Even kijken. Wat merken jullie wat de impact is op het lid zijn van een sportvereniging? Voor de mensen die daarbij hebben gezeten of daar nog steeds bij zijn?

P: Volgens mij gaan ze er alleen maar naar toe voor de training.

E: Niet voor sociale contacten?

P: Nee, heel weinig volgens mij, maar ik heb er ook niet heel goed zicht op.

A: Bij mij zien ze degene met wie ze samenwonen ook weer, dus het is ook niet dat ze echt meer andere mensen zien, ja de trainer.

E: Dus met degene met wie ze samenwonen zitten ze ook bij in een teampje?

A: Ja en her en der iemand die ambulant woont, maar daar gaan ze dan toch niet vaak naartoe. Dan klikken ze meer samen met degene waarmee ze al mee samenwonen eigenlijk.

E: Zouden ze dat leuk vinden denk je om ook andere mensen te ontmoeten? Of weet je dat zo niet en blijven ze een beetje bij de mensen die ze kennen inderdaad?

A: Ja ik denk vooral dat laatste.

E: Ja, even kijken. En in hoeverre komen sportverenigingen naar jullie toe om te laten zien wat de mogelijkheden zijn? Ik had ook met Ellen had ik al gesproken en zij zei ook wel dat zij dacht dat er misschien ook behoefte is aan zo'n sportcarroussel, om zo met verschillende sporten dat ze daarmee worden geïntroduceerd.

P: Ik heb ze bij ons op locatie nooit gezien.

L: Nee ik heb zelf wel eens een sportcarroussel georganiseerd, anderhalf jaar geleden in Almelo. Dat was op zich wel leuk. Ik had wel verschillende verenigingen die mee wilden doen. Een rugbyvereniging, tennissen, badminton, wel het een en ander, maar het is best lastig inderdaad om de clubs bij elkaar te verzamelen en ook nog eens een keer de cliënten te verzamelen. In eerste instantie hadden we zoiets van binnen Aveleijn in Almelo zitten best veel cliënten, dat moet goedkomen met de deelnemers, maar nee was echt. Ik had heel veel cliënten ook van andere zorginstellingen, waren er uiteindelijk drie van Aveleijn die meededen. Waarvan een die ik elke keer ophaalde uit Borne. Die dus bij onze dagbesteding was inderdaad. Dus je bent best aan het leuren en met verenigingen en met cliënten, dus ja het is niet zo dat allerlei organisaties naar ons toekomen van 'hey kijk wat voor leuk g-team wij hebben'. Nee, dat merk ik wel dat dat niet is. Heel af en toe krijgen we eens een mailtje, laatst nog van een dansschool die het wel leuk leek om cliënten te ontvangen, maar nee niet veel.

P: Misschien moeten we als organisatie wel dat soort dingen gaan doen.

L: Hoe bedoel je dat we dat zelf maken van die clubjes?

P: Dat we zelf, er zijn genoeg mensen binnen Aveleijn die diverse sporten doen, van de begeleiders zeg maar en die daar best wel een beetje verstand van hebben. Dus misschien moeten we zelf voetbalteams gaan maken. Maar dat is allemaal hersenspinseltjes hé.

E: Of meer in aanraking laten komen met, dat sportverenigingen het ook meer laten zien ofzo, als je begrijpt wat ik bedoel.

P: Ja, ik vind dat nog wel lastig, want we willen dat onze cliënten volledig opgaan in onze maatschappij en tegelijkertijd zie je ook gebeuren dat ze dat helemaal niet aankunnen.

E: Ja.

P: Of de een meer dan de ander, maar daar zit nog wel verschil in. Als je dan toch al die sportverenigingen een beetje versplinterd hebt, die wel wat aanbieden, maar dan komen er eigenlijk te weinig op af. Dan krijg je nooit iets bij elkaar.

E: Dus eigenlijk wat ik eruit kan opmaken denk ik dat jij denkt dat het belangrijk is dat het een centraal punt is, dat je meer mensen bij elkaar hebt.

P: Ik hoorde Anne net ook zeggen dat zij ook al het idee had dat je sport meer als dagbesteding moet gaan zien. We hebben dagbestedingslocaties waar houtbewerking wordt gedaan. Je zou dagbestedingslocaties kunnen bedenken waar gesport wordt. Geen idee, dat is wat zo in me opkomt hoor.

E: Om het meer onderdeel te maken van en niet in de avond nog, zodat ze misschien geen zin meer hebben erin.

P: Wij werken ook bijna allemaal parttime, waarom moet een cliënt de hele dag op de dagbesteding zitten en werkmattig dingetjes doen.

E: Ja.

L: Er is al wel een dagbestedingslocatie in Tubbergen die iedere maandagochtend met mij mee sport. Laatst zijn collega's daar wezen filmen en ook met matten erbij allemaal en ja dat was echt leuk om te zien. Iedere maandagochtend dus dat is echt top. Zou natuurlijk geweldig zijn dat iedere dagbesteding dat elke maandagochtend doet om 10 uur toch?

P: Kan ook nog zoiets, een soort Nederland in beweging.

E: Aveleijn in beweging. En hoe zien jullie dan de g-sport in de toekomst voor jullie? Hoe gaat dat eruitzien?

L: Ik heb ook wel eens gehoord dat ze zeggen, eigenlijk wij zeggen bij Aveleijn 'een wereld zonder verschil', wat dan eigenlijk ook niet mogelijk is inderdaad. Ik heb ook wel eens gehoord we willen de G-teams niet meer hebben, want het moet allemaal geïntegreerd zijn binnen de gewone teams. Dan denk ik is dat dan...

P: Hoe realistisch is dat?

L: Ja precies, is dat dan wat je wilt.

P: Heb je een linksback staan die geen bal kan trappen, ja is goed dan loop je daar continu door je verdediging heen.

L: Ja ik bedoel je hebt gewoon te maken met verschillende niveaus, dus ja.

P: Ja, dat heb je bij het gewone voetbal ook.

E: Ja, dat is bij dit inderdaad hetzelfde.

L: Ja ik zie daar niet veel verandering nog in gebeuren ofzo in de toekomst.

P: Nee.

A: Ik denk ook niet dat cliënten dat zelf willen, want dan hebben ze helemaal geen kans om ergens goed in te zijn natuurlijk. Laten we wel wezen dat een cliënt niet beter gaat worden dan een eerste van een elftal natuurlijk. Ik denk dat dat juist heel frustrerend werkt en dat ze daardoor misschien juist eerder gaan stoppen, want ja zij zijn toch allemaal veel beter en ik hoef toch niet mee te doen met een wedstrijd, want ik kan er niks van bij wijze van.

E: Ja, dus inderdaad wel wat ik zelf ook denk dat je dan wel apart zo'n team hebt, maar dat je dan hopelijk wel kunt kijken naar het niveau nog. Want het is niet leuk bijvoorbeeld om met een aantal slechten, je hebt echt wel mensen die er goed in zijn. Dat is ook wel wat de Special Olympics Nationale Spelen doet zij hebben dan zeg maar ook wedstrijden. Dat is ook allemaal op eigen niveau, maar dat zijn wel mensen die er echt goed in zijn en daar een half jaar van tevoren op hebben getraind. Waren jullie daar al bekend mee met de Special Olympics Nationale Spelen?

P: Ik ken het inderdaad alleen op wereldwijd.

E: Ja, de World Games inderdaad.

P: Omdat mijn bewoner daar geweest is, maar Nationaal kende ik het eigenlijk niet.

L: Paar jaar geleden is het ook in Enschede geweest toch in de ijshal? Maar dan kleiner hoor.

E: Geen Nationale Spelen, dat kan dan wel de Regionale Spelen zijn geweest.

L: Ja, dat was het volgens mij.

E: Dat zijn dan allemaal mensen, dat is ook een voorwaarde, dat ze lid zijn van een vereniging. Dat ze onderdeel uitmaken van een team en een half jaar lang hebben getraind. Dan gaan ze eigenlijk de strijd met elkaar aan.

L: Ja, dat was het inderdaad.

E: Hebben jullie verder nog dingen waarvan je denkt daar moet ik rekening mee houden of dat is interessant voor mijn onderzoek?

L: Nee ik denk het zo niet.

P: Je moet met onze doelgroep ook nog oppassen met draagkracht en draaglast zeg maar. Je moet ook niet alles zomaar alles verwachten, omdat je nu bij een vereniging zit. Maar ik kan me inderdaad voorstellen als een van mijn jongens af en toe achter de bar staat en op die manier contact maakt met anderen, al is het maar heel vluchtig. Misschien dat dat toch iets doet.

E: Ja ik zat ook te denken, want Ellen zei dat jullie ook werken met buddy's. Dat zij bijvoorbeeld aan een buddy worden gekoppeld en dat zij bijvoorbeeld samen naar een sportvereniging gaan, bijvoorbeeld iemand een lid van een sportvereniging daaraan gekoppeld worden. Voor de mensen die dat leuk vinden en dat ze samen naar de sportvereniging gaan en dat ze daarin een beetje worden begeleid. Het is natuurlijk per individu afhankelijk wat hij of zij aankan en wat hij of zij leuk vindt. En daarin moet je ook niet te veel pushen vind ik zelf, dus daarin is het een beetje uitzoeken van wat nou leuk is en wat haalbaar is en waar ik mij op kan richten. Om ze zo positief te beïnvloeden inderdaad dat er meer aandacht voor komt.

P: Ja ik denk dat het maatwerk is inderdaad. Niet elke cliënt zou zitten te wachten op een buddy.

E: Nee, daarom.

*Afsluiting.*